

AUSGEWÄHLTE
SCHRIFTEN DES LUCIAN.

FÜR DEN SCHULGEBRAUCH

ERKLÄRT

VON

DR. KARL JACOBITZ.

ZWEITES BÄNDCHEN:

DIE TODTENGESPRÄCHE. AUSGEWÄHLTE GÖTTERGEsprÄCHE.
DER HAHN.

UNIVERSITY
LIBRARY
PRINCETON, N.J.

LEIPZIG,

DRUCK UND VERLAG VON B. G. TEUBNER.

1863.

(RECAP)

700
862

UNIVERSITY
OF
MICHIGAN

V.

DIE TODTENGESPRÄCHE.

In diesen Gesprächen, welche von Lucian jedenfalls in seiner zweiten Lebensperiode, während seines Aufenthalts in Athen, geschrieben worden sind, sehen wir wiederum, wie in anderen Schriften von ähnlichem Inhalt, den grossen Meister in der dialogisch-komischen Form; wir haben hier ebenfalls den geistreichen, mit grosser Erfahrung und Menschenkenntniss reich ausgestatteten Mann vor uns, der dem Leser mit einer unübertrefflichen Lebendigkeit und wahrhaft attischen Feinheit und Anmuth ein Bild vor Augen führt, dessen Anblick auch für jüngere Leute keineswegs ungeniessbar, oder wohl gar schädlich, sondern im Gegentheil gewiss sehr belehrend und höchst anziehend ist. Kann doch der sittliche Ernst, welcher hier zu Grunde liegt, selbst der Jugend bei nur einigermaßen aufmerksamem Lesen durchaus nicht entgehen. Es trifft ja die in den Gesprächen herrschende Satire meistens die Thorheit, Leichtgläubigkeit, Heuchelei und Scheinheiligkeit der Menschen, und zwar mit besonderer Rücksicht auf die damalige Zeit, wie uns andere Schriften desselben Verfassers zur Genüge lehren. Die vormals Mächtigen, Reichen und auf ihre Schönheit Stolzen, welche hier als aller früheren Herrlichkeit beraubte Gerippe erscheinen, werden von jenen beiden allbekanntesten Kynikern, dem Diogenes und Menippos (s. zu Gespr. 1.), namentlich aber von dem letzteren, auf eine wahrhaft unbarmherzige Weise wegen ihres früheren lächerlichen und nichtigen Strebens mit dem beissendsten Spotte gegeisselt. Diese, die schon in der Oberwelt mit Verachtung auf das ganze menschliche Treiben herabsahen und in Selbstzufriedenheit hinlebten, verhöhnen nun in der Unterwelt mit einem gewissen Selbstbewusstsein Alles mit wahrhaft kynischer Ausgelassenheit und verschonen selbst einen Sokrates nicht, wenn sie irgend eine Blöße an ihm ausfindig machen können. Auf der andern Seite wird auch der ganze Glaube an die Unterwelt mit allen ihren Ungereimtheiten und Lächerlichkeiten (vgl. z. B. Gespr. 17.), die sich im Verlauf

RECAP

2700
1862

JUN 18 1909 247797^{1*}

der Zeit nur noch gesteigert hatten, in ziemlich schonungsloser Weise auf sein Nichts zurückgeführt, und so dem Heidenthum, das zu jener Zeit immer noch sehr viele Anhänger und Verehrer hatte, bei denen freilich zum grossen Theil keineswegs Ueberzeugung das Motiv sein mochte, auch von dieser Seite ein derber Schlag beigebracht.

Ausgeschlossen von den bisherigen Gesprächen ist nur das 28 worden als minder passend für den Zweck, den diese Ausgaben verfolgen.

V.

ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

1.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

ΔΙΟΓ. ὦ Πολύδευκες, ἐντέλλομαί σοι, ἐπειδὴν τάχιστα ¹ ἀνέλθῃς, — σὸν γὰρ ἐστίν, οἶμαι, ἀναβιῶναι αὔριον — ἦν ποὺ ἰδῆς Μένιππον τὸν κύνα, — εὔροις δ' ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ Κράνειον ἢ ἐν Λυκείῳ τῶν ἐριζόντων πρὸς ἀλλήλους φιλοσόφων καταγελῶντα — εἰπεῖν πρὸς αὐτόν, ὅτι σοί, ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης, εἴ σοι ἱκανῶς τὰ ὑπὲρ γῆς καταγεγέλασται, ἦκειν ἐνθάδε πολλῶ πλείω ἐπιγελασόμενον· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοὶ ἔτι ὁ γέλωσ ἦν καὶ πολὺ τὸ „τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μετὰ τὸν βίον;“ ἐνταῦθα δὲ οὐ παύσῃ βεβαίως γελῶν καθάπερ ἐγὼ νῦν, καὶ μάλιστα

1. ἐπειδὴν τάχιστα, s. zu I, 12. — σὸν ἐστίν, *tuum est*, an dir ist die Reihe. Kastor und Polydeukes waren nach Hom. Od. 11, 298 Söhne der Leda und des Tyndareos, und lebten einen Tag um den andern (ἐτεροήμεροι) ungetrennt mit einander. Nach Späteren aber war Polydeukes der Sohn des Zeus und als solcher unsterblich, Kastor dagegen der Sohn des Tyndareos und somit sterblich. Als nun letzterer seinen Tod fand, bat Polydeukes den Zeus, dass er mit seinem Bruder einen Tag um den andern in der Unsterblichkeit abwechseln dürfte. Vgl. Göttergespr. 26. — Μένιππον. Dieser, aus Gadara gebürtig und zu der Sekte der Kyniker gehörig, war namentlich bekannt wegen seiner Verhöhnung der Menschen und ihrer Beschäftigungen, und deshalb lässt ihn Luc. stets seinen Spott über die Thorheiten und

Laster der Menschen treiben. — ἐν Κορίνθῳ, bei K. Pro laps. in sal. 8: ὅτε Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἰσῶ μάχην ἀγωνιεῖσθαι ἐμελλεν. u. ὁ. Kr. Gr. §. 68, 12, 1. Das Kraneion war ein Cypressenhain vor dem östlichen Thore Korinths, der zum gewöhnlichen Aufenthalte müssiger Leute und darum auch des Diogenes diente. Das Lykeion war ein nordöstlich von Athen gelegener eingeschlossener Raum, bekannt als Übungsplatz und als Versammlungsort der Philosophen, vornehmlich des Aristoteles und seiner Schüler. — εἴ σοι . . καταγεγέλασται, s. zu III, 6. — ὑπὲρ γῆς, Kr. Gr. §. 50, 2, 15. — ἦκειν . . ἐπιγελασόμενον, s. zu II, 25. Vgl. Dial. deor. 1, 2. — πολὺ τό, d. i. es kam dir häufig der Gedanke bei. Alexand. 20: καὶ πολὺ ἦν παρ' αὐτοῖς τό, πόθεν u. s. w. De Merc. cond. 5. Char. 17. — καὶ ὅτι. Warum ist die Con-

ἐπειδὴν ὄρας τοὺς πλουσίους καὶ σατράπας καὶ τυράννους οὕτω ταπεινοὺς καὶ ἀσήμους, ἐκ μόνης οἰμωγῆς διαγινωσκομένους, καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀγεννεῖς εἰσι μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτῷ, καὶ προσέτι, ἐμπλησάμενον τὴν πῆραν ἦκειν θέρμων τε πολλῶν καὶ εἴ που εὖροι ἐν τῇ τριόδῳ Ἐκάτης δεῖπνον κείμενον ἢ ῥὸν ἐκ καθαρσίου ἢ τι τοιοῦτον.

2 ΠΟΛ. Ἄλλ' ἀπαγγελά ταῦτα, ὦ Διόγευε. ὅπως δὲ εἰδῶ μάλιστα, ὁποῖός τις ἐστὶ τὴν ὄψιν;

ΔΙΟΓ. Γέρων, φαλακρός, τριβώνιον ἔχων πολύθυρον, ἅπαντι ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον καὶ ταῖς ἐπιπτυχαῖς τῶν δακίων ποικίλον, γελᾷ δ' αἰεὶ καὶ τὰ πολλὰ τοὺς ἀλαζόνας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει.

ΠΟΛ. Ῥάδιον εὐρεῖν ἀπὸ γε τούτων.

ΔΙΟΓ. Βούλει καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους ἐντείλωμαί τι τοὺς φιλοσόφους;

ΠΟΛ. Λέγε· οὐ βαρὺ γὰρ οὐδὲ τοῦτο.

ΔΙΟΓ. Τὸ μὲν ὅλον παύσασθαι αὐτοῖς παρεγγύα ληροῦσι καὶ περὶ τῶν ὄλων ἐρίζουσι καὶ κέρατα φύουσιν ἀλλή-

struction geändert? — θέρμων. Gewöhnliche Kost der Armen und Kyniker. — ἐν τῇ τριόδῳ, auf dem Kreuzwege, auf den er gerade kommt. — Ἐκάτης δεῖπνον. Catapl. 7: ποῦ δὲ ὁ φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἔδει τῆς Ἐκάτης τὸ δεῖπνον φαγόντα καὶ τὰ ἐκ τῶν καθαρσίων ὡς . . ἀποθανεῖν; Der Hekate als Wegegöttin (Ἐνοδία) opferten am 30. jedes Monats die Reichen an Kreuzwegen, und diese Opfer (Ἐκαταῖα) holten die Armen und somit auch die Kyniker sogleich weg. — ῥὸν ἐκ καθαρσίου. Eier wurden nicht selten als Reinigungsoffer gebraucht, und diese vor die Häuser hingestellt.

2. ἄλλ', s. zu II, 36. ὅπως δὲ εἰδῶ κτέ. Elliptische Ausdrucksweise der familiären Rede für: ὅπως δὲ εἰδῶ μάλιστα, λέξον oder εἰπέ, ὁποῖός κτέ. Ebenso auch wir. Vitar. auct. 19: τὸ δεῖνα δέ, ὅπως εἰδῶ, τίσι χαίρει τῶν ἐδεσμάτων; — ταῖς ἐπιπτ. τῶν ῥακ. ποικίλον, mit Lappen von

allen möglichen Farben geflickt. — ἀπὸ γε τούτων, zufolge dessen, d. i. nach dieser Beschreibung. — βούλει . . ἐντείλωμαι, s. zu II, 37. — τὸ μὲν ὅλον, s. zu IV, 2. — ληροῦσι. Diese von παύσ. abhängigen Participia schliessen sich an αὐτοῖς an. — περὶ τῶν ὄλων, über das All. In Untersuchungen darüber gefielen sich die Sophisten ganz besonders. — κέρατα, sophistische Trugschlüsse, so genannt von: εἴ τι οὐκ ἀπέβαλες, τοῦτ' ἔχεις· κέρατα δ' οὐκ ἀπέβαλες, κέρατα ἄρα ἔχεις. Vgl. Hermotim. 81: ἐνίστε δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γενναῖος ἀναφύει. Eine nicht minder spitzfindige Schlussform war der κροκόδειλος. Zur Erklärung desselben vgl. Vit. auct. 22: Χρυσ. ἔστι σοι παιδίον; Αγο. τί μὴν; Χρυσ. τοῦτο ἦν πως κροκόδειλος ἀρπάγη, πλησίον ποταμοῦ πλαζόμενον εὐρώων, κατὰ σοι ἀποδώσειν ὑπισχνῆται αὐτό, ἦν εἴπης τάληθές ὅ τι δέδοκται αὐτῷ περὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ βρέφους,

λοις καὶ κροκοδείλους ποιῶσι καὶ τὰ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾶν διδάσκουσι τὸν νοῦν.

ΠΟΛ. Ἄλλ' ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φήσουσι κατηγοροῦντα τῆς σοφίας αὐτῶν.

ΔΙΟΓ. Σὺ δὲ οἰμώξειν αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ λέγε.

ΠΟΛ. Καὶ ταῦτα, ὦ Διόγενες, ἀπαγγελῶ.

ΔΙΟΓ. Τοῖς πλουσίοις δ', ὦ φίλτατον Πολυδεύκιον, 3 ἀπάγγελλε ταῦτα παρ' ἡμῶν· τί, ὦ μάταιοι, τὸν χρυσὸν φυλάττετε; τί δὲ τιμωρεῖσθε ἑαυτοὺς λογιζόμενοι τοὺς τόκους καὶ τάλαντα ἐπὶ τάλαντοις συντιθέντες, οὓς χρῆ ἓνα ὀβολὸν ἔχοντας ἦκειν μετ' ὀλίγον;

ΠΟΛ. Εἰρήσεται καὶ ταῦτα πρὸς ἐκείνους.

ΔΙΟΓ. Ἄλλὰ καὶ τοῖς καλοῖς τε καὶ ἰσχυροῖς λέγε, Μεγίλλω τε τῷ Κορινθίῳ καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῆ, ὅτι παρ' ἡμῖν οὔτε ἡ ξανθὴ κόμη οὔτε τὰ χαροπὰ ἢ μέλανα ὄμματα ἢ ἐρύθημα ἐπὶ τοῦ προσώπου ἔτι ἔστιν ἢ νεῦρα εὔτονα ἢ ὦμοι καρτεροί, ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασί, κρανία γυμνὰ τοῦ κάλλους.

ΠΟΛ. Οὐ χαλεπὸν οὐδὲ ταῦτα εἰπεῖν πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ ἰσχυροὺς.

ΔΙΟΓ. Καὶ τοῖς πένησιν, ὦ Λάκων, — πολλοὶ δ' εἰσὶ 4 καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι καὶ οἰκτεῖροντες τὴν ἀπορίαν — λέγε μήτε δακρῦειν μήτε οἰμώξειν διηγησάμενος τὴν ἐνταῦθα ἰσοτιμίαν καὶ ὅτι ὄφονται τοὺς ἐκεῖ πλουσίους οὐδὲν ἀμείνους αὐτῶν· καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς ταῦτα, εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων ἐκλελύσθαι αὐτούς.

ΠΟΛ. Μηδέν, ὦ Διόγενες, περὶ Λακεδαιμονίων λέγε· οὐ γὰρ ἀνέξομαί γε. ἃ δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔφησθα, ἀπαγγελῶ.

ΔΙΟΓ. Ἐάσωμεν τούτους, ἐπεὶ σοι δοκεῖ· σὺ δὲ οἷς προεῖπον ἀπένεγκον παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; — τὰ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾶν, derartige verfängliche Fragen vorlegen. — διδάσκουσι τὸν νοῦν, d. i. ihren Verstand zu üben.

3. ἓνα ὀβολόν, als Fährgehd für den Charon, den die Todten im Munde hatten; vgl. Gespr. 11, 4. 22, 1. — πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασί Alles ist (für) uns Ein

Staub, wie man sagt. Vgl. Gespr. 20, 2.

4. ὦ Λάκων, inwiefern er der Sohn der Leda war, der Gemahlin des Tyndareos, Königs v. Sparta. — ἐκλελύσθαι αὐτούς, sie wären erschlaft, ausgeartet. — ἐάσωμεν, s. zu II, 30. — οἷς προεῖπον = τούτοις, οὓς προεῖπον. Vgl. 29, 3. — ἀπένεγκον. Bei den Attikern ἀπένεγκε.

2.

ΠΛΟΥΤΩΝ Η ΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

1 ΚΡΟΙΣΟΣ. Οὐ φέρομεν, ὦ Πλούτων, Μένιππον τουτονὶ τὸν κύνᾳ παροικοῦντα ὥστε ἢ ἐκείνόν ποι κατάστησον ἢ ἡμεῖς μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον.

ΠΛΟΥΤ. Τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὁμόνεκρος ὦν;

ΚΡΟΙΣ. Ἐπειδὴν ἡμεῖς οἰμώζωμεν καὶ στένωμεν ἐκείνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν οὔτοσί τοῦ χρυσίου, Σαρδανάπαλλος δὲ τῆς πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ Κροῖσος τῶν θησαυρῶν, ἐπιγελαῖ καὶ ἐξονειδίζει ἀνδράποδα καὶ καθάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἄδων ἐπιταράττει ἡμῶν τὰς οἰμωγὰς, καὶ ὅλως λυπηρὸς ἐστὶ.

ΠΛΟΥΤ. Τί ταῦτά φασιν, ὦ Μένιππε;

ΜΕΝ. Ἀληθῆ, ὦ Πλούτων· μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀγεννεῖς καὶ ὀλέθρους ὄντας, οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες ἐτι μέμνηνται καὶ περιέχονται τῶν ἄνω· χαίρω τοιγαροῦν ἀνιῶν αὐτούς.

ΠΛΟΥΤ. Ἄλλ' οὐ χρὴ λυποῦνται γὰρ οὐ μικρῶν στερόμενοι.

ΜΕΝ. Καὶ σὺ μωραίνεις, ὦ Πλούτων, ὁμόψηφος ὦν τοῖς τούτων στεναγμοῖς;

ΠΛΟΥΤ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθέλοιμι στασιάζειν ὑμᾶς.

2 ΜΕΝ. Καὶ μὴν, ὦ κάκιστοι Λυδῶν καὶ Φρυγῶν καὶ

1. ἐκείνόν ποι κατάστησον, setze oder bringe jenen irgend wohin (zur Ruhe), nicht μεταστήσον.— ὁμόνεκρος, ein Mittodter, ein nur hier vorkommendes Wort. — Μίδας, s. zu II, 42. — Σαρδανάπαλλος, letzter König des altassyrischen Reiches, seiner weibischen und üppigen Lebensweise wegen berüchtigt (626—606 v. Chr.). — ἀποκαλῶν. Dieses Wort wird gewöhnlich im üblen Sinne gebraucht. Vgl. Piscat. 25. 29. u. s. — ἡμῶν τὰς οἰμωγὰς, Kr. Gr. §. 47, 9, 12. Vgl. unten 13, 5: πλὴν ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκα αὐτοῦ τῆς σοφίας. 6, 3 u. 5. — τί ταῦτά φασιν = τί ταῦτά ἐστιν ἃ φασιν;

was muss ich da hören? Kr. Gr. §. 61, 8, 2.— ὀλέθρους. Bei Luc. findet sich dieses Wort nicht selten in fast gleicher Bedeutung mit καθάρματα, Wegwurf, Taugenichts. Vgl. unten 9, 4. 12, 3. Alexand. 11: οἱ ὀλέθροι ἐκείνοι Παφλαγόνες. — ἀλλὰ καὶ. Aus dem vorhergehenden οἷς hier, wie gewöhnlich, zu ergänzen οἷ. Gall. 28: τὸ δεξιὸν τοίνυν ὅτω ἂν ἀποσπάσαι παράσχω καὶ ἔχη. Kr. Gr. §. 60, 6, 1. — χαίρω . . ἀνιῶν, s. zu II, 46. — ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθέλοιμι. Tim. 11: ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι, das. die Anm. Unten 22, 1. Kr. Gr. §. 54, 3, 7.

2. καὶ μὴν, und doch, nun

Ἄσσυριων, οὕτω γινώσκετε ὡς οὐδὲ παυσομένου μου· ἐνθα γὰρ ἂν ἴητε, ἀκολουθήσω ἀνιῶν καὶ κατάδων καὶ καταγελοῶν.

ΚΡΟΙΣ. Ταῦτα οὐχ ὕβρις;

ΜΕΝ. Οὐκ, ἀλλ' ἐκεῖνα ὕβρις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, προσκυνεῖσθαι ἀξιοῦντες καὶ ἐλευθέροις ἀνδράσιν ἐντροφῶντες καὶ τοῦ θανάτου τὸ παράπαν οὐ μνημονεύοντες· τοιγαροῦν οἰμώξεσθε πάντων ἐκείνων ἀφηρημένοι.

ΚΡΟΙΣ. Πολλῶν γε, ὦ θεοί, καὶ μεγάλων κτημάτων.

ΜΙΔ. Ὅσου μὲν ἐγὼ χρυσοῦ.

ΣΑΡΔ. Ὅσης δὲ ἐγὼ τρουφῆς.

ΜΕΝ. Εὖ γε, οὕτω ποιεῖτε· ὀδύρεσθε μὲν ὑμεῖς, ἐγὼ δὲ τὸ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις συνείρων ἐπάσομαι ὑμῖν· πρέποι γὰρ ἂν ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπαδόμενον.

3.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

ΜΕΝ. Σφῶ μέντοι, ὦ Τροφώνιε καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ 1 ὄντες οὐκ οἶδ' ὅπως ναῶν κατηξιώθητε καὶ μάντις δοκεῖτε, καὶ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι.

ΑΜΦΙΑ. Τί οὖν ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκείνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσιν;

aber, s. zu II, 15. — οὕτω γινώσκετε ὡς οὐδὲ παυσομένου μου, seid überzeugt, dass ich nicht einmal aufhören werde. Xenoph. Anab. 1, 3, 6: ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅπη ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνῶμην ἔχετε. Luc. Scyth. 7: οὕτω τοίνυν γίγνωσκε ὡς εὐδαιμονέστατος ᾖν. Bei Luc. seltene Verbindungsweise. Vgl. Kr. Gr. §. 69, 63, 3. 56, 9, 10. — κατάδων, durch Singen verspottend. — πάντων ἐκείνων. Iud. voc. 8: ἀφαιρούμενος τῶν συνήθων καὶ συνεσχολακότων μοι χρημάτων. Sonst in der Regel mit dem Accusativ, s. zu II, 18; vgl. Kr. Gr. §. 47, 13, 11. — πρέποι γὰρ ἂν.. ἐπαδόμενον, d. i. es möchte als Begleitung zu solchem Geheule gut passen. Die gewöhnliche Construction würde die mit folgendem Infinitiv ἐπάδεσθαι sein.

3. Amphilochos, ein berühmter Wahrsager aus Argos, der Sohn des Amphiaraios und der Eripyle, gründete mit Mopsos die Stadt Mallos in Kilikien und hatte daselbst ein Orakel, das zu Pausanias' Zeit für das untrüglichsie galt. — Trophonios, jener bekannte Heros und Orakelgott, Bruder des Agamedes, hatte sein Heiligthum und Orakel in einem ihm geheiligten Haine bei Lebadeia in Böotien. Der Eingang zum Orakel, ein Erdsplatt, befand sich am Abhange eines Berges, und das Orakel selbst war eine unterirdische Schlucht oder Höhle. Schon die Komiker, wie Kratinos und Alexis, trieben ihren Spott damit.

1. Σφῶ μέντοι. Lucian versetzt hier, wie sehr oft, seine Leser gleichsam mitten in das Gespräch selbst. Vgl. unten 18, 1. Gall. 1.

MEN. Ἄλλ' οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἑτερατεύεσθε ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες καὶ προειπεῖν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις.

ΤΡΟΦ. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν αὐτὸς ἂν εἰδείη ὅτι αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐγὼ δὲ ἤρως εἰμὶ καὶ μαντεύομαι, ἣν τις κατέλθῃ παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδημηκέναι Λεβαδεῖα τὸ παράπαν· οὐ γὰρ ἂν ἠπίστεις σὺ τούτοις.

² **MEN.** Τί φῆς; εἰ μὴ ἐς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ ἐσταλμένος ταῖς ὀθόναῖς γελοίως, μᾶζαν ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων ἐσερπύσω διὰ τοῦ στομίου ταπεινοῦ ὄντος ἐς τὸ σπήλαιον, οὐκ ἂν ἠδυνάμην εἰδέναι, ὅτι νεκρὸς εἶ ὥσπερ ἡμεῖς μόνῃ τῇ γοητεία διαφέρων; ἀλλὰ πρὸς τῆς μαντικῆς, τί δαὶ ὁ ἤρως ἐστίν; ἀγνοῶ γάρ.

ΤΡΟΦ. Ἐξ ἀνθρώπου τι καὶ θεοῦ σύνθετον.

MEN. Ὁ μήτε ἀνθρώπος ἐστίν, ὡς φῆς, μήτε θεός, καὶ συναμφοτέρων ἐστι; νῦν οὖν ποῖ σου τὸ θεῶν ἐκεῖνο ἠμίτομον ἀπελήλυθε;

ΤΡΟΦ. Χρᾶ, ὦ Μένιππε, ἐν Βοιωτία.

MEN. Οὐκ οἶδα, ὦ Τροφώνιε, ὅτι καὶ λέγεις· ὅτι μέντοι ὅλος εἶ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὄρω.

4.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

¹ **ΕΡΜ.** Λογισώμεθα, ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὅποσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὐτίς ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν.

Ebenso οὐκοῦν Icarom. 1. — ζῶντες καὶ ὑμεῖς, bei Lebzeiten auch ihr. Die Menschen sind entgegengesetzt den von ihnen verehrten Amphil. und Trophon. — οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ . . . ἑτερατεύεσθε. Kr. Gr. §. 54, 10, 3. — ἂν εἰδείη. Dial. mort. 4, 5: αὐτὸς ἂν εἰδείης. Kr. Gr. §. 54, 3, 7.

2. εἰ μὴ . . . παρέλθω. Beachte εἰ mit dem Coniunctiv. Toxar. 40: μὴ γὰρ προήσασθαι, εἰ μὴ μεγάλη ὑπὲρ αὐτοῦ λάβῃ. Hermot. 42: τί δ' εἰ ἐκείνω πρώτῳ ἢ δευτέρῳ ἐντύχης, τί ποιήσεις; ebend. 69 z. A. Nigr. 12. Anach. 18. De hist. conscr. 39. Catapl. 7. u. s. Alle diese Stellen zu corrigiren, möchte kei-

neswegs erlaubt sein. Vgl. Kr. Gr. §. 54, 12, 3. — γὰρ hier an fünfter Stelle; an vierter häufig bei Luc. — ταῖς ὀθόναῖς, mit jenen bekannten leinenen Gewändern angethan, daher der Artikel. — ταῖν χεροῖν, s. zu I, 6. — τί δαὶ ὁ ἤρως ἐστίν; wir: was ist denn ein Halbgott? Der Artikel steht dabei in Bezug darauf, dass sich Troph. schon einen ἤρως genannt hatte. — καὶ συναμφ. wir: und doch. — τὸ θεῶν ἐκεῖνο ἠμίτομον, jene zu den Göttern gehörige Hälfte. — ὅτι καί, quid tandem; vgl. 6, 2. 16, 5. IV, 9.

1. τι, irgend, in irgend ei-

ΧΑΡ. Λογισώμεθα, ὦ Ἐρμῆ ἄμεινον γὰρ ὠρίσθαι καὶ ἀπραγμονέστερον.

ΕΡΜ. Ἄγκυραν ἐντειλαμένῳ ἐκόμισα πέντε δραχμῶν.

ΧΑΡ. Πολλοῦ λέγεις.

ΕΡΜ. Νῆ τὸν Ἀιδωνέα, τῶν πέντε ὠνησάμην, καὶ τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν.

ΧΑΡ. Τιθεὶ πέντε δραχμᾶς καὶ ὀβολοὺς δύο.

ΕΡΜ. Καὶ ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἰστίου πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον.

ΧΑΡ. Καὶ τούτους προστίθει.

ΕΡΜ. Καὶ κηρὸν ὡς ἐπιπλάσαι τοῦ σκαφιδίου τὰ ἀνεωγότα, καὶ ἦλους δὲ καὶ καλώδιον, ἀφ' οὗ τὴν ὑπέραν ἐποίησας, δύο δραχμῶν ἅπαντα.

ΧΑΡ. Καὶ ἄξια ταῦτα ὠνήσω.

ΕΡΜ. Ταῦτά ἐστιν, εἰ μὴ τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότε δ' οὖν ταῦτα ἀποδώσειν φῆς;

ΧΑΡ. Νῦν μὲν, ὦ Ἐρμῆ, ἀδύνατον, ἣν δὲ λοιμὸς τις ἢ πόλεμος καταπέμψη ἀθρόους τινάς, ἐνέσται τότε ἀποκερδᾶναι παραλογιζόμενον τὰ πορθμεῖα.

ΕΡΜ. Νῦν οὖν ἐγὼ καθεδοῦμαι τὰ κάκιστα εὐχόμενος 2 γενέσθαι, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολάβοιμι;

ner Beziehung. — καὶ ἀπραγμονέστερον, d. i. und wir haben eine Sorge weniger. (Wiel.) — ἐντειλαμένῳ, näml. σοί. — πέντε δραχμῶν, für fünf Dr., Kr. Gr. §. 47, 17. — πολλοῦ λέγεις, in Bezug auf den vorhergehenden Genetiv. δραχμῶν. Vit. auct. 26: Ἐρμ. εἴκοσι μνῶν. Ἄγο. πολλοῦ λέγεις. Piscat. 48: ἐγὼ μὲν γὰρ δύο ὀβολῶν πρώην αὐτὸν ἐτιμησάμην. Διογ. πολλοῦ λέγεις. — τῶν πέντε, mit dem Artikel in Bezug auf das vorhergehende πέντε δραχμῶν. Kr. Gr. §. 50, 2, 1. — ὠνησάμην. Diese Form findet sich auch sonst bei Lucian für die attische ἐπριάμην; vgl. Hermot. 61. 81. — τίθει, setze an, bringe in Rechnung. Dial. meretr. 14, 2: τίθει δύο δραχμᾶς. — ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἰστίου, eine Nadel für das Segel, d. i. zum Segel ausflicken, näml. ἐκόμισα. — τὰ ἀνεωγότα, die Ritzen, Spal-

ten. Für ἀνέωγα sagten die Attiker ἀνέωγμαί. Navig. 4: ἀνεωγυῖαν τὴν παλαιστραν. Gall. 6: ἀνεωγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς. 30 u. 32: ἀνέωγε ἡ θύρα. Anachars. 29: ἀνεωγόσι τοῖς σώμασιν. — καὶ ἦλους δέ, aber od. ferner auch; s. zu II, 33. — ἄξια, wohlfeil. Ebenso De conser. hist. 28. — ἀθρόους τινάς, s. zu I, 1. — παραλογιζόμενον, falsch berechnend. Charon musste nämlich das Fährgeld an Aeakos berechnen; vgl. unten 22, 3 u. Char. 2 u. das die Anm.

2. ὡς ἂν ἀπολάβοιμι, damit ich vorkommenden Falles od. wo möglich. Ebenso Piscat. 15: μᾶλλον δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν ἀπίωμεν, ὡς ἂν ἐκ περιωπῆς ἅμα καταφανῆ πάντα εἶη. Rhet. praec. 15. Dial. deor. 11, 2. Die Partikel ἂν bezieht sich stets auf eine Bedingung; s. Kr. Gr. §. 54, 8, 4. Ueber den Optativus

ΧΑΡ. Οὐκ ἔστιν ἄλλως, ὡς Ἐρμῆ. νῦν δὲ ὀλίγοι, ὡς ὄρας, ἀφικνουῦνται ἡμῖν· εἰρήνη γάρ.

ΕΡΜ. "Αμεινον οὕτως, εἰ καὶ ἡμῖν παρατείνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ὄφλημα. πλὴν ἀλλ' οἱ μὲν παλαιοί, ὡς Χάρων, οἶσθα οἷοι παρεγίγνοντο, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, αἵματος ἀνάπλεω καὶ τραυματίαι οἱ πολλοί· νῦν δὲ ἢ φαρμάκῳ τις ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀποθανῶν ἢ ὑπὸ τῆς γυναικός, ἢ ὑπὸ τρυφῆς ἐξωδηκῶς τὴν γαστέρα καὶ τὰ σκέλη, ὡχροὶ ἅπαντες καὶ ἀγεννεῖς, οὐδὲν ὅμοιοι ἐκείνοις. οἱ δὲ πλείστοι αὐτῶν διὰ χρήματα ἤκουσιν ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις, ὡς εἰκόασι.

ΧΑΡ. Πάνυ γὰρ περιπόθητά ἐστι ταῦτα.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν οὐδ' ἐγὼ δόξαιμι ἂν ἀμαρτάνειν πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σοῦ.

5.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

1 ΠΛΟΥΤ. Τὸν γέροντα οἶσθα, τὸν πάνυ γεγηρακότα λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτην, ὃ παῖδες μὲν οὐκ εἰσίν, οἱ τὸν κληῖρον δὲ θηρῶντες πεντακισμύριοι;

ΕΡΜ. Ναί, τὸν Σικυώνιον φῆς. τί οὖν;

ΠΛΟΥΤ. Ἐκεῖνον μὲν, ὡς Ἐρμῆ, ζῆν ἕασον ἐπὶ τοῖς ἐνενηκόντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἰ δὲ οἷόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω, τοὺς δὲ κόλακας αὐτοῦ Χαρίνου τὸν νέον καὶ Δάμωνα καὶ τοὺς ἄλλους κατάσπασον ἐφεξῆς ἅπαντας.

ΕΡΜ. Ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον.

ΠΛΟΥΤ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ δικαιοτάτον· τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες εὐχονται ἀποθανεῖν ἐκεῖνον, ἢ τῶν χρημάτων ἀντι-

s. zu I, 4. — ἀφικν. ἡμῖν, s. zu IV, 24. — οὐδέν, in nichts, in keiner Hinsicht. — ὡς εἰκόασι, ut videntur, für das gewöhnliche ὡς εἰκοε. Ver. hist. 2, 34: οἱ μὲν χρύσειοι (ἦσαν), ὡς ἐδόκουν. Ebenso im Latein., Sallust. Catil. 43: Romae Lentulus cum ceteris, qui principes coniurationis erant, paratis, ut videbantur, magnis copiis u. s. w. Vgl. Kr. Gr. §. 55, 4, 3. — ταῦτα, näml. τὰ χρήματα.

1. οἱ τὸν κληῖρον θηρῶντες, d. i.

die Erbschleicher. Diese geistelt Lucian hier und in den folgenden Gesprächen und sonst mit dem bittersten Spott. Wie weit dieselben es mit ihren Künsten gebracht hatten, lehrt uns Horat. sat. 2, 5. Der hier erwähnte Eukratēs war als reicher Mann bekannt; vgl. Gall. 7. — τί οὖν; was nun? was weiter? — εἰ δὲ οἷόν τε ἦν, wir: und wenn es möglich wäre oder ist. — οὐ μὲν οὖν, non profecto, nequaquam. Vgl. c. 29. — τί ἐκεῖνοι παθόντες εὐχονται, was

ποιούνται οὐδὲν προσήκοντες; ὃ δὲ πάντων ἐστὶ μιαινότατον, ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα εὐχόμενοι ὅμως θεραπεύουσιν ἐν γε τῷ φανερωῷ, καὶ νοσοῦντος ἅ μὲν βούλονται πᾶσι πρόδηλα, θύσειν δὲ ὅμως ὑπισχνούνται, ἣν ῥαῖση, καὶ ὅλως ποικίλη τις ἢ κολλακεία τῶν ἀνδρῶν. διὰ ταῦτα ὁ μὲν ἔστω ἀθάνατος, οἱ δὲ προαπίψαν αὐτοῦ μάτην ἐπιχανόντες.

ΕΡΜ. Γελοῖα πείθονται, πανούργοι ὄντες· ἀλλὰ κάκεινος 2 εὖ μάλα διαβουκολεῖ αὐτούς καὶ ἐπελπίζει, καὶ ὅλως ἀεὶ θανόντι εἰκότως ἔρρωται πολὺ μᾶλλον τῶν νέων. οἱ δὲ ἤδη τὸν κληρὸν ἐν σφίσι διηρημένοι βόσκονται, ζωὴν μακαρίαν πρὸς ἑαυτούς τιθέντες.

ΠΛΟΥΤ. Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδυσάμενος τὸ γῆρας ὥσπερ Ἰόλεως ἀνηβησάτω, οἱ δὲ ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων, τὸν οὐνεξ ροποληθέντα πλοῦτον ἀπολιπόντες, ἠκέτωσαν ἤδη κακοὶ κακῶς ἀποθανόντες.

ΕΡΜ. Ἀμέλησον, ὦ Πλούτων· μετελεύσομαι γάρ σοι ἤδη αὐτούς καθ' ἓνα ἐξῆς· ἐπτά δέ, οἶμαι, εἰσί.

ΠΛΟΥΤ. Κατάσπα· ὁ δὲ παραπέμψει ἕκαστον ἀντὶ γέροντος αὐτίς πρωθήβης γενόμενος.

6.

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

ΤΕΡΨ. Τοῦτο, ὦ Πλούτων, δίκαιον, ἐμὲ μὲν τεθνῆναι 1 τριάκοντα ἔτη γεγονότα, τὸν δὲ ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα γέροντα Θούκριτον ζῆν ἔτι;

hat sie angefochten, dass sie. Vgl. 6, 3. 20, 4 u. ö. Kr. Gr. §. 56, 8, 3. — ὃ δὲ πάντων ἐστὶ μιαινότατον. Vollständig Prometh. 17: ὃ δὲ μάλιστα με ἀποπνύγει, τοῦτ' ἐστίν, ὅτι u. s. w. Wie hier Icaromenipp. 5: ὃ δὲ πάντων ἐμοὶ γοῦν ἐδόκει χαλεπώτατον, ὅτι u. s. w. Rhet. praec. 9: ὃ δὲ πάντων ἀνιαιρότατον, ὅτι u. s. w. Kr. Gr. §. 51, 13, 13. Statt dessen auch τὸ mit dem Superlat., Apol. pro merc. cond. 3: καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι. Piscat. 26: καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι. Bis accus. 16: τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι καὶ λοιδορεῖται. Vgl. 14, 4. 24, 1. — ὅμως, s. zu III, 17. — ἐν γε τῷ φανερωῷ, wenigstens vor Aller Augen; Kr. Gr. §. 43, 4, 5. —

νοσοῦντος, näml. αὐτοῦ. Kr. Gr. §. 47, 4, 3., s. zu I, 3.

2. πρὸς ἑαυτούς τιθέντες, bei sich annehmend, sich einbildend. — Ἰόλεως. Dieser, der Sohn des Iphikles, Wagenlenker und Gefährte des Herakles, soll, als Eurystheus die Athenäer wegen der Herakleiden mit Krieg bedrohte, schon hochbejahrt gewesen, aber auf sein Flehen zu den Göttern auf einige Zeit wieder jung geworden sein und so den Eurystheus getödtet haben. Ovid. Metam. 9, 394 ff. — κακοὶ κακῶς. Paronomasie od. Parechesis. Philopseud. 20: κακὸς κακῶς ἀπέθανε. Icarom. 33: κακοὶ κακῶς ἀπολοῦνται. u. ö. Gall. 18: ἄλλος ἄλλως.

ΠΛΟΥΤ. Δικαιότατον μὲν οὖν, ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲν ζῆ μηδένα εὐχόμενος ἀποθνεῖν τῶν φίλων, σὺ δὲ παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἐπεβούλευες αὐτῷ περιμένων τὸν κληρὸν.

ΤΕΡΨ. Οὐ γὰρ ἐχρῆν γέροντα ὄντα καὶ μηκέτι χρῆσασθαι τῷ πλούτῳ αὐτὸν δυνάμενον ἀπελθεῖν τοῦ βίου παραχωρήσαντα τοῖς νέοις;

ΠΛΟΥΤ. Καινά, ὦ Τερψίων, νομοθετεῖς, τὸν μηκέτι τῷ πλούτῳ χρῆσασθαι δυνάμενον πρὸς ἡδονὴν ἀποθνήσκειν· τὸ δὲ ἄλλως ἢ Μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν.

2 ΤΕΡΨ. Οὐκοῦν ταύτην αἰτιῶμαι τῆς διατάξεως· ἐχρῆν γὰρ τὸ πρᾶγμα ἐξῆς πῶς γίνεσθαι, τὸν πρεσβύτερον πρότερον, καὶ μετὰ τοῦτον ὅστις [καὶ] τῇ ἡλικίᾳ μετ' αὐτόν, ἀναστρέφεσθαι δὲ μηδαμῶς, μηδὲ ζῆν μὲν τὸν ὑπέροργων ὀδόντας τρεῖς ἔτι λοιποὺς ἔχοντα, μόγις ὄρωντα, οἰκέταις τέτταρσιν ἐπικεκυφότα, κορυζῆς μὲν τὴν ῥῖνα, λήμης δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστὸν ὄντα, οὐδὲν ἔτι ἡδὺ εἰδότα, ἔμψυχόν τινα τάφου ὑπὸ τῶν νέων καταγελωμένον, ἀποθνήσκειν δὲ καλλίστους καὶ ἐρρωμενεστάτους νεανίσκους· ἄνω γὰρ ποταμῶν τοῦτό γε· ἢ τὸ τελευταῖον εἰδέναί ἐχρῆν, πότε καὶ τεθνήξεται τῶν γερόντων ἕκαστος, ἵνα μὴ μάτην ἂν ἐνίουσ ἐθεράπευον. νῦν δέ, τὸ τῆς παροιμίας, ἢ ἄμαξα τὸν βοῦν.

3 ΠΛΟΥΤ. Ταῦτα μὲν, ὦ Τερψίων, πολὺ συνειτώτερα γίνεται ἢ περ σοὶ δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς δὲ τί παθόντες ἀλλοτριόις ἐπιχαίνετε καὶ τοῖς ἀτέκνοις τῶν γερόντων ἐσποιεῖτε φέρον-

1. πρὸς ἡδονήν, zum Vergnügen, zu verbinden mit χρῆσασθαι. — τὸ δέ, dieses aber; vgl. *Jud. voc.* 11. *Dial. mar.* 14, 3. *Anach.* 35 u. s. *Kr. Gr.* §. 50, 1, 4.

2. πρότερον, näml. ἀποθνήσκειν. — ἀναστρ. δὲ μηδαμῶς, näml. ἐχρῆν τὸ πρᾶγμα. — τὴν ῥῖνα . . τοὺς ὀφθαλμοὺς, *Kr. Gr.* §. 46, 4. — ἄνω ποταμῶν τοῦτό γε, unser: das ist die verkehrte Welt. Eine sprichwörtliche Redensart, die vollständig bei Eurip. *Med.* 411 also lautet: ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί, die Quellen fließen stromaufwärts. *Demosth.* 19, 287: ἄνω ποταμῶν οἱ περὶ πορνείας ἐρρῶσαν λόγοι. — τεθνήξεται, s. zu IV, 17. — ἵνα μὴ μάτ. ἂν ἐν. ἐθεράπευον, damit ich nicht umsonst Manchen den Hof

machte. Ueber ἵνα mit dem Indicat. s. *Kr. Gr.* §. 54, 8, 8. Die Partikel ἂν, welche sich auch hier auf eine Bedingung bezieht, findet sich bei Lucian an mehreren Stellen hinzugefügt. So *Toxar.* 18: καὶ εἶθε γε ἀνώμοτος ὢν ταῦτα ἔλεγες, ἵνα καὶ ἀπιστεῖν ἂν ἐδυνάμην αὐτοῖς, wo zu ergänzen εἰ ἂν. ταῦτα ἔλεγες. *Piscat.* 2 z. E. *Icaromenipp.* 21. Ohne ἂν *Nigr.* 32. *Abdicat.* 1 (wo es *ἰασάμην* heißen muss). — τὸ τῆς παροιμίας, wie es im Sprichwort heisst. *Kr. Gr.* §. 57, 10, 11. 12. — ἢ ἄμαξα τὸν βοῦν, näml. ἔλκει. Ein Sprichwort von demselben Sinne mit dem vorhergehenden.

3. ἐσποιεῖτε . . αὐτούς, dringt ihr euch auf bei. — φέροντες, s. zu II, 22. *Kr. Gr.* §. 56, 8, 5. —

τες αὐτούς; τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνετε πρὸ ἐκείνων κατο-
 ρυττόμενοι, καὶ τὸ πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς ἥδιστον γίνεται·
 ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνους ἀποθανεῖν εὐχεσθε, τοσοῦτῳ ἄπασιν
 ἠδὲ προαποθανεῖν ὑμᾶς αὐτῶν. καινὴν γάρ τινα ταύτην
 τέχνην ἐπινευοῦκατε γραῶν καὶ γερόντων ἐρωῶντες, καὶ μά-
 λιστα εἰ ἄτεκνοι εἶεν, οἱ δὲ ἔντεκνοι ὑμῖν ἀνέραστοι. καίτοι
 πολλοὶ ἤδη τῶν ἐρωμένων συνέντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν
 τοῦ ἔρωτος, ἣν καὶ τύχῳσι παῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτοὺς
 πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐραστὰς ἔχωσιν· εἶτα ἐν ταῖς δια-
 θήκαις ἀπεκλείσθησαν μὲν οἱ πάλαι δορυφορήσαντες, ὁ δὲ
 παῖς καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, κρατοῦσι πάντων, οἱ
 δὲ ὑποπρίουσι τοὺς ὀδόντας ἀποσφυγέυτες.

ΤΕΡΨ. Ἀληθῆ ταῦτα φῆς· ἐμοῦ γοῦν Θούκριτος πόσα 4
 κατέφαγεν αἰὲ τεθνήξασθαι δοκῶν καὶ ὁπότε ἐσίοιμι ὑποστέ-
 νων καὶ μύχιόν τι καθάπερ ἐξ αἴου νεοττὸς ἀτελῆς ὑποκρώζων,
 ὥστ' ἔγωγε, ὅσον αὐτίκα οἰόμενος ἐπιβῆσειν αὐτὸν τῆς σοροῦ,
 ἐπεμπόν τε πολλά, ὡς μὴ ὑπερβάλλοιτό με οἱ ἀντερασταὶ
 τῆ μεγαλοδωρία, καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ φροντίδων ἄγρυπνος
 ἐκείμην ἀριθμῶν ἕκαστα καὶ διατάττων. ταῦτα γοῦν μοι καὶ
 τοῦ ἀποθανεῖν αἷτια γεγένηται, ἀγρυπνία καὶ φροντίδες· ὁ
 δὲ τοσοῦτόν μοι δέλεαρ καταπιῶν ἐφειστήκει θαπτομένῳ
 πρῶην ἐπιγελῶν.

ΠΛΟΥΤ. Εὖ γε, ὦ Θούκριτε, ζώης ἐπὶ μήκιστον πλου- 5
 τῶν ἅμα καὶ τῶν τοιούτων καταγελῶν, μηδὲ πρότερόν γε σὺ
 ἀποθάνοις ἢ προπέμψας πάντας τοὺς κόλακας.

ΤΕΡΨ. Τοῦτο μὲν, ὦ Πλούτων, καὶ ἐμοὶ ἥδιστον ἤδη,
 εἰ καὶ Χαροιάδης προτεθνήξεται Θουκρίτου.

ὅσῳ . . . τοσοῦτῳ, *in welchem
 Grade . . . in eben dem. — και-
 νήν τινα ταύτην τέχνην, s. zu IV,
 5. — εἰ . . . εἶεν. Warum hier der
 Optativ? — τῶν ἐρωμένων, von
 denen, welche von euch ge-
 liebt werden, bedingt durch
 die Worte μισεῖν αὐτοὺς πλάττον-
 ται. — ὑμῶν τὴν πανουργίαν τοῦ
 ἔρωτος. Zwei Genetive von einem
 Nomen abhängig. De Merc. cond. 8:
 αὐτῶν ἢ λήθη τοῦ καλοῦ. Kr. Gr.
 §. 47, 9, 6. In Bezug auf das La-
 tein. Zumpt. §. 791 z. E. — πλάτ-
 τονται, stellen sich, mit Infin.
 als ob. Erst spätere Verbindung.

— ἀπεκλείσθησαν, Kr. Gr. §. 53,
 10, 2. — ὑποπρ. τοὺς ὀδ., knir-
 schen im Stillen mit den
 Z. — ἀποσφυγέυτες, geprellt,
 betrogen. Wie ἀποσφύττω, ἀπο-
 μύττω wird auch das Latein. emun-
 gere gebraucht.

4. μύχιόν τι, tief unten her-
 auf, tief aus der Brust. Gall.
 10: ἐχρόμπετο μύχιόν τι. — ὅσον
 αὐτίκα, in nicht gar langer
 Zeit, bald. Spätere Ausdrucks-
 weise. — ἐπιβῆσειν unattisch in
 transitiver Bedeutung; s. unser
 Wörterbuch unter ἐπιβαίνω II)
 1) a).

ΠΛΟΥΤ. Θάρρει, ὧ Τερψίων· καὶ Φείδων γὰρ καὶ Μέλανθος καὶ ὅλως ἅπαντες προελεύσονται αὐτοῦ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροντίσιν.

ΤΕΡΨ. Ἐπαινῶ ταῦτα. ζῶης ἐπὶ μῆκιστον, ὧ Θούκριτε.

7.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

1 ΖΗΝ. Σὺ δέ, ὧ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτι παράσιτος ὢν Δεινίου πλέον τοῦ ἱκανοῦ ἐμπαγῶν ἀπεπνίγην, οἶσθα· παρῆς γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι.

ΚΑΛ. Παρῆν, ὧ Ζηνόφαντε· τὸ δὲ ἐμὸν παράδοξόν τι ἐγένετο. οἶσθα γὰρ καὶ σὺ που Πτοιόδωρον τὸν γέροντα;

ΖΗΝ. Τὸν ἄτεκνον, τὸν πλούσιον, ὧ σε τὰ πολλὰ ἦδειν συνόντα;

ΚΑΛ. Ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον ὑπισχνούμενον ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξασθαι. ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα ἐς μῆκιστον ἐπετείνετο καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρον ἐξῆ, ἐπίτομόν τινα ὁδὸν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐξεῦρον· πριάμενος γὰρ φάρμακον ἀνέπεισα τὸν οἰνοχόον, ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Πτοιόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, — πίνει δὲ ἐπιεικῶς ζωρότερον — ἐμβalόντα ἐς κύλικα ἔτοιμον ἔχειν αὐτὸ καὶ ἐπιδούναι αὐτῷ· εἰ δὲ τοῦτο ποιήσειεν, ἐλεύθερον ἐπωμοσάμην ἀφήσειν αὐτόν.

ΖΗΝ. Τί οὖν ἐγένετο; πάνυ γὰρ τι παράδοξον ἐρεῖν ἔοικας.

2 ΚΑΛ. Ἐπεὶ τοίνυν λουσάμενοι ἦκομεν, δύο δὴ ὁ μαιρα-

5. καὶ Φείδων γὰρ, denn auch Pheidon. So findet sich häufig καὶ . . γὰρ bei Lucian., vgl. Dial. deor. 13, 1. Fugit. 25. Zeux. 9. De morte Peregr. 29. Char. 7. 14 u. s.

1. παρῆς, unattisch für παρῆσθα. Ebenso συνῆς 16, 3. ἦς Gall. 19. Amor. 3. Desgleichen ἔφης für ἔφησθα, vgl. Gespr. 14, 5. 15, 1. 18, 2. Dial. mar. 13, 2. Vit. auct. 6. 7. 24. Hermot. 59. Pro imag. 8. Anachars. 40. Dial. meretr. 13, 5. Pseudol. 29. u. s. — τὸ ἐμὸν, was mich betrifft; Kr. Gr. §. 43, 4, 26. — ἐπ' ἐμοὶ τεθνήξασθαι, me vivo, me superstite, d. i. dass er mich als Erben hinterlas-

send sterben werde. Vgl. Kr. §. 68, 41, 8. Aehnlich Philostr. vit. soph. 2, 12: ἐτελεύτα ἐπὶ παιδὶ γνησίῳ μὲν, ἀπαιδεύτω δέ. Artemid. 1, 81: ἀποθανεῖν ἐπὶ κληρονόμοις ταῖς θυγατράσι. — ὑπὲρ τὸν Τιθωνόν, sprichwörtlich von einem sehr langen Leben. Tithonos war der Sohn des Laomedon und Gemahl der Eos, welche den Zeus um Unsterblichkeit für ihn bat, aber die Bitte um ewige Jugend hinzuzufügen vergessen hatte. — ἐπειδὴν τάχιστα, sobald als, quum primum. — ζωρότερον, s. zu II, 54. — ἐμβalόντα, näml. das Gift. — ἐλεύθερον. Der οἰνοχόος war in der Regel ein junger Sklave.

κίσκος κύλικας ἐτοίμους ἔχων, τὴν μὲν τῷ Πτοιοδώρῳ, τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δὲ ἑτέραν ἐμοί, σφαλεῖς οὐκ οἶδ' ὅπως ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτοιοδώρῳ δὲ τὴν ἀφάρμακτον ἔδωκεν· εἶτα ὁ μὲν ἔπινεν, ἐγὼ δὲ αὐτίκα μάλα ἐκτάδην ἐκεῖ μὴν, ὑποβολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου νεκρός. τί τοῦτο γελᾷς, ὦ Ζηνόφαντε; καὶ μὴν οὐκ ἔδει γε ἑταίρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν.

ΖΗΝ. Ἀστεῖα γάρ, ὦ Καλλιδημίδη, πέπονθας. ὁ γέρων δὲ τί πρὸς ταῦτα;

ΚΑΛ. Πρῶτον μὲν ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον, εἶτα συνεῖς, οἶμαι, τὸ γεγεννημένον ἐγέλα καὶ αὐτός, οἷά με ὁ οἰνοχόος εἶργασται.

ΖΗΝ. Πλὴν ἄλλ' οὐδὲ σὲ τὴν ἐπίτομον ἐχρῆν τραπέσθαι· ἦκε γὰρ ἂν σοι διὰ τῆς λεωφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερον.

8.

ΚΝΗΜΩΝΟΣ ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΙΟΥ.

ΚΝΗΜ. Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας· ὁ νεβρός τὸν λέοντα.

ΔΑΜ. Τί ἀγανακτεῖς, ὦ Κνήμων;

ΚΝΗΜ. Πυνθάνη ὅ τι ἀγανακτῶ; κληρονόμον ἀκούσιος καταλέλοιπα κατασοφισθεὶς ἄθλιος, οὓς ἐβουλόμην ἂν μάλιστα σχεῖν τὰ μὰ παραλιπῶν.

ΔΑΜ. Πῶς τοῦτο ἐγένετο;

ΚΝΗΜ. Ἐρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄτεκνον ὄντα

2. τί τοῦτο γελᾷς; Aristoph. nub. 820: τί δὲ τοῦτ' ἐγέλασας ἑτέρον; — τί πρὸς ταῦτα, näml. sagte er od. etwas Aehnliches. — πρὸς τὸ αἰφνίδιον, s. zu I, 16. — οἷά με = ὅτι τοιαῦτά με, s. zu II, 22. Ueber die Construction von ἐργάζεσθαι s. Kr. Gr. §. 46, 12. — τὴν ἐπίτομον, näml. ὄδον. Scyth. 7: καὶ γὰρ ἐπίτομόν τινα ταύτην ἐξεῦρον u. ὅ. Kr. Gr. §. 43, 3, 3. — ἦκε, näml. es, die Sache, d. i. die Erbschaft. Vgl. Kr. Gr. §. 61, 5, 6.

8. τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας, da haben wir es, wie es im Sprichwort heisst. Vgl. Piscat. 8: τοῦτ' ἐκεῖνο, ἐς πεδίον τὸν ἵππον. De merc. cond. 12: τοῦτ' ἐκεῖνο, ἐκ Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς.

Kr. Gr. §. 51, 7, 11. — ὁ νεβρός τὸν λέοντα, näml. αἰρεῖ, das Hirschkalb erwischt den Löwen, ein Sprichwort zur Bezeichnung des Unerwarteten oder unmöglich Scheinenden. — πυνθάνη ὅ τι ἀγανακτῶ; Das Verbum πυνθάνη hätte auch fehlen können. Iup. trag. 6: Ἐρμ. ἀλλὰ πῶς γάρ, ὦ Ζεῦ, ἀξιοῖς; Ζεὺς. ὅπως ἀξιώ; Aristoph. nub. 673: ἀτὰρ τὸ λοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν; Σωκ. ὅπως; ran. 198: Χαρ. οὗτος, τί ποιεῖς; Διον. ὅ τι ποιῶ; u. ὅ. so auch bei Platon. Kr. Gr. §. 51, 17, 3. — ἄθλιος mit κατασοφισθεὶς eng zu verbinden, daher ohne Artikel; s. zu IV, 14. — ἐβουλόμην ἂν, vellem (Zumpt §. 528). Bis acc.

ἐθεράπευον ἐπὶ θανάτῳ, καὶ κεῖνος οὐκ ἀηδῶς τὴν θεραπείαν προσίετο. ἔδοξε δὴ μοι καὶ σοφὸν τοῦτο εἶναι, θέσθαι διαθήκας ἐς τὸ φανερόν, ἐν αἷς ἐκείνῳ καταλέλοιπα τὰ μὰ πάντα, ὡς καὶ κεῖνος ζηλώσειε καὶ τὰ αὐτὰ πράξειεν.

ΔΑΜ. Τί οὖν δὴ ἐκεῖνος;

ΚΝΗΜ. Ὁ τι μὲν αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκας, οὐκ οἶδα· ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπέθανον τοῦ τέγουσ μοι ἐπιπεσόντος, καὶ νῦν Ἐρμόλαος ἔχει τὰ μὰ ὥσπερ τις λάβραξ καὶ τὸ ἄγκιστρον τῷ δελέατι συγκατασπάσας.

ΔΑΜ. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτόν σε τὸν ἀλιέα· ὥστε σόφισμα κατὰ σαντοῦ συντέθεικας.

ΚΝΗΜ. Ἔοικα· οἰμῶζω τοιγαροῦν.

9.

ΣΙΜΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

1 ΣΙΜ. Ἦκεις ποτέ, ὦ Πολύστρατε, καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς ἔτη, οἶμαι, οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν ἑκατὸν βεβιωκῶς;

ΠΟΛ. Ὀκτῶ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα, ὦ Σιμύλε.

ΣΙΜ. Πῶς δαὶ τὰ μετ' ἐμὲ ταῦτα ἐβίως τριάκοντα; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἐβδομήκοντά σου ὄντος ἀπέθανον.

ΠΟΛ. Ὑπερήδιστα, εἰ καὶ σοι παράδοξον τοῦτο δόξει.

ΣΙΜ. Παράδοξον, εἰ γέρων τε καὶ ἀσθενῆς, ἄτεκνός τε προσέτι, ἦδεσθαι τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐδύνασο.

2 ΠΟΛ. Τὸ μὲν πρῶτον ἅπαντα ἐδυνάμην· ἔτι καὶ παῖδες ὠραῖοι ἦσαν πολλοὶ καὶ γυναικες ἀβρόταται καὶ μύρα καὶ οἶνος ἀνθοσμίας καὶ τράπεζα ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ.

ΣΙΜ. Καινὰ ταῦτα· ἐγὼ γὰρ σε πάνυ φειδόμενον ἠπιστάμην.

33: μακροῦς ἀποτείνειν οὐκ ἂν ἐβουλόμην τοὺς λόγους. Demosth. enc. 43: μάλιστα μὲν γὰρ ἀντήκοος ἂν ἐβουλόμην παρῶν εἶναι νῦν. Nigr. 11: καὶ ταῦτα μὲν, ἃ σὺ διήλθες, ἐβουλόμην ἂν εἰρησθαι μοι. Hermotim. 81. Iup. trag. 53. Kr. Gr. §. 54, 3, 10. — ἐπὶ θανάτῳ, in Rücksicht auf seinen Tod, d. i. in der Hoffnung auf seinen Tod; Kr. Gr. §. 68, 41, 7. — θέσθαι διαθήκας ἐς τὸ φανερόν, ein Testament öf-

fentlich, d. i. bei der Obrigkeit niederlegen, so dass das in demselben Enthaltene nicht verschwiegen blieb. Ebenso 11, 1. — τί οὖν δὴ ἐκεῖνος; näml. ἐποίησεν. Hermotim. 9: τί οὖν δὴ ἐποίησεν; — λάβραξ. Die Gefrässigkeit desselben war sprichwörtlich.

1. τῶν ἑκατὸν, s. zu 27, 9.

2. τράπεζα ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. Bekannt sind die Siculae dapes wegen der luxuriösen Zubereitung

ΠΟΛ. Ἄλλ' ἐπέρρει μοι, ὦ γενναῖε, παρ' ἄλλων τὰγαθὰ· καὶ ἔωθεν μὲν εὐθύς ἐπὶ θύρας ἐφοίτων μάλα πολλοί, μετὰ δὲ παντοῖά μοι δῶρα προσήγετο ἀπανταχόθεν τῆς γῆς τὰ κάλλιστα.

ΣΙΜ. Ἐτυράννησας, ὦ Πολύστρατε, μετ' ἐμέ;

ΠΟΛ. Οὐκ, ἀλλ' ἐραστὰς εἶχον μυρίους.

ΣΙΜ. Ἐγέλασα. ἐραστὰς σὺ τηλικούτος ὢν, ὀδόντας τέτταρας ἔχων;

ΠΟΛ. Νῆ Δία, τοὺς ἀρίστους γε τῶν ἐν τῇ πόλει· καὶ γέροντά με καὶ φαλακρόν, ὡς ὄρας, ὄντα καὶ λημῶντα προσέτι καὶ κορυζῶντα ὑπερήδοντο θεραπεύοντες, καὶ μακάριος ἦν αὐτῶν ὄντινα ἂν καὶ μόνον προσέβλεψα.

ΣΙΜ. Μῶν καὶ σὺ τινα ὡσπερ ὁ Φάων τὴν Ἀφροδίτην ἐκ Χίου διεπόρθμευσας, εἰτά σοι εὐξαμένῳ ἔδωκε νέον εἶναι καὶ καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ἀξιέραστου;

ΠΟΛ. Οὐκ, ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν περιπόθητος ἦν.

ΣΙΜ. Αἰνίγματα λέγεις.

ΠΟΛ. Καὶ μὴν πρόδηλός γε ὁ ἔρωσ οὕτοσὶ πολὺς ὢν, ὁ 3 περὶ τοὺς ἀτέκνους καὶ πλουσίους γέροντας.

ΣΙΜ. Νῦν μανθάνω σου τὸ κάλλος, ὦ θαυμάσιε, ὅτι παρὰ τῆς χρυσεῆς Ἀφροδίτης ἦν.

der Speisen. — ἐπὶ θύρας ἐφοίτων, nicht τὰς θύρας. Ebenso oft bei Plutarch. Alcib. 7. Mar. 32. Arat. 37 u. s., obschon sich auch der Artikel dabei findet. Kr. Gr. §. 50, 2, 15. — ἀπανταχόθεν τῆς γῆς, aus allen Theilen der Erde. Kr. Gr. §. 47, 10, 4. — ἐτυράννησας, wurdest du ein Fürst; Kr. Gr. §. 53, 5, 1. — ἐγέλασα, ich muss lachen. Ebenso Göttergespr. 16, 2. Besonders oft kommt dieser Aorist. im dramatischen Dialog vor. Kr. Gr. §. 53, 6, 3. — ὑπερήδοντο θεραπεύοντες. Adv. Indoct. 21: ὦ σεαντὸν εἰκάζων ἔχαιρες. Iup. trag. 44: εὐωχουμένη ἔχαιρε. u. s., Kr. Gr. §. 56, 6, 4. — ὄντινα ἂν καὶ μόνον προσέβλεψα, den ich etwa auch nur eines Blickes würdigte. ἂν gehört zu ὄντινα. Ebenso Demon. 10: πλέον δὲ ἢ ἔλαττον ἔχαιρε συνῶν ἐνίοις αὐτῶν, μόνοις ἐξισταμένος, ὁπόσοι ἂν ἔδοκουν αὐτῶ . . διαμαρτάνειν. An beiden Stellen könnte auch der Optativ, allein dann ohne ἂν stehen. (Hermann. de partic. ἂν

p. 27.) Uebrigens ähnlich Navig. 43: ὥστε.. εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα καὶ μόνον προσβλέψαιμι αὐτῶν. — μῶν καὶ σὺ τινα κτέ., d. i. du hast doch nicht ebenfalls irgend eine Person, wie Phaon die Aphr. aus Ch. (übersetzte), übergesetzt, d. i. ebenfalls eine Person wie Aphr. Phaon, ein Lesbier, hatte als bejahrter Fährmann einst umsonst die Aphrodite übergesetzt und bekam dafür von derselben seine Jugend und Schönheit wieder. — νέον εἶναι. Kr. Gr. §. 55, 2, 7.

3. νῦν μανθάνω σου τὸ κάλλ. κτέ., d. i. νῦν μανθάνω, ὅτι σου τὸ κάλλος κτέ. Iup. trag. 2: οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὢν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. Icarom. 4: καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐπόθουν εἰδέναί. Piscat. 14. Unten Gespräch. 20, 1. u. ö. Kr. Gr. §. 61, 6, 2. Ebenso die Römer, Cic. pro Deiot. 11, 30: quis tuam patrem antea qui esset, quam cuius gener esset, audivit? — χρυσεῆς. Scherzhafte gesagt. Bekannt ist dieses

ΠΟΛ. Ἀτάρ, ὦ Σιμύλε, οὐκ ὀλίγα τῶν ἐραστῶν ἀπολέ-
λαυκα, μονονουχὶ προσκυνούμενος ὑπ' αὐτῶν· καὶ ἐθρουπτό-
μην δὲ πολλάκις καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν τινὰς ἐνίοτε, οἱ δὲ
ἡμιλλῶντο καὶ ἀλλήλους ὑπερεβάλλοντο ἐν τῇ περὶ ἐμὲ φιλο-
τιμίᾳ.

ΣΙΜ. Τέλος δ' οὖν πῶς ἐβουλεύσω περὶ τῶν κτημάτων;

ΠΟΛ. Ἐς τὸ φανερόν μὲν ἕκαστον αὐτῶν κληρονόμον
ἀπολιπεῖν ἔφασκον, ὃ δ' ἐπίστευέ τε καὶ κολακευτικώτερον
παρεσκεύαζεν ἑαυτόν, ἄλλας δὲ τὰς ἀληθεῖς διαθήκας ἔχων,
ἐκείνας κατέλιπον οἰμῶζειν ἅπασι φράσας.

4 ΣΙΜ. Τίνα δὲ αἱ τελευταῖαι τὸν κληρονόμον ἔσχον; ἢ
πού τινα τῶν ἀπὸ τοῦ γένους;

ΠΟΛ. Οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ νεώνητόν τινα τῶν μεираκίων
τῶν ὠραίων Φρύγα.

ΣΙΜ. Ἀμφὶ πόσα ἔτη, ὦ Πολύστρατε;

ΠΟΛ. Σχεδὸν ἀμφὶ τὰ εἴκοσι.

ΣΙΜ. Ἦδη μανθάνω ἅτινά σοι ἐκεῖνος ἐχαρίζετο.

ΠΟΛ. Πλὴν ἀλλὰ πολὺ ἐκείνων ἀξιώτερος κληρονομεῖν,
εἰ καὶ βάρβαρος ἦν καὶ ὄλεθρος, ὃν ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι
θεραπεύουσιν. ἐκεῖνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ μου καὶ νῦν ἐν
τοῖς εὐπατρίδαις ἀριθμεῖται, ὑπεξυρημένος μὲν τὸ γένειον καὶ
βαρβαρίζων, Κόδρου δὲ εὐγενέστερος καὶ Νιρέως καλλίων
καὶ Ὀδυσσεῶς συνετώτερος λεγόμενος εἶναι.

ΣΙΜ. Οὐ μοι μέλει· καὶ στρατηγησάτω τῆς Ἑλλάδος, εἰ
δοκεῖ, ἐκεῖνοι δὲ μὴ κληρονομεῖτωσαν μόνον.

10.

ΧΑΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΤ ΚΑΙ ΝΕΚΡΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ.

1 ΧΑΡ. Ἀκούσατε ὡς ἔχει ἡμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν
ἡμῖν, ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκαφίδιον καὶ ὑπόσαθρόν ἐστι καὶ διαρ-

Beiwort aus Homer., wo es zur
Bezeichnung ihrer vollendeten
Schönheit dient. — ὑπερεβάλλοντο
ἐν. Sonst steht ὑπερβάλλεσθαι ge-
wöhnlich mit blosser Dativ. ver-
bunden. — τέλος, am Ende, zu-
letzt.

4. τίνα . . τὸν κληρονόμον = τίς
ἐστὶν ὁ κληρονόμος, ὃν αἱ τελευ-
ταῖαι ἔσχον; Vitar. auct. 7: ποδα-
πὸς δὲ ἐστὶ καὶ τίνα τὴν ἄσκησιν
ἔχει; 8: τίνα τὴν τέχνην ἔχεις;

Gall. 30: οἶον βιοῖ τὸν βίον. u. ö.
Vgl. Kr. Gr. §. 50, 11, 1. — ὄλεθρος,
s. oben zu 2, 1. — ὑπεξυρημένος
τὸ γένειον. Lieblingsklaven wa-
ren an Wangen und Kinn glatt ge-
schoren. Tim. 22: οἰκέτης ὑπεξυρη-
μένος ἔτι τὴν γνάθον, das. die
Anm. — Κόδρου κτέ. Vgl. II, 23.
— μόνον, wie unser nur, häufig
beim Imperativ.

11. „Diese Scene bei der Ueber-
fahrt in der Unterwelt ist mit ganz

ρεῖ τὰ πολλά, καὶ ἦν τραπῆ ἐπὶ θάτερα, οἰχήσεται περιτραπέν, ὑμεῖς δὲ ἅμα τοσοῦτοι ἦκετε πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαστος. ἦν οὖν μετὰ τούτων ἐμβῆτε, δέδια μὴ ὕστερον μετανοήσητε, καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῖν οὐκ ἐπίστασθε.

ΕΡΜ. Πῶς οὖν ποιήσαντες εὐπλοήσομεν;

ΧΑΡ. Ἐγὼ ὑμῖν φράσω· γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χορὴ τὰ περιττὰ ταῦτα πάντα ἐπὶ τῆς ἡόνος καταλιπόντας· μόλις γὰρ ἂν καὶ οὕτω δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθητεῖον. σοὶ δέ, ὦ Ἐρμῆ, μελήσει τὸ ἀπὸ τούτου μηδένα παραδέχεσθαι αὐτῶν, ὅς ἂν μὴ ψιλὸς ἦ καὶ τὰ ἐπιπλα, ὡσπερ ἔφην, ἀποβαλῶν. παρὰ δὲ τὴν ἀποβάθραν ἐστὼς διαγίνωσκε αὐτοὺς καὶ ἀναλάμβανε γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων.

ΕΡΜ. Εὖ λέγεις, καὶ οὕτω ποιήσωμεν. — Οὕτοσί τις ὁ 2
πρωτός ἐστι;

ΜΕΝ. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοῦ, ἡ πήρα μοι, ὦ Ἐρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον ἐς τὴν λίμνην ἀπερρίφθων, τὸν τρίβωνα δὲ οὐδὲ ἐκόμισα εὖ ποιῶν.

ΕΡΜ. Ἐμβαινε, ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὴν προεδρίαν παρὰ τὸν κυβερνήτην ἔχε ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῆς ἅπαντας. ὁ καλὸς δ' οὗτος τις ἐστι; 3

ΧΑΡ. Χαρμόλεως ὁ Μεγαρικὸς ὁ ἐπέραστος, οὗ τὸ φίλημα διτάλαντον ἦν.

ΕΡΜ. Ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος καὶ τὰ χεῖλη αὐτοῖς φιλήμασι καὶ τὴν κόμην τὴν βαθειᾶν καὶ τὸ ἐπὶ τῶν παρειῶν ἐρύθημα καὶ τὸ δέγμα ὄλον. ἔχει καλῶς, εὖζωνος εἶ, ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα οὕτοσί καὶ τὸ διάδημα ὁ βλοσυρὸς 4
τις ὢν τυγχάνεις;

ähnlichen Zügen von Lucian gezeichnet auch im Cataplas.“ Voigtländer.

1. τὰ πολλά, an den meisten Stellen. — καὶ οὕτω, auch so, wenn ihr nackt mit Zurücklassung aller dieser unnützen Dinge einsteigt. — τὸ ἀπὸ τούτου, von dieser Zeit an, von nun an. Ebenso τὸ ἀπὸ τοῦδε und τὸ ἀπ' ἐκείνου. Kr. Gr. §. 50, 5, 13.

2. οὕτοσί τις ὁ πρωτός ἐστι; Bemerkenswerthe Wortstellung für ὁ πρωτός οὗτος τις ἐστι; Vgl. §. 3 z. A. Οὕτοσί mit seiner deiktischen Kraft ist absichtlich vorangestellt. — ἀπερρίφθων. Wir ebenso:

seien geworfen. Kr. Gr. §. 53, 3, 5. — εὖ ποιῶν, wir: zum Glück, wohlweislich. De conscr. hist. 4: ἀπείρω ἐμαυτὸν εὖ ποιῶν. Saturn. 7: ἐξέστην οὖν εὖ ποιῶν τῷ Διί. Ep. Sat. 27. u. ö. S. zu II, 30. Kr. Gr. §. 56, 8, 2.

3. αὐτοῖς φιλήμασι. S. zu II, 22. Kr. Gr. §. 48, 15, 19. — τὸ δέγμα ὄλον. Kr. Gr. §. 50, 11, 7.

4. ὁ δὲ . . οὕτοσί . . ὁ βλοσυρὸς. Ueber diesen Nominativ. als Apposition s. Kr. Gr. §. 45, 2, 6. Vitar. auct. 7: ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; 27: σὺ ὁ Πυρρίας πρόσσιθι. Vgl. Gespr. 12, 2. u. ö. — τὴν πορφυρίδα . . τὸ

ΛΑΜΠΙ. Λάμπιχος Γελώων τύραννος.

ΕΡΜ. Τί οὖν, ὦ Λάμπιχε, τοσαῦτα ἔχων πάρει;

ΛΑΜΠΙ. Τί οὖν; ἐχρῆν, ὦ Ἐρμῆ, γυμνὸν ἦκειν τύραννον ἄνδρα;

ΕΡΜ. Τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα· ὥστε ἀπόθου ταῦτα.

ΛΑΜΠΙ. Ἴδού σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται.

ΕΡΜ. Καὶ τὸν τῦφον ἀπόρριψον, ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπεροψίαν· βαρήσει γὰρ τὸ πορθμείον συνεμπесόντα.

ΛΑΜΠΙ. Οὐκοῦν ἀλλὰ τὸ διάδημα ἔασόν με ἔχειν καὶ τὴν ἐφεστρίδα.

ΕΡΜ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες.

ΛΑΜΠΙ. Εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα, ὡς ὄρας.

ΕΡΜ. Καὶ τὴν ὠμότητα καὶ τὴν ἄνοιαν καὶ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ὀργήν, καὶ ταῦτα ἄφες.

ΛΑΜΠΙ. Ἴδού σοι φίλος εἰμι.

5 ΕΡΜ. Ἐμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχύς, ὁ πολύσαρκος τίς ὢν τυγχάνεις;

ΔΑΜ. Δαμασίας ὁ ἀθλητής.

ΕΡΜ. Ναί, ἔοικας· οἶδα γὰρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών.

ΔΑΜ. Ναί, ὦ Ἐρμῆ· ἀλλὰ παράδεξαί με γυμνὸν ὄντα.

ΕΡΜ. Οὐ γυμνόν, ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον· ὥστε ἀπόδυθι αὐτάς, ἐπεὶ καταδύσεις τὸ σκάφος τὸν ἕτερον πόδα ὑπερθεῖς μόνον· ἀλλὰ καὶ τοὺς στεφάνους τούτους ἀπόρριψον καὶ τὰ κηρύγματα.

ΔΑΜ. Ἴδού σοι γυμνός, ὡς ὄρας, ἀληθῶς εἰμι καὶ ἰσοστάσιος τοῖς ἄλλοις νεκροῖς.

8 ΕΡΜ. Οὕτως ἄμεινον ἀβαρῆ εἶναι· ὥστε ἔμβαινε. καὶ

διάδημα. S. zu II, 7. IV, 9. — Γελώων. Γελῶοι, die Einwohner von Gela, jener bekannten Stadt auf der Südküste Siciliens. — τί οὖν; wie so? sollte u. s. w. Lampichos wiederholt die Worte als Frage, wie auch wir. — μάλα, im Gegensatz zu οὐδαμῶς. — οὐκοῦν ἀλλὰ κτέ., nun so lasse mich wenigstens; vgl. 20, 2. Eigentl.: daher (da ich das Uebrige ablegen soll) lasse mich wenigstens. — ἐφεστρίδα, gleich dem vorhergehenden πορφυρίδα. S. zu IV, 14.

5. Δαμασίας. Damasias aus Amphipolis wurde als Wettkämpfer zu Olympia in der 115. Ol. bekränzt. Vgl. über ihn noch Lexiphan. 11. — οἶδα . . ἰδών. Dial. mar. 6, 1: οὐκ οἶδα ἔγωγε καλλίω παῖδα ἰδών. Dial. deor. 10 (14), 2., s. zu III, 5. Kr. Gr. §. 56, 7, 5. Hermes war Vorsteher der Gymnasien. — ἐπεὶ, sonst; s. zu II, 9. — τὰ κηρύγματα, die feierlichen Ausrufungen des Siegers durch den Herold.

σὺ δὲ τὸν πλοῦτον ἀποθέμενος, ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν δὲ προσέτι καὶ τὴν τρυφήν μηδὲ τὰ ἐντάφια κόμιζε μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα, κατάλιπε δὲ καὶ γένος καὶ δόξαν καὶ εἴ ποτέ σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξε καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφάς, μηδέ, ὅτι μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχωσαν, λέγε· βαρύνει γὰρ καὶ ταῦτα μνημονευόμενα.

ΚΡΑΤ. Οὐχ ἑκῶν μὲν, ἀπορρίψω δέ· τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι;

ΕΡΜ. Βαβαῖ. σὺ δὲ ὁ ἔνοπλος τί βούλει; ἢ τί τὸ τρό- 7
παιον τοῦτο φέρεις;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ. Ὅτι ἐνίκησα, ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἠρίστευσα καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με.

ΕΡΜ. Ἄφες ὑπὲρ γῆς τὸ τρόπαιον· ἐν Αἰδου γὰρ εἰρήνη καὶ οὐδὲν ὀπλων δεήσει. ὁ σεμνὸς δὲ οὗτος ἀπό γε τοῦ σχή- 8
ματος καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὄφρυς ἐπηρκῶς, ὁ ἐπὶ τῶν φροντίδων τίς ἐστίν, ὁ τὸν βαθὺν πώγωνα καθειμένος;

ΜΕΝ. Φιλόσοφός τις, ὦ Ἑρμῆ, μᾶλλον δὲ γόης καὶ τερατείας μεστός· ὥστε ἀπόδυσον καὶ τοῦτον· ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ σκεπόμενα.

ΕΡΜ. Ἀπόθου σὺ τὸ σχῆμα πρῶτον, εἶτα καὶ ταυτὶ πάντα. ὦ Ζεῦ, ὅσῃν μὲν τὴν ἀλαζονείαν κομίζει, ὅσῃν δὲ ἀμαθίαν καὶ ἔριν καὶ κενοδοξίαν καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους καὶ λόγους ἀκανθῶδεις καὶ ἐννοίας πολυπλόκους, ἀλλὰ καὶ μα-

6. ἐντάφια, Sterbekleid, das kostbar war. De luctu 11: μετὰ ταῦτα δὲ λούσαντες αὐτοὺς (τοὺς νεκροὺς) καὶ μύρω τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὠραίοις ἀνθεσι προτίθενται λαμπρῶς ἀμφιέσαντες. Vgl. Hermann's Privatalterth. S. 39. — κόμιζε, bringe mit; vgl. IV, 14. u. ö. — ἀνεκήρυξε, näml. als Wohlthäter. — οὐχ ἑκῶν μὲν, ἀπορρίψω δέ, d. i. οὐχ ἑκῶν μὲν ἀπορρίψω, ἀπορρίψω δέ. Ebenso Dial. deor. 8, 2: ἄκων μὲν, κατοίσω δέ. — τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι, s. zu II, 39.

8. ἀπό γε τοῦ σχήματος, wenigstens seinem Aeusseren nach. Philops. 29: ὁ σεμνὸς ἀπὸ τοῦ προσώπου. — ὁ τὰς ὄφρυς ἐπηρκῶς, Zeichen des Hochmuthes. Ebenso τὰς ὄφρυς ἀνατείνειν; vgl.

II, 54. — ὁ ἐπὶ τῶν φροντίδων, der in seine Gedanken vertieft ist. ὁ ἐπὶ ἐννοίας Scyth. 6. — ὁ τὸν βαθὺν πώγωνα καθειμένος, der mit dem tief herabhängenden Barte, wie ihn die Philosophen trugen. Vgl. Dial. deor. 5, 2. Piscat. 11. Philops. 5. Ebenso πλοκάμους καθειμένος Alexand. 11. oder βοστρύχους Dial. deor. 2, 2. — ΜΕΝ. Menippos, der bisher eine stumme Rolle gespielt, tritt hier wiederum auf, da ein Zunftgenosse von ihm erscheint. — μᾶλλον δέ, oder vielmehr. S. zu II, 5. — πολλὰ καὶ γελοῖα, s. zu I, 9. Kr. Gr. S. 69, 32, 3. — ἀπόρους, verfängliche. — λόγους ἀκανθῶδεις, spitzfindige Untersuchungen. Vgl. das Latein. spinosus. — ἀλλὰ καί, quin etiam, ja auch, s. zu 24, 1.

ταιοποιίαν μάλα πολλήν καὶ λῆρον οὐκ ὀλίγον καὶ ὕθλους καὶ μικρολογίαν, νῆ Δία καὶ χρυσίου γε τουτὶ καὶ ἠδυπάθειαν δὲ καὶ ἀναισχυντίαν καὶ ὀργὴν καὶ τρυφήν καὶ μαλακίαν· οὐ λέληθε γάρ με, εἰ καὶ μάλα περικρούπεις αὐτά. καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθου καὶ τὸν τυφον καὶ τὸ οἶεσθαι ἀμείνων εἶναι τῶν ἄλλων· ὡς εἴ γε ταῦτα πάντα ἔχων ἐμβαίης, ποία πεντηκόντορος δέξαιτο ἄν σε;

ΦΙΛ. Ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτά, ἐπεὶ περ οὕτω κελεύεις.

9 ΜΕΝ. Ἀλλὰ καὶ τὸν πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω, ὧ Ἐρμῆ, βαρύν τε ὄντα καὶ λάσιον, ὡς ὄρῳς· πέντε μναῖ τριχῶν εἶσι τοῦλάχιστον.

ΕΡΜ. Εὖ λέγεις· ἀπόθου καὶ τοῦτον.

ΦΙΛ. Καὶ τίς ὁ ἀποκείρων ἔσται;

ΕΡΜ. Μένιππος οὗτος· λαβὼν πέλεκυν τῶν ναυπηγικῶν ἀποκόψει αὐτὸν ἐπικόπῳ τῇ ἀποβάθρῳ χρησάμενος.

ΜΕΝ. Οὐκ, ὧ Ἐρμῆ, ἀλλὰ πρόιά μοι ἀνάδος· γελοιώτερον γὰρ τοῦτο.

ΕΡΜ. Ὁ πέλεκυς ἰκανός. — εὖ γε. ἀνθρωπινώτερος νῦν ἀναπέφηνας ἀποθέμενος σαυτοῦ τὴν κινάβραν.

ΜΕΝ. Βούλει μικρὸν ἀφέλωμαι καὶ τῶν ὀφρῶν;

ΕΡΜ. Μάλιστα· ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ ταύτας ἐπῆρκεν, οὐκ οἶδα ἐφ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο; καὶ δακρῦεις, ὧ κάθαυμα, καὶ πρὸς θάνατον ἀποδειλιᾷς; ἔμβηθι δ' οὖν.

ΜΕΝ. Ἐν ἔτι τὸ βαρύτερον ὑπὸ μάλης ἔχει.

ΕΡΜ. Τί, ὧ Μένιππε;

ΜΕΝ. Κολακείαν, ὧ Ἐρμῆ, πολλὰ χρησιμεύσασαν αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ.

ΦΙΛ. Οὐκοῦν καὶ σύ, ὧ Μένιππε, ἀπόθου τὴν ἐλευθερίαν καὶ παρρησίαν καὶ τὸ ἄλυπον καὶ τὸ γενναῖον καὶ τὸν γέλωτα· μόνος γοῦν τῶν ἄλλων γελᾷς.

9. πέντε μναῖ τριχῶν, wir: fünf Pfund Haare. Ueber den Genetiv. s. Kr. Gr. §. 47, 8. — πέλεκυν τῶν ναυπηγικῶν. Catapl. 19: κέλευσμα τι τῶν ναυτικῶν. Dial. mar. 6, 2: δελφῖνά τινα τῶν ὠκέων. Navig. 1: θέαμά τι τῶν παραδόξων. Iup. trag. 16: νεφέλην τῶν παχειῶν. Vit. auct. 19: παλάθας τῶν Καρικῶν. Piscat. 45: ἄρτους τῶν αὐτοπυριτῶν. u. so oft bei Lu-

cian. Kr. Gr. §. 47, 9. — ἀφέλωμαι, s. zu II, 37. — ὑπὸ μάλης ἔχει, hat er unter der Achsel, s. v. a. versteckt. Eine oft bei Lucian und sonst vorkommende Formel (falsch Gall. 14 u. Adv. Ind. 12. ὑπὸ μάλην). Ebenso ὑπὸ κόλπῳ und nicht ὑπὸ κόλπον ἔχειν. — τὸ γενναῖον, das Wesen dessen, der seiner edeln Gesinnung sich bewusst ist; „Zuversichtlichkeit“ Wieland. — μόνος τῶν ἄλλων, s.

ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ ἔχε ταῦτα, κοῦφα γὰρ καὶ πάνυ εὐφορα ὄντα καὶ πρὸς τὸν κατάπλουν χρήσιμα. καὶ ὁ 10 ῥήτωρ δὲ σὺν ἀπόθου τῶν ῥημάτων τὴν τοσαύτην ἀπεραντολογίαν καὶ ἀντιθέσεις καὶ παρισώσεις καὶ περιόδους καὶ βαρβαρισμούς καὶ τὰ ἄλλα βάρη τῶν λόγων.

ΡΗΤ. Ἦν ἰδοῦ, ἀποτίθεμαι.

ΕΡΜ. Εὖ ἔχει· ὥστε λύε τὰ ἀπόγεια, τὴν ἀποβάθραν ἀνελάμεθα, τὸ ἀγκύριον ἀνεσπᾶσθω, πέτασον τὸ ἰστίον, εὐθυνε, ὦ πορθμεῦ, τὸ πηδάλιον· εὐπλοῶμεν. τί οἰμώξετε, ὦ μάταιοι, 11 καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺν ὁ ἀρτίως τὸν πώγωνα δεδηλωμένος;

ΦΙΛ. Ὅτι, ὦ Ἐρμῆ, ἀθάνατον ὤμην τὴν ψυχὴν ὑπάρχειν.

ΜΕΝ. Ψεύδεται· ἄλλα γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν.

ΕΡΜ. Τὰ ποῖα;

ΜΕΝ. Ὅτι μηκέτι δειπνήσει πολυτελεῖ δειπνα μηδὲ νύκτωρ ἐξιῶν, ἅπαντας λαυθάνων, τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν κατειλήσας περιείσιν ἐν κύκλῳ τὰ χαμαιτυπεῖα, καὶ ἔωθεν ἕξαπατῶν τοὺς νέους ἐπὶ τῇ σοφίᾳ ἀργύριον λήψεται· ταῦτα λυπεῖ αὐτόν.

ΦΙΛ. Σὺ γάρ, ὦ Μένιππε, οὐκ ἄχθῃ ἀποθανών;

ΜΕΝ. Πῶς, ὅς ἔσπευσα ἐπὶ τὸν θάνατον καλέσαντος μηθενός; ἀλλὰ μεταξὺ λόγων οὐ κραυγὴ τις ἀκούεται ὥσπερ 12 τινῶν ἀπὸ γῆς βοώντων;

ΕΡΜ. Ναί, ὦ Μένιππε, οὐκ ἀφ' ἐνός γε χωρίου, ἀλλ' οἱ μὲν ἐς τὴν ἐκκλησίαν συνελθόντες ἄσμενοι γελῶσι πάντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχου θανάτῳ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ συνέχεται πρὸς τῶν γυναικῶν καὶ τὰ παιδιά νεογνὰ ὄντα ὁμοίως κάκεινα

zu II, 55. — ἀλλὰ καί, sondern vielmehr, immo vero, quin etiam. So oft bei Lucian ἀλλὰ καί ohne vorhergehendes οὐμόνον. — κοῦφα γὰρ. In Gedanken ergänze hier ἕξεις aus dem vorhergehenden ἔχε. Vgl. Kr. Gr. §. 69, 14, 5.

10. ἀπόγεια, Hintertau, erst späteres Wort für ἐπίγνα; s. unser Wörterbuch. — εὐπλοῶμεν, unser: glückliche Fahrt!

11. ὁ τὸν πώγωνα δεδηλωμένος, komischer Ausdruck, dem der Bart abgehackt worden. — ψεύδεται. Vgl. oben 8: καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθου. — τὰ ποῖα; s. zu II, 28. — δειπνήσει πολυτελεῖ δειπνα. S. zu II, 48. IV, 11. Vgl. 14, 4, 21, 1. In Bezug auf das La-

tein. s. Zumpt §. 384. — ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, für seine Weisheit. Vit. auct. 24: μισθοὺς λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ. Kr. Gr. §. 68, 41, 7. — ἄχθῃ ἀποθανών, Kr. Gr. §. 56, 6, 4. — ὅς ἔσπευσα κτέ. Nach Diogen. Laert. 6, 99 erhängte sich Menippos, aber nicht freiwillig, sondern aus Aerger darüber, dass er um sein Vermögen gekommen war.

12. μεταξὺ λόγων, s. zu IV, 24. — συνέχεται, wir: in der Zerre haben. — κάκεινα. Hiermit wird das Subject τὰ παιδιά noch einmal mit besonderem Nachdruck wiederholt. Namentlich geschieht dieses nach einem Zwischensatze. Adv. indoct. 14: χθὲς δὲ καὶ πρόην

ὑπὸ τῶν παίδων βάλλεται ἀφθόνοις τοῖς λίθοις· ἄλλοι δὲ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ἐν Σικυῶνι ἐπιταφίους λόγους διεξιόντα ἐπὶ Κράτῳ τουτωί. καὶ νῆ Δία γε ἡ Δαμασίου μήτηρ κωκύνουσα ἐξάρχει τοῦ θρήνου σὺν γυναιξίν ἐπὶ τῷ Δαμασίῳ· σὲ δέ, ὦ Μένιππε, οὐδεὶς δακρῦει, καθ' ἡσυχίαν δὲ κεῖσθαι μόνος.

13 ΜΕΝ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγου ὠρουμένων οἰκτιστον ἐπ' ἐμοὶ καὶ τῶν κοράκων τυπτομένων τοῖς πτεροῖς, ὁπότεν συνελθόντες θάπτωσί με.

ΕΡΜ. Γεννάδας εἶ, ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ καταπεπλευκάμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲν ἄπιτε πρὸς τὸ δικαστήριον εὐθείαν ἐκείνην προϊόντες, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ πορθημεὺς ἄλλους μετελευσόμεθα.

ΜΕΝ. Εὐπλοεῖτε, ὦ Ἐρμῆ· προϊόμεν δὲ καὶ ἡμεῖς. τί οὖν ἔτι καὶ μέλλετε; πάντως δικασθῆναι δεήσει, καὶ τὰς καταδίκας φασὶν εἶναι βαρείας, τροχοὺς καὶ λίθους καὶ γῦπας· δειχθήσεται δὲ ὁ ἐκάστου βίος ἀκριβῶς.

11.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

1 ΚΡΑΤ. Μοίριχον τὸν πλούσιον ἐγίνωσκεις, ὦ Διόγενης, τὸν πάνν πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ὀλκάδας ἔχοντα, οὗ ἀνεψιὸς Ἀριστέας, πλούσιος καὶ αὐτὸς ὢν; ὃς τὸ Ὀμηρικὸν ἐκεῖνο εἰώθει ἐπιλέγειν,

ἄλλος τις τὴν Πρωτέως τοῦ Κυνικοῦ βαντηρίαν . . . ταλάντου κἀκεῖνος ἐπρίατο. Vgl. Kr. Gr. §. 51, 5, 1, — ἀφθόνοις τοῖς λίθοις. Im Deutschen ohne Artikel: mit zahllosen Steinen. Das Adjectiv steht bei Lucian prädicativ häufig so mit Nachdruck voran. Piscat. z. A.: βάλλε, βάλλε τὸν κατάρατον ἀφθόνοις τοῖς λίθοις. Gall. 22: κατεχαλάξῃσας αὐτῶν ἀφθόνους τοὺς λίθους. unten 17, 1 κοίλῃ τῇ χειρὶ. Kr. Gr. §. 50, 11. 1. — Σικυῶνι. Eine bedeutende Stadt in der Peloponnesos, jetzt Vasilika. — σὺν γυναιξίν, zu verstehen von den Klageweibern.

13. τυπτομένων, sich schlagen. — εὐθείαν ἐκείνην. Kr. Gr.

§. 46, 6, 2. — προϊόμεν δὲ καὶ ἡμεῖς. Dieses sagt Men. zu den übrigen Todten. — τροχοὺς καὶ λίθους καὶ γῦπας. In Bezug auf Ixion, Sisyphos und Tityos. Vgl. Odyss. 11, 575 fgg. 592 fgg. Ovid. Metam. 4, 457 ff.

1. Krates aus Thebae, Schüler des Kynikers Diogenes, gab die ihm zugefallenen Reichthümer auf und verschmähte als Kyniker alle äusseren Güter. — τὸν πάνν πλούσιον. Nachdrucksvolle Wiederholung. Icarom. 34: ἅπαντα ἀκήκοας, ἅπαντα. u. s. — τὰς πολλὰς, die vielen, die alle Welt kennt. Was bedeutet οἱ πολλοί gewöhnlich? — ὃς τὸ Ὀμ. ἐκεῖνο εἰώθει ἐπιλέγειν, d. i. der seine Rede

ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ.

ΔΙΟΓ. Τίνος ἔνεκα, ὦ Κράτης;

ΚΡΑΤ. Ἐθεράπευον ἀλλήλους τοῦ κλήρου ἔνεκα ἐκάτερος, ἡλικιωῖται ὄντες, καὶ τὰς διαθήκας εἰς τὸ φανερὸν ἐτίθεντο, Ἀριστεῖαν μὲν ὁ Μοίριχος, εἰ προαποθάνοι, δεσπότην ἀφιεῖς τῶν ἑαυτοῦ πάντων, Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριστεῖας, εἰ προαπέλθοι αὐτοῦ. ταῦτα μὲν ἐγγράπτο, οἱ δ' ἐθεράπευον ὑπερβαλλόμενοι ἀλλήλους τῇ κολακείᾳ· καὶ οἱ μάντις, οἳ τε ἀπὸ τῶν ἀστρον τεκμαιρόμενοι τὸ μέλλον οἳ τε ἀπὸ τῶν ὄνειράτων, ὡς γε Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ Ὀπύθιος αὐτὸς ἄρτι μὲν Ἀριστεῖα παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρτι δὲ Μοιρίχῳ, καὶ τὰ τάλαντα ποτὲ μὲν ἐπ' ἐκείνου, νῦν δ' ἐπὶ τοῦτον ἔρρεπε.

ΔΙΟΓ. Τί οὖν πέρας ἐγένετο, ὦ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ² ἄξιον.

ΚΡΑΤ. Ἄμφω τεθνήσκειν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας, οἱ δὲ κληροὶ εἰς Εὐνόμιον καὶ Θρασυκλέα περιῆλθον, ἄμφω συγγενεῖς ὄντας, οὐδὲ πώποτε προμαντευομένους οὕτω γενέσθαι ταῦτα· διαπλέοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος εἰς Κίρραν κατὰ μέσον τὸν πόρον πλαγίῳ περιπεσόντες τῷ Ἰάπυγι ἀνετράπησαν.

ΔΙΟΓ. Εὖ ἐποίησαν. ἡμεῖς δὲ ὁπότε ἐν τῷ βίῳ ἦμεν,³ οὐδὲν τοιοῦτον ἐνενοοῦμεν περὶ ἀλλήλων· οὔτε ἐγὼ ποτε ἠΰξάμην Ἀντισθένην ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσαιμι τῆς βακτηρίας αὐτοῦ — εἶχε δὲ πάνυ κατερεᾶν ἐκ κοιλίνου ποιησάμενος — οὔτε, οἴμαι, σὺ ὁ Κράτης ἐπεθύμεις κληρονομεῖν

mit dem homer. Ausdruck zu schliessen pflegte, dessen Rede immer darauf hinauslief. — ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ. Worte des Aias zu Odysseus II. 23, 724., die hier bedeuten: entweder schaffe du mich fort oder ich dich! — οἳ τε . . οἳ τε, sowol die . . als die; Kr. Gr. §. 69, 59, 1. — ἀπὸ τῶν ἀστρο. τεκμ. Diese Constr. findet sich neben τεκμαιρέσθαι τί τινι auch sonst bei Luc., Catapl. 16. Alex. 5. u. 8. — ὡς γε Χαλδαίων παῖδες, als Zöglinge od. Jünger der Ch., Apposition zum Vorhergehenden. Diese Umschreibung ist bei Luc. und andern Späteren sehr häufig und bezeichnet gewöhnlich eine Kunst oder Lehre fortgesetzt wird. Diese

Wahrsager, besonders die Stern- und Traumdeuter, führten ihren Ursprung auf die Chaldäer zurück. Letztere waren ursprünglich ein Nomadenvolk in Nordassyrien, dann hiessen so die Priester der Babylonier, die sich besonders mit Astrologie und Traumdeuterei beschäftigten. — ἀλλὰ καί, ja auch. — ποτὲ μὲν . . νῦν δέ, bald . . bald.

2. πέρας, endlich, wie τέλος. — γενέσθαι. Man sollte γενήσεσθαι erwarten; vgl. indessen Kr. Gr. §. 53, 1, 10 u. 6, 9. Noch auffälliger Anachars. 30 z. A. — Κίρραν, Hafenstadt in Phokis. — κατὰ μέσον τὸν πόρον, vom korinthischen Meerbusen. — τῷ Ἰάπυγι, Westnordwestwind.

3. Ἀντισθένην. Dieser, der Stif-

ἀποθανόντος ἐμοῦ τὰ κτήματα [καὶ] τὸν πίδαυον καὶ τὴν πῆραν χοίρικας δύο θέρμων ἔχουσιν.

ΚΡΑΤ. Οὐδὲν γὰρ μοι τούτων ἔδει, ἀλλ' οὐδὲ σοί, ὦ Διόγενες· ἃ γὰρ ἔχοῦν, σύ τε Ἀντισθένους ἐκληρονομήσας καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῶ μείζω καὶ σεμνότερα τῆς Περσῶν ἀρχῆς.

ΔΙΟΓ. Τίνα ταῦτα φῆς;

ΚΡΑΤ. Σοφίαν, ἀντάρκειαν, ἀλήθειαν, παρρησίαν, ἐλευθερίαν.

ΔΙΟΓ. Νῆ Δία, μέμνημαι καὶ τοῦτον διαδεξάμενος τὸν πλοῦτον παρὰ Ἀντισθένους καὶ σοὶ ἔτι πλείω καταλιπὼν.

4 ΚΡΑΤ. Ἄλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλουν τῶν τοιούτων κτημάτων, καὶ οὐδεὶς ἐθεράπευεν ἡμᾶς κληρονομήσειν προσδοκῶν, ἐς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον.

ΔΙΟΓ. Εἰκότως· οὐ γὰρ εἶχον ἔνθα ἂν δέξαιτο τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν διερρηκότες ὑπὸ τρυφῆς, καθάπερ τὰ σαθρὰ τῶν βαλλαντίων· ὥστε εἴ ποτε καὶ ἐμβάλοι τις ἐς αὐτοὺς ἢ σοφίαν ἢ παρρησίαν ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν εὐθύς καὶ διέρρει, τοῦ πυθμένου στέγειν οὐ δυναμένου, οἷόν τι πᾶσχουσιν αἱ τοῦ Δαναοῦ αὐταὶ παρθένοι εἰς τὸν τετραήμενον πίδαυον ἐπαντλοῦσαι· τὸ δὲ χρυσίον ὁδοῦσι καὶ ὄνου καὶ πάση μηχανῇ ἐφύλαττον.

ΚΡΑΤ. Οὐκοῦν ἡμεῖς μὲν ἔξομεν ἀνταῦθα τὸν πλοῦτον, οἱ δὲ ὀβολὸν ἤξουσι κομίζοντες καὶ τοῦτον ἄχοι τοῦ πορθημέως.

12.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ.

1 ΑΛΕΞ. Ἐμὲ δεῖ προκεκρίσθαι σου, ὦ Λίβυ· ἀμείνων γὰρ εἰμι.

ter der kynischen Sekte, war ein Schüler des Sokrates. Vgl. Gespr. 27. — θέρμων, die gewöhnliche Kost der Armen, und somit auch der Kyniker. — ἃ γὰρ ἔχοῦν, näml. κληρονομήσαι. Kr. Gr. §. 55, 4, 11. 62, 4, 1. — τῆς Περσῶν ἀρχῆς, sprichwörtl. vom höchsten Grad des Reichthums.

4. τῶν τοιούτων, wie die eben genannten; s. zu II, 17. — ἔνθα ἂν δέξαιτο. Nach dem gewöhnlichen Sprachgebrauch sollte ἂν nicht dabei stehen; doch s. Kr. Gr. §. 54, 15, 4. Gall. 13: οὐκ ἔχων ἐς ὃ τι ἐρασμι-

ώτερον αὐτὸν μεταβάλοι οὐδὲ ὅπως ἂν διαφθείρειε. — διερρηκότες. Ebenso im Latein. *diffuere*. — αἱ τοῦ Δαναοῦ κτέ. Vgl. Tim. 18 u. das. die Anm. — ὁδοῦσι καὶ ὄνου. Von den Raubthieren hergenommener Ausdruck. Ebenso *omnibus unguis* bei Cic. Tusc. 2, 24, 56. — καὶ τοῦτον ἄχοι τοῦ πορθημέως, d. i. und diesen auch nur bis zum Fährmann.

1. Derselbe Rangstreit zwischen Alexander und Hannibal wird auch Ver. hist. 2, 9 geführt, und zwar mit demselben Ausgange. — προκεκρίσθαι, nachdrücklicher

ΑΝ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' ἐμέ.

ΑΛΕΞ. Οὐκοῦν ὁ Μίνως δικασάτω.

ΜΙΝ. Τίνες δὲ ἐστέ;

ΑΛΕΞ. Οὗτος μὲν Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος, ἐγὼ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου.

ΜΙΝ. Νῆ Δία ἔνδοξοί γε ἀμφότεροι. ἀλλὰ περὶ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις;

ΑΛΕΞ. Περὶ προεδρίας· φησὶ γὰρ οὗτος ἀμείνων γεγενῆσθαι στρατηγὸς ἐμοῦ, ἐγὼ δέ, ὡς περ ἅπαντες ἴσασι, οὐχὶ τούτου μόνου, ἀλλὰ πάντων σχεδὸν τῶν πρὸ ἐμοῦ φημι διενεγκεῖν τὰ πολέμια.

ΜΙΝ. Οὐκοῦν ἐν μέρει ἐκάτερος εἰπάτω, σὺ δὲ πρῶτος ὁ Λίβυς λέγε.

ΑΝ. Ἐν μὲν τούτῳ, ὡς Μίνως, ὠνάμην, ὅτι ἐνταῦθα καὶ 2 τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον· ὥστε οὐδὲ ταύτῃ πλέον οὗτος ἂν ἐνέγκαιτό μου. φημι δὲ τούτους μάλιστα ἐπαίνου ἀξίους εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες ὅμως ἐπὶ μέγα προεχώρησαν, δι' αὐτῶν δύναντιν τε περιβαλλόμενοι καὶ ἀξιοὶ δόξαντες ἀρχῆς. ἔγωγ' οὖν μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν Ἰβηρίαν, τὸ πρῶτον ὑπαρχὸς ὢν τῷ ἀδελφῷ, μεγίστων ἠξιώθην ἄριστος κριθεῖς, καὶ τούς τε Κελτίβηρας εἶλον καὶ Γαλατῶν ἐκράτησα

als προκρίνεσθαι. Besonders steht so der Infinitiv. Perf. nach Impersonalien, wie δεῖ u. s. w., um zu bezeichnen, dass etwas geschehen sein müsse. Iup. trag. 4: δυοῖν θάτερον ἢ παρεωρᾶσθαι ἀνάγκη ἢ κτέ. Piscat. 2: ἐμοὶ μὲν ἀνεσκολοπίσθαι δοκεῖ αὐτόν. Demosth. 14, 17: καὶ τὰ μὲν σώματα οὕτω φημι δεῖν συντετάχθαι. Dial. deor. 16 (24), 2: πεπράσθαι. Vgl. Kr. Gr. §. 53, 3, 4. — ἐν μέρει ἐκάτερος, Jeder nach der Reihe, Einer nach dem Andern.

2. Ἐν μὲν τούτῳ ὠνάμην. Char. 24: ὠνάμην τι διὰ σὲ τῆς ἀποδημίας, das. die Anm. — ἐξέμαθον, recht gründlich od. vollständig gelernt habe. Dass Hannibal der griechischen Sprache kundig war, ist schon aus Nepos bekannt. Ἑλλάς hier adjectivisch. Ebenso Ver. hist. 1, 8, 2, 46. Hercul. 4. — πλέον οὗτος ἂν ἐνέγκ. πλέον φέρεσθαι, einen grösseren

ren Theil davon tragen, im Vortheil sein, τινός, vor Jemandem. — τὸ μηδὲν εἶναι, nichts sein, hier von niedrigem Stande sein, oft bei Lucian vorkommende Redensart; Piscat. 25. De Merc. cond. 16. Iup. trag. 3. Amor. 38. Bis acc. 20. Demosth. enc. 4. Auch ohne Artikel, Rhet. praec. 2: ὅποσοι τέως μηδὲν ὄντες ἔνδοξοι . . ἔδοξαν. — ὅμως, s. zu III, 17. — ἐξορμήσας, intrans. in der Bedeutung aufbrechen; vgl. Ver. hist. 2, 4. — Ἰβηρίαν. Der griech. Name für das heut. Spanien, so genannt vom Flusse Ἰβηρ, Ebro. — τῷ ἀδελφῷ, Schwager. — μεγίστων, der grössten Ehren. Nep. Hannib. 3, 1: hoc (Hasdrubale) interfecto exercitus summam imperii ad eum detulit. id Carthaginem delatum publice comprobatum est. — Γαλατῶν τῶν ἐσπερίων. ἐσπερίοι zum Unterschiede von den in Osten wohnenden Galatern (in

τῶν ἐσπερίων, καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς τὰ περὶ τὸν Ἡρι-
δανὸν ἅπαντα κατέδραμον, καὶ ἀναστάτους ἐποίησα τοσαύτας
πόλεις, καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην, καὶ μέχρι τῶν
προαστείων τῆς προύχουσας πόλεως ἦλθον καὶ τοσοῦτους
ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τοὺς δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις
ἀπομετροῦσαι καὶ τοὺς ποταμοὺς γεφυρωῶσαι νεκροῖς. καὶ ταῦτα
πάντα ἔπραξα οὔτε Ἀμμωνος υἱὸς ὀνομαζόμενος οὔτε θεὸς
εἶναι προσποιούμενος ἢ ἐνύπνια τῆς μητρὸς διεξιῶν, ἀλλ'
ἄνθρωπος εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγοῖς τε τοῖς συνεπιτάτοις
ἀντεξεταζόμενος καὶ στρατιώταις τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλε-
κόμενος, οὐ Μήδους καὶ Ἀρμενίου καταγωνιζόμενος ὑπο-
φεύγοντας πρὶν διώκειν τινὰ καὶ τῷ τολμήσαντι παραδιδόντας
3 εὐθύς τὴν νίκην. Ἀλέξανδρος δὲ πατρῶαν ἀρχὴν παραλαβὼν
ἠΰξησε καὶ παρὰ πολὺ ἐξέτεινε χρησάμενος τῇ τῆς τύχης
ὀρμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν ἐνίκησέ τε καὶ τὸν ὄλεθρον ἐκεῖνον Δα-
ρεῖον ἐν Ἰσσοῦ τε καὶ Ἀρβήλοις ἐκράτησεν, ἀποστὰς τῶν
πατρῶων προσκυνεῖσθαι ἠξίου καὶ ἐς δίαιταν τὴν Μηδικὴν
μετεδιήτησεν ἑαυτὸν καὶ ἐμιαιφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς
φίλους καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ δὲ ἤρξα ἐπ' ἴσης

Kleinasien). — τὰ μεγάλα ὄρη, die Alpen. — τῆς προύχ. πόλεως, Roms. — τοὺς δακτυλίους, der römischen Ritter, die zum Zeichen ihres Ranges Ringe trugen. Es bezieht sich das auf die Schlacht bei Cannae. — μεδ. ἀπομετροῦσαι. Uebertreibung; Liv. 23, 12: *effundi in vestibulo curiae iussit anulos aureos, qui tantus acervus fuit, ut metientibus dimidium super tris modios explesse sint quidam auctores. fama tenuit, quae propior vero est, haud plus fuisse modio.* — τοὺς ποτ. γεφ. νεκροῖς. Flor. 1, 22, 8: *pons de cadaveribus iussu ducis factus in torrente Vergello.* Vgl. Liv. 23, 5, 12. — Ἀμμωνος υἱός, in Bezug auf Alexander, der für einen Sohn des Jupiter gehalten wurde und sich gern so nennen hörte. — τῆς μητρὸς, der Olympiās. Zu beziehen auf den von Plutarch. Alex. 2 erzählten Traum. — Μήδους καὶ Ἀρμενίους, hier Repräsentanten der verweichlichten und feigen Orientalen, welche Alexander bekriegte.
3. πατρῶαν ἀρχήν, Gegensatz

zu τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες. — παρὰ πολὺ, um vieles, beträchtlich. — ὄλεθρον, s. oben zu 2, 1. — Ἰσσοῦ, Stadt an der Ostgrenze Kilikiens, beim jetzigen Jüsler. — Ἀρβήλοις, Stadt im nördlichen Assyrien, j. Erbil. Ueber die Constr. von κρατεῖν s. Kr. Gr. §. 47, 19, 3. — τῶν πατρῶων, die väterlichen Sitten. Nach der Bestimmung der alten Grammatiker sollte man πατρίων erwarten. De luct. 3: *ἱερῶν πατρῶων.* Vgl. unser Wörterb. unter πατρῶος. — μετεδιήτησεν, Kr. Gr. §. 28, 14, 3. — τοὺς φίλους. Uebertreibung, da er nur den Kleitos beim Gelage im Rausche erstach. Ebenso Liv. 9, 18, 4: *referre in tanto rege piget superbam mutationem vestis . . et foeda supplicia et inter vinum et epulas caedes amicorum.* — συνελάμβ. ἐπὶ θανάτῳ. Zu beziehen auf den Philosophen Kallisthenes, den Philotas und dessen Vater Parmenion. — ἐπὶ θανάτῳ, um sie zu tödten. Piscat. 6: *ἐπὶ θανάτῳ με ξυνειλήφατε.* Kr. Gr. §. 68, 41, 7. — ἐπ' ἴσης, nämli. μοί-

τῆς πατρίδος, καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο τῶν πολεμίων μεγάλῳ στόλῳ ἐπιπλευσάντων τῇ Λιβύῃ, ταχέως ὑπήκουσα, καὶ ἰδιώτην ἔμαντὸν παρέσχον καὶ καταδικασθεὶς ἤνεγκα εὐγνωμόνως τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτα ἔπραξα βάρβαρος ὢν καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ οὔτε Ὅμηρον ὥσπερ οὔτος ῥαψωδῶν οὔτε ὑπ' Ἀριστοτέλει τῷ σοφιστῇ παιδευθεὶς, μόνῃ δὲ τῇ φύσει ἀγαθῇ χρησάμενος. ταῦτά ἐστιν ἃ ἐγὼ Ἀλεξάνδρου ἀμείνων φημι εἶναι. εἰ δὲ ἐστὶ καλλίων οὔτοςί, διότι διαδήματι τὴν κεφαλὴν διεδέδετο, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά, οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀμείνων δόξειεν ἂν γενναίου καὶ στρατηγικοῦ ἀνδρός, τῇ γνώμῃ πλεον ἤπερ τῇ τύχῃ κεχρημένου.

ΜΙΝ. Ὁ μὲν εἶρηκεν οὐκ ἀγεννῆ τὸν λόγον, οὐδὲ ὡς Λίβυν εἰκὸς ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ. σὺ δέ, ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῆς;

ΑΛΕΞ. Ἐχοῖν μὲν, ὦ Μίνως, μηδὲν πρὸς ἄνδρα οὕτω 4
θρασὺν ἀποκρίνασθαι· ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷος δὲ οὔτος ληστὴς ἐγένετο· ὅμως δὲ ὄρα, εἰ κατ' ὀλίγον αὐτοῦ διήνεγκα, ὃς νέος ὢν ἔτι παρελθῶν ἐπὶ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον καὶ τοὺς φονεὰς τοῦ πατρὸς μετῆλθον, κατὰ φοβήσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ στρατηγός τε ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθεὶς οὐκ ἠξίωσα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν περιέπων ἀγαπᾶν ἄρχειν ὀπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν, ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν καὶ δεινὸν ἠγησάμενος, εἰ μὴ ἀπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγους

ρας, gleichmässig, d. i. billig, ohne mich über meine Mitbürger zu erheben. Kr. Gr. §. 43, 3, 3. 4, 5. — μετεπέμπετο, näml. πατρίς. Hannibal wurde aus Italien zurückgerufen, als Scipio den Krieg nach Afrika hinübergetragen hatte. — ἰδιώτην ἔμ. παρέσχον, ich trat in das Privatleben zurück, legte den Oberbefehl nieder. Nep. Hannib. 7, 4. — ἀπαίδευτος παιδείας, Kr. Gr. §. 47, 26, 11. — ῥαψωδῶν. Des Alexander Kenntniss der Ilias ist bekannt; vgl. Plutarch. Alex. 8. — Ἀριστοτέλει. Dieser wurde von Philippos als Lehrer des Alex. berufen. ὑπό mit dem Dativ. unter Leitung. Ebenso Toxar. 27. — ἃ, worin;

Kr. Gr. §. 46, 4. — διεδέδετο, Medium. Philops. 18: διαδούμενος τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ. Vgl. 13, 4. — καὶ ταῦτα, auch od. sogar dieses. — ἀγεννῆ, praedicativ wie oft bei Luc.; Kr. Gr. §. 50, 11. — εἰκὸς ἦν, näml. λέγειν. Vgl. §. 6.

4. ἐχοῖν, man sollte; s. zu II, 37. Gerade so Gespr. 16, 3 und Tim. 38. — κατ' ὀλίγον, einem geringen Theile nach. — τὰ πράγματα, die Regierungsgeschäfte. — στρατηγός, als Oberfeldherr gegen die Perser. — ὑπ' αὐτῶν, näml. τῶν Ἑλλήνων, was aus dem vorhergehenden τὴν Ἑλλάδα zu ergänzen ist; s. zu IV, 12. Vgl. Gespr. 13, 2. — ὀπόσων =

ἄγων ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐπὶ τε Γρανίκῳ ἐκράτησα
 μεγάλη μάχη καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν καὶ Ἰωνίαν καὶ Φρυγίαν
 καὶ ὅλως τὰ ἐν ποσίν ἀεὶ χειρούμενος ἦλθον ἐπὶ Ἰσσόν, ἔνθα
 5 Δαρειὸς ὑπέμεινε μυριάδας πολλὰς στρατοῦ ἄγων. καὶ τὸ
 ἀπὸ τούτου, ὡς Μίνως, ὑμεῖς ἴστε, ὅσους ὑμῖν νεκρούς ἐπὶ
 μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα· φησὶ γοῦν ὁ πορθμεὺς μὴ διαρκέσαι
 αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ σχεδίας πηξαμένους τοὺς πολλοὺς
 αὐτῶν διαπλεῦσαι. καὶ ταῦτα διέπραττον αὐτὸς προκινδυνεύων
 καὶ τιτρώσκεσθαι ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοὶ μὴ τὰ ἐν Τύρῳ μηδὲ τὰ ἐν
 Ἀρβήλοις διηγῆσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρι Ἰνδῶν ἦλθον καὶ τὸν
 Ὠκεανὸν ὄρον ἐποίησάμην τῆς ἀρχῆς καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐ-
 τῶν εἶλον καὶ Πῶρον ἐχειρῶσάμην, καὶ Σκύθας δέ, οὐκ
 εὐκαταφρονήτους ἄνδρας, ὑπερβὰς τὸν Τάναϊν ἐνίκησα με-
 γάλῃ ἵππομαχίᾳ, καὶ τοὺς φίλους εὖ ἐποίησα καὶ τοὺς ἐχθροὺς
 ἠμυνάμην. εἰ δὲ καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἀνθρώποις, συγγνω-
 στοὶ ἐκεῖνοι πρὸς τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτόν τι
 6 πιστεύσαντες περὶ ἐμοῦ. τὸ δ' οὖν τελευταῖον ἐγὼ μὲν βασι-
 λεύων ἀπέθανον, οὗτος δὲ ἐν φυγῇ ὢν παρὰ Προυσία τῷ
 Βιθυνῷ, καθάπερ ἄξιον ἦν πανουργότατον καὶ ὠμότατον ὄντα·
 ὡς γὰρ δὴ ἐκράτησε τῶν Ἰταλῶν, ἐὼ λέγειν, ὅτι οὐκ ἰσχύει,
 ἀλλὰ πονηρία καὶ ἀπιστία καὶ δόλοισι, νόμιμον δὲ ἢ προφανές
 οὐδέν. ἐπεὶ δὲ μοι ὠνειδίσει τὴν τρυφήν, ἐκλελησθαί μοι
 δοκεῖ, οἷα ἐποίει ἐν Καπύῃ, ἐταίραις συνῶν καὶ τοὺς τοῦ

ἐκείνων, ὅποσα. — τὰ ἐν ποσίν,
 Alles, was mir in den Weg
 kam.

5. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, und was
 das betrifft, was darauf
 folgte. — τὰ ἐν Τύρῳ, meine
 Thaten vor Tyros. — ἀλλὰ καί,
 ja sogar. Eigentlich elliptisch:
 nicht nur das habe ich gethan, son-
 dern ich kam auch. — τὸν Ὠκεανόν,
 den indischen. — τὸν Τάναϊν, zu
 verstehen von dem Jaxartes, dem
 heutigen Syr, der sich in den Aral-
 See ergießt, und nicht von dem
 Don. — συγγνωστοὶ . . πιστεύσαν-
 τες, es ist verzeihlich, dass
 sie glaubten. Ebenso Anach.
 34: ὑμεῖς δὲ συγγνωστοὶ ἐν ὄπλοις
 ἀεὶ βιοῦντες. Eine Construction,
 die sich nur bei Späteren, wie
 noch bei Arrian. 5, 27, 6 und Plu-
 tarch. Coriolan. 34., findet; vgl.

Kr. Gr. §. 61, 5, 8. Mit folgendem
 εἰ, Dial. deor. 6, 3: συγγνωστοὶ
 οὖν, εἰ . . ἐπεθύμησαν. 23, 2. —
 πρὸς, in Rücksicht, wegen.

6. τὸ . . τελευταῖον, s. zu II, 38.
 — ἄξιον ἦν, näml. ἀποθανεῖν. —
 ὡς, wie, auf welche Weise.
 — ὅτι, dass nämlich, scil. ἐκρά-
 τησεν. Beachte hier die Anwen-
 dung der Redefigur praeteritio. —
 ἀπιστία, Alex. meint hier die fi-
 des Punica. Vgl. Liv. 21, 4, 9:
has tantas viri virtutes ingentia
vitia aequabant: inhumana cru-
delitas, perfidia plus quam Punica,
nihil veri, nihil sancti, nullus deum
metus, nullum iusiurandum, nulla
religio. — οὐδέν, näml. ἦν. — Κα-
 πύη. Nach der Schlacht bei Can-
 nae hielt Hannibal seine Winter-
 quartiere in Capua, wo seine
 Truppen in Unmässigkeit und

πολέμου καιρούς ὁ θαυμάσιος καθηδυπαθῶν. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ, μικρὰ τὰ ἐσπέρια δόξας, ἐπὶ τὴν ἔω μᾶλλον ὤρμησα, τί ἂν μέγα ἔπραξα Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν καὶ Λιβύην καὶ τὰ μέχρη Γαδείρων ὑπαγαγόμενος; ἀλλ' οὐκ ἀξιόμαχα ἔδοξέ μοι ἐκείνα, ὑποπτήσσοντα ἤδη καὶ δεσπότην ὁμολογοῦντα. εἴρηκα· σὺ δέ, ὦ Μίνως, δίκασε· ἱκανὰ γὰρ ἀπὸ πολλῶν καὶ ταῦτα.

ΣΚΗΠ. Μὴ πρότερον, ἢν μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσης. 7

ΜΙΝ. Τίς γὰρ εἶ, ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὦν ἐρεῖς;

ΣΚΗΠ. Ἰταλιώτης Σκηπίων στρατηγὸς ὁ καθελῶν Καρχηδόνα καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις.

ΜΙΝ. Τί οὖν καὶ σὺ ἐρεῖς;

ΣΚΗΠ. Ἀλεξάνδρου μὲν ἦττων εἶναι, τοῦ δὲ Ἀννίβου ἀμείνων, ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν καὶ φρυγεῖν κατηνάγκασα ἀτίμως. πῶς οὖν οὐκ ἀναίσχυντος οὗτος, ὃς πρὸς Ἀλέξανδρον ἀμιλλᾶται, ὧ οὐδὲ Σκηπίων ἐγὼ ὁ νενικηκῶς ἐμαντὸν παραβάλλεσθαι ἀξιῶ;

ΜΙΝ. Νῆ Δί' εὐγνώμονα φῆς, ὦ Σκηπίων· ὥστε πρῶτος μὲν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος, μετ' αὐτὸν δὲ σὺ, εἶτα, εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, οὐδὲ οὗτος εὐκαταφρόνητος ὦν.

13.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

ΔΙΟΓ. Τί τοῦτο, ὦ Ἀλέξανδρε; καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ 1 [καὶ] ἡμεῖς ἅπαντες;

ΑΛΕΞ. Ὅρας, ὦ Διόγευες· οὐ παράδοξον δέ, εἰ ἄνθρωπος ὦν ἀπέθανον.

ΔΙΟΓ. Οὐκοῦν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο λέγων ἑαυτοῦ σε εἶναι, σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα;

Schwelgerei verfielen. — ὁ θαυμάσιος, ironisch, er, der bewundernswerthe. — εἰ μὴ . . ὤρμησα, wenn ich nicht . . aufgebrochen wäre; Kr. Gr. §. 54, 10, 2. — ὁμολογοῦντα, näml. μὲ.

7. μὴ πρότερον, ἢν μὴ. Pro laps. 2: οὐ μὴν πρότερον ἐρῶ αὐτά, ἢν μὴ . . προείπω. Demon. 57. u. ö., und so schon Herodot. 4, 127, 2. — ἢ πόθεν ὦν ἐρεῖς; = ἢ πόθεν εἰ σὺ, ὃς ἐρεῖς; Tim. 34: ἢ τί βουλούμενοι δεῦρο ἦκατε; Iur. trag. 36:

ἢ τίς ὦν ἀγανακτεῖς; — Σκηπίων, Scipio Africanus maior. — καθελῶν, in der Bedeutung: bezwingen, überwältigen. — ἦττων εἶναι, näml. φημί. — ὁ νενικηκῶς, als Substant. der Sieger. — ἐμαντὸν παραβάλλεσθαι, Kr. Gr. §. 52, 10, 10.

1. Warum lässt Lucian gerade den Diogenes seinen Spott mit Alexander in der Unterwelt treiben? — ὄρας, wir: wie du siehst. — ἑαυτοῦ . . Φιλίππου, Kr. Gr.

ΑΛΕΞ. Φιλίππου δηλαδή· οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκειν Ἀμμωνος ὢν.

ΔΙΟΓ. Καὶ μὴν καὶ περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος ὅμοια ἐλέγετο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ, εἶτα οὕτω σε τεχθῆναι, τὸν δὲ Φίλιππον ἐξηπατηῆσθαι οἰόμενον παρ' ἑαυτοῦ σε εἶναι.

ΑΛΕΞ. Κἀγὼ ταῦτα ἤκουον ὥσπερ σύ, νῦν δὲ ὄρω, ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς οὔτε ἡ μήτηρ οὔτε οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφηται ἔλεγον.

ΔΙΟΓ. Ἄλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν οὐκ ἄχρηστὸν σοι, ὦ Ἀλέξανδρε, πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο· πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησον θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἀτὰρ εἶπέ μοι, τί νι τὴν τοςαύτην ἀρχὴν καταλέλοιπας;

ΑΛΕΞ. Οὐκ οἶδα, ὦ Διόγενες — οὐ γὰρ ἔφθασα ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς — ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων Περδίκκα τὸν δακτύλιον ἐπέδωκα. πλὴν ἀλλὰ τί γελάς, ὦ Διόγενες;

ΔΙΟΓ. Τί γὰρ ἄλλο ἢ ἀνεμνήσθην, οἷα ἐποίει ἡ Ἑλλάς, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχὴν κολακεύοντες καὶ προστάτην αἰρούμενοι καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἐνιοὶ δὲ καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς προστιθέντες καὶ οἰκοδομοῦντές σοι νεῶς καὶ θύοντες ὡς δράκοντος νῆῶ. ἀλλ' εἶπέ μοι, ποῦ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν;

ΑΛΕΞ. Ἔτι ἐν Βαβυλῶνι κεῖμαι τριακοστὴν ταύτην ἡμέραν, ὑπισχνεῖται δὲ Πτολεμαῖος ὁ ὑπασπιστής, ἣν ποτε ἀγάγη

§. 47, 6, 5. — δράκοντα. Plutarch. Alex. 2: ὥφθη δὲ ποτε καὶ δράκων κοιμωμένης τῆς Ὀλυμπιάδος παρεκτεταμένος τῷ σώματι. Von grossen Männern ward oft der Aberglaube verbreitet, dass sie Söhne von Drachen oder Gottheiten, die Drachengestalt angenommen, seien. — τεχθῆναι. S. zu Dial. deor. 1, 2. — τὰ πράγματα, Unternehmungen.

2. τὴν τοςαύτην ἀρχήν, Kr. Gr. §. 50, 4, 6. — οὐ γὰρ ἔφθασα ἐπισκῆψαί τι, ich hatte nichts vorher, d. i. vor meinem Tode, verordnet. φθάνειν mit dem Infinitiv. ist unattisch. Harmonid. 2: ταῦτα ὁ μὲν Ἀρμονίδης οὐκ ἔφθη ποιῆσαι. Diese Construction ist nur bei Späteren, wie Plutarch.

u. A., zulässig; die regelrechte Verbindung bei den Att. ist die mit dem Particip., welche auch sonst bei Luc. die gewöhnliche ist, s. Kr. Gr. §. 56, 5, 5. — τί γὰρ ἄλλο ἢ ἀνεμ., worüber denn sonst (sollte ich lachen), als ich u. s. w. Philopsend. 29: τί δὲ . . φιλοσοφεῖτε; τί δ' ἄλλο ἢ . . πείθομεν. Piscat. 10. u. ö. Vgl. Kr. Gr. §. 62, 3, 7. Ebenso im Lateinischen, s. Zumpt §. 771. — κολακεύοντες . . αἰρούμενοι, als wenn οἱ Ἕλληνες vorherginge; Kr. Gr. §. 58, 4, 1. — τοῖς δώδεκα θεοῖς. Dieses beantragte bei den Athenäern der Redner Demādes.

3. τριακοστὴν ταύτ. ἡμέραν, seit dreissig T., es ist das jetzt der dr. T., Kr. Gr. §. 46, 3, 1.

σχολὴν ἀπὸ τῶν θορύβων τῶν ἐν ποσίν, ἐς Αἴγυπτον ἀπα-
γαγῶν θάψειν ἐκεῖ, ὡς γενοίμην εἰς τῶν Αἴγυπτίων θεῶν.

ΔΙΟΓ. Μὴ γελάσω οὖν, ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν καὶ ἐν
"Αἶδου ἔτι σε μωραίνοντα καὶ ἐλπίζοντα "Ανουβιν ἢ "Οσιριν
γενήσεσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὦ θεϊότατε, μὴ ἐλπίσης·
οὐ γὰρ θέμις ἀνελθεῖν τινα τῶν ἅπαξ διαπλευσάντων τὴν
λίμνην καὶ ἐς τὸ εἶσω τοῦ στομίου παρελθόντων· οὐ γὰρ
ἀμελής ὁ Αἰακὸς οὐδ' ὁ Κέρβερος εὐκαταφρόνητος. ἐκεῖνο 4
δέ γε ἠδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ, πῶς φέρεις, ὅποταν ἐν-
νοήσης, ὅσην εὐδαιμονίαν ὑπὲρ γῆς ἀπολιπῶν ἀφίξαι, σω-
ματοφύλακας καὶ ὑπασπιστάς καὶ σατράπας καὶ χρουσὸν το-
σοῦτον καὶ ἔθνη προσκνυῶντα καὶ Βαβυλῶνα καὶ Βάκτρα
καὶ τὰ μεγάλα θηρία καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ τὸ ἐπίσημον
εἶναι ἐξελαύνοντα διαδεδεμένον ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν,
πορφυρίδα ἐμπεπορημένον. οὐ λυπεῖ ταῦτά σε ὑπὸ τὴν
μνήμην ἰόντα; τί δακρῦεις, ὦ μάταιε; οὐδὲ τοῦτό σε ὁ σο-
φὸς Ἀριστοτέλης ἐπαίδευσε, μὴ οἶεσθαι βέβαια εἶναι τὰ παρὰ
τῆς τύχης;

ΑΛΕΞ. Ὁ σοφός, ἀπάντων ἐκεῖνος κολάκων ἐπιτριπτό- 5
τατος ὢν; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι, ὅσα μὲν
ἤτησε παρ' ἐμοῦ, οἷα δὲ ἐπέστελλεν, ὡς δὲ κατεχρητό μου τῆ
περὶ παιδείαν φιλοτιμία, θωπεύων καὶ ἐπαινῶν ἄρτι μὲν
πρὸς τὸ κάλλος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὄν τὰ γαθοῦ, ἄρτι δὲ ἐς
τὰς πράξεις καὶ τὸν πλοῦτον. καὶ γὰρ αὐ καὶ τοῦτον ἀγαθὸν
ἠγρεῖτο εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων γόης,
ὦ Διόγενες, ἄνθρωπος καὶ τεχνίτης. πλὴν ἀλλὰ τοῦτό γε
ἀπολέλανκα αὐτοῦ τῆς σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις
ἀγαθοῖς ἐκείνοις, ἃ κατηριθμήσω μικρῶ γε ἔμπροσθεν.

Vgl. zu IV, 5. Die Sache erzählt Aelian. var. hist. 12, 64. — θάψειν, näml. με. — μὴ γελάσω οὖν, soll ich also nicht lachen? Dial. deor. 1, 1: λύσω σε, φῆς; Unten Gespr. 29, 1. Kr. Gr. §. 54, 2, 3. — τοῦ στομίου, von der Mündung des Tartaros. — ἀμελής. Vgl. was Aeakos Gespr. 20 z. E. sagt.

4. ἐκεῖνο, zu beziehen auf das Folgende; Kr. Gr. §. 51, 7, 3. Gall. 25. — δέ γε, s. zu III, 19. — ἐμπεπορημένον, s. zu IV, 14. — ὑπὸ τὴν μνήμην ἰόντα, in 's Gedächtniss kommen, eine nur hier sich findende Redensart.

5. ἐμὲ μόνον ἔασον . . εἰδέναι, d. i. lass mich das für mich behalten, ich mag Niemandem sagen. — πρὸς τὸ κάλλος. Die gewöhnliche Verbindung wäre ἐς τὸ κ., wie gleich im Folg. ἐς steht. Allein auch ἐπαινεῖν τινὰ πρὸς τι wird gesagt, Plat. Theaet. p. 145 A: τί δ', εἰ ποτέρου τὴν ψυχὴν ἐπαινοῖ πρὸς ἀρετὴν τε καὶ σοφίαν; Der Wechsel der Präposition darf im Gesprächston nicht auffallen. — αἰσχύνοιτο . . λαμβάνων, s. zu IV, 23. — αὐτοῦ. Wovon abhängig? — μικρῶ ἔμπρ., s. zu IV, 11.

- 6 ΔΙΟΓ. Ἄλλ' οἶσθα ὃ δράσεις; ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ὑποθήσομαι. ἐπεὶ ἐνταῦθά γε ἐλλέβορος οὐ φύεται, σὺ δὲ κἂν τὸ Λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπισπασάμενος πίε καὶ αὐθις πίε καὶ πολλάκις· οὕτω γὰρ παύσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς ἀνιώμενος. καὶ γὰρ Κλεῖτον ἐκείνον ὄρω καὶ Καλλισθένην καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὀρμῶντας, ὡς διασπᾶσαιτο καὶ ἀμύναιτό σε ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τὴν ἐτέραν σὺ ταύτην βάδιζε καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

14.

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

- 1 ΦΙΛ. Νῦν μὲν, ὦ Ἀλέξανδρε, οὐκ ἂν ἔξαρκος γένοιο μὴ οὐκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι· οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκεις Ἀμμωνός γε ὦν.
 ΑΛΕΞ. Οὐδ' αὐτὸς ἠγνόουν, ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου υἱὸς εἶμι, ἀλλ' ἐδεξάμην τὸ μάντευμα ὡς χρήσιμον ἐς τὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι.

ΦΙΛ. Τί λέγεις; χρήσιμον ἐδόκει σοι τὸ παρέχειν σεαυτὸν ἔξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν προφητῶν;

ΑΛΕΞ. Οὐ τοῦτο, ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με καὶ οὐδεὶς ἔτι ἀνδίστατο, οἰόμενοι θεῶ μάχεσθαι, ὥστε ῥᾶον ἐκράτουν αὐτῶν.

- 2 ΦΙΛ. Τίνων δὲ ἐκράτησας σὺ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς δειλοῖς ἀεὶ ξυνηνέχθης, τοξάρια καὶ πελτάρια καὶ γέρρα οἰσύνει προβεβλημένοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔργον ἦν, Βοιωτῶν

6. οἶσθα ὃ δράσεις; eig. weißt du was du thun sollst? wir: weißt du was? Ebenso Hermet. 63. Toxar. 62: οἶσθα ὃ δράσομεν; desgl. Bis accus. 13. Dial. deor. 22, 4: οἶσθα οὖν ὅτι χαρίση. Bei Euripides und Aristophanes steht der Imperativ. οἶσθ' ὃ δράσον. Vgl. Kr. II. §. 54, 4, 2. — γάρ. Wie zu erklären? — σὺ δέ, s. zu II, 57. u. Kr. Gr. §. 69, 16, 4. Dieser Gebrauch der Partikel δέ ist mehr ionisch, und dann zumal bei einigen Späteren häufig. Ueber κἂν s. zu III, 20 und zu Gespr. 23, 1. — καὶ γάρ. Der Sinn ist: gehe hin und trinke das Lethewasser; denn u. s. w. — ὦν = τούτων, ἄ. — τὴν ἐτέραν, Kr. Gr. §. 43, 3, 3.

1. μὴ οὐκ. Toxar. 17: οὐδ' αὐ-

τὸν ἔξαρκον ὄντα μὴ οὐκ πεφουενκέναι. Convin. 32: ἐκείνο οὐκ ἂν ἔξαρκος γένοιο μὴ οὐκ φάρμακον ἀποδόσθαι. u. s. Kr. Gr. §. 67, 12, 7. — ὦν = εἰ ἦσθα. — τοῦ Ἀμύντου, des Sohnes des Am. Kr. Gr. §. 47, 5, 2. Herodot. 1, 45, 2: Ἀδρηστος ὁ Γορδίω τοῦ Μίδεω. — ὡς οἰόμενος, quippe existimans. — παρέχειν σεαυτὸν ἔξαπατ., dass du dich betrügen liessst; s. zu III, 1. — κατεπλάγησάν με, Kr. Gr. §. 46, 10, 1, oft so bei Luc. — οἰόμενοι, in Bezug auf das vorhergehende οὐδεὶς; constructio ad synesin. Vgl. zu IV, 15.

2. προβεβλημένοις passt eigentlich nur zu πελτάρια und γέρρα, und nicht zu τοξάρια. Zeugma. Vgl. zu IV, 6. — ἔργον ἦν, es war eine Arbeit, hatte etwas zu

καὶ Φωκέων καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Ἀρκάδων ὀπλιτικὸν καὶ τὴν Θετταλὴν ἵππον καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς καὶ τὸ Μαντινέων πελταστικὸν ἢ Θραῖκας ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, ταῦτα μεγάλα· Μήδων δὲ καὶ Περσῶν καὶ Χαλδαίων καὶ χρυσοφόρων ἀνθρώπων καὶ ἄβρωῶν οὐκ οἶσθα ὡς πρὸ σοῦ μύριοι μετὰ Κλεάρχου ἀνελθόντες ἐκράτησαν, οὐδ' ἐς χεῖρας ὑπομεινάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τὸ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι φυγόντων;

ΑΛΕΞ. Ἄλλ' οἱ Σκύθαι γε, ὧ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέ- 3 φαντες οὐκ εὐκαταφρόνητόν τι ἔργον, καὶ ὅμως οὐ διαστήσας αὐτοὺς οὐδὲ προδοσίαις ὠνούμενος τὰς νίκας ἐκράτουν αὐτῶν· οὐδ' ἐπιώρησα πώποτε ἢ ὑποσχόμενος ἐψευδάμην ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι τοῦ νικᾶν ἔνεκα· καὶ τοὺς Ἕλληνας δὲ τοὺς μὲν ἀναιμωτὶ παρέλαβον, Θεβαίους δὲ ἴσως ἀκούεις ὅπως μετῆλθον.

ΦΙΛ. Οἶδα ταῦτα πάντα· Κλεῖτος γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα ἐφόνευσας, ὅτι με πρὸς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ δὲ καὶ τὴν 4 Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν κίνδυνον, ὡς φασι, μετενέδυσ καὶ τιάραν ὀρθὴν ἐπέθου καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν, ἡξίους, καὶ τὸ πάντων γελοιότατον,

bedeuten; oft bei Luc. — Θετταλὴν ἵππον. Amor. 45: Θεσσαλοὶ ἵπποι. Dial. meretr. 1, 2: Θετταλαὶ ᾠδαί u. s. — καὶ χρυσοφ. Die Part. καὶ schliesst hier ab, kurz, *denique*; s. zu II, 9. — μύριοι μετὰ Κλ. Die zehntausend Hellenen, welche unter Klearchos mit Kyros gegen Artaxerxes II. zogen. — τὸ τόξευμα, der von den Hellenen auf sie abgeschossene Pfeil. Bei Luc. sehr oft vorkommender Gebrauch des Art. Wir brauchen in diesem Falle keinen bestimmten Artikel. Ueber πρὶν ἢ s. unser Wörterbuch unter πρὶν.

sen steht mit grösserem Nachdruck Θεβ. δέ. Alexander meint hier die Zerstörung Thebens, welches nach des Philippos Tode abgefallen war. — ἀκούεις, s. zu IV, 4. Kr. Gr. §. 53, 1, 2. — μεταξὺ δειπνοῦντα. Kr. Gr. §. 56, 10, 3. Dial. deor. 7, 3. u. s. — με = τὰς ἐμὰς πράξεις. Oft vorkommende Kürze bei Griechen und Römern in Vergleichen; schon bei Homer. II. 1, 163: οὐ μὲν σοὶ ποτε ἴσον ἔχω γέρας. Vgl. zu Char. 16. Cicer. de orat. 1. 4, 15: *ingenia vero nostrorum hominum multum ceteris hominibus praestiterunt.*

3. ἔργον, näml. ἦσαν. — διαστ. αὐτούς, wie es Philippos mit den Hellenen machte. — τοὺς Ἕλληνας, τοὺς μὲν, Kr. Gr. §. 47, 28, 3. Conviv. 19: οἱ παρόντες δὲ οἱ μὲν ἡδοῦντο, οἱ δὲ ἐγέλων. Dial. deor. II (16), 1. u. ὁ. — Θεβαίους δέ. Nach τοὺς μὲν hätte eigentlich τοὺς δέ folgen müssen; statt des-

4. τιάραν ὀρθὴν. Die τιάρα war eine hohe Kopfbedeckung der Perser mit nach vorn übergebogener Spitze, die nur bei der königlichen aufrecht stehen durfte. Xenoph. an. 2, 5, 23. — ὑπ' ἐλευθέρων. Die Praeposition in der Apposition mit Nachdruck wiederholt. — τὸ πάντων γελοιότατον, Kr. Gr. §. 57,

ἐμιμοῦ τὰ τῶν νενικημένων. ἔῳ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέουσι συγκατακλείων πεπαιδευμένους ἄνδρας καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν καὶ Ἡφαιστίωνα ὑπεραγαπῶν. ἔν ἐπήνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέσχου τῆς τοῦ Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν θυγατέρων ἐπεμελήθης βασιλικὰ γὰρ ταῦτα.

5 **ΑΛΕΞ.** Τὸ φιλοκίνδυνον δέ, ὦ πάτερ, οὐκ ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις πρῶτον καθάλασθαι ἐντὸς τοῦ τείχους καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα;

ΦΙΛ. Οὐκ ἐπαινῶ τοῦτο, ὦ Ἀλέξανδρε, οὐχ ὅτι μὴ καλὸν οἶμαι εἶναι καὶ τιτρώσκεσθαι ποτε τὸν βασιλέα καὶ προκινδυνεύειν τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ὅτι σοι τὸ τοιοῦτον ἥκιστα συνέφερε· θεὸς γὰρ εἶναι δοκῶν εἰ ποτε τρωθείης, καὶ βλέποιέν σε φοράδην τοῦ πολέμου ἐκκομιζόμενον, αἵματι ρεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλωσ ἦν τοῖς ὄρωσιν, ἢ καὶ ὁ Ἄμμων γόης καὶ ψευδόμαντις ἠλέγχετο καὶ οἱ προφητῆται κύλακες. ἢ τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν ὄρων τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λιποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἦδη τέθνηκας, οὐκ οἶει πολλοὺς εἶναι τοὺς τὴν προσποίησιν ἐκείνην ἐπικερτομοῦντας, ὄρωντας τὸν νεκρὸν τοῦ θεοῦ ἐκτάδην κείμενον, μυδῶντα ἦδη καὶ ἐξωδηκότα κατὰ νόμον σωμάτων ἀπάντων; ἄλλως τε καὶ τοῦτο, ὃ χρήσιμον ἔφησ, ὦ Ἀλέξανδρε, τὸ διὰ τοῦτο κρατεῖν ῥαδίως, πολὺ τῆς

10, 12. — τὰ τῶν, die Sitten der. — λέουσι κτέ. Wiederum eine Uebertreibung; denn dieses Schicksal traf nur den Lysimachos. In Bezug auf πεπαιδευμένους vgl. was Justin. 15, 3 über Lysimachos sagt. — τοιούτους, d. i. so schimpfliche. Uebrigens s. zu 10, 11. — Ἡφαιστίωνα ὑπεραγ. Alexander trieb nämlich mit dem Hephästion nach dessen Tode eine abgöttische Verehrung.

5. Ὀξυδράκαις. Eine grosse und tapfere Völkerschaft Indiens, Nachbarn der Maller. Die hier erwähnte tollkühne That geschah nach Arrian. 6, 9 u. A. in der Hauptstadt der Maller. — καθάλασθαι. Dieselbe Aoristform Asin. 53. Adv. indoct. 14. Fugit. 2; ἀλόμενος nur De morte Peregr. 9. —

οὐχ ὅτι μὴ . . ἀλλ' ὅτι, non quin . . sed quod. — εἰ τρωθείης, wenn du verwundet wurdest, Kr. Gr. §. 54, 12, 5. — αἵματι ρεόμενον, von Blut triefend. — ταῦτα γέλωσ ἦν, Inp. tr. 29 u. 42: ταῦτα πῶς οὐ γέλωσ ἐστίν; Kr. Gr. §. 61, 7, 5. — ὁ Ἄμμων, Zeus Ammon, d. i. das Orakel desselben. — δεόμενον τῶν ἰ. βοηθεῖν, Kr. Gr. §. 55, 3, 12. — ἄλλως τε καί, und zudem od. ausserdem auch. καί gehört zum Folgenden. Vgl. Prom. 16. Dial. deor. 20, 1. u. ὄ. — ὃ χρήσιμον ἔφησ. Vgl. was oben §. 1. Alexander sagt: ἐδεξάμην τὸ μάντευμα ὡς χρήσιμον ἐς τὰ ἐμὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι. Ueber ἔφησ s. oben zu 7, 1. — τὸ . . κρατεῖν, dass du nämlich dadurch leicht siegest, Erklärung zum Vorherge-

δόξης ἀφήρει τῶν κατορθουμένων· πᾶν γὰρ ἐδόκει ἐνδεὲς ὑπὸ θεοῦ γίνεσθαι δοκοῦν.

ΑΛΕΞ. Οὐ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ὅ ἀλλὰ Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ ἐνάμιλλον τιθέασί με. καίτοι τὴν Ἄορνον ἐκείνην, οὐδετέρου ἐκείνων λαβόντος, ἐγὼ μόνος ἐχειρωσάμην.

ΦΙΛ. Ὅρας ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἀμμωνος λέγεις, ὅς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σεαυτὸν; καὶ οὐκ αἰσχύνῃ, ὡς Ἀλέξανδρε, οὐδὲ τὸν τύφον ἀπομαθήσῃ καὶ γνώσῃ σεαυτὸν καὶ συνήσεις ἤδη νεκρὸς ὢν;

15.

ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ΑΝΤ. Οἶα πρόην, Ἀχιλλεῦ, πρὸς τὸν Ὀδυσσεά σοι εἰρηται περὶ τοῦ θανάτου, ὡς ἀγεννη καὶ ἀνάξια τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, Χείρωνός τε καὶ Φοίνικος. ἠκροώμην γάρ, ὅποτε ἔφης βούλεσθαι ἐπάροχος ὢν θητεύειν παρὰ τινι τῶν ἀκλήρων, „ὦ μὴ βίωτος πολὺς εἶη,“ μᾶλλον ἢ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν οὖν ἀγεννη τίνα Φρύγα, δειλὸν καὶ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος φιλόζωον, ἴσως ἐχοῖν λέγειν, τὸν Πηλέως δὲ υἱόν, τὸν φιλοκινδυνότατον ἠρώων ἀπάντων, τα-

henden τοῦτο ὁ χρῆσ. ἔφης. — τῶν κατορθουμένων, glückliche Thaten. — πᾶν γὰρ ἐδόκει κτέ., d. i. denn jede That erschien mangelhaft, weil sie von einem Gotte zu geschehen schien.

6. Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ, weil auch diese nach Indien gezogen sein sollen. — καίτοι, jedoch, *quamquam*, dient zur Berichtigung des Vorhergehenden. — τὴν Ἄορνον, eine hohe Felsenburg in Indien, die bis auf Alexander für un- einnehmbar galt. — λαβόντος, ob- schon u. s. w. — ὄρας, siehst du, d. i. ist es nicht offenbar; s. zu IV, 7. — συνήσεις νεκρὸς ὢν. Dial. deor. 2, 1: οὐδὲ συνῆκα ἠδὺς γυναικὶ διὰ σὲ γεγενημένος. Un- ten Gespr. 18, 2. S. zu II, 8. Kr. Gr. §. 56, 7, 5.

1. Antilochos war der älteste Sohn des Nestor und ein vertrauter Freund des Achilleus. — σοι εἰρηται, s. zu III, 6. Homer. Odys. 11, 488 fgg.:

μη δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
βουλοίμην κ' ἐπάροχος εἶν θη-
τευέμεν ἄλλω,
ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ὦ μὴ βίωτος
πολὺς εἶη,
ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοι-
σιν ἀνάσσειν.

— ὡς, *quam*. — Χείρωνος κτέ. Cheiron, der Sohn des Kronos und der Philyra, ein Kentaur, war der Lehrer des Ach. in der Musik und Heilkunde, Phönix, der Erzieher und Begleiter desselben. ἔφης, s. zu 7, 1. — δειλὸν.. φι-λόζωον, Apposition zu ἀγεννη. — πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος, mehr als sich ziemt. Dial. deor. 18,

πεινὰ οὕτω περὶ αὐτοῦ διανοεῖσθαι πολλή αἰσχύνη καὶ ἐναντιότης πρὸς τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ, ὅς, ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἐκὼν προείλου τὸν μετὰ τῆς ἀγαθῆς δόξης θάνατον.

2 AX. Ὡ παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἔτι τῶν ἐνταῦθα ὦν καὶ τὸ βέλτιον ἐκείνων ὀπότερον ἦν ἀγνοῶν, τὸ δύστηνον ἐκεῖνο δοξάριον προετίμων τοῦ βίου, νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς ἐκείνη μὲν ἀνωφελής, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψωδήσουσι· μετὰ νεκρῶν δὲ ὁμοιμία, καὶ οὔτε τὸ κάλλος ἐκεῖνο, ὡς Ἀντίλοχε, οὔτε ἡ ἰσχὺς πάρεστιν, ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζόφῳ ὅμοιοι καὶ κατ' οὐδὲν ἀλλήλων διαφέροντες, καὶ οὔτε οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδίασί με οὔτε οἱ τῶν Ἀχαιῶν θεραπεύουσιν, ἰσηγορία δὲ ἀκριβῆς καὶ νεκρὸς ὅμοιος „ἡμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός.“ ταῦτά με ἀνιᾶ, καὶ ἄχθομαι ὅτι μὴ θητεύω ζῶν.

3 ANT. Ὅμως τί οὖν ἂν τις πάθοι, ὡς Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας, ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διατεταγμένοις. ἄλλως τε ὁρᾶς, τῶν ἐταίρων ὅσοι περὶ σέ ἐσμεν ὧδε· μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. φέρει δὲ παραμυθίαν καὶ ἡ κοινωνία τοῦ πράγματος καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾶς τὸν Ἡρακλέα καὶ τὸν Μελέαγρον καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἄνδρας, οἳ οὐκ ἂν, οἶμαι, δέξαιτο ἀνελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε θητεύοντας ἀκλήροις καὶ ἀβίοις ἀνδράσιν.

4 AX. Ἐταιρική μὲν ἡ παραίνεσις, ἐμὲ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἢ

2. Piscat. 34. — ταπεινὰ οὕτω, s. zu I, 11. — ἐξόν, s. zu II, 14.

2. καὶ τὸ βέλτιον κτέ. = καὶ ἀγνοῶν ὀπότερον τὸ βέλτ. ἐκ. ἦν. — ἐκείνη, näml. δόξα, was in δοξάριον liegt; s. zu II, 42. — ἡμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός. Worte des Achilleus bei Homer. Il. 9, 319. — ὅτι μὴ. Häufig bei Lucian und andern späteren Schriftstellern steht so μὴ nach ὅτι, sogar wann von einem Factum die Rede ist, wo ein Attiker οὐ gesetzt haben würde. Vgl. oben 10, 11: ὅτι μηκέτι δειπνήσει. Göttergespr. 16 (24), 1. Ueberhaupt findet sich μὴ oft für οὐ bei Lucian.

3. τί οὖν ἂν τις πάθοι; s. zu II, 39. — πάντως . . πάντας, Alle ohne Ausnahme, omnino omnes. — ὧδε, hier. Ebenso rein örtlich Hermotim. 1: τὴν χεῖρα ὧδε κἀκεῖσε μετέφερες. — μόνον αὐτόν, allein für seine Person, d. i. dass man selbst nicht der einzige ist, welcher u. s. w. S. zu II, 35. — Μελέαγρον. Jener bekannte Sohn des Königs von Kalydon, Oeneus, der sich bei der kalydonischen Eberjagd auszeichnete.

4. οὐκ οἶδ' ὅπως, nescio quomodo, d. i. hier ausserordentlich, gewöhnlich so parenthetisch eingeschoben, ohne Einfluss auf die

μνήμη τῶν παρὰ τὸν βίον ἀνιᾶ, οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν ἕκαστον· εἰ δὲ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτη χείρους ἐστέ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες.

ΑΝΤ. Οὐκ, ἀλλ' ἀμείνους, ὧ' Ἀχιλλεῦ· τὸ γὰρ ἀνωφέλès τοῦ λέγειν ὀρῶμεν· σιωπᾶν γὰρ καὶ φέρειν καὶ ἀνέχεσθαι δέδοκται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ καὶ σὺ τοιαῦτα εὐχόμενοι.

16.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΔΙΟΓ. Οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος, 1
μὰ τὸν Ἡρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγε-
θος, ὅλος Ἡρακλῆς ἐστιν. εἶτα τέθνηκε Διὸς υἱὸς ὢν; εἰπέ
μοι, ὧ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γὰρ σοι ἔθνον ὑπὲρ γῆς
ὡς θεῶ.

ΗΡ. Καὶ ὀρθῶς ἔθνες· αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῷ
οὐρανῷ τοῖς θεοῖς σύνεστι „καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἡβην,“
ἐγὼ δ' εἰδωλὸν εἶμι αὐτοῦ.

ΔΙΟΓ. Πῶς λέγεις; εἰδωλον τοῦ θεοῦ; καὶ δυνατὸν ἐξ
ἡμισείας μὲν τινα θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τῷ ἡμίσει;

ΗΡ. Ναί· οὐ γὰρ ἐκεῖνος τέθνηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν
αὐτοῦ.

Construction. — παρὰ τὸν βίον, s. zu II, 50. — ὑμῶν ἕκαστον, näml. ἀνιᾶν τὴν μνήμην κτέ., oder ἡ μνήμη ἀνιᾶ. In letzterem Falle steht οἶμαι δὲ ausser der Construction, wie oft. — ταύτη, in dieser Hinsicht.

1. οὐ μὲν οὖν ἄλλος, s. zu II, 54. — μὰ τὸν Ἡρακλέα. Ein wahrhaft drolliger Schwur des Diogenes, der hier den Herakles anredet. Ebenso Tim. 16: ὦ Ζεῦ, πρὸς τοῦ Διός. — εἶτα, also, und doch, häufig in Fragen der Verwunderung, vgl. 18, 2. Dial. deor. 4, 2. Gall. 2. 16. Vitar. auct. 7. Piscat. 14. 15. Catapl. 3. 14. u. s. Kr. Gr. §. 69, 24, 2. — καλλίνικε, häufiges Beiwort des Herakles, Seitenstück zum Zeus Basileus. — γὰρ. Wie zu erklären? — καὶ ἔχει Ἡβην. Odysseus erzählt bei Hom. Odys. 11, 601. fg. von den

Schatten, welche ihm bei seinen Todtenopfern, die er um den Teiresias zu befragen bringt, erscheinen und unter diesen zuletzt auch vom Herakles:

τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρα-
κληείην,
εἰδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι
θεοῖσιν
τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλ-
λίσφυρον Ἡβην.

Mit dieser Doppelnatur des Herakles nun treibt hier Luc. seinen Spott, lässt den Schatten desselben auftreten und legt ihm jene Worte des Odyss. in den Mund. Vgl. Ameis zur angef. Stelle. — ἐξ ἡμισείας, näml. μοίρας, zur Hälfte, bei Luc. und anderen Späten oft vorkommender Ausdruck. Beachte den Wechsel τῷ ἡμίσει, mit der anderen Hälfte.

2 ΔΙΟΓ. Μανθάνω· ἀντανδρόν σε τῷ Πλούτωνι παρέδωκεν ἀνθ' ἑαυτοῦ, καὶ σὺ τοίνυν ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ.

ΗΡ. Τοιοῦτό τι.

ΔΙΟΓ. Πῶς οὖν ἀκριβῆς ὁ Αἰακὸς ὢν οὐ διέγνω σε μὴ ὄντα ἐκείνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαίου Ἡρακλέα παρόντα;

ΗΡ. Ὅτι ἐώκειν ἀκριβῶς.

ΔΙΟΓ. Ἀληθῆ λέγεις· ἀκριβῶς γάρ, ὥστε αὐτὸς εἶναι. ὄρα γοῦν μὴ τὸ ἐναντίον ἐστί, καὶ σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἶδωλον γεγάμηκε τὴν Ἥβην παρὰ τοῖς θεοῖς.

3 ΗΡ. Θρασὺς εἶ καὶ λάλος, καὶ εἰ μὴ παύσῃ σκώπτων ἐς ἐμέ, εἴσῃ ἀντίκα οἴου θεοῦ εἶδωλόν εἰμι.

ΔΙΟΓ. Τὸ μὲν τόξον γυμνὸν καὶ πρόχειρον· ἐγὼ δὲ τί ἂν ἔτι φοβόμην σε ἅπαξ τεθνηκώς; ἀτὰρ εἶπέ μοι πρὸς τοῦ σου Ἡρακλέους, ὁπότε ἐκείνος ἔζη, συνῆς αὐτῷ καὶ τότε εἶδωλον ὢν; ἢ εἰς μὲν ἦτε παρὰ τὸν βίον, ἐπεὶ δὲ ἀπεθάνετε, διαιρεθέντες ὁ μὲν ἐς θεοὺς ἀπέπτατο, σὺ δὲ τὸ εἶδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἐς Ἄιδου πάρει;

ΗΡ. Ἐχοῖν μὲν μηδὲ ἀποκρίνασθαι πρὸς ἄνδρα οὕτως ἐρεσχηλοῦντα· ὅμως δ' οὖν καὶ τοῦτο ἄκουσον· ὁπόσον μὲν γάρ Ἀμφιτρούωνος ἐν τῷ Ἡρακλεῖ ἦν, τοῦτο τέθνηκε καὶ εἰμι ἐγὼ ἐκείνο πᾶν, ὃ δὲ ἦν τοῦ Διός, ἐν οὐρανῷ σύνεστι τοῖς θεοῖς.

4 ΔΙΟΓ. Σαφῶς νῦν μανθάνω· δύο γάρ, φῆς, ἔτεκεν ἡ Ἀλκμήνη κατὰ τὸ αὐτὸ Ἡρακλέας, τὸν μὲν ὑπ' Ἀμφιτρούωνι,

2. μανθάνω, nun versteh' ich's, oft so absolut in der Antwort. — ἀντανδρον, als Ersatzmann. Catapl. 10: ἀντανδρον ὑμῖν ἀντ' ἑμαυτοῦ παραδώσω τὸν ἀγαπητόν. Nur bei Luc. vorkommendes Wort. — τοιοῦτό τι, d. i. so ungefähr ist's. — ὥστε αὐτὸς εἶναι, so dass du es selbst bist. Was den Nominativus αὐτὸς anlangt, so tritt hier die sogenannte Attraction ein; s. Kr. Gr. §. 55, 2, 4. — μὴ .. ἐστί, ob nicht stattfindet. Piscat. 5: ὁρᾶτε γοῦν μὴ τὸ τῶν νῦν φιλοσόφων αὐτοὶ ποιεῖτε. Hermot. 19: ἀλλ' ὄρα, μὴ καὶ ταῦτα παίζεις πρὸς με. Philopseud. 29: ὄρα, μὴ τοῦτό φησι Τυχιάδης. u. ö. Kr. Gr. §. 54, 8, 12.

3. σκώπτων ἐς ἐμέ. Seltnerer Construction, gewöhnlich ist das Verbum mit bl. Accusativ. verbunden. — εἴσῃ ἀντίκα, so sollst du auf der Stelle erfahren. Piscat. 2: εἴσῃ ἀντίκα, οὕστινας ὄντας ἡμᾶς ἐκακηγόρεις. u. ö. — γυμνόν, entblösst nämll. vom Futterale (γωρυτός). Vgl. Odys. 11, 607. — πρὸς τοῦ σου Ἡρακλέους, bei deinem Herakles, dem du als Schatten angehörst. — συνῆς, s. oben zu 7, 1. — ἐς Ἄιδου, Kr. Gr. §. 43, 3, 6. παρεῖναι εἰς, wohin angekommen sein, adesso ad. Toxar. 50 u. s. Ebenso παρεῖναι ἐπί, Gall. 29 u. π. πρὸς, Vit. auct. 1. — γάρ, nämlich.

4. κατὰ τὸ αὐτό, zu gleicher Zeit. Piscat. 51. — ὑπ' Ἀμφι-

τὸν δὲ παρὰ τοῦ Διός, ὥστε ἐλελήθαιτε δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι.

HP. Οὐκ, ὦ μάταιε· ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἤμεν.

ΔΙΟΓ. Οὐκ ἔστι μαθεῖν τοῦτο ῥάδιον, συνθέτους δύο ὄντας Ἡρακλέας, ἐκτὸς εἰ μὴ ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦτε ἐς ἓν συμπεφυκότες ἄνθρωπος καὶ θεός.

HP. Οὐ γὰρ καὶ πάντες οὕτω σοι δοκοῦσι συγκεῖσθαι ἐκ δυεῖν, ψυχῆς καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ κωλύόν ἐστι τὴν μὲν ψυχὴν ἐν οὐρανῷ εἶναι, ἥπερ ἦν ἐκ Διός, τὸ δὲ θνητὸν ἐμὲ παρὰ τοῖς νεκροῖς;

ΔΙΟΓ. Ἄλλ', ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρονιάδη, καλῶς ἂν 5 ταῦτα ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα, νῦν δὲ ἄσώματον εἶδωλον εἶ· ὥστε κινδυνεύεις τριπλοῦν ἤδη ποιῆσαι τὸν Ἡρακλέα.

HP. Πῶς τριπλοῦν;

ΔΙΟΓ. Ὡδέ πως· εἰ γὰρ ὁ μὲν τις ἐν οὐρανῷ, ὁ δὲ παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἶδωλον, τὸ δὲ σῶμα ἐλύθη κόνις ἤδη γενόμενον, τρία ταῦτα δὴ γίνεται. καὶ σκόπει, ὅντινα δὴ πατέρα τὸν τρίτον ἐπινοήσεις τῷ σώματι.

HP. Θρασὺς εἶ καὶ σοφιστής. τίς δὲ καὶ ὢν τυγχάνεις;

ΔΙΟΓ. Διογένους τοῦ Σινωπέως εἶδωλον, αὐτὸς δὲ οὐ μὰ Δία „μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,“ ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις νεκρῶν ἀνδρῶν συνῶν Ὀμήρου καὶ τῆς τοσαύτης ψυχρολογίας καταγελῶ.

τροῦνι, nach homerischem Sprachgebrauch. — ἐλελήθαιτε . . ὄντες, d. i. ihr waret, ohne dass es Jemand wusste. Kr. Gr. §. 56, 4, 1. — ὁ αὐτὸς ἄμφω ἤμεν, d. i. wir waren beide Eine Person. — συνθ. δύο ὄντ. Ἡρακλ., Erklärung zu τοῦτο. — ἐκτὸς εἰ μὴ, nisi forte, spätere, aber oft bei Luc. vorkommende Formel, nicht selten mit Ironie. Aehnlich das ebenfalls nicht seltene πλὴν εἰ μὴ, vgl. unten 24, 4. — ἱπποκένταυρός τις, eine Art von, wie im Lateinischen *quidam* (Zumpt §. 707.), Kr. Gr. §. 51, 16, 2. Gespr. 20, 4. Iup. conf. 11: ὑπηρέται καὶ διάκονοί τινες τῶν Μοιρῶν εἶναί φατε. u. ö.

— καὶ πάντες, auch alle übrigen, Kr. Gr. §. 69, 32, 18. — τί τὸ κωλύόν ἐστι stärker als τί κωλύει.

5. ὁ μὲν τις, Kr. Gr. §. 50, 1, 9. — ἐλύθη. Herakles verbrannte sich, wie bekannt, auf dem Oeta. Vgl. Hermotim 7: φασὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ κατακαυθέντα θεὸν γενέσθαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀποβαλὼν ὅποσον ἀνθρώπειον εἶχε παρὰ τῆς μητρὸς καὶ καθαρὸν τε καὶ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον ἀπέπτατο ἐς τοὺς θεοὺς διευκρινηθὲν ὑπὸ τοῦ πυρός. — τίς δὲ καί, s. oben zu 3, 2. — μετ' ἀθαν. θεοῖσιν. Diogenes braucht hier die oben zu §. 1. aus Homer. angeführten Worte im Scherz von sich.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

1 ΜΕΝ. Τί κλάεις, ὦ Τάνταλε, ἢ τί σεαυτὸν ὀδύρῃ ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἐστώς;

ΤΑΝ. Ὅτι, ὦ Μένιππε, ἀπόλωλα ὑπὸ τοῦ δίψους.

ΜΕΝ. Οὕτως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν ἢ καὶ νη Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρὶ;

ΤΑΝ. Οὐδὲν ὄφελος, εἰ ἐπικύψαιμι· φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ, ἐπειδὰν προσιόντα αἰσθῆται με· ἦν δέ ποτε καὶ ἀρύσσωμαι καὶ προσενέγκω τῷ στόματι, οὐ φθάνω βρέξας ἄκρον τὸ χεῖλος, καὶ διὰ τῶν δακτύλων διαρροὴν οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτίθις ἀπολείπει ξηρὰν τὴν χεῖρά μοι.

ΜΕΝ. Τεράστιόν τι πάσχεις, ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἶπέ μοι, τί δαὲ καὶ δέῃ τοῦ πιεῖν; οὐ γὰρ σῶμα ἔχεις, ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν Λυδίᾳ που τέθραπται, ὅπερ καὶ πεινῆν καὶ διψῆν ἐδύνατο, σὺ δὲ ἢ ψυχὴ πῶς ἂν ἔτι ἢ διψῶς ἢ πίνοις;

ΤΑΝ. Τοῦτ' αὐτὸ ἢ κόλασις ἐστὶ, τὸ διψῆν τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα οὔσαν.

2 ΜΕΝ. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὕτως πιστεύσομεν, ἐπεὶ φῆς κολάζεσθαι τῷ δίψει. τί δ' οὖν σοι τὸ δεινὸν ἔσται; ἢ δέδιας μὴ ἐνδεία τοῦ ποτοῦ ἀποθάνης; οὐχ ὀρῶ γὰρ ἄλλου Ἄιδην μετὰ τοῦτον ἢ θάνατον ἐντεῦθεν εἰς ἕτερον τόπον.

Tantalos, König von Phrygien, hatte die Geheimnisse der Götter verrathen, zu deren Mahle er geladen worden war, und dafür traf ihn die Strafe, welche Homer. Odyss. 11, 582 fgg. folgendermassen beschreibt:

καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα
ἐσταότ' ἐν λίμνῃ· ἢ δὲ προσέπλαξε γενεῖω.

στεῦτο δὲ διψῶν, πιεῖν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
ὄσσακι γὰρ κύψει ὁ γέρον πιεῖν μενεαίνων,

τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκειτ' ἀναβροχέν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶν
γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταξήνασκε δὲ δαίμων.

1. ἐπί, bei Homer. ἐν. — ἀπόλωλα, verschmachte; vgl. Kr. Gr. §. 52, 3, 3. Ueber ὑπό §. 52, 3, 1. — τοῦ δίψους, s. zu II, 40. De luctu 8: ὁ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ

τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἔστηκε κινδυνεύων ὑπὸ τοῦ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀποθανεῖν. — κοίλῃ τῇ χειρὶ, s. oben zu 10, 12. — προσιόντα, Kr. Gr. §. 56, 7, 1. — οὐ φθάνω βρέξας . . καί, so benetze ich kaum . . als; Kr. Gr. §. 56, 5, 7. — ἐν Λυδίᾳ που, auf dem Berge Sipylos. — τοῦτ' αὐτό, das eben. De saltat. 17: καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ βασιλεὺς καὶ γνήσιος ἀετός. Toxar. 48: καὶ τοῦτό ἐστιν ἡμῖν ἢ μεγίστη ἰκετηρία. u. ö. Kr. Gr. §. 61, 7, 4.

2. ἀλλά, nun wohl, s. zu II, 36. — ἐπεὶ . . τῷ δίψει. Diese Worte könnten unbeschadet des Sinnes wegbleiben, haben aber in der familiären Rede nichts Auffallendes. — ἢ, wir: etwa. — γὰρ. Ergänze: das hast du nicht zu fürchten; denn u. s. w. — θάνατον ἐντεῦθεν εἰς ἕτ. τόπον, prägnante Aus-

TAN. Ὅρθῶς μὲν λέγεις· καὶ τοῦτο δ' οὖν μέρος τῆς καταδίκης, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν μηδὲν δεόμενον.

MEN. Ληρεῖς, ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκράτου γε ἐλλεβόρου νῆ Δία, ὅστις τοῦναντίον τοῖς ὑπὸ τῶν λυττώντων κυνῶν δεδηγμένοις πέπονθας οὐ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὴν δίψαν πεφοβημένος.

TAN. Οὐδὲ τὸν ἐλλέβορον, ὦ Μένιππε, ἀναίνομαι πιεῖν· γένοιτό μοι μόνον.

MEN. Θάρρει, ὦ Τάνταλε, ὡς οὔτε σὺ οὔτε ἄλλος πίεται τῶν νεκρῶν· ἀδύνατον γάρ· καίτοι οὐ πάντες ὥσπερ σὺ ἐκ καταδίκης διψῶσι τοῦ ὕδατος αὐτοῦς οὐχ ὑπομένοντος.

18.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MEN. Ποῦ δὲ οἱ καλοὶ εἰσιν ἢ αἱ καλάι, Ἐρμῆ; ξενά- 1
γησόν με νέηλυν ὄντα.

ERM. Οὐ σχολή μοι, ὦ Μένιππε· πλήν κατ' ἐκεῖνο ἀπόβλεπον, ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἔνθα ὁ Ἰάκινθος τέ ἐστι καὶ Νάρ-

drucksweise für: einen von hier nacheinem andern Orte versetzenden Tod. Aehnlich 26, 2. — δ' οὖν, indessen, wie oft. — δεόμενον. Was ist zu ergänzen? μηδέν, in keiner Weise, durchaus nicht. — ὡς ἀληθῶς, zu I, 10. — ὅστις, quippe qui; vgl. Kr. Gr. §. 51, 8, 2. Ebenso 19, 1: αἰτιῶ τὸν Μενέλαον, ὅστις ὑμᾶς . . ἤγαγεν. Iup. trag. 2: ὦ μακαρία, ἦτις . . οἶει. Geradezu für ὅς Macrob. 12. 18. — τοῦναντίον τοῖς . . δεδηγμένοις, d. i. nach bekannter Brachylogie: das Gegentheil von dem, was die von tollen Hunden Gebissenen betrifft. — ἀναίνομαι, ich weigere mich. Prom. 1: οὐδ' ἀναίνομαι πηλοπλάθος ἀκούειν. Das Verbum kommt in Prosa selten vor. — γένοιτό μοι μόνον, modo contingat mihi. — θάρρει, gieb dich zufrieden. — τοῦ ὕδ. αὐτ. οὐχ ὑπομ., d. i. indem das Wasser vor ihnen davonlief.

1. ποῦ δέ, s. oben zu 3, 1. — οἱ καλοὶ . . ἢ αἱ καλάι, die schönen

Männer oder Frauen, von denen in der Oberwelt so viel gesprochen wurde. — κατ' ἐκεῖνο, nach jenem Punkte, dorthin. Aehnlich Ver. hist. 2, 43. — ὁ Ἰάκινθος. Warum steht der Artikel nur hier? Hyakinthos ein seiner Schönheit wegen von Apollon geliebter Jüngling aus Lakädämon. Vgl. Dial. deor. 14 u. das. die Anm. Narkissos war der Sohn des böotischen Flussgottes Kephisos und der Nymphe Leiriopie. In ihn verliebte sich die Nymphe Echo, allein er verschmähte ihre Liebe, und dieses rächten die Götter in der Weise, dass er sich in sein eigenes Bild, das er in einer Quelle erblickte, verlieben, und da er dieses nicht erreichen konnte, verschmachten musste. Von Nireus sagt Homer. Il. 2, 673: Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. Tyro, die Tochter des Salmoneus und Geliebte des Poseidon ist aus Odys. 11, 235. fgg. bekannt. —

κισσος καὶ Νιρεὺς καὶ Ἀχιλλεὺς καὶ Τυρῶ καὶ Ἑλένη καὶ Ἀήδα καὶ ὅλως τὰ ἀρχαῖα πάντα κάλλη.

MEN. Ὅστ᾽ ἄ μόνᾳ ὄρω καὶ κρανία τῶν σαρκῶν γυμνά, ὅμοια τὰ πολλά.

ERM. Καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστίν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι, τὰ ὅστ᾽, ὧν σὺ ἔοικας καταφρονεῖν.

MEN. Ὅμως τὴν Ἑλένην μοι δεῖξον· οὐ γὰρ ἂν διαγνοίην ἔργωγε.

ERM. Τοῦτὶ τὸ κρανίου ἢ Ἑλένη ἐστίν.

2 *MEN.* Εἶτα διὰ τοῦτο αἱ χίλια νῆες ἐπληρώθησαν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι καὶ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασιν;

ERM. Ἄλλ' οὐκ εἶδες, ὧ Μένιππε, ζῶσαν τὴν γυναῖκα· ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ ἀνεμέσητον εἶναι

τοιῆδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν· ἐπεὶ καὶ τὰ ἀνθη ξηρὰ ὄντα εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα τὴν βαφήν, ἄμορφα δῆλον ὅτι αὐτῷ δόξει, ὅτε μέντοι ἀνθεῖ καὶ ἔχει τὴν χροῖαν, κάλλιστά ἐστίν.

MEN. Οὐκοῦν τοῦτο, ὧ Ἑρμῆ, θαυμάζω, εἰ μὴ συνίεσαν οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος οὕτως ὀλιγοχρονίου καὶ ῥαδίως ἀπανθοῦντος πονοῦντες.

ERM. Οὐ σχολή μοι, ὧ Μένιππε, συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥστε σὺ μὲν ἐπιλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλης, κείσο καταβαλὼν σεαυτὸν, ἐγὼ δὲ τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μετελεύσομαι.

19.

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ.

1 *ΑΙΑΚ.* Τί ἄγχεις, ὧ Πρωτεσίλαε, τὴν Ἑλένην προσπεσών;

καὶ ὅλως, kurz, denique. — ὅστ᾽ ἄ μόνᾳ, Kr. Gr. §. 57, 5, 3. — πάντες οἱ ποιηταί, Kr. Gr. §. 50, 11, 11.

2. εἶτα, s. oben zu 16, 1. — διὰ τοῦτο, näml. τὸ κρανίου. — αἱ χίλια, jene tausend Schiffe. Runde Zahl zur Bezeichnung einer grossen Menge, wie im Latein. mille. — ἔφης, s. oben zu 7, 1. — τοιῆδ' κτέ. Vers des Homeros II. 3, 157. — τοῦτο in Bezug auf das Folgende εἰ μὴ κτέ. Ueber εἰ s.

Kr. Gr. §. 65, 5, 7. Ebenso im Latein. miror si. — συνίεσαν . . πονοῦντες, s. oben zu 14, 6.

Protesilāos, der Sohn des Iphiklos aus Phylake in Thessalien und Gemahl der Laodameia, ward bekanntlich unter allen Achäern zuerst von den Troern getödtet, als er, der erste, aus dem Schiffe auf die troische Küste sprang Vgl. Gespr. 23.

1. προσπεσών, über sie her-

ΠΡΩΤ. Ὅτι διὰ ταύτην, ὧ̄ Αἰακέ, ἀπέθανον, ἡμιτελῆ μὲν τὸν δόμον καταλιπὼν, χήραν δὲ τὴν νεόγαμον γυναῖκα.

ΑΙΑΚ. Αἰτιῶ τοίνυν τὸν Μενέλαον, ὅστις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν.

ΠΡΩΤ. Εὐ̄ λέγεις· ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον.

ΜΕΝ. Οὐκ ἐμέ, ὧ̄ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὃς ἐμοῦ τοῦ ξένου τὴν γυναῖκα παρὰ πάντα τὰ δίκαια ὄχρητο ἀρπάσας· οὗτος γὰρ οὐχ ὑπὸ σοῦ μόνου, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιός ἄγχεσθαι, τοσούτοις θανάτου αἴτιος γεγεννημένος.

ΠΡΩΤ. Ἀμεινον οὕτω. σὲ τοιγαροῦν, ὧ̄ Δύσπαρι, οὐκ ἀφήσω ποτὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν.

ΠΑΡ. Ἄδικα ποιῶν, ὧ̄ Πρωτεσίλαε, καὶ ταῦτα ὁμότεχνον ὄντα σοι· ἐρωτικός γὰρ καὶ αὐτός εἰμι καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ κατέσχημαι. οἶσθα δὲ ὡς ἀκούσιόν τί ἐστι καὶ τις ἡμᾶς δαίμων ἄγει ἔνθα ἂν ἐθέλη, καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀντιτάττεσθαι αὐτῷ.

ΠΡΩΤ. Εὐ̄ λέγεις. εἶθε οὖν μοι τὸν Ἐρωτα ἐνταῦθα λα- 2
βεῖν δυνατὸν ἦν.

ΑΙΑΚ. Ἐγὼ σοι καὶ περὶ τοῦ Ἐρωτος ἀποκρινοῦμαι τὰ δίκαια· φήσει γὰρ αὐτὸς μὲν τοῦ ἐρᾶν τῷ Πάριδι ἴσως γεγενῆσθαι αἴτιος, τοῦ θανάτου δὲ σοι οὐδένα ἄλλον, ὧ̄ Πρωτεσίλαε, ἢ σὲ αὐτόν, ὃς ἐκλαθόμενος τῆς νεογάμου γυναικός,

fallend. — ἡμιτελῆ, halb vollendet, wird nach Homer. II. 2, 701 das Haus genannt, d. i., wie die meisten Erklärer des Hom. annehmen, bildlich: vom Gatten und Hausherrn verlassen; namentlich aber soll wol damit gesagt werden, dass er sein Haus ohne Kinder zurückgelassen habe. — ὅστις, s. zu 17, 2. — ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον, Kr. Gr. §. 56, 18, 2. — τοῦ ξένου. Paris war nämlich von Menelaos gastfreundlich aufgenommen worden. — παρὰ πάντα τὰ δίκαια, wider Alles, was recht ist. — ἄξιός, näml. ἐστίν. Abdic. 11: ὅτι οὐκ ἄξιός ἀνδρὶς παθεῖν ταῦτα κτέ. — ἀπὸ τῶν χειρῶν. Für ἀπό wäre die gewöhnliche Verbindung mit ἐκ. — ἀδικα ποιῶν, näml. οὐκ ἀφήσεις. So wird oft im Dialog die Antwort an die Rede

dessen, der eben gesprochen, mit dem Particip. angeknüpft; s. Kr. Gr. §. 56, 8, 7. — καὶ ταῦτα, und zwar, zumal. — τῷ αὐτῷ θεῷ, näml. τῷ Ἐρωτι. — ἀκούσ. τί ἐστι, näml. τὸ ἐρᾶν.

2. εἶθε .. δυνατὸν ἦν, wäre es mir nur also möglich; Kr. Gr. §. 54, 3, 3. De merc. cond. 26: καὶ εἶθε γε κἂν ἐκείνου ἐς κόρον ἦν πιεῖν. — περὶ. Die späteren Schriftsteller brauchen nicht selten περὶ, wo man ὑπὲρ, und umgekehrt ὑπὲρ, wo man περὶ erwartet. Piscat. 5: τοσαῦτα περὶ ὑμῶν πεπονηκότα. Ist doch selbst bei den Attikern die Grenze zwischen beiden nicht immer ganz streng gezogen. — τὰ δίκαια, das womit er sich vertheidigen kann. — οὐδένα ἄλλον, näml. γεγενῆσθαι αἴτιον.

ἐπεὶ προσεφέρεσθε τῇ Τρωάδι, οὕτως φιλοκινδύνως καὶ ἀπονενοημένως προεπήδησας τῶν ἄλλων δόξης ἐρασθεῖς, δι' ἣν πρῶτος ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανες.

ΠΡΩΤ. Οὐκοῦν καὶ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ σοι, ὦ Αἰακέ, ἀποκρινοῦμαι δικαιότερα· οὐ γὰρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀλλ' ἡ Μοῖρα καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς οὕτως ἐπικεκλῶσθαι.

ΑΙΑΚ. Ὅρθῶς. τί οὖν τούτους αἰτιά;

20.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ.

1 **ΜΕΝ.** Πρὸς τοῦ Πλούτωνος, ὦ Αἰακέ, περιήγησαί μοι τὰ ἐν Ἄιδου πάντα.

ΑΙΑΚ. Οὐ ῥάδιον, ὦ Μένιππε, ἅπαντα· ὅσα μέντοι κεφαλαιώδη, μάνθανε· οὕτωσιν μὲν ὅτι Κέρβερός ἐστιν οἶσθα, καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὅς σε διεπέρασε, καὶ τὴν λίμνην καὶ τὸν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἐώρακας ἐσιῶν.

ΜΕΝ. Οἶδα ταῦτα, καὶ σέ, ὅτι πυλωρεῖς, καὶ τὸν βασιλέα εἶδον καὶ τὰς Ἑρινῦς· τοὺς δὲ ἀνθρώπους μοι τοὺς πάλαι δεῖξον, καὶ μάλιστα τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν.

ΑΙΑΚ. Οὗτος μὲν Ἀγαμέμνων, οὗτος δὲ Ἀχιλλεύς, οὗτος δὲ Ἰδομενεὺς πλησίον, οὗτος δὲ Ὀδυσσεύς, εἶτα Αἶας καὶ Διομήδης καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων.

2 **ΜΕΝ.** Βαβαῖ, ὦ Ὀμηρε, οἶά σοι τῶν ῥαψωδιῶν τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται ἄγνωστα καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα καὶ λῆρος πολὺς, ἀμενηνὰ ὡς ἀληθῶς κάρηνα. οὗτος δέ, ὦ Αἰακέ, τίς ἐστι;

ΑΙΑΚ. Κῦρός ἐστιν. οὗτος δὲ Κροῖσος, ὁ δ' ὑπὲρ αὐτὸν Σαρδανάπαλλος, ὁ δ' ὑπὲρ τούτους Μίδα, ἐκεῖνος δὲ Ξέρξης.

1. πρὸς τοῦ Πλούτ. Er schwört bei diesem als dem Herrscher der Unterwelt. — περιήγησαί μοι κτέ. führe mich herum und zeige mir; ebenso Char. 1. — τὸν πορθμέα τοῦτον, näml. οἶσθα. — διεπέρασε, übersetzte. In dieser Bedeutung nur hier. — Πυριφλεγέθοντα, ein Feuer führender Fluss in der Unterwelt. — καὶ σέ, ἔτι πυλωρεῖς, s. zu 9, 3. — Ἰδομενεύς. König auf Kreta, und Führer der

Kreter vor Troia. — Αἶας, des Telamon, Königs in Salamis, Sohn, der Tapferste der Achäer nach dem Achilleus. — Διομήδης, Sohn des Tydeus, Anführer der Argeier vor Troia.

2. οἶά σοι τῶν ῥαψ. = οἶά ἐστι τὰ κεφ. τῶν ῥαψ., ἃ σοι χ. ἔρρ. — τὰ κεφάλαια, die Hauptpersonen, Haupthelden. — λῆρος, Narrentheidung. — ἀμενηνὰ κάρηνα, homerische Worte; vgl.

MEN. Εἶτα σέ, ὦ κάθαμα, ἢ Ἑλλάς ἔφροितτε ζευγνύντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διὰ δὲ τῶν ὄρων πλεῖν ἐπιθυμοῦντα; οἶος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι. τὸν Σαρδανάπαλλον δέ, ὦ Αἰακέ, πατάξαι μοι κατὰ κόρης ἐπίτρεψον.

ΑΙΑΚ. Μηδαμῶς· διαθρύπτεις γὰρ αὐτοῦ τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν.

MEN. Οὐκοῦν ἀλλὰ προσπτύσομαί γε πάντως ἀνδρογύνῳ γε ὄντι.

ΑΙΑΚ. Βούλει σοὶ ἐπιδείξω καὶ τοὺς σοφούς;

3

MEN. Νῆ Δία γε.

ΑΙΑΚ. Πρῶτος οὗτός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί.

MEN. Χαῖρε, ὦ Εὐφορβε ἢ Ἀπολλων ἢ ὅ τι ἂν ἐθέλης.

ΠΥΘ. Νῆ Δία καὶ σύ γε, ὦ Μένιππε.

MEN. Οὐκέτι χρυσοῦς ὁ μηρός ἐστί σοι;

ΠΥΘ. Οὐ γάρ· ἀλλὰ φέρ' ἴδω, εἴ τί σοι ἐδώδιμον ἢ πῆρα ἔχει.

MEN. Κυάμους, ὦγαθέ· ὥστε οὐ τοῦτό σοι ἐδώδιμον.

ΠΥΘ. Δὸς μόνον· ἀλλὰ παρὰ νεκροῖς δόγματα· ἔμαθον γάρ, ὡς οὐδὲν ἴσον κύαμοι καὶ κεφαλαὶ τοκῆων ἐνθάδε.

ΑΙΑΚ. Οὗτος δὲ Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου καὶ Θαλῆς ἐκεῖ- 4
νος καὶ παρ' αὐτοὺς Πιττακὸς καὶ οἱ ἄλλοι· ἐπὶ δὲ πάντες εἰσίν, ὡς ὄρας.

MEN. Ἄλυποι, ὦ Αἰακέ, οὗτοι μόνοι καὶ φαιδροὶ τῶν

Odyss. 10, 521. ζευγνύντα κτέ. Zu beziehen auf die doppelte Schiffbrücke des Xerxes über den Hellespontos und auf den Durchstich der Landzunge, welche Akte oder den Berg Athos mit der Chalkidike verbindet. Vgl. Isocr. Panegy. 25. — οἶος δὲ καὶ ὁ Κρ., wie sieht aber auch Kr. aus! — οὐκοῦν ἀλλά, s. oben zu 10, 4.

3. Νῆ Δία γε. Seltene Verbindung; ebenso Demosth. enc. 16. — Εὐφορβε. Pythagoras behauptete einst sei seine Seele in dem Leibe des Troianers Euphorbos gewesen. Ovid. Metam. 15, 160:

*Ipsc ego, nam memini, Troiani
tempore belli*

Panthoides Euphorbus eram.

Vgl. Gall. 17. Ebenso gab es eine Sage, dass seine Seele zuvor im Apollon sich befunden habe;

vgl. Gall. 16. — καὶ σύ γε, näml. χαῖρε. — χρυσοῦς ὁ μηρός. Mehrfach wird dem Pythagoras eine goldene Hüfte beigelegt; vgl. Vit. auct. 6. Gall. 18. Alex. 40. — οὐ γάρ, nicht doch, non profecto, oft so in der Antwort. Auch οὐ γάρ οὖν. Vgl. 24, 3. Iup. conf. 16. 18. Hermot. 63. — φέρ' ἴδω, Kr. Gr. §. 54, 2, 1. — κύαμοι καὶ κεφαλαὶ τοκῆων. Dieses bezieht sich darauf, dass Pythagoras seinen Schülern den Genuss der Bohnen untersagt haben soll. Bekannt ist ja der pythagoreische Spruch: ἴσόν τοι κύαμους τρώγειν κεφαλὰς τε τοκῆων, auf den hier angespielt wird.

4. Θαλῆς ἐκεῖνος, jener dort Th. — οἱ ἄλλοι, d. i. Periandros, Bias, Chilon und Kleobulos. — ἐπὶ δὲ πάντες εἰσίν, sie sind

ἄλλων ὁ δὲ σποδοῦ πλέως ὥσπερ ἐγκρυφίας ἄρτος, ὁ τὰς φλυκταίνας ἐξηνθηκώς, τίς ἐστίν;

ΑΙΑΚ. Ἐμπεδοκλῆς, ὃ Μένιππε, ἡμίεφθος ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών.

ΜΕΝ. ὦ χαλκόπου βέλτιστε, τί παθὼν σαυτὸν ἐς τοὺς κρατῆρας ἐνέβαλες;

ΕΜΠ. Μελαγχολία τις, ὃ Μένιππε.

ΜΕΝ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ κενοδοξία καὶ τῦφος καὶ πολλή κόρυζα, ταῦτά σε ἀπηνθηράκωσεν αὐταῖς κρηπίσιν οὐκ ἀνάξιον ὄντα· πλὴν ἀλλ' οὐδέν σε τὸ σόφισμα ὠνήσεν· ἐφωράθης γὰρ τεθνεώς. ὁ Σωκράτης δέ, ὃ Αἰακέ, ποῦ ποτε ἄρα ἐστίν;

ΑΙΑΚ. Μετὰ Νέστορος καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος ληρεῖ τὰ πολλά.

ΜΕΝ. Ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτόν, εἴ που ἐνθάδε ἐστίν.

ΑΙΑΚ. Ὅρας τὸν φαλακρόν;

im Ganzen sieben. — ἐξηνθηκώς, transitive. So erst Spätere, wie Plutarch. Vgl. Piscat. 6: οἰ τοιαῦτα ἐξηνθηκώτε ποικίλα. — ἡμίεφθος. Lucian bezieht sich einigemal auf die Anekdote, Empedokles habe sich, um für einen Gott gehalten zu werden, in den Aetna gestürzt. Ver. hist. 2, 21: ὁ μέντοι Ἐμπεδοκλῆς ἦλθε μὲν καὶ οὗτος, περίεφθος καὶ τὸ σῶμα ὅλον ὠπτημένος. Horat. ars poet. 464 f.:

*deus immortalis haberi
dum cupit Empedocles, ardentem
frigidus Aetnam
insiluit.*

— ὃ χαλκόπου βέλτιστε, mein bester Erzfuss. So nennt Menippos spottweise den Empedokles. Es bezieht sich dieses auf die ehernen Pantoffeln, die er zu tragen pflegte (Aelian. var. hist. 12, 32), von denen der eine hernach bei einem Ausbruche wieder ausgeworfen worden sein soll. In Bezug auf die Wortstellung ist zu bemerken, dass das Adiectiv. bei dem Vocativ. mit ὃ dem Substantiv. auch folgen kann bei geringerer Betonung; Dial. deor.

20, 11: ὃ Ζεῦ τεράστιε. Kr. Gr. §. 45, 3, 5. — τί παθὼν, s. zu 5, 1. — μελαγχολία τις, s. zu 16, 4. — πολλή κόρυζα, d. i. eine Portion von Dummheit. — αὐταῖς κρηπίσιν, s. zu II, 22. — οὐκ ἀνάξιον ὄντα, d. i. wie du es wohl verdienst. De morte Peregr. 21: μόνον οὐκ ἐπὶ σκηπῆς ὀπτήσει ἐαυτὸν οὐκ ἀνάξιος ὢν. De conscr. hist. 26. — ποῦ ποτε ἄρα ἐστίν, wo ist denn nun der in aller Welt? Catapl. 22: Κυνίσκε, σὺ δὲ ποῦ ποτε ἄρα ὢν τυγχάνεις; Philopseud. 1. — Παλαμήδους. Dieser war der Sohn des Königs Nauplios von Euböa und einer der Heerführer vor Troia, der aber von Odysseus der Verrätherei beschuldigt und auf dessen Anstiften gesteinigt wurde. Mit unserer Stelle vgl. Ver. hist. 2, 17: εἶδον δὲ καὶ Σωκράτην ἀδολεσχοῦντα μετὰ Νέστορος καὶ Παλαμήδους. Wahrscheinlich eine Anspielung auf die Worte des Sokrates bei Plat. apol. p. 41 A. — ἐβουλόμην, wünschte ich. Vitar. auct. 17: ἐν ἐβουλόμην ἀκοῦσαι τῶν δογμάτων. u. s. — φαλακρόν. Bekanntlich war Sokrates kahlköpfig und stumpfna-

MEN. Ἄπαντες φαλακροί εἶσιν ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο τὸ γνώρισμα.

ΑΙΑΚ. Τὸν σιμὸν λέγω.

MEN. Καὶ τοῦτο ὅμοιον· σιμοὶ γὰρ ἅπαντες.

ΣΩΚ. Ἐμὲ ζητεῖς, ὦ Μένιππε;

MEN. Καὶ μάλα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩΚ. Τί τὰ ἐν Ἀθήναις;

MEN. Πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι, καὶ τὰ γε σχήματα αὐτὰ καὶ τὰ βαδίσματα εἰ θεάσαιτό τις, ἄκροι φιλόσοφοι.

ΣΩΚ. Μάλα πολλοὺς ἐώρακα.

MEN. Ἀλλὰ ἐώρακας, οἴμαι, οἷος ἦκε παρὰ σοὶ Ἀριστιππος καὶ Πλάτων αὐτός, ὁ μὲν ἀποπνέων μύρον, ὁ δὲ τοὺς ἐν Σικελίᾳ τυράννους θεραπεύειν ἐκμαθών.

ΣΩΚ. Περὶ ἐμοῦ δὲ τί φρονοῦσιν;

MEN. Εὐδαίμων, ὦ Σώκρατες, ἄνθρωπος εἶ τὰ γε τοιαῦτα· πάντες γοῦν σε θαναμάσιον οἶονται ἄνδρα γεγενῆσθαι καὶ πάντα ἐγνωκέναι, καὶ ταῦτα — δεῖ γάρ, οἴμαι, τάληθῆ λέγειν — οὐδὲν εἰδότα.

sig. — καὶ τοῦτο, näml. τὸ σιμὸν εἶναι.

5. καὶ μάλα, ja wohl, häufig in der Antwort; vgl. 23, 2. — τί τὰ ἐν Ἀθήναις; wie steht's in Athen? Kr. Gr. §. 61, 8, 2. — αὐτά, allein. Uebrigens meint Menippos hiermit diejenigen Philosophen, welche, wie die jüngeren Stoiker, Peripatetiker, Kyrenaiker u. a., das Wesen der Philosophie in die Nachäffung der Aelteren setzten. — Ἀλλὰ ἐώρακας κτέ. Menippos begründet seine Behauptung und sagt zu Sokrates: man darf sich aber über diese Leute nicht wundern, die Alles mit der Nachahmung abgethan glauben; denn du hast ja gesehen, wie es die Stifter dieser Philosophenschulen selbst schon machten. — παρὰ σοί. So steht παρὰ mit Verben der Bewegung bisweilen, aber selten, bei Späteren, mit dem Dativ. verbunden, um gleichsam das Ergebniss der Bewegung anzuzeigen: wie bei dir ankam. Amor. 9: ἄμφω καλῶς ἔχον ἔστιν ὑμᾶς παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν. Asin. 2: θαρ-

ρῶν πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἐταίρους. (Indessen zweifeln wir an unserer Stelle an der Richtigkeit der überlieferten Lesart.) — Ἀριστιππος. Dieser war der Schüler des Sokrates und Stifter der kyrenaischen Schule, welche als höchsten Zweck des Lebens das Vergnügen und Wohlleben hinstellte; daher hier ἀποπνέων μύρον. Cic. de offic. 3, 33: ab Aristippo Cyrenaici atque Annicerii philosophi nominati omne bonum in voluptate posuerunt. — μύρον, Kr. Gr. §. 47, 10, 14. Vit. auct. 12 ebenfalls von Aristippos: ὅσον ἀποπνεῖ μύρον. — τοὺς ἐν Σικ. τυρ. θερ. Dass Platon bei seiner Anwesenheit auf Sicilien den Tyrannen von Syrakus den Hof gemacht habe, wie es hier heisst, ist in der Wahrheit nicht begründet. — φρονοῦσιν, näml. die Leute. Kr. Gr. §. 61, 4, 7. — καὶ ταῦτα .. οὐδὲν εἰδότα. Cic. Academ. 1, 4, 16: Socrates in omnibus fere sermonibus .. ita disputat, ut nihil affirmet ipse, refellat alios, nihil se scire dicat, nisi id ipsum, eoque praestare ce-

ΣΩΚ. Καὶ αὐτὸς ἔφασκον ταῦτα πρὸς αὐτούς, οἱ δὲ εἰρωνεῖαν ᾤοντο τὸ πρᾶγμα εἶναι.

6 ΜΕΝ. Τίνες δὲ εἰσιν οὗτοι οἱ περὶ σέ;

ΣΩΚ. Χαρμίδης, ὦ Μένιππε, καὶ Φαῖδρος καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου.

ΜΕΝ. Εὖ γε, ὦ Σώκρατες, ὅτι κἀνταῦθα μέτει τὴν σαυτοῦ τέχνην καὶ οὐκ ὀλιγορεῖς τῶν καλῶν.

ΣΩΚ. Τί γὰρ ἂν ἄλλο [ἥδιον] πράττοιμι; ἀλλὰ πλησίον ἡμῶν κατὰκεισο, εἰ δοκεῖ.

ΜΕΝ. Μὰ Δί', ἐπεὶ παρὰ τὸν Κροῖσον καὶ τὸν Σαρδανάπαλλον ἄπειμι πλησίον οἰκήσων αὐτῶν· ἔοικα γοῦν οὐκ ὀλίγα γελάσασθαι οἰμωζόντων ἀκούων.

ΑΙΑΚ. Κἀγὼ ἤδη ἄπειμι, μὴ καὶ τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ διαφυγῶν. τὰ λοιπὰ δ' ἔσαῦθις ὄψει, ὦ Μένιππε.

ΜΕΝ. Ἄπιθι· καὶ ταυτὶ γὰρ ἱκανά, ὦ Αἰακέ.

21.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

1 ΜΕΝ. ὦ Κέρβερε — συγγενῆς γὰρ εἰμί σοι, κύων καὶ αὐτὸς ὢν — εἶπέ μοι πρὸς τῆς Στυγός, οἷος ἦν ὁ Σωκράτης, ὁπότε κατήει παρ' ὑμᾶς· εἰκὸς δὲ σε θεὸν ὄντα μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπίνως φθέγγεσθαι, ὅπότε ἔθέλοις.

teris, quod illi, quae nesciant, scire se putent, ipse se nihil scire id unum sciat.

6. οὗτοι οἱ περὶ σέ, diese um dich herum. Die hier Erwähnten sind bekannte Schüler des Sokrates. — ὁ τοῦ Κλεινίου, d. i. Alkibiades. — εὖ γε . . ὅτι. Wir ebenso: schön oder prächtig, dass du. Toxar. 35: εὖ γε, ὦ Μνήσιππε, ὅτι καὶ παροτρύνεις με πρὸς τὸν λόγον. Unten Gespr. 29, 2. u. ö. Kr. Gr. §. 62, 3, 4. — τί γὰρ ἂν κτέ. So ist es; denn u. s. w. — μὰ Δί', näml. οὐ κατακείσομαι. Aristoph. thesm. 748: ἀπόδος αὐτό. Μν. μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί. Aehnlich Gall. 29. — ἔοικα . . γελάσασθαι, ich denke, dass ich lachen werde. Char. 6: ἔοικα δὲ καὶ νῦν ὑποκαταβήσεσθαι. Lexiphan. 19: ἔοικα δὲ καὶ ἰναυλήσειν τοιαῦτα ἐπιτιμῶντος ἀκούων. u. ö. Ebenso

steht der Infinitiv. Futur. bei *δοκῶ μοι*, s. zu II, 34. — μὴ καί, damit nicht noch. Gespr. 27 z. E. Vit. auct. 22: ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ καὶ φθάσῃ αὐτὸ καταπιῶν. Toxar. 50: μὴ σὺ γε ἐνταῦθα, μὴ καὶ τις κτέ. Iup. trag. 24. Dial. deor. 21, 2. 24, 2. u. ö.

1. γὰρ. Der Satz mit γὰρ steht parenthetisch dem folgenden, den er begründet, voran; s. zu IV, 10. — πρὸς τῆς Στυγός. Jener bekannte Fluss der Unterwelt, bei dem die homerischen Götter den furchtbarsten und heiligsten Eid schwören. — ὅπότε ἔθέλοις, so oft du Lust hast. Der Optativ nach ὅπότε, dient hier zur Bezeichnung einer wiederholten Handlung in der Gegenwart oder Zukunft, während er bei den Attikern so nur von einer vergangenen gebraucht wird. Wie hier Dial. deor. 5 z. E. und Iup. trag.

ΚΕΡΒ. Πόρρωθεν μὲν, ὦ Μένιππε, ~~[παντάπασιν]~~ ἐδόκει ἀτρέπτω τῷ προσώπῳ προσιέναι [καὶ] οὐ πάνυ δεδιέναι τὸν θάνατον δοκῶν καὶ τοῦτο ἐμφῆναι τοῖς ἔξω τοῦ στομίου ἐστῶσιν ἐθέλων, ἐπεὶ δὲ κατέκνυεν εἴσω τοῦ χάσματος καὶ εἶδε τὸν ζόφον, κἀγὼ ἔτι διαμέλλοντα αὐτὸν θακῶν τῷ κωνεῖῳ κατέσπασα τοῦ ποδός, ὥσπερ τὰ βρέφη ἐκώκυε καὶ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὠδύρετο καὶ παντοῖος ἐγίνετο.

ΜΕΝ. Οὐκοῦν σοφιστῆς ὁ ἄνθρωπος ἦν καὶ οὐκ ἀληθῶς κατεφρόνει τοῦ πράγματος;

ΚΕΡΒ. Οὐκ, ἀλλ' ἐπέπερ ἀναγκαῖον αὐτὸ εἴωρα, κατεθρασύνετο ὡς δῆθεν οὐκ ἄκων πεισόμενος ὃ πάντως ἔδει παθεῖν, ὡς θαυμάσονται οἱ θεαταί. καὶ ὅλως περὶ πάντων γε τῶν τοιούτων εἰπεῖν ἂν ἔχοιμι, ἕως τοῦ στομίου τολμηροὶ καὶ ἀνδρεῖοι, τὰ δὲ ἐνδοθεν ἔλεγχος ἀκριβῆς.

ΜΕΝ. Ἐγὼ δὲ πῶς σοι κατεληλυθέναι ἔδοξα;

ΚΕΡΒ. Μόνος, ὦ Μένιππε, ἀξίως τοῦ γένους, καὶ Διογένης πρὸ σοῦ, ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι ἐσῆεϊτε μηδ' ὠθού-

27. — ἀτρέπτω. Prädicativer Gebrauch des Adjectivs; Kr. Gr. §. 50, 11, 1. Uebrigens vgl. mit unserer Stelle Ver. hist. 2, 23. — τῷ κωνεῖῳ verbinde mit διαμέλλοντα, d. i. da er des Schierlings wegen zauderte od. zu lange machte. — τοῦ ποδός, am od. beim Fusse. Antiphan. com. fr. 86 Mein.: τοὺς γλιχομένους δὲ ζῆν κατασπᾶ τοῦ σκέλους ἄκοντας ὁ Χάρων. Catapl. 13: σύρετ' αὐτὸν εἴσω τοῦ ποδός. Kr. Gr. §. 47, 12. — τὰ ἑαυτοῦ παιδία. Sokrates hatte bei seinem Tode einen erwachsenen Sohn, Lamprokles, von der Myrto, und zwei noch kleine, Sophroniskos und Menexenos, von der Xanthippe. — παντοῖος ἐγίνετο, nahm alle möglichen Gestalten an, d. i. war ganz ausser sich, wusste nicht was er machen sollte. Nigr. 4: οὐδὲ εἶχον εἰκάσαι ὅπερ ἐπεπόνθειν, ἀλλὰ παντοῖος ἐγιγνώμην. Pro laps. in sal. 1: παντοῖος ἦν ὑπ' ἀπορίας. Dial. deor. 21, 2: παντοῖος ἦν δεδιώς. Auch von der Freude, Demon. 6: παντοῖοι ὑπ' εὐφροσύνης γενόμε-

νοι. Nicht so bei Attikern. Ebenso παντοδαπὸς γίγνομαι.

2. τοῦ πράγματος, den Tod. — Οὐκ, näml. ἀληθῶς — κατεθρασύνετο, spielte den Muth vollen. Spätes Wort. — ὡς δῆθεν, als ob er, aus der Vorstellung des Sokrates. Kr. Gr. §. 56, 12, 2. δῆθεν häufig so ironisch. Alexand. 15. 47. De hist. conscr. 10 u. s. — ὡς θαυμάσονται. Ebenso steht ὡς als Finalpartikel mit dem Indicativ. des Fut. Vitar. auct. 1. Iup. trag. 27 z. E. — περὶ πάντων τῶν τοιούτων, von allen Leuten solchen Schlages. — ἀνδρεῖοι, näml. εἰσί. — τὰ δ' ἐνδοθεν ἔλεγχος ἀκριβῆς, das Innere aber ist eine deutliche Widerlegung, d. i. sind sie aber drinnen, so zeigen sie, wie feig sie sind. — τοῦ γένους, näml. τοῦ κυνικοῦ. Ueber die Todesart des Menippos s. zu 10, 11. — Διογένης. Ueber dessen Tod gibt es verschiedene Nachrichten; eine, die Lucian hier jedenfalls meint, geht dahin, dass er sich selbst getödtet haben soll, und zwar in der Weise,

μενοι, ἀλλ' ἐθελούσιοι, γελῶντες, οἰμώζειν παραγγείλαντες
ἅπασιν.

22.

ΧΑΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

- 1 ΧΑΡ. Ἀπόδος, ὦ κατάρατε, τὰ πορθμεῖα.
 ΜΕΝ. Βόα, εἰ τοῦτό σοι, ὦ Χάρων, ἦδιον.
 ΧΑΡ. Ἀπόδος, φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν.
 ΜΕΝ. Οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος.
 ΧΑΡ. Ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων;
 ΜΕΝ. Εἰ μὲν καὶ ἄλλος τις, οὐκ οἶδα, ἐγὼ δ' οὐκ ἔχω.
 ΧΑΡ. Καὶ μὴν ἄγξω σε νῆ τὸν Πλούτωνα, ὦ μισαρέ, ἢν
 μὴ ἀποδῶς.
 ΜΕΝ. Κἀγὼ τῷ ξύλῳ σου πατάξας διαλύσω τὸ κρανίου.
 ΧΑΡ. Μάτην οὖν ἔση πεπλευκῶς τοσοῦτον πλοῦν.
 ΜΕΝ. Ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ [σοι] ἀποδότω, ὅς με παρ-
 ἔδωκέ σοι.
- 2 ΕΡΜ. Νῆ Δί' ὠνάμην γε, εἰ μέλλω καὶ ὑπερεκτίνειν
 τῶν νεκρῶν.
 ΧΑΡ. Οὐκ ἀποστήσομαί σου.
 ΜΕΝ. Τούτου γε ἔνεκα καὶ νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον
 παραμένε. πλὴν ἀλλ' ὅ γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις;
 ΧΑΡ. Σὺ δ' οὐκ ἦδεις ὡς κομίζεσθαι δέον;

dass er den Athem an sich hielt.
 — ἐθελούσιοι, Kr. Gr. §. 57, 5, 2.

1. εἰ τοῦτό σοι ἦδιον, wir: wenn dir das Spass macht. Keineswegs aber steht der Comparat. statt des Positiv., sondern man denke sich zur Erklärung einen Satz mit „als“ hinzu; vgl. Kr. Gr. §. 49, 6. — ἀπόδος, φημί. So steht oft φημί nach dem Imperativ., um diesem einen gehörigen Nachdruck zu geben. Dial. deor. 9, 1: μὴ ἐνόχλει, φημί. 13, 2: πάντας σθε, φημί, u. ö. — ἀνθ' ὧν, dafür dass. Die Bedeutung des Plural. ist in dieser und ähnlichen Formeln oft ganz verwischt. Piscat. 7: τοιαῦτα παρὰ σοῦ ἀπειλήφραμεν ἀνθ' ὧν σοι τὸν λειμῶνα ἐκεῖνον ἀναπετάσαντες οὐκ ἐκωλύσαμεν δρέπεσθαι. Gespr. 29, 1. Dial. deor. 1, 1. Kr. Gr. §. 51, 10, 4. —

οὐκ ἂν λάβοις, s. oben zu 2, 1. — σου verbinde mit τὸ κρανίου. Dial. deor. 7, 1. καὶ τούτου γὰρ ἐξείλκυσσε λαθὸν ἐκ τοῦ κολεοῦ τὸ ξίφος. Die Entfernung des Genet. von dem ihn regierenden Worte ist nicht selten. — ἔση πεπλευκῶς. Kr. Gr. §. 53, 9, 1. Der Sinn der Worte ist: du wirst vergeblich eine so lange Fahrt gemacht haben, da du, wenn du mir den Obolos nicht gibst, auf die Oberwelt zurückkehren musst.

2. νῆ Δί' ὠνάμην γε, beim Zeus, da machte ich doch einen Schlag. Ueber die Form ὠνάμην s. zu IV, 24. — τούτου γε ἔνεκα, was das betrifft; s. zu II, 55. Ebenso Nigr. 10. — ἦδεις. Dieselbe Form Dial. deor. 14, 2, 25, 1. Gall. 20. Diss. c. Hes. 9.

MEN. Ἦιδειν μὲν, οὐκ εἶχον δέ. τί οὖν; ἐχρῆν διὰ τοῦτο μὴ ἀποθανεῖν;

ΧΑΡ. Μόνος οὖν ἀνχῆσεις προῖκα πεπλευκέναι;

MEN. Οὐ προῖκα, ὧ βέλτιστε· καὶ γὰρ ἤντησα καὶ τῆς κώπης συνεπελαβόμεν καὶ οὐκ ἔκλαον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν.

ΧΑΡ. Οὐδὲν ταῦτα πρὸς πορθμέα· τὸν ὀβολὸν ἀποδοῦναι σε δεῖ· οὐ θέμις ἄλλως γενέσθαι.

MEN. Οὐκοῦν ἄπαγέ με αὐτίς ἐς τὸν βίον. 3

ΧΑΡ. Χάριεν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ Αἰακοῦ προσλάβω.

MEN. Μὴ ἐνόχλει οὖν.

ΧΑΡ. Δεῖξον τί ἐν τῇ πήρῃ ἔχεις.

MEN. Θέρμους, εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον.

ΧΑΡ. Πόθεν τοῦτον ἡμῖν, ὧ Ἐρμῆ, τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλοῦν, τῶν ἐπιβατῶν ἀπάντων καταγελῶν καὶ ἐπισκώπτων καὶ μόνος ἄδων οἰμωζόντων ἐκείνων.

ΕΡΜ. Ἄγνοεῖς, ὧ Χάρων, ὄντινα ἄνδρα διεπόρθμευσας, ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κούδενός αὐτῷ μέλει. οὗτός ἐστιν ὁ Μένιππος.

ΧΑΡ. Καὶ μὴν ἂν σε λάβω ποτέ —

MEN. Ἄν λάβῃς, ὧ βέλτιστε· δις δὲ οὐκ ἂν λάβοις.

23.

ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ.

ΠΡΩΤ. ὦ δέσποτα καὶ βασιλεῦ καὶ ἡμέτερε Ζεῦ καὶ σὺ Διμήτρος θυγάτηρ, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικῆν.

ΠΛΟΥΤ. Σὺ δὲ τίνων δέη παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις;

Pseudolog. 16. — δέον, näml. ἐστὶ, Kr. Gr. §. 56, 3, 5. — μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν, s. zu II, 55. — οὐδὲν ταῦτα πρὸς πορθμέα, das hat nichts mit dem Fährmann zu schaffen, steht in keiner Beziehung zum F.

3. χάριεν λέγεις, du sprichst allerliebste, das wäre noch schöner, oft bei Luc. vorkommender Ausdruck. — μὴ ἐνόχλει οὖν, lass mich also ungeschoren. — τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον,

Häufige Wortstellung bei Luc., ebens. Dial. deor. 7, 3. 25, 1. Catapl. 7. Pisc. 12: τοῦ ἱματίου τὴν ἀναβολήν. De Merc. cond. 15: τοῦ Διὸς τὸν οἶκον. De dom. 17: τῶν λόγων τὸ κάλλος u. s. Vgl. Kr. Gr. §. 47, 9, 9. Ueber die Sache s. oben zu I, 1. — κούδενός, Masculinum. — οὗτος, talis. — ἂν σε λάβω ποτέ, Aposiopesis. Catapl. 12: ὧν εἰ λαβοίμην . . . Gall. 29: ἂν λάβω τινα . . .

1. ἡμέτερε Ζεῦ, d. i. Pluton, der

ΠΡΩΤ. Εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλεως ὁ Ἰφίκλου, Φυλάκιος, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπ' Ἰλίῳ, δέομαι δὲ ἀφεθεῖς πρὸς ὀλίγον ἀναβιῶναι πάλιν.

ΠΛΟΥΤ. Τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα, ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι, πλὴν οὐδεὶς ἂν αὐτῶν τύχοι.

ΠΡΩΤ. Ἄλλ' οὐ τοῦ ζῆν, Αἰδωνεῦ, ἐρῶ ἔγωγε, τῆς γυναικὸς δέ, ἣν νεόγαμον ἔτι ἐν τῷ θαλάμῳ καταλιπὼν ὠχόμην ἀποπλέων· εἶτα ὁ κακοδαίμων ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος. ὁ οὖν ἔρως τῆς γυναικὸς οὐ μετρίως ἀποκναίει με, ὦ δέσποτα, καὶ βούλομαι καὶ πρὸς ὀλίγον ὀφθεῖς αὐτῇ καταβῆναι πάλιν.

2 ΠΛΟΥΤ. Οὐκ ἔπιες, ὦ Πρωτεσίλαε, τὸ Λήθης ὕδωρ;

ΠΡΩΤ. Καὶ μάλα, ὦ δέσποτα· τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἦν.

ΠΛΟΥΤ. Οὐκοῦν περιμένειν· ἀφίξεται γὰρ κάκεινη ποτέ, καὶ οὐδὲν σε ἀνελθεῖν δεήσει.

ΠΡΩΤ. Ἄλλ' οὐ φέρω τὴν διατριβήν, ὦ Πλούτων· ἠράσθης δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη, καὶ οἶσθα οἶον τὸ ἐρᾶν ἐστίν.

ΠΛΟΥΤ. Εἶτα τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρούμενον;

ΠΡΩΤ. Οἶμαι πείσειν κάκεινην ἀκολουθεῖν παρ' ὑμᾶς, ὥστε ἀνθ' ἐνὸς δύο νεκρῶν λήψῃ μετ' ὀλίγον.

ΠΛΟΥΤ. Οὐ θέμις γενέσθαι ταῦτα, οὐδὲ γέγονε πώποτε.

3 ΠΡΩΤ. Ἀναμνήσω σε, ὦ Πλούτων· Ὀρφεὶ γὰρ δι' αὐτὴν

in der Unterwelt das ist, was Zeus in der Oberwelt; auch bei Homer. Il. 9, 457. Ζεὺς καταχθόνιος und Iuppiter Stygius bei Vergil. Aen. 4, 638. genannt. — σύ δέ. So steht δέ oft in der Frage, namentlich nach Personalpron., mit Nachdruck, und zwar elliptisch. Vollständig würde es heissen: wir werden zwar oft um etwas gebeten, was verlangst du aber von uns? Ebenso nach ἐγώ Inp. trag. 24. — πρὸν ὀλίγον, s. zu IV, 4. — ἀναβιῶναι πάλιν. Protesilaos bat aus Verlangen nach seiner Gattin Laodameia (s. oben zu 19) den Pluton um die Erlaubniss, auf kurze Zeit zu ihr in's Leben zurückkehren zu dürfen, und diese Bitte wurde ihm gewährt. S. zu IV, 1. — τοῦτον τὸν ἔρ. ἐρῶσι, s. zu IV, 11.

— αὐτῶν, zu beziehen ganz allgemein auf τοῦτον τὸν ἔρωτα und was damit zusammenhängt. Dial. deor. 2 extr.: ἐρᾶν μὲν (θέλω), ἀπραγμονέστερον δ' αὐτῶν ἐπιτυγχάνειν. — ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος. Ovid. Metam. 12, 67: *Hectorea primus fataliter hasta, Protesilae, cadis.* — καὶ πρὸς ὀλ., wenn auch nur auf kurze Zeit. Nigr. 23: εἰ δέ γε καὶ πρὸς ὀλίγον ἀπέσχοντο u. ö. Gall. 16. Vgl. unser Wörterb. unter καὶ 2) b). — αὐτῇ, s. zu III, 6.

2. τὸ πρᾶγμα, d. i. die Liebe zur Laodameia. — οὐκοῦν, d. i. also, da das Wasser der Lethe dir deine übermässige Liebe zur Gattin nicht in Vergessenheit gebracht hat u. s. w.

3. δι' αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν,

ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίην παρέδοτε καὶ τὴν ὁμογενῆ μου Ἀλκηστιν παρεπέμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι.

ΠΛΟΥΤ. Θελήσεις δὲ οὕτω κρανίον γυμνὸν ὦν καὶ ἄμορφον τῇ καλῇ σου ἐκείνῃ νύμφῃ φανῆναι; πῶς δὲ κἀκείνη προσήσεται σε, οὐδὲ δυναμένη διαγνῶναι; φοβήσεται γάρ, εὖ οἶδα, καὶ φεύξεται σε, καὶ μάτην ἔσῃ τοσαύτην ὁδὸν ἀνεληλυθώς.

ΠΕΡΣ. Οὐκοῦν, ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτο ἴασαι καὶ τὸν Ἑρμῆν κέλευσον, ἐπειδὴν ἐν τῷ φωτὶ ἤδη ὁ Πρωτεσίλαος ἦ, καθικόμενον τῇ ῥάβδῳ νεανίαν εὐθύς καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτόν, οἷος ἦν ἐκ τοῦ παστοῦ.

ΠΛΟΥΤ. Ἐπεὶ Φερσεφόνη συνδοκεῖ, ἀναγαγὼν τοῦτον αὐτίς ποίησον νυμφίου· σὺ δὲ μέμνησο μίαν λαβῶν ἡμέραν.

24.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΜΑΤΣΩΛΟΥ.

ΔΙΟΓ. ὦ Κάρο, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς καὶ πάντων ἡμῶν 1 προτιμᾶσθαι ἀξιοῖς;

ΜΑΤΣ. Καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, ὦ Σινωπεῦ, ὅς ἐβασί-

auseben diesem Grunde. — τὴν Εὐρυδίην. Orpheus, ein Sohn des Flussgottes Oeagros und der Muse Kalliope, stieg, um seine Gattin Eurydike, welche an einem Schlangenbiss gestorben war, wieder zu erlangen, in die Unterwelt hinab und rührte hier durch sein Spiel und seinen Gesang die unterirdischen Götter so sehr, dass sie ihm, seine Gattin auf die Oberwelt zurückzuführen, gestatteten, jedoch nur unter der Bedingung, dass er sich nicht nach ihr umsehē. Gleichwohl sah er aus Sehnsucht zurück, und Eurydike verschwand. Ovid. Metam. 10 z. A. Vergil. Georg. 4, 434 ff. — τὴν ὁμογενῆ μου Ἀλκηστιν. Diese, die Gemahlin des Admetos, Königs von Pherä, starb für denselben, wurde aber von Herakles aus der Unterwelt wieder heraufgeholt. ὁμογενῆ nennt sie Protesil., weil sie Urenkelin des Aeolos und er Grossur-enkel dieses Gottes war. Sonst wird ὁμογενῆς gewöhnlich mit dem Dativ. verbunden. — εὖ οἶδα par-

enthetisch eingeschoben, wie εὖ οἶδ' ὅτι (s. zu I, 18.). — τῇ ῥάβδῳ. Die Zauberkraft des Stabes des Hermes ist bekannt. — οἷος ἦν ἐκ τοῦ παστοῦ = οἷος ἦν, ὅτε ἐκ τοῦ παστοῦ ἐξήει.

Mausolos war König, oder richtiger persischer Satrap von Karien unter der Regierung des Artaxerxes Mnemon, und behauptete seine fast unabhängige Herrschaft 21 Jahre bis Ol. 106, 4 (377—353 v. Chr.). Ihm errichtete seine Gemahlin und Schwester Artemisia jenes prachtvolle Grabmal zu Halikarnassos, seiner Residenz, welches unter die sieben Wunderwerke der alten Welt gezählt wurde.

1. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, näml. μέγα φρονῶ. Die Rede ist, wie im Gesprächston nicht selten, anakolutisch. Dem Anfang entsprechend sollte es im Folgenden für καὶ καλὸς ἦν καὶ μέγας κτέ. heißen: καὶ ἐπὶ τῷ κάλλει καὶ μεγέθει, oder wenigstens καὶ ὅτι καλὸς ἦν κτέ. — Σινωπεῦ. Aus Sinope, einer Stadt Paphlagoniens,

λευσα Καρίας μὲν ἀπάσης, ἤρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐνίων, καὶ νήσους δὲ τινὰς ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρῃ Μιλήτου ἐπέβην τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καταστρεφόμενος· καὶ καλὸς ἦν καὶ μέγας καὶ ἐν πολέμοις καρτερός· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῶ μνημα παμμέγεθες ἔχω ἐπικείμενον, ἠλίκον οὐκ ἄλλος νεκρός, ἀλλ' οὐδὲ οὕτως ἐς κάλλος ἐξησκημένον, ἵππων καὶ ἀνδρῶν ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων λίθου τοῦ καλλίστου, οἷον οὐδὲ νεῶν εὗροι τις ἂν ῥαδίως. οὐ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν;

2 ΔΙΟΓ. Ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῆς καὶ τῷ κάλλει καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου;

ΜΑΥΣ. Νῆ Δί' ἐπὶ τούτοις.

ΔΙΟΓ. Ἄλλ', ὦ καλὲ Μαύσωλε, οὔτε ἡ ἰσχὺς ἐκείνη ἔτι σοι οὔτε ἡ μορφὴ πάρεστιν· εἰ γοῦν τινὰ ἐλοίμεθα δικαστὴν εὐμορφίας πέρι, οὐκ ἔχω εἰπεῖν, τίνος ἔνεκα τὸ σὺν κρανίου προτιμηθεῖη ἂν τοῦ ἐμοῦ· φαλακρὰ γὰρ ἄμφω καὶ γυμνά, καὶ τοὺς ὀδόντας ὁμοίως προφαίνομεν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφηγήμεθα καὶ τὰς ῥίνας ἀποσεσιμώμεθα. ὁ δὲ τάφος καὶ οἱ πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι Ἀλικαρνασσεῦσι μὲν ἴσως εἶεν ἂν ἐπιδείκνυσθαι καὶ φιλοτιμείσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δὴ τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστὶ· σὺ δέ, ὦ βέλτιστε, οὐχ ὀρῶ ὅ

war Diogenes gebürtig. — νήσους, Rhodos, Chios, Kos. — τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας, den grössten Theil von Ionien. — τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι, s. oben zu 5, 1. — παμμέγεθες. Das Mausoleum bestand aus einem viereckigen, mit 36 Säulen umgebenen Unterbau, der im ganzen Umfang 411 Fuss hatte und 25 Ellen hoch war. Darauf erhob sich ein Aufsatz von derselben Höhe, der sich in 24 Stufen zu einer Pyramide zuspitzte, auf deren Spitze eine Quadriga aus Marmor von der Hand des Pythis stand. — ἀλλ' οὐδέ, ja nicht einmal. De conscr. hist. 33: ὃ οὐδεὶς ἂν, ἀλλ' οὐδ' ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο. Nigr. 26. Dial. deor. 13, 2. Pro merc. cond. 3. Icarom. 6. Calumn. non tem. cred. 3. Auch ohne vorhergehende Negation, De merc. cond. 7. Hermot. 2. 7. Ebenso ἀλλὰ καί, ja sogar. — ἐς κάλλος ἐξησκημένον, nach den Regeln

der Schönheit gearbeitet. — λίθου τοῦ καλλίστου, aus dem schönsten Marmor. Bei den Attikern selten. Iup. trag. 10: Ἀφροδίτη λίθου τοῦ λευκοῦ λιθοτομηθεῖσα. Nigr. 2: σφαῖρα καλάμου πεποιημένη. Toxar. 15. Ver. hist. 1, 7. 2, 11. Philopseud. 17. 19. u. s. Kr. Gr. II. §. 47, 8, 3. Mit ἐκ, Gall. 24: Ζεὺς ἐκ χρυσοῦ συνειργασμένος. Ver. hist. 2, 33: πύλη ἐκ κεράμου πεποιημένη. u. s.; mit ἀπό, Asin. 53: κλίνη ἀπὸ χελώνης Ἰνδικῆς πεποιημένη.

2. τῷ κάλλει. Worauf zu beziehen? — τοὺς ὀφθαλμοὺς, s. zu II, 18. — εἶεν = ἱκανοὶ od. οἰοί τε εἶεν, mögen den Hal. dazu dienen, um u. s. w. — οἱ πολυτελεῖς ἐκ. λίθοι, s. zu II, 6. — δὴ τι. δὴ beim Indefinitum dient zur Steigerung der Unbestimmtheit, δὴ τις, nescio quis. Hermotim. 1: ἐρώτημά δὴ τι τῶν ἀγκύλων. u. ὁ.

τι ἀπολαύεις αὐτοῦ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῆς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος.

ΜΑΥΣ. Ἀνόνητα οὖν μοι ἐκεῖνα πάντα, καὶ ἰσότιμος ἔσται Μαύσωλος καὶ Διογένης;

ΔΙΟΓ. Οὐκ ἰσότιμος, ὧ γενναιότατε, οὐ γάρ· Μαύσωλος μὲν γὰρ οἰμώζεται μεμνημένος τῶν ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾤετο, Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ. καὶ τάφον ὁ μὲν ἐν Ἀλικαρνασσῶ ἐρεῖ ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς καὶ ἀδελφῆς κατεσκευασμένον, ὁ Διογένης δὲ τοῦ μὲν σώματος εἰ καὶ τινα τάφον ἔχει οὐκ οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου· λόγον δὲ τοῖς ἀρίστοις περὶ αὐτοῦ καταλέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωκῶς, ὑψηλότερον, ὧ Κερῶν ἀνδραποδωδέστατε, τοῦ σοῦ μνήματος καὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένον.

25.

ΝΙΡΕΩΣ ΚΑΙ ΘΕΡΣΙΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΝΙΡ. Ἴδου δὴ, Μένιππος οὐτοσί δικάσει, πότερος εὐμορφότερός ἐστιν. εἶπέ, ὧ Μένιππε, οὐ καλλίων σοι δοκῶ;

ΜΕΝ. Τίνες δὲ καὶ ἔστε; πρότερον, οἶμαι, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι.

ΝΙΡ. Νιρεὺς καὶ Θερσίτης.

ΜΕΝ. Πότερος οὖν ὁ Νιρεὺς καὶ πότερος ὁ Θερσίτης; οὐδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον.

ΘΕΡΣ. Ἐν μὲν ἤδη τοῦτο ἔχω, ὅτι ὁμοίως εἰμί σοι καὶ οὐδὲν τηλικούτου διαφέρεις, ἠλίκον σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐπήνεσεν, ἀπάντων εὐμορφότερον προσειπών, ἀλλ' ὁ

— πλὴν εἰ μὴ, s. oben zu 16, 4.

3. καὶ Διογένης. Man könnte statt dessen Διογένει erwarten. (Sprechen wir nicht im Deutschen in gleicher Weise?) — οὐ γάρ, s. zu 20, 3. — εἰ καί, ob auch, ob überhaupt. Nach Pausan. 2, 2, 4. befand sich sein Grab bei Korinthos. — οὐδὲ γὰρ ἔμ. αὐτῷ τούτου, denn er kümmerte sich auch nicht od. nicht einmal darum; s. zu III, 15.

1. Ueber Nireus s. oben zu 18, 1. Thersites war, wie bekannt,

der hässlichste unter den Griechen vor Troja. — τίνες δὲ καὶ ἔστε; wer seid ihr aber eigentlich od. in aller Welt? Dial. deor. 22, 1: τίνα δὲ καὶ φῆς σου μητέρα; u. s. — γάρ, s. zu 3, 2. — ὁ τυφλός. Die bekannte Sage von der Blindheit des Homeros lässt Lucian hier absichtlich den Thersites zu seiner Vertheidigung benutzen; vgl. Ver. hist. 2, 20. Gall. 6. Cic. Tuscul. 5, 30, 114: traditum est etiam Homerum caecum fuisse. — ὁ φοξὸς ἐγὼ καὶ ψεδνός. Homer. Il, 2, 219: φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπε-

φοξὸς ἐγὼ καὶ ψεδνὸς οὐδὲν χείρων ἐφάνην τῷ δικαστῇ. ὄρα δὲ σὺ, ὦ Μένιππε, ὄντινα καὶ εὐμορφότερον ἤγη.

NIP. Ἐμέ γε τὸν Ἀγλαΐας καὶ Χάροπος,
ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.

2 MEN. Ἄλλ' οὐχὶ καὶ ὑπὸ γῆν, ὡς οἶμαι, κάλλιστος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὅστ' ὅμοια, τὸ δὲ κρανίον ταύτῃ μόνον ἄρα διακρίνοιτ' ἂν ἀπὸ τοῦ Θερσίτου κρανίου, ὅτι εὐθροπτον τὸ σόν· ἀλαπαδνὸν γὰρ αὐτὸ καὶ οὐκ ἀνδρῶδες ἔχεις.

NIP. Καὶ μὴν ἐροῦ Ὅμηρον, ὁποῖος ἦν, ὁπότε συνεστράτευον τοῖς Ἀχαιοῖς.

MEN. Ονειράτά μοι λέγεις· ἐγὼ δὲ βλέπω ἄ καὶ νῦν ἔχεις, ἐκεῖνα δὲ οἱ τότε ἴσασιν.

NIP. Οὐκ οὐν ἐγὼ ἐνταῦθα εὐμορφότερός εἰμι, ὦ Μένιππε;

MEN. Οὔτε σὺ οὔτε ἄλλος εὐμορφος· ἰσοτιμία γὰρ ἐν Ἄιδου καὶ ὅμοιοι ἅπαντες.

ΘΕΡΣ. Ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

26.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

1 MEN. Ἦκουσα, ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν.

ΧΕΙΡ. Ἀληθῆ ταῦτα ἤκουσας, ὦ Μένιππε, καὶ τέθνηκα, ὡς ὄρα, ἀθάνατος εἶναι δυνάμενος.

MEN. Τίς δέ σε ἔρωσ τοῦ θανάτου ἔσχεν, ἀνεράστου τοῖς πολλοῖς χρήματος;

ΧΕΙΡ. Ἐρῶ πρὸς σὲ οὐκ ἀσύνητον ὄντα. οὐκ ἦν ἔτι ἠδὲ ἀπολαύειν τῆς ἀθανασίας.

νήνοθε λάχνη. — Χάροπος. II. 2, 672: Νιρέυς Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τ' ἀνακτος. (Deswegen aber muss es hier noch nicht Χαρόπου heißen.)

2. ἄρα, sichtlich; Kr. Gr. §. 69, 8. — ονειράτα, wie das latein. somnia. — καὶ νῦν, auch od noch jetzt. — ἐκεῖνα, d. i. deine frühere Gestalt. — οἱ τότε, die damals Lebenden. — Οὐκ οὐν κτέ., also ich bin hier nicht u. s. w.

1. θεὸς ὢν, obschon ein Gott. Cheiron nämlich, als Sohn des Kronos und der Philyra, einer Tochter des Okeanos, war göttlicher und unsterblicher Natur. Von Herakles mit einem vergifteten Pfeile verwundet wünschte er von Schmerzen gepeinigt zu sterben; allein seiner unsterblichen Natur wegen konnte er das nicht. Endlich kam Zeus seinem Wunsche nach und trug seine Unsterblichkeit auf den Prometheus über. Vgl. Ovid Metam. 2,

MEN. Οὐχ ἡδὺν ἦν ζῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς;

ΧΕΙΡ. Οὐκ, ὦ Μένιππε· τὸ γὰρ ἡδὺν ἔγωγε ποικίλον τι καὶ οὐχ ἀπλοῦν ἠγοῦμαι εἶναι. ἐγὼ δ' ἔζων ἀεὶ καὶ ἀπέλανον τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτός, τροφῆς, αἱ ὥραι δὲ αἱ αὐταὶ καὶ τὰ γινόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἕκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα θάτερον θατέρῳ. ἐνεπλήσθην οὖν αὐτῶν· οὐ γὰρ ἐν τῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μὴ μετασχεῖν ὅλως τὸ τερπνὸν ἦν.

MEN. Εὖ λέγεις, ὦ Χείρων. τὰ ἐν Ἄιδου δὲ πῶς φέρεις, ἀφ' οὗ προελόμενος αὐτὰ ἤκεις;

ΧΕΙΡ. Οὐκ ἀηδῶς, ὦ Μένιππε· ἡ γὰρ ἰσοτιμία πάνυ ² δημοτικὴ καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδὲν ἔχει [τὸ] διάφορον, ἐν φωτὶ εἶναι ἢ καὶ ἐν σκότῳ· ἄλλως τε οὔτε διψῆν ὥσπερ ἄνω οὔτε πεινῆν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεεῖς τούτων ἀπάντων ἐσμέν.

MEN. Ὅρα, ὦ Χείρων, μὴ περιπίπτῃς σεαυτῷ καὶ ἐς τὸ αὐτό σοι ὁ λόγος περιστῆ.

ΧΕΙΡ. Πῶς τοῦτο φῆς;

MEN. Ὅτι εἰ τῶν ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ ταῦτόν ἐγένετό σοι προσκορές, καὶ τάνταῦθα ὅμοια ὄντα προσκορῆ ὁμοίως ἂν γένοιτο, καὶ δεήσει μεταβολὴν σε ζητεῖν τινα καὶ ἐντεῦθεν ἐς ἄλλον βίον, ὅπερ, οἶμαι, ἀδύνατον.

ΧΕΙΡ. Τί οὖν ἂν πάθοι τις, ὦ Μένιππε;

MEN. Ὅπερ, οἶμαι, φασί, συνετὸν ὄντα ἀρέσκεσθαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον οἰεσθαι.

27.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

ΔΙΟΓ. Ἀντίσθενες καὶ Κράτης, σχολὴν ἄγομεν· ὥστε ¹ τί οὐκ ἄπιμεν εὐθὺν τῆς καθόδου περιπατήσαντες, ὁψόμενοι τοὺς κατιόντας, οἷοί τέ εἰσι καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν ποιεῖ;

649 ff. — ζῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; d. i. zu leben und so das Sonnenlicht zu schauen. ζῶντα ist nicht überflüssig. — τὰ γινόμενα, d. i. die Erzeugnisse (der Jahreszeiten). — ἀκολουθοῦντα. Der Pluralis in Bezug auf das vorhergehende τὰ γινόμενα. — τὰ ἐν Ἄιδου, deine Lage im Hades. — ἀφ' οὗ, seitdem. Dial. mar. 15, 1. Oeſter ἐξ οὗ.

2. τὸ πρᾶγμα, zu beziehen auf

das Folg. ἐν φωτὶ κτέ. — περιπίπτῃς σεαυτῷ, dich in deinen eigenen Worten verfängst, dir selbst widersprichst. Aehnlich Herodot. 1, 108. — ἐς τὸ αὐτό σοι περιστῆ, auf denselben Punkt umschlägt od. zurückkommt, hinausläuft. Eunuch. 5: τὸ τέλος τῆς δίκης ἐς τοῦτο περιέστη. Plat. de rep. 1 p. 343 A: ὁ λόγος περιειστήκει εἰς τὸναντίον. 1. τί οὐκ ἄπιμεν, s. zu II, 31.

ΑΝΤ. Ἀπίωμεν, ὦ Διόγενης· καὶ γὰρ ἂν ἤδὴ τὸ θέαμα γένοιτο, τοὺς μὲν δακρύνοντας αὐτῶν ὄραν, τοὺς δὲ καὶ ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι, ἐνίοις δὲ μόλις κατιόντας καὶ ἐπὶ τραχὴλον ὠθοῦντος τοῦ Ἑρμοῦ ὅμως ἀντιβαίνοντας καὶ ὑπίους ἀντερείδοντας οὐδὲν δέον.

ΚΡΑΤ. Ἐγὼγ' οὖν καὶ διηγῆσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον, ὅποτε κατήειν, κατὰ τὴν ὁδόν.

ΔΙΟΓ. Διήγησαι, ὦ Κράτης· εἰκας γὰρ τινα ἐωρακέναι παγγέλοια.

- 2 ΚΡΑΤ. Καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ἡμῖν, ἐν αὐτοῖς δὲ ἐπίσημοι Ἴσμηνόδωρός τε ὁ πλούσιος ὁ ἡμέτερος καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηθίας ὑπαρχος καὶ Ὀροίτης ὁ Ἀρμένιος. ὁ μὲν οὖν Ἴσμηνόδωρος — ἐπεφόνευτο γὰρ ὑπὸ τῶν ληστῶν περὶ τὸν Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσίνα, οἴμαι, βαδίζων — ἔστεινέ τε καὶ τὸ τραῦμα ἐν ταῖν χεροῖν εἶχε, καὶ τὰ παιδία, ἃ νεογνὰ κατελελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτῷ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης, ὅς Κιθαιρῶνα ὑπερβάλλων καὶ τὰ περὶ τὰς Ἐλευθεράς χωρία πανέρημα ὄντα ὑπὸ τῶν πολέμων διοδεύων δύο μόνους οἰκέτας ἐπηγάγετο, καὶ ταῦτα φιάλας πέντε χρυσᾶς καὶ κυμβία 3 τέτταρα μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων. ὁ δὲ Ἀρσάκης — γηραιὸς γὰρ

Hermotim. 13: ἀλλὰ σχολὴν γὰρ ἄγομεν . . τί οὐ διηγῆ μοι κτέ. — ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι, dass man sie entlasse; Kr. Gr. §. 55, 3, 12, Catapl. 4: ἱκέτευσεν καὶ κατελείπει ἀφεθῆναι. Mit folg. ὡς, Anachars. 1: ἱκετεύων, ὡς μὴ τέλειον ἀποπνιγείη. — ὅμως, s. zu III, 17. Vgl. oben 5, 1. 12, 2. Vgl. mit dieser Stelle Catapl. 4. — οὐδὲν δέον, obschon es keineswegs so sein sollte, d. i. ohne dass es etwas hilft. Ebenso Prometh. 6. Hermotim. 50. Pro imagin. 13. Kr. Gr. §. 56, 9, 5. — κατὰ τὴν ὁδόν, auf dem Wege, unterwegs.

2. ὁ ἡμέτερος, unser Landsmann, nostras, s. v. a. ἡμεδαπός. Ismenodoros war also ein Thebäer. — ὑπὸ τῶν ληστῶν, d. i. von den Räubern in jener Gegend. So steht häufig der Artikel, da von etwas Bestimmtem die Rede ist. — ἐς Ἐλευσίνα. Der Weg von Thebä nach Eleusis führte über einen Theil des Kithäron, jenes Gebirges zwischen Böotien und Attika.

— ταῖν χεροῖν, s. zu I, 6. ἐν ταῖν χεροῖν εἶχε, d. i. bedeckte mit den Händen. poet. b. Plut. mor. p. 513 E: ὅπου τις ἀλγεῖ, κεῖσε καὶ τὴν χεῖρ' ἔχει. — ἀνεκαλεῖτο, rief laut mit Namen. — ἑαυτῷ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. Nur hier vorkommende Construction; bei Herodot. ἐπιμέμφεσθαί τινί τι, bei Sophokl. τινά τινος. — τὰς Ἐλευθεράς, Stadt am Fusse des Kithäron und an der Grenze von Attika und Boötien. — ὑπὸ τῶν πολέμων, in Folge der Kriege, wahrscheinlich von den Kriegen des Alexander (Thebens Zerstörung 335.) und seiner Nachfolger. — κυμβία, Trinkbecher von der einfachsten Gestalt ohne Henkel und Fuss.

3. Ἀρσάκης. Curtius 8, 3 erwähnt einen von Alexander eingesetzten Satrapen Mediens dieses Namens; einen anderen Arrian. als indischen Fürsten. Etwas Bestimmtes lässt sich hier nicht ermitteln. — γηραιὸς γὰρ κτέ. Diese Worte geben den Grund an von ἤχθετο καὶ ἤγ.

ἤδη καὶ νῆ Δί' οὐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν — ἐς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο καὶ ἠγανάκτει πεζὸς βαδίζων καὶ ἠξίου τὸν ἵππον αὐτῷ προσαχθῆναι· καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνετεθνήκει, μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέροι διαπαρέντες ὑπὸ Θρακὸς τινος πελταστοῦ ἐν τῇ ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ πρὸς τὸν Καππαδόκην συμπλοκῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπήλυνεν, ὡς διηγείτο, πολὺ τῶν ἄλλων προὔπεξορμήσας, ὑποστὰς δὲ ὁ Θραξ τῇ πέλτῃ μὲν ὑποδύς ἀποσειείται τοῦ Ἀρσάκου τὸν κοντόν, ὑποθεῖς δὲ τὴν σάρισαν αὐτόν τε διαπείρει καὶ τὸν ἵππον.

ΑΝΤ. Πῶς οἶόν τε, ὦ Κράτης, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι;

ΚΡΑΤ. Ῥᾶστ', ὦ Ἀντίσθενες· ὁ μὲν γὰρ ἐπήλυνεν εἰκοσάπηχύν τινα προβεβλημένος κοντόν, ὁ Θραξ δὲ ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρούσατο τὴν προσβολὴν καὶ πάρηλθεν αὐτόν ἢ ἀκωκῆ, ἐς τὸ γόνυ ὀκλάσας δέχεται τῇ σαρίσῃ τὴν ἐπέλασιν καὶ τιτρώσκει τὸν ἵππον ὑπὸ τὸ στέρνον ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος διαπείραντα ἑαυτόν· διελαύνεται δὲ καὶ ὁ Ἀρσάκης ἐκ τοῦ βουβῶνος διαμπὰξ ἄχρι ὑπὸ τὴν πυγὴν. ὄρας οἶόν τι ἐγένετο· οὐ τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ τοῦ ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτει δ' ὅμως ὁμότιμος ὢν τῶν ἄλλων καὶ ἠξίου ἱππεὺς κατιέναι. ὁ δὲ γε Ὀροίτης καὶ πάνυ ἀπαλὸς ἦν τῷ 5 πόδε καὶ οὐδ' ἐστάναι χαμαί, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο· πᾶσχουσι δ' αὐτὸ ἀτεχνῶς Μῆδοι πάντες, ἐπὰν ἀποβῶσι τῶν

πεξ. βαδ., und οὐκ ἄσεμνος τὴν ὄψιν. von ἠξ. τὸν ἵππ. αὐτῷ προσαχθ. Die vornehmen Perser und Meder pflegten gewöhnlich zu Pferde zu erscheinen. — ἐς τὸ βαρβαρικόν, nach Barbarenart; s. zu II, 4. — βαδίζων, s. zu II, 9. Im Folg. ἠγανάκτει ὁμότιμος ὢν. — καὶ γὰρ, denn auch; s. zu II, 51. — τῷ Ἀράξῃ, Fluss Armeniens, jetzt Aras. — τὸν Καππαδόκην, vielleicht von dem Eumenes zu verstehen, den Perdikkas zum Statthalter Kappadokiens und Paphlagoniens gemacht hatte. — τῇ πέλτῃ ὑποδύς, deckte sich mit seinem Schilde. — ἀποσειείται, synonym mit dem folg. ἀπεκρούσατο. — ὑποθεῖς, legte ein.

4. τὴν ἐπέλασιν, den Anritt. — ἐκ τοῦ βουβῶνος, von der Sch. an. — τὸ ἔργον, näml. ἦν. — ἠγανάκτει δ' ὅμως κτέ. Diese Worte

sind zu beziehen auf die vorhergehenden: καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνετεθνήκει. Obschon sein Pferd gefallen war, war er doch darüber unwillig, dass u. s. w. — ὁμότιμος τῶν ἄλλων. Ebenso ὁμότ. mit dem Genetiv. Demon. 46: ὁμότιμον σαυτοῦ τὸν δοῦλον ἀποφαίνων. Kr. Gr. §. 48, 13, 12.

5. δέ γε, dagegen. — Ὀροίτης. Von diesem wissen wir ebenso wenig etwas. Oft kommt als Satrap Ὀρόντης bei den Geschichtschreibern vor. — οὐχ ὅπως, geschweige, s. zu III, 8. Kr. Gr. §. 67, 14, 3. — ἀτεχνῶς, s. zu II, 1. — Μῆδοι πάντες. Darunter als Kollektivnamen sind auch die Armenier und alle zum persischen Reiche gehörende Völker zu verstehen. — ἐπὰν. Unattisch für ἐπήν, aber bei Luc. mehrmals; vgl. Kr. Gr.

ἵππων· ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν βαίνοντες ἀκροποδητὶ μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπεὶ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἔκειτο καὶ οὐδεμιᾷ μηχανῇ ἀνίστασθαι ἤθελεν, ὁ βέλτιστος Ἑρμῆς ἀράμενος αὐτὸν ἐκόμισεν ἄχρι πρὸς τὸ πορθμεῖον· ἐγὼ δὲ ἐγέλω.

6 ANT. Ἐγὼ δὲ ὁπότε κατήειν, οὐδ' ἀνέμιξα ἑμαυτὸν τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ἀφείς οἰμώζοντας αὐτούς, προδραμὼν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον προκατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. καὶ παρὰ τὸν πλοῦν οἱ μὲν ἐδάκρυνόν τε καὶ ἐναντίων, ἐγὼ δὲ μάλα ἑτερπόμην ἐπ' αὐτοῖς.

7 ΔΙΟΓ. Σὺ μὲν, ὦ Κράτης καὶ Ἀντίσθενες, τοιούτων ἐτύχετε τῶν συνοδοιπόρων, ἐμοὶ δὲ Βλεψίας τε ὁ δανειστικὸς ὁ ἐκ Πίσσης καὶ Λάμπις ὁ Ἀκαρνᾶν ξεναγὸς ὢν καὶ Δᾶμις ὁ πλούσιος ὁ ἐκ Κορίνθου συγκατήεσαν, ὁ μὲν Δᾶμις ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἐκ φαρμάκων ἀποθανών, ὁ δὲ Λάμπις δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἐταίρας ἀποσφάξας ἑαυτὸν, ὁ δὲ Βλεψίας λιμῶ ὁ ἄθλιος ἐλέγχετο ἀπεσκληκέναι, καὶ ἐδήλου δέ γε, ὠχρὸς ἐς ὑπερβολὴν καὶ λεπτὸς ἐς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος. ἐγὼ δέ, καίπερ εἰδώς, ἀνέκρινον, ὅν τρόπον ἀποθάνοιεν. εἶτα τῷ μὲν Δάμιδι αἰτιωμένῳ τὸν νιόν, Οὐκ ἄδικα μέντοι ἔπαθες, ἔφην, ὑπ' αὐτοῦ, εἰ τάλαντα ἔχων ὁμοῦ χίλια καὶ τρυφῶν αὐτὸς ἐνενηκοντούτης ὢν ὀκτωκαιδεκαέτει νεανίσκῳ τέτταρας ὀβολοὺς παρεῖχες. σὺ δέ, ὦ Ἀκαρνᾶν, — ἔστεινε γὰρ κάκεινος καὶ κατηρᾶτο τῇ Μυρτίῳ — τί αἰτιᾷ τὸν Ἑρωτα, σεαυτὸν δέον, ὃς τοὺς μὲν πολεμίους οὐδεπώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ φιλοκινδύμως ἠγωνίζου πρὸ τῶν ἄλλων, ὑπὸ δὲ τοῦ τυχόντος παιδισκαρίου καὶ δακρύων ἐπιπλάστων καὶ στεναγμῶν ἐάλως ὁ γεν-

§. 69, 26. — ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν. Deiktischer Gebrauch des Artikels; Kr. Gr. §. 50, 2, 1. — ἀκροποδητὶ. Spätes, nur bei Lucian vorkommendes Wort für das attische ἄχοις τοῖς ποσί.

6. ὡς ἂν .. πλεύσαιμι, s. oben zu 4, 2. — παρὰ, während. Gespr. 29, 1. — ἑτερπόμην ἐπ' αὐτοῖς. Gewöhnlich wird dieses Verbum nur mit dem Dativ. verbunden.

7. Σὺ. Beachte den Singular., obschon zwei Personen angeredet werden und auch der Plural. folgt; Diogenes hatte erst nur den Krates im Sinne. — τοιούτων τῶν συνοδ., Kr. Gr. §. 50, 11, 1. 57, 3, 5. Ebenso im Folg. πολλήν τήν

ἄνοιαν. — ὑπὸ τοῦ παιδός, s. zu II, 32. — ἐκ φαρμάκων, veneno. — ὁ ἄθλιος, der Unglückliche, der arme Teufel; s. zu IV, 17. Ebenso im Folg. ὁ γενναῖος und ὁ μάταιος. — καὶ ἐδήλου δέ γε, er zeigte es aber auch recht deutlich. — ὁμοῦ, ungefähr, fast. So oft bei Plutarch. — ὀκτωκαιδεκαέτει. Kr. Gr. §. 25, 3, 2. Dieselbe Form Toxar. 24. — σεαυτὸν δέον, näml. αἰτιᾷσθαι. — τοῦ τυχόντος, dem ersten besten. Im Folg. οὐ τὴν τυχοῦσαν τερπωλήν, d. i. kein gewöhnliches Vergnügen. Piscat. 17: οὐ γὰρ τοῖς τυχοῦσι θηρίοις προσπολεμῆσαι δεήσει σε, ἀλλὰ κτέ. u. ö. Kr.

ναῖος. ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας αὐτὸς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ φθάσας πολλὴν τὴν ἄνοιαν, ὡς τὰ χρήματα ἐφύλαττε τοῖς οὐδὲν προσήκουσι κληρονόμοις, ἐς αἰὲ βιώσεσθαι ὁ μάταιος νομίζων. πλὴν ἔμοιγε οὐ τὴν τυχοῦσαν τερπωλὴν παρέσχοντο στένουντες. ἀλλ' ἤδη μὲν ἐπὶ τῷ στομίῳ ἐσμέν, ἀποβλέπειν δὲ χρὴ 8 καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀφικνουμένους. βαβαῖ, πολλοί γε καὶ ποικίλοι καὶ πάντες δακρύνοντες πλὴν τῶν νεογνῶν τούτων καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γέροντες ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἄρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει τοῦ βίου; τοῦτον οὖν 9 τὸν ὑπέργηρων ἐρέσθαι βούλομαι. τί δακρύνεις τηλικούτος ἀποθανῶν; τί ἀγανακτεῖς, ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα γέρων ἀφιγμένος; ἦ που βασιλεὺς ἦσθα;

ΠΤΩΧΟΣ. Οὐδαμῶς.

ΔΙΟΓ. Ἄλλὰ σατράπης τις;

ΠΤΩ. Οὐδὲ τοῦτο.

ΔΙΟΓ. Ἄρα οὖν ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾶ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα τεθνᾶναι;

ΠΤΩ. Οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλ' ἔτη μὲν ἐγεγόνειν ἀμφὶ τὰ ἐνενήκοντα, βίον δὲ ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ὀρμιᾶς εἶχον, ἐς ὑπερβολὴν πτωχὸς ὢν ἄτεκνός τε καὶ προσέτι χωλὸς καὶ ἀμυδροὺν βλέπων.

Gr. §. 50, 4, 2. — ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας. Was ist zur Erklärung von γὰρ zu ergänzen? — αὐτὸς ἑαυτοῦ. αὐτὸς vor dem Reflexiv. schliesst nachdrucksvoller andere Subjecte von der Handlung aus. Kr. Gr. §. 51, 2, 12. Toxar. 41. Tyrannic. 18 u. ö. — φθάσας. Dial. meretr. 12, 2: εἴθε μὴ αὐτὸς ἀποσταίη φθάσας. Xenoph. Cyrop. 1, 5, 3: εἴ μὴ τις αὐτοὺς φθάσας ἀσθενώσοι. Ueber die Construct. v. κατηγορεῖν s. Kr. Gr. 47, 24, 1. — παρέσχοντο. Icaromenipp. 16: ἔοικε γὰρ οὐ τὴν τυχοῦσαν τερπωλὴν σοὶ παρεσχῆσθαι. u. ö. Kr. Gr. §. 52, 8, 2. Jedoch auch im Activ., Gall. 6: τοιοῦτον γὰρ γαλον παρεῖχέ μοι τὰ ὀρώμενα. γέλωτα παρέχειν ὀ.

8. ἤδη μὲν .. ἀποβλέπειν δὲ κτέ. Aehnlich Lexiphan. 21: ἀλλ' ἤδη μὲν καθαρὸς οὐτοσί. .. σὺ δὲ τὸ μετὰ τοῦτο κτέ. — ἀλλὰ καί. Wir: ja auch. — οἱ πάνυ γέροντες. Ebenso Halc. 3: ὁ πάνυ γέρων. — τὸ φίλτρον .. τοῦ βίου, der Zauber

des Lebens, d. i. der Zauber, der mit dem Leben verbunden ist. — αὐτοὺς, näml. τοὺς πάνυ γέροντας.

9. οὐδὲ τοῦτο, ne hoc quidem, auch das nicht. Dial. deor. 9, 1. Parasit. 1. Cynic. 6. — ἀμφὶ τὰ ἐνενήκοντα. Der Artikel steht bei Cardinalzahlen, wo sie summarisch stehen, und wenn etwas mehr oder weniger nicht in Betracht kommt, besonders nach ἀμφί, περί, εἰς, ὑπέρ. Kr. Gr. §. 50, 2, 9. Philopseud. 11: ἦν μὲν ἐγὼ μειράκιον ἔτι ἀμφὶ τὰ τέτταρα καὶ δέκα ἔτη σχεδόν. u. ö. — ἀπὸ καλάμου καὶ ὀρμιᾶς. Ein armseeliges Leben bezeichnen die Alten häufig mit dem Ausdruck Fischerleben. Ovid. Metamorph. 3, 586 f.: pauper et ipse fuit, linoque solebat et hamis decipere et calamo salientes ducere pisces. Vgl. Theocr. id. 21. — ἀμυδροὺν βλέπων, stumpf von Gesicht. Kr. Gr. §. 46, 5, 6. Dieselbe Redensart bei Aelian.

ΔΙΟΓ. Εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἤθελες;

ΠΤΩ. Ναί· ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς καὶ τὸ τεθνάναι δεινὸν καὶ φευκτέον.

ΔΙΟΓ. Παραπαίεις, ὦ γέρον, καὶ μειρακιεύῃ πρὸς τὸ χρεῶν, καὶ ταῦτα ἡλικιωτῆς ὢν τοῦ πορθμέως. τί οὖν ἂν τις ἔτι λέγοι περὶ τῶν νέων, ὅποτε οἱ τηλικούτοι φιλόζωοί εἰσιν, οὓς ἐχρῆν διώκειν τὸν θάνατον ὡς τῶν ἐν τῷ γῆρα κακῶν φάρμακον; ἀλλ' ἀπίωμεν ἤδη, μὴ καὶ τις ἡμᾶς ὑπιδῆται ὡς ἀπόδρασιν βουλεύοντας, ὁρῶν περὶ τὸ στόμιον εἰλουμένους.

28 (29).

ΑΙΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

1 ΑΓΑΜ. Εἰ σὺ μανείς, ὦ Αἴαν, σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας, τί αἰτιᾶ τὸν Ὀδυσσεῖα καὶ πρόην οὔτε προσέβλεψας αὐτόν, ὅποτε ἦκε μαντευσόμενος, οὔτε προσειπεῖν ἠξίωσας ἄνδρα συστρατιώτην καὶ ἑταῖρον, ἀλλ' ὑπεροπτικῶς μεγάλα βαίνων παρῆλθες;

ΑΙΑΣ. Εἰκότως, ὦ Ἀγάμεμνον· αὐτὸς γάρ μοι τῆς μανίας αἴτιος κατέστη, μόνος ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις.

ΑΓΑΜ. Ἠξίωσας δὲ ἀνανταγώνιστος εἶναι καὶ ἀκονιτὶ κρατεῖν ἀπάντων;

ΑΙΑΣ. Ναί, τά γε τοιαῦτα· οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ πανοπλία τοῦ ἀνεψιοῦ γε οὔσα. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμεί-

var. hist. 6, 12. — μειρακιεύῃ πρὸς τὸ χρεῶν, benimmst dich wie ein junger Bursche gegen das Verhängniss. — μὴ καί, damit nicht noch, s. zu 20, 6. — ὡς, als ob. — ἀπόδρασιν βουλεύοντας. Char. 21: δῆλοί εἰσι δρασμὸν ἤδη βουλεύοντες. Prometh. 13: μὴ καὶ οὗτοι ἀπόστασιν βουλεύσωσι.

Dieses Gespräch bezieht sich auf den bekannten Streit des Aias, des Telamoniers, mit dem Odysseus um die Waffen des Achilles. Ersterer verfiel, als dem Odysseus die Waffen zugesprochen wurden, in Raserei und tödtete sich selbst. Homer. Odys. 11, 542 ff. Ovid. Metam. 13, 1 ff.

1. ἐμέλλησας, näml. φονεῦσαι. Kr. Gr. §. 55, 4, 11. — ἦκε, in die Unterwelt. — ἄνδρα συστρατιώτην, Kr. Gr. §. 57, 1, 1. Timon. 34: ἀνὴρ ἐργάτης u. s. — μεγάλα βαίνων, mit grossen Schritten. Vgl. das homerische μακρὰ βιβᾶς. De saltat. 76: ὄρχηστοῦ πηδᾶν μεγάλα πειρωμένου. Dial. deor. 2, 2: εὐρυθμα βαῖνε. Kr. Gr. §. 46, 5, 4. — αὐτός, er selbst od. allein, is ipse. — τά γε τοιαῦτα, in Rücksicht auf Umstände solcher Art (wiesienun folgen). — τοῦ ἀνεψιοῦ γε οὔσα, da sie ja meinem Vetter gehörte. Des Aias Vater Telamon und des Achilles Vater Peleus waren Brüder, Söhne des Aeakos. —

νοὺς ὄντες ἀπείρασθε τὸν ἀγῶνα καὶ παρεχωρήσατέ μοι, ὁ δὲ Λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα κατακεκόφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἡξίου εἶναι καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὄπλα.

ΑΓΑΜ. Αἰτιῶ τοιγαροῦν, ὦ γενναίε, τὴν Θέτιν, ἣ δέου 2 σοὶ τὴν κληρονομίαν παραδοῦναι τῶν ὄπλων συγγενεῖ γε ὄντι, φέρουσα ἐς τὸ κοινὸν κατέθετο αὐτά.

ΑΙΑΣ. Οὐκ, ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσεά, ὃς ἀντεποιήθη μόνος.

ΑΓΑΜ. Συγγνώμη, ὦ Αἴαν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ὠρέχθη δόξης, ἡδίστου πράγματος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδύνοὺς ὑπέμενεν, ἐπεὶ καὶ ἐκρύτησέ σου καὶ ταῦτα ἐπὶ Τρωσὶ δικασταῖς.

ΑΙΑΣ. Οἶδα ἐγὼ, ἥτις μου κατεδίκασεν· ἀλλ' οὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὸν δ' οὖν Ὀδυσσεά μὴ οὐχὶ μισεῖν οὐκ ἂν δυναίμην, ὦ Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ αὐτῇ μοι ἢ Ἀθηνᾶ τοῦτ' ἐπιτάττοι.

29 (30).

ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ.

ΜΙΝ. Ὁ μὲν ληστής οὐτοσὶ Σώστρατος ἐς τὸν Πυριφλε- 1 γέθοντα ἐμβεβλήσθω, ὁ δὲ ἱερόσυλος ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπασθήτω, ὁ δὲ τύραννος, ὦ Ἐρμῆ, παρὰ τὸν Τιτυὸν

ἀπείρασθε, entsagtet, verzichtet auf. Das Medium in dieser und ähnlicher Bedeutung kommt ausser bei Herodot. nur noch bei Späteren vor. — τῶν Φρυγῶν, d. i. den Troern.

2. δέου, s. zu III, 6. — φέρουσα κτέ. Prometh. 14: νυνὶ δ' εἰς τὸ κοινὸν φέρων κατέθηκα ὑμῖν αὐτούς. Thetis, des Achilleus Mutter, setzte nach desselben Tode seine Waffen dem vorzüglichsten Helden zum Preis aus. — αὐτά, nämli. τὰ ὄπλα. — τὸν Ὀδυσσεά, nämli. αἰτιῶμαι. — ἐπεὶ καὶ, zumal da, hängt zusammen mit συγγνώμη, εἰ . . ὠρέχθη. — ἐπὶ Τρωσὶ δικασταῖς, vor den Troern als Richtern. Demosth. 19, 1: ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ τοῖς δικασταῖς ἔλεγες. Heliodor. 4, 19: ἐπὶ μάρτυσι τοῖς θεοῖς. 6, 15: ἐπὶ μάρτυσι τοιούτοις. u. so öfter bei Späteren. Gewöhn-

lich ist in dieser Verbindung der Genetiv. Was die Sache selbst anlangt, so hatte Agamemnon, um sich dabei aus der Schlinge zu ziehen, die Entscheidung den gefangenen Troern überlassen, und diese sprachen zu Gunsten des Odysseus. Desgleichen stimmte Athene für ihn, und auf sie beziehen sich die Worte: ἥτις μου κατεδίκασεν. — μὴ οὐχί. Kr. Gr. §. 67, 12, 6. Dial. deor. 5, 5.

1. ἐμβεβλήσθω. Beachte die verschiedenen Tempora. — Χιμαίρας. Ein missgestaltetes Ungeheuer göttlichen Ursprungs, oben Löwe, in der Mitte Ziege und unten Drache (Il. 6, 180 f.), welches Bellerophon erlegte. Die spätere Sage versetzte es mit andern Ungeheuern in die Unterwelt. — Τιτυόν. Dieser, ein Sohn der Gaea und gewaltiger Riese auf Euböa,

ἀποταθείς ὑπὸ τῶν γυπῶν καὶ αὐτὸς κειρέσθω τὸ ἦπαρ, ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ ἄπιτε κατὰ τάχος ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδῖον καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια ἐποιεῖτε παρὰ τὸν βίον.

ΣΩΣΤ. Ἄκουσον, ὦ Μίνως, εἴ σοι δίκαια δόξω λέγειν.

ΜΙΝ. Νῦν ἀκούσω αὐτίς; οὐ γὰρ ἐξελήλεγξαι, ὦ Σώστρατε, πονηρὸς ὢν καὶ τοσοῦτους ἀπεκτονῶς;

ΣΩΣΤ. Ἐλήλεγμαι μὲν, ἀλλ' ὄρα, εἰ καὶ δικαίως κολασθήσομαι.

ΜΙΝ. Καὶ πάννυ, εἴ γε ἀποτίνειν τὴν ἀξίαν δίκαιον.

ΣΩΣΤ. Ὅμως ἀπόκριναί μοι, ὦ Μίνως· βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε.

ΜΙΝ. Λέγε, μὴ μακρὰ μόνον, ὡς καὶ τοὺς ἄλλους διακρίνωμεν ἤδη.

2 ΣΩΣΤ. Ὅποσα ἔπραττον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἐκῶν ἔπραττον ἢ ἐπεκέκλωστό μοι ὑπὸ τῆς Μοίρας;

ΜΙΝ. Ὑπὸ τῆς Μοίρας δηλαδὴ.

ΣΩΣΤ. Οὐκοῦν καὶ οἱ χρηστοὶ ἅπαντες καὶ οἱ πονηροὶ δοκοῦντες ἡμεῖς ἐκείνη ὑπηρετοῦντες ταῦτα ἐδρωῶμεν;

ΜΙΝ. Ναί, τῇ Κλωθοῖ, ἢ ἐκάστῳ ἐπέταξε γεννηθέντι τὰ πρακτέα.

ΣΩΣΤ. Εἰ τοίνυν ἀναγκασθεῖς τις ὑπ' ἄλλου φονεύσειέ τινα, οὐ δυνάμενος ἀντιλέγειν ἐκείνῳ βιαζομένῳ, οἷον δήμιος ἢ δορυφόρος, ὁ μὲν δικαστῆ πεισθεῖς, ὁ δὲ τυράννῳ, τίνα αἰτιάσῃ τοῦ φόνου;

wurde wegen seines Frevels gegen die Leto entweder von Zeus mit dem Blitzstrahl oder von Apollon und der Artemis mit Pfeilen getödtet. In der Unterwelt ward er dann in der Weise gestraft, dass ihm, während er über neun Hufen am Boden ausgestreckt da lag, zwei Geier die Leber, welche immer nachwuchs, aushackten (Odys. 11, 576 ff.). — καὶ αὐτός, wie Tityos. — κατὰ τάχος, s. zu II, 10. — τὸ Ἠλύσιον πεδῖον. Das elysische Gefilde, wo immerwährender Frühling herrscht, ist bei Homer. Odys. 4, 563 ff. der Sitz vorzüglich von Helden und Götterlieblichen. Die Inseln der Seligen, insulae beato-

rum, beschreiben Hesiod. op. 164 ff., Pindar. Ol. 2, 123 ff. u. A. Eine komisch-satyrische Beschreibung davon gibt Lucian. Ver. hist. 2, 5 f. — ἀνθ' ὧν s. oben zu 22, 1. — ἀκούσω, soll ich hören, s. zu 13, 3. — ἐξελήλεγξαι .. ὢν .. ἀπεκτονῶς. Nigr. 28: ἵνα μὴ τὰ παρὰ δύναμιν ἐπιτάττων ἐλέγχηται. Bis acc. 13: ἐξελέγξω σε δεινὰ εἰργασμένον. Pro merc. cond. 6. Pisc. 11 u. s. Kr. Gr. §. 56, 7, 2. — καὶ πάννυ, gar sehr, nämli. δικαίως κολασθήσῃ. So oft in Antworten. — λέγε κτέ. Ebenso Tim. 37: λέγε, μὴ μακρὰ μέντοι. — διακρίνωμεν, richten über.

2. ἐκείνῳ βιαζομένῳ zu beziehen

MIN. Δήλον ὡς τὸν δικαστὴν ἢ τὸν τύραννον, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ξίφος αὐτό· ὑπηρετεῖ γὰρ ὄργανον οὐ τοῦτο πρὸς τὸν θυμὸν τῷ πρώτῳ παρασχόντι τὴν αἰτίαν.

ΣΩΣΤ. Εὖ γε, ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδαψιλεύῃ τῷ παραδείγματι. ἦν δέ τις ἀποστειλλαντος τοῦ δεσπότου ἤκη αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίμη τὴν χάριν ἰστέον ἢ τίνα εὐεργέτην ἀναγραπτέον;

MIN. Τὸν πέμψαντα, ὦ Σώστρατε· διάκονος γὰρ ὁ κομίσας ἦν.

ΣΩΣΤ. Οὐκοῦν ὄρας, ὅπως ἄδικα ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς 3 ὑπηρέτας γενομένους ὧν ἡ Κλωθὴ προσέτατε, καὶ τούτους τιμῶν τοὺς διακονησαμένους ἀλλοτριῶις ἀγαθοῖς; οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἔχοι τις ἄν, ὡς τὸ ἀντιλέγειν δυνατόν ἦν τοῖς μετὰ πάσης ἀνάγκης προστεταγμένοις.

MIN. Ὡς Σώστρατε, πολλὰ ἴδοις ἄν καὶ ἄλλα οὐ κατὰ λόγον γιγνόμενα, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πλὴν ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τῆς ἐρωτήσεως, διότι οὐ ληστής μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστὴς τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτόν; ὦ Ἐρμῆ, καὶ μηκέτι κολαξέσθω. ὄρα δὲ μὴ καὶ τοὺς ἄλλους νεκροὺς τὰ ὅμοια ἐρωτᾶν διδάξης.

auf ὑπ' ἄλλου. — τῷ πρώτῳ παρασχόντι τὴν αἰτίαν, dem der zuerst die Veranlassung (dazu) gab. Ueber πρώτῳ Kr. Gr. §. 57, 5, 3. 50, 12, 1. — εὖ γε, ὅτι, s. oben z. 20, 6. — ἐπιδαψιλεύῃ τῷ παραδείγματι, zu meinem Beispiel eine Zugabe machst. — αὐτός, er selbst, im Gegensatz zum Herrn. — εὐεργ. ἀναγραπτέον, s. zu IV, 24.

3. ἄδικα ποιεῖς κολάζων, Kr. §. 56, 8, 1. — ὧν = τούτων ἅ. — τοὺς διακονησ. ἀλλ. ἀγαθοῖς, die (ihnen) fremdem Guten dienten, d. i. die das Gute, was sie thaten, nicht

aus freiem Antriebe, sondern von der Klotho gezwungen, thaten, mit Bezug auf die vorhergehenden Worte: οὐκοῦν καὶ οἱ χρηστοὶ κτέ. Das Medium διακουεῖσθαι ist bei Lucian. sehr oft anzutreffen. — οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε, denn das wenigstens dürfte sicherlich nicht. De merc. cond. 10: οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἔστιν. Hermotim. 6: οὐ γὰρ δὴ σέ γε εἰκόσ. Tyrannic. 15: οὐ γὰρ δὴ αὐτός γε ὁ τύραννος κτέ. u. s. — κατὰ λόγον, ex ratione. — ἀπολαύσεις. Diese Futurform findet sich erst bei Späteren. Vgl. Hermotim. 78. — διότι = ὅτι, wie oft bei Lucian.

VI.

GÖTTERGESPRÄCHE.

Zur Abfassung derselben wie so vieler anderer Schriften wurde Lucian vornehmlich durch den zu seiner Zeit künstlich wieder erneuerten Glauben an die Macht und Herrlichkeit der alten, in den Augen der Gebildeten aber schon so ziemlich entthronten Götter veranlasst. Man war ja, wie bekannt, von vielen Seiten her bemüht, dem in den letzten Zügen liegenden Heidenthum mit allen nur möglichen Mitteln aufs Neue Geltung zu verschaffen und gewissermassen eine Art Orthodoxie in den bereits beinahe abgestorbenen Formen desselben einzuführen, zumal da es sich für die selbstsüchtigen Zwecke, welche man zum Theil verfolgte, recht gut brauchen zu lassen schien und die grosse Masse, die in Niedrigkeit und Gemeinheit jeder Art versunken war, diesem Bemühen auch mit Bereitwilligkeit aus eigenem Interesse fast durchweg entgegenkam. Um dem nun nach Kräften entgegenzuwirken, lässt Lucian in diesen Gesprächen die Götter in eigener Person auftreten und zeigt sie in einer Gestalt, die wahrlich eben nicht geeignet ist, ihnen zu ihrer ehemaligen Grösse und Würde wieder zu verhelfen, im Gegentheil zu ihrer Entgötterung so recht beitragen musste. Die hellenische Göttergeschichte bei Homeros und Anderen bot ihm dazu den Vorrath in unendlicher Masse und er benutzt denselben auf eine höchst geschickte, obschon mitunter etwas derbe, ja auch frivole Weise dazu, diese vormals so erhabenen und glanzvollen Göttergestalten in ihrer Schwäche und Ohnmacht, und wie Wieland sagt, in ihrem Hauswesen und Negligé darzustellen und so auf jede Weise dem Gelächter seiner Leser preiszugeben. Das in den alten Mythen Erhabene, wozu die Menschen ehedem mit der tiefsten Ehrfurcht und Verehrung aufblickten, versteht er zu seinem Zwecke so zu benutzen, dass seine Zeitgenossen, bei denen zum grossen Theil, wenigstens den Gebildeteren, von wirklicher Verehrung ohnehin schon nicht mehr die Rede sein konnte, darin weiter nichts als Lächerlichkeiten erblicken mussten. Die Götter sind bei ihm das geworden, wozu sie bei Homeros gewissermassen schon die Anlage hatten. Deswegen jedoch diese Gespräche ganz

aus dem Kreise der für Schüler bestimmten Schriften des Alterthums auszuschliessen, dürfte kein zwingender Grund in Wirklichkeit vorhanden sein; denn so viel Einsicht und Urtheil darf man doch wol selbst dem jugendlichen Alter zutrauen, dass es weiss, mit welchen Augen es einen Homeros und andere Schriftsteller des grossen Hellenenthums anzusehen, und wie es einen Lucian und seine Zeit aufzufassen habe, zumal wenn der Lehrer, von dem es in diese Lektüre eingeführt wird, es an der dazu erforderlichen Belehrung nicht fehlen lässt.

Ausgeschlossen sind, wie selbstverständlich, diejenigen Gespräche worden, die ihres Inhalts wegen als minder geeignet zur Lektüre für junge Leute erschienen.

VI.

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

1.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΠΡΟΜ. Λύσον με, ὦ Ζεῦ· δεινὰ γὰρ ἤδη πέπονθα.

ΖΕΥΣ. Λύσω σε, φῆς, ὅν ἐχρῆν βαρυτέρας πέδας ἔχοντα καὶ τὸν Καύκασον ὅλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενον ὑπὸ ἐκκαίδεκα γυπῶν μὴ μόνον κείρεσθαι τὸ ἦπαρ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττεσθαι, ἀνθ' ὧν τοιαῦθ' ἡμῖν ζῶα τοὺς ἀνθρώπους ἐπλασας καὶ τὸ πῦρ ἐκλεψας καὶ γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲν γὰρ ἐμὲ ἐξηπάτησας ἐν τῇ νομῇ τῶν κρεῶν ὅστ' αὖ πιμελῇ κεκαλυμμένα παραθείς καὶ τὴν ἀμείνω τῶν μοιρῶν σεαυτῷ φυλάττων, τί χρὴ λέγειν;

ΠΡΟΜ. Οὐκ οὐκ ἰκανὴν ἤδη τὴν δίκην ἐκτέτικα τοσοῦτον χρόνον τῷ Καυκάσῳ προσηλωμένος, τὸν κάκιστα ὀρνέων ἀπολούμενον αἰετὸν τρέφων τῷ ἦπατι;

ΖΕΥΣ. Οὐδὲ πολλοστημόριον τοῦτο ὧν σε δεῖ παθεῖν.

ΠΡΟΜ. Καὶ μὴν οὐκ ἀμισθὶ με λύσεις, ἀλλὰ σοι μηνύσω τι, ὦ Ζεῦ, πάνυ ἀναγκαῖον.

2 ΖΕΥΣ. Κατασοφίξην με, ὦ Προμηθεῦ.

ΠΡΟΜ. Καὶ τί πλέον ἔξω; οὐ γὰρ ἀγνοήσεις αὐτίς, ἔνθα

Zeus hatte den Prometheus nach der bekannten Sage von Hephästos am Kaukasos anschmieden lassen. Vgl. die Einleitung zu III.

1. λύσω, s. oben zu Dial. mort. 13, 3. — τὸν Καύκασον ὅλον abhängig von ἐπικείμενον, was in demselben Verhältnisse wie ἔχοντα steht. ἐπικείσθαι oft so bei Lucian mit dem Accusat. „etwas auf sich liegen haben“. — ἀνθ' ὧν, s. zu oben zu D. mort. 22, 1. — τοὺς ἀνθρ... γυναῖκας. Vgl. III, 3. — τὸ πῦρ, näml. von

der Sonne, ἐν κοίλῳ νάρθηκι. — τὸν κάκιστα ὀρν. ἀπολούμενον, den verwünschtesten Vogel. Unten 10 (14), 2: ὁ δὲ κάκιστα ἀνέμων ἀπολούμενος ὁ Ζέφυρος. Dial. meretr. 10, 1: ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἀπολούμενος Ἀρισταίνετος. Sonst häufig bei den Komikern vorkommender Ausdruck. Kr. Gr. §. 53, 7, 9. — ὧν = τούτων od. ἐκείνων ἅ.

2. τί πλέον ἔξω, was werde ich für einen Vortheil ha-

ὁ Κεύκασός ἐστιν, οὐδὲ ἀπορήσεις δεσμῶν, ἣν τι τεχνάζων ἀλίσκωμαι.

ΖΕΥΣ. Εἰπέ πρότερον, ὅτινα μισθὸν ἀποτίσεις ἀναγκαῖον ἡμῖν ὄντα.

ΠΡΟΜ. Ἦν εἶπω ἐφ' ὃ τι βαδίσεις νῦν, ἀξιόπιστος ἔσομαι σοι καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων μαντευόμενος;

ΖΕΥΣ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΠΡΟΜ. Παρὰ τὴν Θέτιν, συνεσόμενος αὐτῇ.

ΖΕΥΣ. Τοῦτ' ἐγὼ οὐκ ἔγνωσ. τί δ' οὖν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δοκεῖς γὰρ ἀληθές τι εἶρεῖν.

ΠΡΟΜ. Μηδέν, ὦ Ζεῦ, κοινωνήσης τῇ Νηρηίδι· ἦν γὰρ αὕτη κρυφορήση ἐκ σοῦ, τὸ τεχθὲν ἴσα ἐργάσεται σε οἶα καὶ σὺ ἔδρασας —

ΖΕΥΣ. Τοῦτο φῆς, ἐκπεσεῖσθαί με τῆς ἀρχῆς;

ΠΡΟΜ. Μὴ γένοιτο, ὦ Ζεῦ. πλὴν τοιοῦτό γε ἡ μίξις αὐτῆς ἀπειλεῖ.

ΖΕΥΣ. Χαιρέτω τοιγαροῦν ἡ Θέτις· σὲ δὲ ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τούτοις λυσάτω.

2.

ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΕΡΩΣ. Ἄλλ' εἰ καὶ τι ἤμαρτον, ὦ Ζεῦ, σύγγνωθί μοι· 1 παιδίον γὰρ εἰμι καὶ ἔτι ἄφρων.

ΖΕΥΣ. Σὺ παιδίον ὁ Ἔρως, ὅς ἀρχαιότερος εἶ πολὺ Ἰαπετοῦ; ἢ διότι μὴ πάγονα μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, διὰ ταῦτα καὶ βρέφος ἀξιοῖς νομίζεσθαι, γέρον καὶ πανούργος ὢν;

ben. S. unser Wörterb. unter πολὺς. — πῶς γὰρ οὐ; warum denn nicht? — παρὰ τὴν Θέτιν, näm. βαδίσεις. — συνεσόμενος, s. zu II, 25. — τί δ' οὖν τὸ ἐπὶ τούτῳ; d. i. was nun aber weiter? s. zu IV, 7. — τῇ Νηρηίδι, d. i. Thetis, des Nereus Tochter. — τεχθὲν, unattische Form. Vgl. oben Todtengespr. 13, 1. — ἔδρασας, näm. τὸν Κρόνον. Diese Worte verschweigt Prometheus absichtlich. Zeus stieß nämlich seinen Vater Kronos vom Throne. — τοῦτο φῆς, meinst du damit. Ebenso III, 2. — ὁ Ἥφαιστος. Nach An-

deren Herakles. — ἐπὶ τούτοις, unter dieser Bedingung.

1. Ἄλλ' zu Anfange, um gleichsam diese Worte als Fortsetzung eines schon vorhergegangenen Gesprächs zu bezeichnen. Häufig werden zu diesem Zweck auch andere Partikeln so zu Anfange eines Gesprächs gesetzt. — Ἰαπετοῦ. Dieser war der Sohn des Uranos und der Gæa. = ἢ διότι, an quod, etwa weil. Piscat. 37: ἢ διότι πάγονας ἔχουσι καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσι .. διὰ τοῦτο χρῆ ὑμῖν εἰκάζειν αὐτούς; Vgl. unten 9. (13), 1. Catapl. 14 u. s. — γέ-

ΕΡΩΣ. Τί δέ σε μέγα ἠδίκησα ὁ γέρον, ὡς φῆς, ἐγώ, διότι με καὶ πεδῆσαι διανοῆ;

ΖΕΥΣ. Σκόπει, ὦ κατάρατε, εἰ μικρά, ὅς ἐμοὶ μὲν οὕτως ἐντροφᾶς, ὥστε οὐδέν ἐστιν ὃ μὴ πεποίηκάς με, σάτυρον, ταῦρον, χρυσόν, κύκνον, αἰετόν, ἐμοῦ δὲ ὅλως οὐδεμίαν ἦντινα ἐρασθῆναι πεποίηκας, οὐδὲ συνῆκα ἠδὺς γυναικὶ διὰ σὲ γεγεννημένος, ἀλλὰ με δεῖ μαγγανεύειν ἐπ' αὐτάς καὶ κρύπτειν ἑμαυτόν· αἱ δὲ τὸν μὲν ταῦρον ἢ κύκνον φιλοῦσιν, ἐμὲ δὲ ἦν ἰδῶσι, τεθναῖσιν ὑπὸ τοῦ δέου.

2 ΕΡΩΣ. Εἰκότως· οὐ γὰρ φέρουσιν, ὦ Ζεῦ, θνηταὶ οὔσαι τὴν σὴν πρόσοψιν.

ΖΕΥΣ. Πῶς οὖν τὸν Ἀπόλλω ὁ Βράγχος καὶ ὁ Ἰάκινθος φιλοῦσιν;

ΕΡΩΣ. Ἀλλὰ ἡ Δάφνη κακείνον ἔφευγε καίτοι κομήτην καὶ ἀγένειον ὄντα. εἰ δ' ἐθέλεις ἐπέραστος εἶναι, μὴ ἐπίσειε τὴν αἰγίδα μηδὲ τὸν κεραυνὸν φέρε, ἀλλ' ὡς ἠδιστον ποίει σεαυτόν, ἐκατέρωθεν καθειμένος βοστρύχους, τῇ μίτρᾳ τούτους ἀνειλημμένος, πορφυρίδα ἔχε, ὑποδέου χρυσίδας, ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνοις εὐρυθμα βαῖνε, καὶ ὄψει ὅτι πλείους ἀκολουθήσουσί σοι τῶν Διονύσου Μαινάδων.

ρων, veterator. — εἰ μικρά, näml. ἠδίκησας. — ὃ μὴ, Kr. Gr. §. 67, 4, 3. Iup. conf. 9: εἰδὼς οὐδέν με πεισόμενον, ὅτι μὴ καὶ τῇ Μοίρᾳ ἔδοξεν u. s. — σάτυρον κτέ. Anthol. Palat. 9, 48:

Ζεὺς κύκνος, ταῦρος, σάτυρος, χρυσὸς δι' ἔρωτα

Λήδης, Εὐρώπης, Ἀντιόπης, Δανάης.

αἰετόν, bei der Entführung des Ganymedes. — οὐδεμίαν ἦντινα, durchaus keine. οὐδεὶς nimmt hier den Casus des unmittelbar darauf folgenden ὅστις (bei dem gewöhnlich noch οὐ steht) an. Plat. Phaedon. p. 117 D: Ἀπολλόδωρος οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλαυσε τῶν παρόντων. Kr. Gr. §. 51, 10, 11. — ἐρασθῆναι, amorem capere, sich verlieben. Kr. Gr. §. 53, 5, 1. — συνῆκα .. γεγεννημένος, s. oben zu Todtengespr. 14, 6. — μαγγ. ἐπ' αὐτάς. Bis accus. 17: ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐραστὰς μαγγανεύουσα. — τεθναῖσιν ὑπὸ τοῦ δέου, s. zu II, 40. Vgl. unten 20, 6.

2. ὁ Βράγχος. Diesen, der selbst ein Sohn des Apollou war, liebte wegen seiner Schönheit Apollon und begabte ihn mit der Weissagekunst. — ἔφευγε. Warum das Imperfectum? — καίτοι .. ὄντα, s. zu II, 34. — κομήτην καὶ ἀγένειον. Eigenschaften seiner Schönheit und ewigen Jugend. — καθειμένος βοστρύχους, s. zu Todtengespr. 10, 8. — τῇ μίτρᾳ τούτους ἀνειλημμένος, mit der Kopfbinde diese zurück-, zusammengehalten habend. Vgl. μίτρα ἀναδεδεμένος τὴν κόμην. Dial. deor. 18, 1. Bacch. 2. Navig. 2. χρυσῶ ἀναδεδεμένος τοὺς πλοκάμους Gall. 13. — ὑποδέου, unattische Form für ὑποδοῦ, s. Kr. Gr. §. 32, 3, 2. περιδέοντες Des saltat. 18. — ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνοις, unter Flötenklang und Paukenschall. Dial. deor. 18, 1: ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλῶ καὶ κυμβάλοις χορεύων. Sonst gewöhnlich ὑπὸ so mit Genetiv., Kr. Gr. §. 68, 43, 1. — εὐρυθμα βαῖνε, s.

ΖΕΥΣ. "Απαγε· οὐκ ἂν δεξαίμην ἐπέραστος εἶναι τοιοῦτος γενόμενος.

ΕΡΩΣ. Οὐκοῦν, ὦ Ζεῦ, μηδὲ ἐρᾶν θέλε· ῥάδιον γὰρ τοῦτό γε.

ΖΕΥΣ. Οὐκ, ἀλλὰ ἐρᾶν μὲν, ἀπραγμονέστερον δὲ αὐτῶν ἐπιτυγχάνειν· ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς ἀφήμι σε.

3.

ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΣ.

ΖΕΥΣ. Τὴν τοῦ Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα, ὦ Ἑρμῆ;

ΕΡΜ. Ναί· τὴν Ἰὼ λέγεις.

ΖΕΥΣ. Οὐκέτι παῖς ἐκείνη ἐστίν, ἀλλὰ δάμαλις.

ΕΡΜ. Τεράστιον τοῦτο· τῷ τρόπῳ δ' ἐνηλλάγη;

ΖΕΥΣ. Ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα μετέβαλεν αὐτήν. ἀλλὰ καὶ καινὸν ἄλλο τι δεινὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ κακοδαίμονι· βουκόλον τινὰ πολυόμματον, Ἄργον τοῦνομα, ἐπέστησεν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν ἄυπνος ὢν.

ΕΡΜ. Τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν;

ΖΕΥΣ. Καταπτάμενος ἐς τὴν Νεμέαν — ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ — ἐκεῖνον ἀπόκτεινον, τὴν δὲ Ἰὼ διὰ τοῦ πελάγους ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγὼν Ἴσιν ποίησον· καὶ τὸ λοι-

zu Todtengespr. 28, 1. — ἐρᾶν μὲν, näml. θέλω. — αὐτῶν, s. zu Todtengespr. 23, 1. — ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς, grade unter dieser Bedingung, unter dieser Bedingung nur, zu beziehen auf die vorhergehenden Worte ἀπραγμ. u. s. w.

τῷ τρόπῳ = τίνι τρόπῳ. Vielleicht sind diese Worte aus einem Dichter entlehnt. — ἡ Ἥρα. Nach der gewöhnlichen Erzählung verwandelte Zeus selbst die Io in eine Kuh, um die Eifersucht der Hera zu teuschen. — ἀλλὰ καί, *quinetiam*, ja sogar, s. zu Todtengespr. 24, 1. — πολυόμματον. Ovid. *Metamorph.* 1, 625: *centum luminibus cinctum caput Argus habebat*. Diese gewöhnliche Vorstellung, dass Argos viele Augen hatte, findet sich schon bei Aeschy-

los: τὸν μυριαπὸν βούταν. Hermes, von Zeus gesandt, tödtet den Argos, und Hera versetzt dessen Augen in den Schweif des Pfaues. — Νεμέαν, Gebirgsthal in Argolis zwischen Kleonae und Phlius, berühmt durch das Heiligthum des Zeus Nemeios mit einem Haine, in dem die nemeischen Spiele (τὰ Νέμεα) gefeiert wurden. — ἐκεῖνον . . τὴν δέ. ἐκεῖνον ohne μὲν, was man erwartete. Zeux. 11: *κελεύει ἄλλο μηδέν, ἐλέφαντα δὲ μόνον ἐγκολάψαι*. Calumn. non tem. cred. 8: *εἰ τῷ κατηγορῶ μετ' ἀδείας ἂν θέλει λέγειν ἐπιτρέπομεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορῶ κτέ.* Plut. *Cat. min.* 9: *αἰδοῦνται τὴν δόξαν αὐτῶν, οὐ θαυμάζουσι δὲ τὴν ἀρετήν*. u. so oft. — τὸ λοιπὸν, fernerhin. Ebenso *Piscat.* 39. *Nigr.* 18. *Toxar.* 21. *Scyth.* 8. Kr.

πὸν ἔστω θεὸς τῶν ἐκεῖ καὶ τὸν Νεῖλον ἀναγέτω καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπεμπέτω καὶ σωζέτω τοὺς πλέοντας.

4.

ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ.

1 ΖΕΥΣ. Ἄγε, ὦ Γανύμηδες — ἤκομεν γὰρ ἔνθα ἐχοῖν — φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῆς οὐκέτι δάμφος ἀγκύλον ἔχοντα οὐδ' ὄνυχας ὀξεῖς οὐδὲ πτερά, οἷος ἐφαινόμην σοι πτηνὸς εἶναι δοκῶν.

ΓΑΝ. Ἄνθρωπε, οὐκ αἰετὸς ἄρτι ἦσθα καὶ καταπτάμενος ἦρπασάς με ἀπὸ μέσου τοῦ ποιμνίου; πῶς οὖν τὰ μὲν πτερά σοι ἐκεῖνα ἐξερρούηκε, σὺ δὲ ἄλλος ἤδη ἀναπέφηνας;

ΖΕΥΣ. Ἄλλ' οὔτε ἄνθρωπον ὄρας, ὦ μειράκιον, οὔτε αἰετόν, ὃ δὲ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν οὗτός εἰμι πρὸς τὸν καιρὸν ἀλλάξας ἑμαυτόν.

ΓΑΝ. Τί φῆς; σὺ γὰρ εἶ ὁ Πάν ἐκεῖνος; εἶτα πῶς σύριγγα οὐκ ἔχεις οὐδὲ κέρατα οὐδὲ λάσιος εἶ τὰ σκέλη;

ΖΕΥΣ. Μόνον γὰρ ἐκείνον ἠγῆ θεόν;

ΓΑΝ. Ναί· καὶ θύομέν γε αὐτῷ ἐνόρχην τράγον ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἄγοντες, ἔνθα ἔστηκε· σὺ δὲ ἀνδραποδιστῆς τις εἶναί μοι δοκεῖς.

2 ΖΕΥΣ. Εἰπέ μοι, Διὸς δὲ οὐκ ἤκουσας ὄνομα οὐδὲ βωμόν εἶδες ἐν τῷ Γαργάρῳ, τοῦ ὕοντος καὶ βροντῶντος καὶ ἀστραπᾶς ποιῶντος;

Gr. §. 46, 3, 2. — τῶν ἐκεῖ, d. i. der Bewohner Aegyptens. — ἀναγέτω, lasse anschwellen, austreten. — σωζέτω. Beachte den Chiasmus.

1. ἔνθα ἐχοῖν, näml. ἦκειν. Als Ort ist der Olympos oder Himmel zu denken. Ganymedes war der Sohn des Tros, welchen seiner Schönheit wegen Zeus, oder wie es bei Homeros heisst, die Götter entführten und zum Mundschchenken machten. — ἔχοντα, näml. με. — οὗτος, deiktisch, hier. Dial. deor. 20, 12: τὴν Ἀφροδίτην παρεῖναι καιρός. Α. αὕτη σοι ἐγὼ πλησίον. u. ὁ. — πρὸς τὸν καιρὸν, nach Zeit und Umständen. —

ὁ Πάν. Ganymedes war der Sitte jener Zeit gemäss der Hirt seines Vaters und kannte als solcher weiter keinen Gott als den Pan. — σύριγγα. Für den Erfinder derselben galt Pan. Ausserdem wurde er dargestellt als gehörnt und bockfüssig (τραγοσκελής). — ἐνόρχην. Diese ist die richtige Form, nicht ἐνορχιν, wie bisher hier und Bis accus. 10 stand. — ἔνθα ἔστηκε, näml. sein Bild.

2. εἰπέ μοι, Διὸς δέ, s. zu, IV, 12. Kr. Gr. §. 69, 16, 5. — Γαργάρῳ. Γάργαρον ist die südliche Spitze des Idagebirges in Troas, worauf ein dem Zeus geheiligter Hain und ein Altar desselben sich be-

ΓΑΝ. Σύ, ὦ βέλτιστε, φῆς εἶναι, ὃς πρόφην κατέχεας ἡμῖν τὴν πολλὴν χάλαζαν, ὃ οἰκεῖν ὑπεράνω λεγόμενος, ὃ ποιῶν τὸν ψόφον, ὦ τὸν κριὸν ὃ πατὴρ ἔθυσεν; εἶτα τί ἀδικήσαντά με ἀνήρπασας, ὦ βασιλεῦ τῶν θεῶν; τὰ δὲ πρόβατα ἴσως οἱ λύκοι διαρπάσσονται ἤδη, ἐρήμοις ἐπιπεσόντες.

ΖΕΥΣ. Ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν προβάτων ἀθανάτω γεγεννημένῳ καὶ ἐνταῦθα συνεσομένῳ μεθ' ἡμῶν;

ΓΑΝ. Τί λέγεις; οὐ γὰρ κατάξεις με ἤδη ἐς τὴν Ἰδην τήμερον;

ΖΕΥΣ. Οὐδαμῶς· ἐπεὶ μάτην αἰετὸς ἂν εἶην ἀντὶ θεοῦ γεγεννημένος.

ΓΑΝ. Οὐκοῦν ἐπιζητήσει με ὃ πατὴρ καὶ ἀγανακτήσει μὴ εὐρίσκων, καὶ πληγὰς ὕστερον λήψομαι καταλιπὼν τὸ ποίμνιον.

ΖΕΥΣ. Ποῦ γὰρ ἐκεῖνος ὄψεται σε;

ΓΑΝ. Μηδαμῶς· ποθῶ γὰρ ἤδη αὐτόν. εἰ δὲ ἀπάξεις με, ὑπισχνουμαί σοι καὶ ἄλλον παρ' αὐτοῦ κριὸν τυθήσεσθαι λύτρα ὑπὲρ ἐμοῦ. ἔχομεν δὲ τὸν τριετῆ, τὸν μέγαν, ὃς ἡγεῖται πρὸς τὴν νομήν.

ΖΕΥΣ. Ὡς ἀφελῆς ὃ παῖς ἐστὶ καὶ ἀπλοῖκός καὶ αὐτὸ 3 δὴ τοῦτο παῖς ἔτι. — ἀλλ', ὦ Γανύμηδες, ἐκεῖνα μὲν πάντα χαίρειν ἔα καὶ ἐπιλαθοῦ αὐτῶν, τοῦ τε ποιμνίου καὶ τῆς Ἰδης. σὺ δὲ — ἤδη γὰρ ἐπουράνιος εἶ — πολλὰ εὖ ποιήσεις ἐντεῦθεν καὶ τὸν πατέρα καὶ πατρίδα, καὶ ἀντὶ μὲν τυροῦ καὶ γάλακτος ἀμβροσίαν ἔδῃ καὶ νέκταρ πίῃ· τοῦτο μέντοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγγέων· τὸ δὲ μέγιστον, οὐκέτι ἀνθρω-

fand; Il. 8, 48. — κατέχεας ἡμῖν. Sonst verbindet Luc. dieses Verbum mit dem Genetiv. — εἶτα, s. oben zu Todtengespr. 16, 1. — τί ἀδικήσαντά με ἀνήρπασας, was habe ich Unrechtes gethan, dass du u. s. w. Catapl. 7: τί δέ με ἀδικήσαντα τοσοῦτον εἴσασας ἄνω τὸν χρόνον; Harmonid. 1: τί ποιοῦντα εἴσονται με οἱ Ἕλληνες πάντες; Kr. Gr. §. 51, 17, 4. — συνεσομένῳ μεθ' ἡμῶν. Seltene Verbindung. Plat. conviv. p. 195 B: μετὰ δὲ νέων ἀεὶ ξύνεστί τε καὶ ἔστιν. Plutarch. mor. p. 551 E: συνεῖναι μετὰ πονηρίας. — μὴ

εὐρίσκων. Warum μὴ? Kr. Gr. §. 67, 8. — μηδαμῶς, näml. möge das geschehen, dass er mich nicht wieder sieht.

.3 αὐτὸ δὴ τοῦτο, id ipsum, eben dieses. De merc. cond. 35. καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα Epist. Sat. 36. — τὸν πατέρα καὶ πατρίδα. Der Artikel vor πατρίδα ist nicht nöthig. Plat. Cratyl. p. 405 D: τὸν ὁμοκέλευθον καὶ ὁμόκοιτιν ἀκόλουθον καὶ ἄκοιτιν ἐκαλέσαμεν. Demosth. 2, 9: τὰ χωρία καὶ λιμένας. Kr. Gr. §. 58, 2, 1. — τὸ δὲ μέγιστον, Kr. Gr. §. 57, 10, 12.

πος, ἀλλ' ἀθάνατος γενήσῃ, καὶ ἀστέρα σου φαίνεσθαι ποιήσω κάλλιστον, καὶ ὅλως εὐδαίμων ἔσῃ.

ΓΑΝ. Ἦν δὲ παίζειν ἐπιθυμήσω, τίς συμπαίξεται μοι; ἐν γὰρ τῇ Ἰδῆ πολλοὶ ἠλικιωταὶ ἤμεν.

ΖΕΥΣ. Ἐχεις κἀνταῦθα τὸν συμπαιζόμενον σοι τουτουὶ τὸν Ἐρωτα καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. θάρρει μόνον καὶ φαιδρὸς ἴσθι καὶ μηδὲν ἐπιπόθει τῶν κάτω.

4 ΓΑΝ. Τί δὲ ὑμῖν χρήσιμος ἂν γενοίμην; ἢ ποιμαίνειν δεήσει κἀνταῦθα;

ΖΕΥΣ. Οὐκ, ἀλλ' οἰνοχοήσεις καὶ ἐπὶ τοῦ νέκταρος τετάξῃ καὶ ἐπιμελήσῃ τοῦ συμποσίου.

ΓΑΝ. Τοῦτο μὲν οὐ χαλεπὸν· οἶδα γὰρ ὡς χρὴ ἐγγέαι τὸ γάλα καὶ ἀναδοῦναι τὸ κισσύβιον.

ΖΕΥΣ. Ἴδού, πάλιν οὗτος γάλακτος μνημονεύει καὶ ἀνθρώποις διακονήσεσθαι οἴεται· ταυτὶ δ' ὁ οὐρανὸς ἔστι, καὶ πίνομεν, ὥσπερ ἔφην, τὸ νέκταρ.

ΓΑΝ. Ἦδιον, ὦ Ζεῦ, τοῦ γάλακτος;

ΖΕΥΣ. Εἶση μετ' ὀλίγον καὶ γευσάμενος οὐκέτι ποθήσεις τὸ γάλα.

ΓΑΝ. Κοιμήσομαι δὲ ποῦ τῆς νυκτός; ἢ μετὰ τοῦ ἠλικιώτου Ἐρωτος;

ΖΕΥΣ. Οὐκ, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε ἀνήρπασα, ὡς ἅμα καθεύδοιμεν.

ΓΑΝ. Μόνος γὰρ οὐκ ἂν δύναιο, ἀλλὰ ἤδιόν σοι καθεύδειν μετ' ἐμοῦ;

ΖΕΥΣ. Ναί, μετὰ γε τοιούτου οἷος εἶ σύ, Γανύμηδες, οὕτω καλός.

5 ΓΑΝ. Τί γὰρ σε πρὸς τὸν ὕπνον ὀνήσει τὸ κάλλος;

ΖΕΥΣ. Ἐχει τι θέλγητρον ἠδὺ καὶ μαλακώτερον ἐπάγει αὐτόν.

ΓΑΝ. Καὶ μὴν ὅ γε πατήρ ἤχθετό μοι συγκαθεύδοντι καὶ διηγείτο ἔωθεν, ὡς ἀφείλον αὐτοῦ τὸν ὕπνον στρεφόμενος

Vgl. Gall. 14. 25. — ἀστέρα σου, d. i. einen Stern deines Namens. Zu verstehen ist der Wassermann, aquarius, ὑδροχόος. — καὶ ὅλως, kurz, denique. — τὸν συμπαιζόμενον σοι, einen, der mit dir spielen wird; Kr. Gr. §. 50, 4, 3.

4. εἶση μετ' ὀλίγον, das wirst

du in kurzem erfahren; s. oben zu Todtengespr. 16, 3. — τῆς νυκτός, Kr. Gr. §. 47, 2. — οὕτω καλός. Der Construction angemessener würde οὕτω καλοῦ sein.

5. τι θέλγητρον, Kr. Gr. §. 51, 16, 2. — αὐτόν, näml. τὸν ὕπνον. — ὁπότε καθεύδοιμι, Kr. Gr. §. 54,

καὶ λακτίζων καὶ τι φθεγγόμενος μεταξὺ ὁπότε καθεύδοιμι· ὥστε παρὰ τὴν μητέρα ἔπεμπέ με κοιμησόμενον ὡς τὰ πολλά. ὦρα δὴ σοι, εἰ διὰ τοῦτο, ὡς φῆς, ἀνήρπασάς με, καταθεῖναι αὐθις ἐς τὴν γῆν, ἢ πράγματα ἕξεις ἀγρουπνῶν· ἐνοχλήσω γάρ σε συνεχῶς στρεφόμενος.

ΖΕΥΣ. Τοῦτ' αὐτό μοι [τὸ] ἥδιστον ποιήσεις, εἰ ἀγρουπνήσαιμι μετὰ σοῦ φίλων πολλάκις καὶ περιπτύσσων.

ΓΑΝ. Αὐτὸς ἂν εἰδείης· ἐγὼ δὲ κοιμήσομαι σοῦ καταφιλοῦντος.

ΖΕΥΣ. Εἰσομεθα τότε ὁ πρακτέον. νῦν δὲ ἄπαγε αὐτόν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ πίνοντα τῆς ἀθανασίας ἄγε οἴνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας πρότερον ὡς χρὴ ὀρέγειν τὸν σκύφον.

5.

ΗΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ. Ἐξ οὗ τὸ μειράκιον τοῦτο, ὦ Ζεῦ, τὸ Φρύγιον 1 ἀπὸ τῆς Ἰδης ἀρπάσας δεῦρο ἀνήγαγες, ἔλαττόν μοι τὸν νοῦν προσέχεις.

ΖΕΥΣ. Καὶ τοῦτο γάρ, ὦ Ἥρα, ζηλοτυπεῖς ἤδη, ἀφελὲς οὔτω καὶ ἀλυπότατον; ἐγὼ δὲ ὄμην ταῖς γυναιξὶ μόναις χαλεπήν σε εἶναι, ὁπόσαι ἂν ὀμιλήσωσί μοι.

ΗΡΑ. Οὐδ' ἐκεῖνα μὲν εὖ ποιεῖς οὐδὲ πρέποντα σεαυτῷ, 2 ὅς ἀπάντων θεῶν δεσπότης ὢν, ἀπολιπὼν ἐμὲ τὴν νόμῳ γαμετήν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτει μοιχεύσων χρυσίον ἢ σάτυρος ἢ ταῦρος γενόμενος. πλὴν ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν σοι κἂν ἐν γῆ μένουσι, τὸ δὲ Ἰδαῖον τουτὶ παιδίον ἀρπάσας ἀνέπτῃς, ὦ γενναιότατε ἀετῶν, καὶ συνοικεῖ ἡμῖν, ἐπὶ κεφαλὴν μοι ἐπαχθέν, οἴνοχοοῦν δὴ τῷ λόγῳ. οὔτως ἠπύρεις οἴνοχόων, καὶ ἀπηγορεύκασιν ἄρα ἢ τε Ἥβη καὶ ὁ Ἥφαιστος διακονούμενοι. σὺ δὲ καὶ τὴν κύλικα οὐκ ἂν ἄλλως λάβοις παρ' αὐτοῦ ἢ φιλή-

17, 2. — ὡς τὰ πολλά, meistens theils, gewöhnlich, ut plurimum. Sonst bei Luc. in der Regel nur τὰ πολλά; aber ebenso ὡς τὸ πολὺ und ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. — πράγματα ἕξεις, s. zu III, 16. — αὐτὸς ἂν εἰδείης, s. oben zu Todtengespr. 3, 1. — τῆς ἀθανασίας. Der Genuss des Nektar und der Ambrosia machte unsterblich.

1. τὸ Φρύγιον, den Ganymedes.

2. κἂν, wenigstens, wie oft bei Lucian. — ἐπὶ κεφαλὴν, wir: über den Hals. — οἴνοχοοῦν δὴ τῷ λόγῳ, angeblich freilich als Mundschenk. So steht δὴ oft ironisch. — ἀπηγορεύκασιν .. διακονούμενοι, sind erschöpft durch den Dienst. Kr. Gr. §.

σας πρότερον αὐτὸν ἀπάντων ὀρώντων, καὶ τὸ φίλημά σοι ἡδιον τοῦ νέκταρος, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ διψῶν πολλάκις αἰτεῖς πιεῖν· ὅτε δὲ καὶ ἀπογευσάμενος μόνον ἔδωκας ἐκείνῳ, καὶ πiónτος ἀπολαβὼν τὴν κύλικα, ὅσον ὑπόλοιπον ἐν αὐτῇ πί- νεις, ὅθεν καὶ ὁ παῖς ἔπιδε καὶ ἐνθα προσήρμωσε τὰ χεῖλη, ἵνα καὶ πίνης ἅμα καὶ φιλήσῃ· πρόην δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπάντων πατήρ ἀποθέμενος τὴν αἰγίδα καὶ τὸν κεραυτὸν ἐκάθησο ἀστραγαλίζων μετ' αὐτοῦ, ὁ πώγωνα τηλικούτου καθειμένος. ἅπαντα οὖν ὀρῶ ταῦτα, ὥστε μὴ οἶου λανθάνειν.

3 ΖΕΥΣ. Καὶ τί δεινόν, ὦ Ἥρα, μειράκιον οὕτω καλὸν μεταξὺ πίνοντα καταφιλεῖν καὶ ἡδεσθαι ἀμφοῖν καὶ τῷ φιλή- ματι καὶ τῷ νέκταρι; ἦν γοῦν ἐπιτρέψω αὐτῷ κἂν ἅπαξ φι- λῆσαι σε, οὐκέτι μέμψη μοι προτιμότερον τοῦ νέκταρος οἰο- μένῳ τὸ φίλημα εἶναι.

ΗΡΑ. Παιδεραστῶν οὗτοι λόγοι. ἐγὼ δὲ μὴ οὕτω μα- νείην, ὡς τὰ χεῖλη προσευεγκεῖν τῷ μαλθακῷ τούτῳ Φρυγί, οὕτως ἐκτεθηλυμμένῳ.

ΖΕΥΣ. Μὴ μοι λοιδοροῦ, ὦ γενναιοτάτη, τοῖς παιδικοῖς· οὐτοσί γὰρ ὁ θηλυδρίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακός, ἡδίων ἐμοὶ καὶ ποθεινότερος — οὐ βούλομαι δὲ εἰπεῖν, μὴ σε παρ- οξύνω ἐπὶ πλέον.

4 ΗΡΑ. Εἶθε καὶ γαμήσειας αὐτὸν ἐμοῦ γε οὕνεκα. μέ- μνησο δ' οὖν, οἷά μοι διὰ τὸν οἰνοχόον τοῦτον ἐμπαροινεῖς.

ΖΕΥΣ. Οὐκ, ἀλλὰ τὸν Ἥφαιστον ἔδει τὸν σὸν υἱὸν οἰ- νοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ἐκ τῆς καμίνου ἦκοντα, ἔτι τῶν σπινθήρων ἀνάπλεων, ἄρτι τὴν πυράργραν ἀποτεθειμένον, καὶ ἀπ' ἐκείνων αὐτοῦ τῶν δακτύλων λαμβάνειν ἡμᾶς τὴν κύλικα, καὶ ἐπισπασαμένους γε φιλήσαι μεταξὺ, ὃν οὐδ' ἂν

56, 6, 1. — οὐδὲ διψῶν, nicht einmaldurstend, ohne auch nur Durst zu haben. — ὅτε δέ, zuweilen, ohne vorhergehendes ὅτε μέν. — ἔδωκας, s. zu IV, 19. — πiónτος, näml. αὐτοῦ. — ὁ . . καθειμένος, du, der du u. s. w. Uebrigens s. oben zu Todtengespr. 10, 8.

3. κἂν ἅπαξ, wenn auch nur einmal. — οὗτοι λόγοι, näml. εἰσίν, das sind Reden der . ., s. zu II, 10, z. E. — μοι, Dativus ethicus. — ποθεινότερος. Er bricht

hier ab; hinzusetzen wollte er: „als du.“ — ἐπὶ πλέον, bis auf ein mehreres, mehr, weiter.

4. εἶθε καὶ γαμήσειας, Kr. Gr. §. 54, 3, 3. Der Aorist. ἐγάμησα für ἔγημα findet sich öfter bei Luc.; s. zu II, 52. — ἐμοῦ γε οὕνεκα, meiner wegen. Es ist diese die einzige Stelle, an der Luc. nach den besten Handschriften οὕνεκα für ἔνεκα gebraucht hat. — οὐκ, nein, das ist nicht der Fall; aber es sollte wol u. s. w. — τὸν σὸν υἱόν, sarkastisch. Als Mundschenk der Götter erscheint Hephästos

ἡ μήτηρ σὺ ἠδέως φιλήσειας ὑπὸ τῆς ἀσβόλου κατηθαλωμένον τὸ πρόσωπον. ἠδῶ ταῦτα· οὐ γάρ; καὶ παρὰ πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπρέπει τῷ συμποσίῳ τῶν θεῶν, ὁ Γανυμήδης δὲ καταπεμπτέος ἀνθις ἐς τὴν Ἴδην· καθάριος γὰρ καὶ ῥοδοδάκτυλος καὶ ἐπισταμένως ὀρέγει τὸ ἔκπωμα, καὶ ὃ σε λυπεῖ μάλιστα, καὶ φιλεῖ ἠδῖον τοῦ νέκταρος.

ΗΡΑ. Νῦν καὶ χολός, ὦ Ζεῦ, ὁ Ἥφαιστος καὶ οἱ δάκτυ- 5
λοι αὐτοῦ ἀνάξιοι τῆς σῆς κύλικος καὶ ἀσβόλου μεστός ἐστι, καὶ ναυτιᾶς ὀρῶν αὐτόν, ἐξ ὅτου τὸν καλὸν κομήτην τοῦτον ἡ Ἴδη ἀνέθρεψε· πάλαι δὲ οὐχ ἐώρας ταῦτα, οὐδ' οἱ σπινθῆρες οὐδὲ ἡ κάμινος ἀπέτρεπόν σε μὴ οὐχὶ πίνειν παρ' αὐτοῦ.

ΖΕΥΣ. Λυπεῖς, ὦ Ἥρα, σεαυτήν, οὐδὲν ἄλλο, κάμοι ἐπιτείνεις τὸν ἔρωτα ζηλοτυποῦσα· εἰ δὲ ἄχθῃ παρὰ παιδὸς ὀραίου δεχομένη τὸ ἔκπωμα, σοὶ μὲν ὁ υἱὸς οἰνοχοεῖτω, σὺ δέ, ὦ Γανυμήδης, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδίδου τὴν κύλικα καὶ ἐφ' ἐκάστη δις φίλει με καὶ ὅτε πλήρη ὀρέγοις κατὰ ἀνθις ὁπότε παρ' ἐμοῦ ἀπολαμβάνοις. τί τοῦτο; δακρῦεις; μὴ δέδιθι· οἰμώζεται γὰρ ἦν τίς σε λυπεῖν θέλη.

6 (7).

ΗΦΑΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΗΦ. Ἐώρακας, ὦ Ἀπολλον, τὸ τῆς Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι 1
τεχθέν, ὡς καλὸν τέ ἐστι καὶ προσμειδιᾶ πᾶσι καὶ δηλοῖ ἠδὴ μέγα τι ἀγαθὸν ἀποβησόμενον;

ΑΠ. Ἐκεῖνο τὸ βρέφος, ὦ Ἥφαιστε, ἦ μέγα ἀγαθόν, ὃ τοῦ Ἰαπετοῦ πρεσβύτερόν ἐστιν ὅσον ἐπὶ τῇ πανουργίᾳ;

ΗΦ. Καὶ τί ἂν ἀδικῆσαι δύναίτο ἀρτίτοκον ὄν;

ΑΠ. Ἐρώτα τὸν Ποσειδῶνα, οὗ τὴν τρίαιναν ἔκλεψεν,

bei Hom. II. 1, 595. — κατηθαλω-
μένον τὸ πρόσωπον, im Gesicht
geschwärtzt. — οὐ γάρ; nonne?
nicht wahr? — παρὰ πολὺ, s. zu
II, 18.

5. νῦν καὶ χολός ὁ Ἥφ., d. i. nun
ist Heph. auf einmal lahm. — ἐξ
ὅτου, seitdem, seltner als ἐξ οὗ;
Kr. Gr. §. 51, 8, 3. — μὴ οὐχί, quo
minus, vgl. Todtengespr. 28, 2. —
οὐδὲν ἄλλο, weiter nichts. —

— ὅτε .. ὀρέγοις .. ὁπότε .. ἀπο-
λαμβάνοις, s. oben zu Todtenge-
spr. 21, 1.

1. τὸ τῆς Μαίας βρέφος, d. i.
Hermes. — δηλοῖ .. ἀποβησόμενον,
s. z. II, 53. — ὅσον ἐπὶ, quantum
ad, was anbelangt. Iup. trag.
21: ὅσον ἐπὶ σοὶ καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ.
Phalar. 2, 8: καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ γῆ,
βαθεῖ λιμῶ ἀεὶ συνῆμεν ἄν. Catapl.

ἢ τὸν Ἄρη· καὶ τούτου γὰρ ἐξείλκυσε λαθὸν ἐκ τοῦ κολεοῦ τὸ ξίφος, ἵνα μὴ ἑμαυτὸν λέγω, ὃν ἀφώπλισε τοῦ τόξου καὶ τῶν βελῶν.

2 ΗΦ. Τὸ νεογνὸν ταῦτα, ὃ μόλις ἔστηκε, τὸ ἐν τοῖς σπαργάνοις;

ΑΠ. Εἶση, ὦ Ἥφαιστε, ἦν σοι προσέλθῃ μόνον.

ΗΦ. Καὶ μὴν προσῆλθεν ἤδη.

ΑΠ. Τί οὖν; πάντα ἔχεις τὰ ἐργαλεῖα καὶ οὐδὲν ἀπόλωλεν αὐτῶν;

ΗΦ. Πάντα, ὦ Ἄπολλον.

ΑΠ. Ὅμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς.

ΗΦ. Μὰ Δία, τὴν πυράγραν οὐχ ὄρω.

ΑΠ. Ἄλλ' ὄψει που ἐν τοῖς σπαργάνοις αὐτὴν τοῦ βρέφους.

ΗΦ. Οὕτως ὀξύχειρ ἐστί, καθάπερ ἐν τῇ γαστρὶ ἐκμελετήσας τὴν κλεπτικὴν;

3 ΑΠ. Οὐ γὰρ ἤκουσας αὐτοῦ καὶ λαλοῦντος ἤδη σταμύλα καὶ ἐπίτροχα· ὁ δὲ καὶ διακονεῖσθαι ἡμῖν ἐθέλει. χθὲς δὲ προκαλεσάμενος τὸν Ἐρωτα κατεπάλαισεν εὐθύς οὐκ οἶδ' ὅπως ὑφελὼν τὰ πόδε· εἶτα μεταξὺ ἐπαινούμενος τῆς Ἀφροδίτης μὲν τὸν κεστὸν ἐκλεψε προσπτυξαμένης αὐτὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ, τοῦ Διὸς δὲ γελῶντος ἔτι τὸ σκῆπτρον· εἰ δὲ μὴ βαρύτερος ὁ κεραυνὸς ἦν καὶ πολὺ τὸ πῦρ εἶχε, κάκεινον ἂν ὑφείλετο.

ΗΦ. Γοργόν τινα τὸν παῖδα φῆς.

ΑΠ. Οὐ μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ μουσικόν.

ΗΦ. Τῷ τοῦτο τεκμαίρεσθαι ἔχεις;

4 ΑΠ. Χελώνην που νεκρὰν εὐρῶν ὄργανον ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο· πήχεις γὰρ ἐναρμόσας καὶ ζυγώσας, ἔπειτα κολ-

1: ὅσον ἐπ' ἐμοί. u. ö. — τούτου, wovon abhängig? S. zu Todtengespr. 22, 1.

2. ταῦτα, näml. ἐποίησεν. — καὶ μὴν, atqui. — ἐκμελετήσας. Wie ist das Masculin. zu erklären, da doch τὸ βρέφος Subiect ist?

3. τῆς Ἀφροδίτης, s. oben zu Todtengespr. 22, 3. — γελῶντος ἔτι, während er noch lachte (darüber dass er den Eros besiegt hatte). — εἰ δὲ μὴ .. ἦν, wir: wenn nicht gewesen wäre,

Kr. Gr. §. 54, 10, 3. — οὐ μόνον, näml. γοργόν τινα φημι τὸν παῖδα. Vgl. Vit. auct. 7. Toxar. 1.

4. χελώνην κτέ. Hermes erfand die χέλυσ oder Lyra bei Gelegenheit seines an Apollon verübten Rinderdiebstahls in Arkadien, s. den homer. Hymnus auf ihn. — πήχεις. Darunter sind die beiden schlank und zierlich gebogenen aus der Basis oder dem Schallgehäuse (das bei der Lyra rund, bei der Kithara eckig war) hervorragenden Seitenstücke zu verstehen;

λάβους ἐμπήξας καὶ μαγάδα ὑποθεῖς καὶ ἐντεινόμενος ἐπὶ χορδὰς, ἐμελάθει πάνυ γλαφυρόν, ὧ Ἥφαιστε, καὶ ἐναρμόμιον, ὡς καὶ μὲ ἀντῶ φθονεῖν πάλαι κιθαρίζειν ἀσκοῦντα. ἔλεγε δὲ ἡ Μαῖα, ὡς μηδὲ μένοι τὰς νύκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀλλ' ὑπὸ περιεργίας ἄχρι τοῦ Ἄιδου κατίοι, κλέψων τι κακείθεν δηλαδῆ. ὑπόπτερος δ' ἐστὶ καὶ φάβδον τινὰ πεποιήται θαυμασίαν τὴν δύναμιν, ἣ ψυχαγωγεῖ καὶ κατάγει τοὺς νεκρούς.

ΗΦ. Ἐγὼ ἐκείνην ἔδωκα ἀντῶ παίγμιον εἶναι.

ΑΠ. Τοιγαροῦν ἀπέδωκέ σοι τὸν μισθόν, τὴν πυράγραν —

ΗΦ. Εὐ γε ὑπέμνησας· ὥστε βαδιοῦμαι ἀποληψόμενος αὐτήν, εἴ που, ὡς φῆς, εὐρεθείη ἐν τοῖς σπαργάνοις.

7 (8).

ΗΦΑΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΦ. Τί με, ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; ἦκω γάρ, ὡς ἐκέλευσας, ἔχων τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθον δέοι μιᾷ πληγῇ διακόψαι.

ΖΕΥΣ. Εὐ γε, ὦ Ἥφαιστε· ἀλλὰ δίελέ μου τὴν κεφαλὴν ἐς δύο κατενεγκῶν.

ΗΦ. Πειρᾶ μου, εἰ μέμηνα; πρόσταττε δ' οὖν τι ἄλλο, ὅπερ ἐθέλεις σοι γενέσθαι.

zwischen deren oberem Ende befand sich das Joch (ζυγόν), an dem die Saiten durch die Wirbel (κόλλοι, hier bei Luc. κόλλαβοι) gespannt und gestimmt wurden; μαγάς ist der Steg. [Vgl. Carl v. Jahn in Gerhard's Denkm. 1858. n. 115. p. 181—190. nebst den Abbildungen n. 1 bis 4.]. — κολλάβους, anattisches Wort für κόλλοι. — πεποιήται, hat sich gemacht, angeschafft. — τὴν δύναμιν, nähere Bestimmung zu θαυμασίαν. Iup. conf. 4: τότε μὲν δὲ θαυμασίος ἐδόκει μοι τὴν βίαν. u. s. — παίγμιον εἶναι. wir: zum Spielzeug. Diese Hinzufügung des Infinit. εἶναι ist mehr poetisch und dialektisch; bei den Attikern ist dieselbe seltner. Kr. Gr. II. §. 55, 3, 21. Long. pastor. 1, 19: καὶ τοὺς τυρούς δῶρον εἶναι δίδωσι. Ebenso ἔχειν, Toxar. 45: δός μοι

τὴν θυγατέρα σου γυναῖκα ἔχειν. Vgl. Catapl. 7: ἔφορόν σε καὶ λατρὸν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων ἀμαρτημάτων ἀπελίμπανον. — τὴν πυράγραν. Hinzusetzen wollte er κλέψας, aber Hephästos unterbricht ihn.

ὀξύτατον, zu verbinden mit ἔχων, die Axt gehörig scharf habend. Was in diesem Gespräche dem Hephästos zugeschrieben wird, schreiben Andere dem Prometheus oder dem Hermes oder dem Palamaon zu. Luc. folgt dem Pindar. Ol. 7, 35 (65). — εἰ καί, si etiam. — ἐς δύο, näml. μέρη. Toxar. 54: ἐς δύο κατεκόπη τὸ Σκυθικὸν ἄπαν. Dial. meretr. 13, 4: λοχαγοῦ ἐς δύο τὴν κεφαλὴν διηρημένου. Conviv. 44: διεῖλε τὸ κρανίον ἐς δύο. — κατενεγκῶν. Welches Wort ist das Object? Vgl. I, 3. — τι ἄλλο. Rhet. praec. 23: νύκτωρ τι

ΖΕΥΣ. Τοῦτο αὐτό, διαιρεθῆναί μοι τὸ κρανίον· εἰ δὲ ἀπειθήσεις, οὐ νῦν πρῶτον ὀργιζομένου πειράσῃ. ἀλλὰ χρὴ καθικνεῖσθαι παντὶ τῷ θυμῷ, μηδὲ μέλλειν· ἀπόλλυμαι γὰρ ὑπὸ ὠδίνων, αἷ μοι τὸν ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν.

ΗΦ. Ὅρα, ὦ Ζεῦ, μὴ κακὸν τι ποιήσωμεν· ὄξυς γὰρ ὁ πέλεκυς ἐστὶ καὶ οὐκ ἀναιμωτὶ οὐδὲ κατὰ τὴν Εἰλήθυιαν μαιώσεται σε.

ΖΕΥΣ. Κατένεγκε μόνον, ὦ Ἥφαιστε, θαρρῶν· οἶδα ἐγὼ τὸ συμφέρον.

ΗΦ. Ἄκων μὲν, κατοίσω δέ· τί γὰρ χρὴ ποιεῖν σοῦ κελύοντος; τί τοῦτο; κόρη ἔνοπλος; μέγα, ὦ Ζεῦ, κακὸν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ· εἰκότως γοῦν ὄξύθυμος ἦσθα, τηλικαύτην ὑπὸ τῇ μήνιγγι παρθένον ζωογονῶν, καὶ ταῦτα ἔνοπλον· ἢ που στρατόπεδον, οὐ κεφαλὴν ἐλελήθεις ἔχων. ἢ δὲ πηδᾶ καὶ πυρριχίζει καὶ τὴν ἀσπίδα τινάσσει καὶ τὸ δόρυ πάλλει καὶ ἐνθουσιᾶ, καὶ τὸ μέγιστον, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γεγένηται ἤδη ἐν βραχεῖ· γλαυκῶπις μὲν, ἀλλὰ κοσμεῖ καὶ τοῦτο ἢ κόρυς. ὥστε, ὦ Ζεῦ, μαίωτρά μοι ἀπόδος ἐγγυήσας ἤδη αὐτήν.

ΖΕΥΣ. Ἀδύνατα αἰτεῖς, ὦ Ἥφαιστε· παρθένος γὰρ αἰεὶ ἐθελήσει μένειν. ἐγὼ δ' οὖν τό γε ἐπ' ἐμοὶ οὐδὲν ἀντιλέγω.

ΗΦ. Τοῦτ' ἐβουλόμην· ἐμοὶ μελήσει τὰ λοιπά, καὶ ἤδη συναρπάσω αὐτήν.

ΖΕΥΣ. Εἰ σοι ῥάδιον, οὕτω ποίει· πλὴν οἶδα ὅτι ἀδυνάτων ἐράς.

ἄλλο ὑποτελεῖν. — τοῦτο αὐτό, eben das, näml. προστάτω. — πειράσῃ, näml. μου. Hephästos hatte den Zorn des Zeus schon einmal empfunden, als ihn dieser aus dem Himmel warf, woher sich auch seine Lahmheit schrieb; II. 1, 590 f. — κατὰ τὴν Εἰλ., nach Art der Eil. — ἄκων μὲν, κατοίσω δέ, s. zu Todtengespr. 10, 6. — καὶ ταῦτα, und zwar. — ἐλελήθεις ἔχων, s. zu Todtengespr. 16, 4. — τὸ μέγιστον, id quod maximum est. — καλὴ πάνυ. Oft wird πάνυ nachgestellt, Piscat. 20.

Rhet. praec. 15. Alexand. 55. Iup. conf. 3. Anach. 15. Catapl. 24. u. s. — μαίωτρα, Hebammenlohn, nur hier vorkommendes Wort. — τό γε ἐπ' ἐμοί, was mich wenigstens anlangt; ebenso Rhet. praec. 1. Pseudolog. 27. τὸ ἐπ' ἐμαυτῷ Abdicat. 32. — ἀδυνάτων ἐράς. Hermotim. 51: ἐμήνυσα πρὸς σε ὑπ' εὐνοίας, ὅτι ἀδυνάτων ἐράς. Catapl. 4: ὄρων ἀδυνάτων ἐφιέμενον. Eurip. Herc. fur. 317: ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἐράν. Soph. Antig. 90: ἀλλ' ἀμηχάνων ἐράς.

8 (11).

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ.

ΑΦΡ. Τί ταῦτα, ὦ Σελήνη, φασὶ ποιεῖν σε; ὅπου κατὰ 1
τὴν Καρίαν γένη, ἰστάναι μὲν σε τὸ ζεύγος ἀφορῶσαν ἐς τὸν
Ἐνδυμίωνα καθεύδοντα ὑπαίθριον, ἅτε κυνηγέτην ὄντα,
ἐνίοτε δὲ καὶ καταβαίνειν παρ' αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ;

ΣΕΛ. Ἐρώτα, ὦ Ἀφροδίτη, τὸν σὸν υἱόν, ὅς μοι τούτων
αἴτιος.

ΑΦΡ. Ἐὰ ἐκεῖνος ὑβριστὴς ἐστίν· ἐμὲ γοῦν αὐτὴν τὴν
μητέρα οἶα δέδρακεν, ἄρτι μὲν ἐς τὴν Ἴδην κατὰ γων Ἀγχίσου
ἐνεκα τοῦ Ἰλιέως, ἄρτι δὲ ἐς τὸν Λίβανον ἐπὶ τὸ Ἀσσύριον
ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ Φερσεφάττῃ ἐπέραστον ποιήσας ἐξ
ἡμισείας ἀφείλετό με τὸν ἐρώμενον· ὥστε πολλάκις ἠπειλήσα,
εἰ μὴ παύσεται τοιαῦτα ποιῶν, κλάσειν μὲν αὐτοῦ τὰ τόξα
καὶ τὴν φαρέτραν, περιαιρήσειν δὲ καὶ τὰ πτερά· ἤδη δὲ καὶ
πληγὰς αὐτῷ ἐνέτεινα ἐς τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ· ὃ δὲ οὐκ
οἶδ' ὅπως τὸ παραντίκα δεδιῶς καὶ ἰκετεύων μετ' ὀλίγον
ἐπιλέλησται ἀπάντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, καλὸς ὁ Ἐνδυμίων 2
ἐστίν; εὐπαραμύθητον γὰρ οὕτω τὸ δεινόν.

ΣΕΛ. Ἐμοὶ μὲν καὶ πάννυ καλός, ὦ Ἀφροδίτη, δοκεῖ,

1. τί ταῦτα .. φασὶ ποιεῖν σε =
τί ταῦτά ἐστιν, ἃ φασὶ ποιεῖν σε.
— κατὰ τὴν Καρίαν, in die Ge-
gend von, nach, Iup. trag. 16:
γίγνομαι κατὰ τὴν Ποικίλην. Phi-
loposeud. 25: κατὰ τὸ δικαστήριον
ἐγενόμην. Somn. 15: καθ' οὓς γε-
νοίμην τῇ πτήσει. — τὸ ζεύγος.
Der Selene wird ebenso wie dem
Sonnengott ein Gespann beige-
legt, auf dem sie durch den Him-
mel fährt. — ἐς τὸν Ἐνδυμίωνα.
Apollodor. 1, 7, 5: Καλύκῃς καὶ
Ἀεθλίου παῖς Ἐνδυμίων γίγνεται,
ὅστις, ἐκ Θεσσαλίας Αἰολέας ἀγα-
γών, Ἥλιν ὤκισε. λέγουσι δὲ αὐτὸν
τινες ἐκ Διὸς γενέσθαι. τούτου
κάλλει διενεγκόντος ἠράσθη Σε-
λήνη. Ζεὺς δὲ αὐτῷ δίδωσιν ὃ βού-
λεται ἐλέσθαι. ὃ δὲ αἰρεῖται κοι-
μᾶσθαι διὰ παντὸς ἀθάνατος καὶ
ἀγήρωσ μένων. Nach einer andern
Sage hatte er seine Heimath auf
dem Berge Latmos in Karien, da-
her Latmion bei Ovid. — καθεύ-
δοντα ὑπαίθριον, Kr. Gr. §. 57, 5,

4. — ἅτε, s. zu II, 21. — Ἀγχίσου.
Zu diesem, während er auf dem
Ida weidete, kam Aphrodite und
gebar von ihm den Aeneias. — Ἀσσύ-
ριον ἐκ. μειρ., Adonis, welcher der
Sohn des assyrischen Königs
Theias oder des Kinyras, des Er-
bauers von Paphos auf Kypros,
war. — Φερσεφάττῃ. „Aphrodite
nämlich gab den Tod des Adonis
der Persephone schuld, die ihr
diesen schönen Jüngling missgönnt
und ihn auf diese Art zu sich in
die Unterwelt gebracht habe.“
Poppo. — ἐξ ἡμισείας, s. oben zu
Todtengespr. 16, 1. — κλάσειν,
zerbrechen. Selten ist der Ge-
brauch dieses Verb. simpl.; ge-
wöhnlicher steht es vom Abbre-
chen junger Schösslinge. — τὸ
παραντίκα, für den Augen-
blick, augenblicklich; Kr.
Gr. §. 50, 5, 13.

2. οὕτω, näml. wenn Endymion
schön ist. — ἐμοὶ μὲν. Welches ist

καὶ μάλιστα ὅταν ὑποβαλόμενος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰ ἀκόντια ἤδη ἐκ τῆς χειρὸς ὑπορρέοντα, ἡ δεξιὰ δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ ἄνω ἐπικεκλασμένη ἐπιπρέπη τῷ προσώπῳ περικειμένη, ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ ὕπνου λελυμένος ἀναπνέῃ τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄσθμα. τότε τοίνυν ἐγὼ ἀσοφητὶ κατιοῦσα, ἐπ' ἄκρων τῶν δακτύλων βεβηκνῖα, ὡς ἂν μὴ ἀνεγρόμενος ἐκταραχθεῖη — οἶσθα· τί οὖν ἂν σοι λέγοιμι τὰ μετὰ ταῦτα; πλὴν ἀπόλλυμαί γε ὑπὸ τοῦ ἔρωτος.

9 (13).

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

1 ΖΕΥΣ. Παύσασθε, ὦ Ἀσκληπιὲ καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους ὡσπερ ἄνθρωποι· ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα καὶ ἀλόγρια τοῦ συμποσίου τῶν θεῶν.

ΗΡΑ. Ἄλλὰ ἐθέλεις, ὦ Ζεῦ, τουτοῦ τὸν φαρμακεία προκατακλίνεσθαί μου;

ΑΣΚ. Νῆ Δία· καὶ ἀμείνων γὰρ εἰμι.

ΗΡΑ. Κατὰ τί, ὦ ἐμβρόντητε; ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν ἢ μὴ θέμις ποιοῦντα, νῦν δὲ κατ' ἔλεον αὐτίς ἀθανασίας μετείληφας;

ΑΣΚ. Ἐπιλέλησαι γὰρ καὶ σύ, ὦ Ἡράκλεις, ἐν τῇ Οἴτῃ καταφλεγείς, ὅτι μοι ὄνειδίξεις τὸ πῦρ;

ΗΡΑ. Οὐκ οὐν ἴσα καὶ ὅμοια βεβίωται ἡμῖν, ὅς Διὸς μὲν υἱὸς εἰμι, τσαῦτα δὲ πεπόνηκα ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καταγωνιζόμενος καὶ ἀνθρώπους ὑβριστὰς τιμωρούμενος· σύ

der Gegensatz? S. zu III, 5. — καὶ πάνυ, gar sehr, ganz ausnehmend. — ἀναπνέῃ, ausathmen, selten. — ὡς ἂν, s. zu Todtengespr. 4, 2. — οἶσθα. Selene bricht ab, weil Aphrodite das Uebrige schon von selbst weiss. — ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. Warum der Artikel?

1. καὶ ἀμείνων γὰρ, s. zu Todtengespr. 6, 5. — ὦ ἐμβρόντητε, donnerschlächtig. Asklepios nämlich war vom Zeus mit dem Blitzstrahl erschlagen worden, weil er den Glaukos oder Hippolytos wieder lebendig gemacht hatte, und Pluton sich dadurch beeinträchtigt glaubte. Zur Entschädigung da-

für versetzte ihn Zeus auf Apollon's Bitten in den Himmel. — ἢ διότι, s. oben zu 2, 1. — κατ' ἔλεον, aus Mitleid. — ἐπιλέλησαι .. καταφλεγείς. In Prosa seltene Verbindung. Eurip. Bacch. 188: ἐπιλελήσμεθ' ἠδέως γέροντες ὄντες. Kr. Gr. II. §. 56, 7, 2. — καὶ σύ, so wie ich. — ἐν τῇ Οἴτῃ, s. zu Todtengespr. 16, 5. — ἴσα καὶ ὅμοια, auf gleiche und ähnliche Weise. So steht ἴσος und ὅμοιος oft verbunden; s. zu 14, 10. Uebrigens vgl. Piscat. 37: τί γὰρ ὑμῖν τοιοῦτο βεβίωται; Kr. Gr. §. 52, 3, 4. — ὅς, der ich, da ich. — τὸν βίον, s. zu II, 4. — θηρία, den nemeischen Lö-

δὲ ῥιζοτόμος εἶ καὶ ἀγύρτης, νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις
χρήσιμος ἐπιθήσειν τῶν φαρμάκων, ἀνδρῶδες δὲ οὐδὲν ἐπι-
δεδειγμένος.

ΑΣΚ. Εὖ λέγεις, ὅτι σου τὰ ἐγκαύματα ἰασάμην, ὅτε 2
πρώην ἀνῆλθες ἡμίφλεκτος, ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος τὸ
σῶμα, καὶ τοῦ χιτῶνος καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ πυρός· ἐγὼ δὲ εἶ
καὶ μηδὲν ἄλλο, οὔτε ἐδούλευσα ὥσπερ σὺ οὔτε ἔξαινον ἔρια
ἐν Λυδία, πορφυρίδα ἐνδεδυκῶς καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆς Ὀμ-
φάλης χρυσῶ σανδάλῳ, ἀλλὰ οὐδὲ μελαγχολήσας ἀπέκτεινα
τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα.

ΗΡΑ. Εἰ μὴ παύσῃ λαιδορούμενός μοι, ἀντίκα μάλα εἶση,
ὥς οὐ πολὺ σε ὀνήσει ἢ ἀθανασία, ἐπεὶ ἀράμενός σε ῥίψω
ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε μηδὲ τὸν Παιῶνα ἰάσασθαι
σε τὸ κρανίον συντριβέντα.

ΖΕΥΣ. Παύσασθε, φημί, καὶ μὴ ἐπιταράττετε ἡμῖν τὴν
ξυνουσίαν, ἢ ἀμφοτέρους ἀποπέμψομαι ὑμᾶς τοῦ ξυμποσίου.
καίτοι εὐγνωμον, ὧ Ἡράκλεις, προκατακλίνεσθαι σου τὸν
Ἄσκληπιὸν ἄτε καὶ πρότερον ἀποθανόντα.

10 (14).

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΕΡΜ. Τί σκυθρωπός, ὦ Ἀπολλών;

ΑΠ. Ὅτι, ὦ Ἐρμῆ, δυστυχῶ ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς.

wen, den erymanthischen Eber, die
lernäische Schlange. — χρήσιμος
ἐπιθήσειν, brauchbar, taug-
lich um auflegen zu können.
So ist der Infinitiv. fut. zu erklä-
ren. Vgl. Thucyd. 3, 28: γνόντες
δὲ οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν οὔτ' ἀπο-
κωλύσειν δυνατοὶ ὄντες. u. A. Vgl.
Kr. Gr. §. 53, 7, 11. — τῶν φαρμά-
κων, von deinen Mitteln, Ge-
netiv. partitiv. Iup. trag. 35: ἐπί-
χει τῶν βλασφημιῶν. Dissert. c.
Hes. 7: ἐπιφοροῖη τῆς γῆς. Pro-
merc. cond. 2: ἐπιπάττειν τῶν
φαρμάκων. Rhet. praec. 16. Pisc.
22 u. s.

2. εὖ λέγεις, ὅτι. Wir: freilich,
weil od. denn. — τοῦ χιτῶνος,
zu verstehen von dem mit dem
Blute des Kentauren Nessos ver-
gifteten Gewande, welches Deia-
neira dem Herakles schickte. —

εἶ καὶ μηδὲν ἄλλο. Elliptische
Redeweise, näml. ἐποίησα. — ἐδού-
λευσα. Nach der späteren Sage
wurde Herakles an die Königin
der Lyder Omphale durch Hermes
verkauft und musste derselben
dienen und sich weiblichen Ver-
richtungen unterwerfen. — ἀλλ'
οὐδέ, s. zu Todtengespr. 24, 1. —
τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. Hera-
kles tödtete in der Raserei die
Megara und die mit ihr gezeugten
Kinder. — ἀντίκα μάλα εἶση, s. zu
Todtengespr. 16, 3. — ἐπὶ κεφαλὴν,
kopfüber. — τὸν Παιῶνα. Bei
Homer. der Arzt der Götter. —
τὸ κρανίον συντριβέντα. Statt des
Accusat. auch der Genetiv., s. zu
II, 48. — φημί, s. zu Todtengespr.
22, 1. — ἄτε καί, utpote etiam.
Ver. hist. 2, 9. Toxar. 48. u. ö.

1. σκυθρωπός, näml. εἶ, was im

ΕΡΜ. "Αξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτο· σὺ δὲ τί δυστυχεῖς;
ἢ τὸ κατὰ τὴν Δάφνην σε λυπεῖ ἔτι;

ΑΠ. Οὐδαμῶς· ἀλλὰ ἐρώμενον πενθῶ τὸν Λάκωνα τὸν Οἰβάλου.

ΕΡΜ. Τέθνηκε γάρ, εἰπέ μοι, ὁ Ἵακινθος;

ΑΠ. Καὶ μάλα.

ΕΡΜ. Πρὸς τίνος, ὦ Ἄπολλον; [ἦ] τίς οὕτως ἀνέραστος
ἦν, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ καλὸν ἐκεῖνο μειράκιον;

ΑΠ. Αὐτοῦ ἐμοῦ τὸ ἔργον.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν ἐμάνης, ὦ Ἄπολλον;

ΑΠ. Οὐκ, ἀλλὰ δυστύχημά τι ἀκούσιον ἐγένετο.

ΕΡΜ. Πῶς; ἐθέλω γὰρ ἀκούσαι τὸν τρόπον.

- 2 ΑΠ. Δισκεύειν ἐμάνθανε, κἀγὼ συνεδίσκευον αὐτῷ· ὁ δὲ κάκιστα ἀνέμων ἀπολούμενος, ὁ Ζέφυρος, ἦρα μὲν ἐκ πολ-
λοῦ καὶ αὐτός, ἀμελούμενος δὲ καὶ μὴ φέρων τὴν ὑπεροψίαν,
ἐγὼ μὲν ἀνέρριψα, ὥσπερ εἰώθειμεν, τὸν δίσκον ἐς τὸ ἄνω,
ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ Ταῦγέτου καταπνεύσας ἐπὶ κεφαλὴν τῷ παιδὶ
ἐνέσεισε φέρων αὐτόν, ὥστε ἀπὸ τῆς πληγῆς αἵμά τε ῥυῆναι
πολὺ καὶ τὸν παῖδα εὐθέως ἀποθανεῖν. ἀλλὰ ἐγὼ τὸν μὲν
Ζέφυρον ἀντίκα ἠμυνάμην κατατοξεύσας, φεύγοντι ἐπισπό-
μενος ἄχρι τοῦ ὄρους, τῷ παιδὶ δὲ καὶ τάφον ἐχασάμην ἐν
Ἀμύκλαις, ὅπου ὁ δίσκος αὐτόν κατέβαλε, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵμα-
τος ἄνθος ἀναδοῦναι τὴν γῆν ἐποίησα ἠδιστον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ

Dialog nicht vermisst wird. — τὸ κατὰ τὴν Δάφνην, die Ge-
schichte mit der D. Kr. Gr. §. 43, 4, 21. — τὸν Λάκ. τὸν Οἰβάλου.
Hyakinthos war der Sohn des spartanischen Königs Amyklas, der des Oebalos Grossvater war. Ebenso nennt ihn Ovidius des Oebalus Sohn. — πρὸς τίνος, nämli. τέθνηκεν. Catapl. 26: οὗτοι πάν-
τες πρὸς τοῦ ἀλιτηρίου τεθναῖσιν. πρὸς, wie sonst bei derartigen Neutren ὑπό (Kr. Gr. §. 52, 3, 1.), findet sich bei Späteren, z. B. Arrian. u. A., nicht selten.

2. ὁ δὲ κάκ. ἀνέμ. ἀπολούμ., s. oben zu 1, 1. — ἐγὼ μὲν ἀνέρριψα. Des Gegensatzes wegen findethier eine Anakoluthie Statt. Das Hauptsubject wird durch ὁ δὲ wieder aufgenommen. Die gewöhnliche

Verbindung würde etwa folgende sein: ἀμελούμ. δὲ καὶ μὴ φέρων τὴν ὑπεροψίαν, ἐμοῦ ἀναρρίψαν-
τος, ὥσπ. εἰώθ., τὸν δίσκον ἐς τὸ ἄνω, καταπνεύσας ἐνέσεισε κτέ. Ebenso Dial. deor. 23, 2: ὁ μὲν-
τοι Πρίαπος, γελοῖον γὰρ τί σοι διηγῆσομαι, πρῶην ἐν Λαμψάκῳ γενόμενος, ἐγὼ μὲν περιήειν τὴν πόλιν, ὁ δὲ κτέ. Vgl. Kr. Gr. §. 56, 9, 3. — Ταῦγέτου. Gebirge zwischen Lakonien und Messenien. Zephyros nämlich trieb aus Eifersucht den von Apollon geworfenen Diskos gegen das Haupt des schönen Knaben. — φέρων, s. zu II, 22. — ἐχασάμην, liess sich aufwerfen, errichten. — Ἀμύκλαις. Stadt Lakoniens mit einem berühmten Tempel des Apollon. Die Basis der Bildsäule des Apollon daselbst galt für das Grabmal des

εὐανθέστατον ἀνθέων ἀπάντων, ἔτι καὶ γράμματα ἔχον
ἐπαιάζοντα τῷ νεκρῷ. ἄρά σοι ἀλόγως λελυπηῆσθαι δοκῶ;

ΕΡΜ. Ναί, ὦ Ἄπολλον· ἦδεις γὰρ θνητὸν πεποιημένος
τὸν ἐρώμενον· ὥστε μὴ ἄχθου ἀποθανόντος.

11 (16).

ΗΡΑΣ ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

ΗΡΑ. Καλὰ μὲν, ὦ Λητοῖ, καὶ τὰ τέκνα ἔτεκες τῷ Διί. 1

ΛΗΤ. Οὐ πᾶσαι, ὦ Ἥρα, τοιούτους τίκτειν δυνάμεθα,
οἷος ὁ Ἥφαιστός ἐστιν.

ΗΡΑ. Ἄλλὰ οὗτος μὲν ὁ χωλὸς ὅμως χρήσιμός γέ ἐστι,
τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ κατακεκόσμηκεν ἡμῖν τὸν οὐρανόν,
καὶ τὴν Ἀφροδίτην ἔγημε καὶ σπουδάζεται πρὸς αὐτῆς, οἱ δὲ
σοὶ παῖδες ἢ μὲν αὐτῶν ἀρρενικὴ πέρα τοῦ μετρίου καὶ
ὄρειος, καὶ τὸ τελευταῖον ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα πάντες
Ἰασιν οἷα ἐσθίει, ξενοκτονοῦσα καὶ μιμουμένη τοὺς Σκύθας
αὐτοὺς, ἀνθρωποφάγους ὄντας· ὁ δὲ Ἀπόλλων προσποιεῖται
μὲν πάντα εἰδέναί, καὶ τοξεύειν καὶ κιθαρίζειν καὶ ἰατρὸς
εἶναι καὶ μαντεύεσθαι, καὶ καταστησάμενος ἐργαστήρια τῆς
μαντικῆς, τὸ μὲν ἐν Δελφοῖς, τὸ δὲ ἐν Κλάρω καὶ ἐν Διδύ-

Hyacinthos. — γράμματα. Aus dem vergossenen Blute des Hyak. sprossste die gleichnamige Blume (nicht etwa unsere Hyacinthe, s. unser Wörterbuch), auf deren Blätterstreifen man den Wehklagelaut AI, AI lesen wollte. Ovid. Metam. 10, 215 f.:

Ipse suos gemitus foliis inscribit,
et ai ai

Flos habet inscriptum.

— ἦδεις, s. zu Todtengespr. 22, 2.

— πεποιημένος, s. zu Todtengespr. 10, 5. — τὸν ἐρώμενον, zu deinem Geliebten.

1. Καλὰ μὲν. Der Gegensatz *χρήσιμα δὲ οὐ* liegt in den folgenden Worten der Hera. — καὶ τὰ τέκνα, näm. so wie du selbst schön bist. Leto hatte dem Zeus den Apollon und die Artemis geboren. — κατακεκόσμηκεν . . ἔγημε. Beachte den Wechsel der Tempora; s. zu 13, 1. — πρὸς αὐτῆς, s. zu II, 25. — οἱ δὲ σοὶ παῖδες ἢ μὲν, s. zu

Todtengespr. 14, 3. — πέρα τοῦ μετρίου, mehr als recht ist, über das Maass hinaus, oft bei Lucian. vorkommende Formel. Dial. deor. 6, 3. Catapl. 2. Piscat. 31. De hist. conscr. 7. 10. De saltat. 21. 75. Rhet. praec. 10. Auch so Navig. 1 zu schreiben. Vgl. hiermit die Formeln *πέρα τοῦ μετρίως ἔχοντος* (Todtengespr. 15, 1.), *πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος*, *πέρα τοῦ πιθανοῦ*. — τὸ τελευταῖον, s. zu II, 38. — οἷα ἐσθίει. In Tauris nämlich, der jetzigen Krimm, wurden von den Einwohnern alle Fremden der Artemis geopfert. — ἐν Δελφοῖς. Zu Delphoi in Phokis war das berühmteste Orakel des Apollon. — ἐν Κλάρω. Klaros, ein Ort in Ionien in der Nähe von Kolophon auf einer Landspitze, hatte ein Orakel des Apollon, das von der Manto, der Tochter des Teiresias, gegründet worden sein soll. Didyma, jetzt Jeronda oder Joran,

μοις, ἑξαπατᾶ τοὺς χρωμένους αὐτῷ, λοξὰ καὶ ἐπαμφοτερίζοντα πρὸς ἑκάτερον τῆς ἐρωτήσεως ἀποκρινόμενος, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλουτεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ τοιούτου πολλοὶ γὰρ οἱ ἀνόητοι καὶ παρέχοντες αὐτοὺς καταγοητεύεσθαι· πλὴν οὐκ ἀγνοεῖται γε ὑπὸ τῶν ξυνετωτέρων τὰ πολλὰ τερατευόμενος· αὐτὸς γοῦν ὁ μάντις ἠγνόει μὲν ὅτι φονεύσει τὸν ἐρώμενον τῷ δίσκῳ, οὐ προεμαντεύσατο δὲ ὡς φεύξεται αὐτὸν ἡ Δάφνη, καὶ ταῦτα οὕτω καλὸν καὶ κομήτην ὄντα. ὥστε οὐχ ὀρθῶ καθ' ὅ τι καλλιτεκνοτέρα τῆς Νιόβης ἔδοξας.

- 2 ΛΗΤ. Ταῦτα μέντοι τὰ τέκνα, ἡ ξενοκτόνος καὶ ὁ ψευδόμαντις, οἶδα, ὅπως λυπεῖ σε ὀρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὁπότεν ἡ μὲν ἐπαινῆται ἐς τὸ κάλλος, ὁ δὲ καθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ θαυμαζόμενος ὑφ' ἀπάντων.

ΗΡΑ. Ἐγέλασα, ὦ Λητοῖ· ἐκεῖνος θαυμαστός, ὃν ὁ Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αἱ Μοῦσαι δικάσαι ἤθελον, ἀπέδειρεν ἂν αὐτὸς κρατήσας τῆ μουσικῆ; νῦν δὲ κατασοφισθεὶς ἄθλιος ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἀλούς· ἡ δὲ καλή σου παρθένος οὕτω καλή ἐστιν, ὥστε, ἐπεὶ ἔμαθεν ὀφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀκταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίδκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπ-

lag im Gebiete von Miletos in Ionien, und hier war der berühmte Tempel mit dem Orakel des didymäischen Apollon, der Sitz der Branchiden. — λοξά. Daher das Beiwort des Apollon *λοξίας*. — πρὸς ἑκάτερον τῆς ἐρωτήσεως, in *utramque interrogationis partem*, so dass der um Rath Fragende die Antwort nach zwei Seiten hin deuten konnte. — πλουτεῖ. Bekannt sind ja die Tempelschätze zu Delphoi (s. zu II, 42.) und anderwärts. — παρέχοντες αὐτ. καταγοητεύεσθαι, *praebentes se decipiendos*. Apol. pro merc. cond. 1: *παρέχειν ἑαυτὸν ἔλκεσθαι καὶ σύρεσθαι*. Sonst folgt nach *παρέχειν* der Infinitiv. Activ., s. zu II, 40. Ueber *παρέχειν* mit dem Particip. Fut. Pass. s. zu III, 1. — οὐκ ἀγνοεῖται . . τερατευόμενος, Kr. Gr. §. 56, 7, 1. — τὸν ἐρώμενον, den Hyakinthos. — τῆς Νιόβης, Niobe, die Tochter des phrygischen oder lydischen Königs Tantalos und Gemahlin

des thebanischen Königs Amphion, überhob sich ihres Kinderreichthums gegen die Leto. Die Rache, welche letztere deshalb an ihr nahm, ist bekannt durch die in Florenz noch vorhandene berühmte Marmorgruppe.

2. ἐγέλασα, s. zu Todtengespr. 9, 2. — ὁ Μαρσύας. Der Satyr Marsyas hatte sich mit dem Apollon in einen Wettkampf im Flötenspiele eingelassen, wobei die Musen das Richteramt versahen. Diese entschieden natürlich zu Gunsten des letzteren, und Marsyas wurde lebendig geschunden. — ἄθλιος ἀπόλωλεν, nicht ἀθλίως, s. zu IV, 14. Ebenso im Lateinischen *miser periit*. — ἀλούς, verurtheilt. — ἔμαθεν . . ὀφθεῖσα, s. zu Todtengespr. 10, 5. — Ἀκταίωνος. Aktäon, der Enkel des Kadmos, wurde von der Artemis in einen Hirsch verwandelt und von seinen eigenen Hunden auf dem Berge Kithäron zerrissen. Ovid.

αφῆκεν αὐτῷ τοὺς κύνας· ἐῷ γὰρ λέγειν, ὅτι οὐδὲ τὰς κνούσας ἂν ἐμαιοῦτο παρθένος γε αὐτῆ οὔσα.

ΛΗΤ. Μέγα, ὦ Ἥρα, φρονεῖς, ὅτι ξύνει τῷ Διὶ καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ, καὶ διὰ τοῦτο ὑβρίζεις ἀδεῶς. πλὴν ἀλλ' ὄψομαί σε μετ' ὀλίγον αὐθις δακρύνουσαν, ὅπότεν σε καταλιπὼν ἐς τὴν γῆν κατήη, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενος.

12 (18).

ΗΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ. Ἐγὼ μὲν ἡσχυνόμην ἂν, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος υἱὸς ἦν, θῆλυς οὕτω καὶ διεφθαρμένος ὑπὸ τῆς μέθης, μίτρα μὲν ἀναδεδεμένος τὴν κόμην, τὰ πολλὰ δὲ μαινομέναις ταῖς γυναιξὶ συνῶν, ἀβρότερος αὐτῶν ἐκείνων, ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλῷ καὶ κυμβάλοις χορεύων, καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἔοικῶς ἢ σοὶ τῷ πατρί.

ΖΕΥΣ. Καὶ μὴν οὕτός γε ὁ θηλυμίτρης, ὁ ἀβρότερος τῶν γυναικῶν, οὐ μόνον, ὦ Ἥρα, τὴν Λυδίαν ἐχειρώσατο καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὸν Τρωῶλον ἔλαβε καὶ [τοὺς] Θραῦκας ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατιωτικῷ τοὺς τε ἐλέφαντας εἶλε καὶ τῆς χώρας ἐκράτησε καὶ τὸν βασιλέα πρὸς ὀλίγον ἀντιστήναι τολμήσαντα αἰχμάλωτον ἀπήγαγε, καὶ ταῦτα πάντα ἐπραξεν ὀρχούμενος ἅμα καὶ χορεύων θύρσοις χρώμενος κιττίνοις, μεθύων, ὡς φῆς, καὶ ἐνθεάζων. εἰ δέ τις ἐπεχείρησε λοιδορήσασθαι αὐτῷ ὑβρίσας ἐς τὴν τελετὴν, καὶ τοῦτον ἐτιμωρήσατο ἢ καταδήσας

Metamorph. 3, 131 ff. — ἐμαιοῦτο, als Eileithyia, daher sie auch λοχεία heisst. — παρθένος γε αὐτῆ οὔσα = εἰ παρθένος γε αὐτῆ ἦν. — ταῦρος ἢ κύκνος, nämlich Zeus.

1. Ἐγὼ μὲν. Was ist als Gegensatz zu denken? — υἱός, Dionysos. — μίτρα ἀναδεδ. τὴν κόμην, s. oben zu 2, 2. — μαινομέναις ταῖς γυναιξί, den Mänaden oder Bakkchantinnen. — ὑπὸ τυμπάνοις κτέ., s. oben zu 2, 2. — τὴν Λυδίαν, Landschaft Kleinasiens. Desaltat. 22: ὁ Διόνυσος Τυρρηνοὺς καὶ Ἰνδοὺς καὶ Λυδοὺς ἐχειρώσατο. — τὸν Τρωῶλον, Gebirge Lydiens, jetzt Boz Dagh. — ἐπ' Ἰνδοὺς. Diese Fabel von dem Zuge des

Dionysos nach Indien bildete sich seit der Zeit Alexanders des Grossen. — στρατιωτικῷ. τὸ στρατιωτικόν für οἱ στρατιῶται oder ὁ στρατός wie τὸ βαρβαρικόν für οἱ βάρβαροι, u. a., s. Kr. Gr. §. 43, 4, 17. Der Dativ. drückt die Begleitung aus, auch von Truppen, die dann als Kriegsmittel dargestellt werden. Toxar. 39: ἦκον ἐπὶ τὴν χώραν Σαυρομάται μυρίοις ἰππεῦσιν. u. s. Ebenso im Latein., Caesar. bell. gall. 2, 7: ad castra Caesaris omnibus copiis contenderunt. Vgl. Zumpt. §. 473. Ueber die Stellung von οὕτος s. zu II, 6. — τὴν τελετὴν. Zu verstehen von der religiösen Feier, den Orgien des

τοῖς κλήμασιν ἢ διασπασθῆναι ποιήσας ὑπὸ τῆς μητρὸς ὡσπερ νεβρόν. ὄρας ὡς ἀνδρεῖα ταῦτα καὶ οὐκ ἀνάξια τοῦ πατρὸς; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφή πρόσεστιν αὐτοῖς, οὐδεὶς φθόνος, καὶ μάλιστα εἰ λογίσαιτό τις, οἷος ἂν οὗτος νήφων ἦν, ὅπου ταῦτα μεθύων ποιεῖ.

2 ΗΡΑ. Σὺ μοι δοκεῖς ἐπαινέσεσθαι καὶ τὸ εὖρημα αὐτοῦ, τὴν ἄμπελον καὶ τὸν οἶνον, καὶ ταῦτα ὄρων, οἷα οἱ μεθυσθέντες ποιοῦσι σφαλλόμενοι καὶ πρὸς ὕβριν τρεπόμενοι καὶ ὅλως μεμνηότες ὑπὸ τοῦ ποτοῦ· τὸν γοῦν Ἰκάριον, ᾧ πρῶτον ἔδωκε τὸ κλήμα, οἱ ξυμπόται αὐτοὶ διέφθειραν παίοντες ταῖς δικέλλαις.

ΖΕΥΣ. Οὐδὲν τοῦτο φῆς· οὐ γὰρ ὁ οἶνος ταῦτα οὐδὲ ὁ Διόνυσος ποιεῖ, τὸ δὲ ἄμετρον τῆς πόσεως καὶ τὸ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος ἐμφορεῖσθαι τοῦ ἀκράτου. ὅς δ' ἂν ἔμμετρα πίνῃ, ἰλαρώτερος μὲν καὶ ἠδίων γένοιτ' ἂν, οἶον δὲ ὁ Ἰκάριος ἔπαθεν, οὐδὲν ἂν ἐργάσαιτο οὐδένα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἔτι ζηλοτυπεῖν ἔοικας, ᾧ Ἡρα, καὶ τῆς Σεμέλης μνημονεύειν, ἢ γε διαβάλλεις τοῦ Διονύσου τὰ κάλλιστα.

Dionysos. — τοῖς κλήμασιν, Weinranken. Worauf sich übrigens das bezieht, ist zweifelhaft. — διασπασθῆναι κτέ. Pentheus, König von Thebae, der Sohn des Echion und der Agaue, der Tochter des Kadmos, leugnete die Gottheit des nach Thebae kommenden Dionysos, und wurde auf dem Kithäron von seiner eigenen Mutter in bakchischer Wuth zerfleischt. Ovid. Metam. 3, 512 ff. [des Euripides Bakchen.] — οὐδεὶς φθόνος, näml. ἐστὶ, man muss ihm das nicht verargen oder verübeln, es hat nichts auf sich, oft vorkommende Formel, Vit. auct. 21. Hermotim. 76. De conscr. hist. 8. Rhet. praec. 1. Pseudol. 30.

2. Ἰκάριον. Ikarios, ein Athenäer, nahm unter Pandion's Regierung den nach Attika kommenden Dionysos gastfreundlich auf.

Dafür gab ihm derselbe die Rebe und Schläuche mit Wein, mit denen er im Lande herumfuhr und die Gabe des Gottes vertheilte. Hirten, die ihre davon berauschten Genossen für vergiftet hielten, tödteten ihn und stürzten ihn in einen Brunnen oder begruben ihn unter einem Baume. — οὐδὲν τοῦτο φῆς, = τοῦτο, ὃ φῆς, οὐδὲν ἐστὶ, das ist nichts gesagt. Ebenso Dial. deor. 6, 5. Iup. trag. 32: ἀγροῖκον τοῦτο εἴρηκας. u. ö. Vgl. zu Gall. 26. — τὸ ἄμετρον, s. zu I, 8. — ἐμφορεῖσθαι τοῦ ἀκράτου. Prometh. 16: τῆς ἀμβροσίας ἐνεφορούμεθα, u. das. die Anm. — ἔμμετρα, Kr. Gr. §. 46, 5, 4. Philopseud. 38: παρθένης ἔμμετρα φθειγγομένη. Toxar. 62: ἄσκοπα τετοξέυκαμεν. u. s. — οὐδὲν . . οὐδένα, Kr. Gr. §. 67, 12, 1. Vgl. 16, 2: μὴ λέγε τοιοῦτον μηδέν. — ἢ γε, s. zu II, 25.

13 (19).

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

ΑΦΡ. Τί δήποτε, ὦ Ἐρως, τοὺς μὲν ἄλλους θεοὺς κατη-¹
γωνίσω ἅπαντας, τὸν Δία, τὸν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὴν
Ῥέα, ἐμὲ τὴν μητέρα, μόνης δὲ ἀπέχη τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπ'
ἐκείνης ἄπυρος μὲν σοὶ ἢ δᾶς, κενὴ δὲ οἰστῶν ἢ φαρέτρα, σὺ
δὲ ἄτοξος εἶ καὶ ἄστοχος;

ΕΡ. Δέδια, ὦ μῆτερ, αὐτὴν φοβερὰ γάρ ἐστι καὶ χα-
ροπὴ καὶ δεινῶς ἀνδρική· ὅποταν γοῦν ἐντεινάμενος τὸ τόξον
ἴω ἐπ' αὐτήν, ἐπισείουσα τὸν λόφον ἐκπλήττει με καὶ ὑπό-
τρομος γίνομαι καὶ ἀπορρεῖ μου τὰ τοξεύματα ἐκ τῶν χειρῶν.

ΑΦΡ. Ὁ Ἄρης γὰρ οὐ φοβερώτερος ἦν; καὶ ὅμως ἀφώ-
πλισας αὐτὸν καὶ νενίκηκας.

ΕΡ. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ἐκὼν προσίεται με καὶ προσκαλεῖται,
ἢ Ἀθηνᾶ δὲ ὑφορᾶται αἰεὶ, καὶ ποτε ἐγὼ μὲν ἄλλως παρέπτην
πλησίον ἔχων τὴν λαμπάδα, ἢ δέ, εἰ μοι πρόσει, φησί, νῆ
τὸν πατέρα, τῷ δορατίῳ σε διαπείρασα ἢ τοῦ ποδὸς λαβομένη
καὶ ἐς τὸν Τάρταρον ἐμβαλοῦσα ἢ αὐτὴ διασπασαμένη δια-
φθερῶ. πολλὰ τοιαῦτα ἠπείλησε· καὶ ὄρα δὲ δριμὺ καὶ ἐπὶ
τοῦ στήθους ἔχει πρόσωπόν τι φοβερόν, ἐχίδναις κατάκομον,
ὅπερ ἐγὼ μάλιστα δέδια· μορμολύττεται γάρ με, καὶ φεύγω
ὅταν ἴδω αὐτό.

ΑΦΡ. Ἀλλὰ τὴν μὲν Ἀθηνᾶν δέδιας, ὡς φῆς, καὶ τὴν²
Γοργόνην, καὶ ταῦτα μὴ φοβηθεῖς τὸν κεραυνὸν τοῦ Διός. αἱ
δὲ Μοῦσαι διὰ τί σοὶ ἄτρωτοι καὶ ἔξω βελῶν εἰσιν; ἢ κα-
κεῖναι. λόφους ἐπισείουσι καὶ Γοργόνας προφαίνουσιν;

ΕΡ. Αἰδοῦμαι αὐτάς, ὦ μῆτερ· σεμναὶ γάρ εἰσι καὶ αἰεὶ

1. ἐπ' ἐκείνης, bei od. an ihr.
Carp. 4: μὴ ἐπὶ πάντων χρόνῳ τῇ
κλειπτικῇ. — ἀφώπλισας αὐτ. καὶ
νενίκηκας. „Man bemerke diese
Zusammenstellung des Aorists
und des Perfekts, du entwaff-
netest ihn (momentan, bei einem
und dem andern Vorfalle), νενίκη-
κας, du hast ihn besiegt, bist
sein Besieger gewesen und
giltst seitdem fortwährend
dafür“. Poppo. Vgl. oben 11, 1. —
ἄλλως, von ungefähr, nur so,
temere. — καὶ ὄρα δέ, s. zu Todten-
gespr. 4, 1. — δριμύ. Kr. Gr. §. 46,
5. 6. Conviv. 16: δριμὺ καὶ παρὰ-

φορον βλέπων u. s. — πρόσωπον,
das Medusen- oder Gorgonen-
haupt. Athene nämlich trug einen
Schild, auf dessen Mitte das Me-
dusenhaupt abgebildet war.

2. Μοῦσαι. Anthol. Pal. 9, 39:
Ἄ Κύπρις Μούσαισι· κοράσια, τὰν
Ἀφροδίταν
τιμᾶτ', ἢ τὸν Ἐρῶν ὕμνιν ἐφο-
πλίσομαι.
καὶ Μοῦσαι ποτὶ Κύπριν· Ἄρει τὰ
στομύλα ταῦτα·
ἡμῶν δ' οὐ πέταται τοῦτο τὸ παι-
δάριον.

— ἔξω βελῶν, ausserhalb der

τι φροντίζουσι καὶ περὶ ᾧδὴν ἔχουσι, καὶ ἐγὼ παρίσταμαι
πολλάκις αὐταῖς κηλούμενος ὑπὸ τοῦ μέλους.

ΑΦΡ. Ἔα καὶ ταύτας, ὅτι σεμναί· τὴν δὲ Ἄρτεμιν τίνος
ἔνεκα οὐ τιτρώσκεις;

ΕΡ. Τὸ μὲν ὅλον οὐδὲ καταλαβεῖν αὐτὴν οἷόν τε φεύ-
γουσαν ἀεὶ διὰ τῶν ὄρων· εἶτα καὶ ἰδιόν τινα ἔρωτα ἤδη ἐρᾷ.

ΑΦΡ. Τίνος, ὦ τέκνον;

ΕΡ. Θήρας καὶ ἐλάφων καὶ νεβρῶν, αἰρεῖν τε διώκουσα
καὶ κατατοξεύειν, καὶ ὅλως πρὸς τῷ τοιούτῳ ἐστίν· ἐπεὶ τὸν
γε ἀδελφὸν αὐτῆς, καίτοι τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα καὶ ἐκη-
βόλον —

ΑΦΡ. Οἶδα, ὦ τέκνον, πολλὰ ἐκεῖνον ἐτόξευσας.

14 (20).

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

ΖΕΥΣ, ΕΡΜΗΣ, ΗΡΑ, ΑΘΗΝΑ, ΑΦΡΟΔΙΤΗ, ΠΑΡΙΣ
ἢ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

- 1 ΖΕΥΣ. Ἐρμῆ, λαβὼν τουτὶ τὸ μῆλον ἄπιθι ἐς τὴν Φρυ-
γίαν παρὰ τὸν Πριάμου παῖδα τὸν βουκόλον — νέμει δὲ τῆς
Ἰδης ἐν τῷ Γαργάρῳ — καὶ λέγε πρὸς αὐτόν, ὅτι σέ, ὦ Πάρι,
κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλὸς τε αὐτὸς εἶ καὶ σφόδρα τὰ ἐρω-
τικά, δικάσαι ταῖς θεαῖς, ἧτις αὐτῶν ἢ καλλίστη ἐστὶ· τοῦ
δὲ ἀγῶνος τὸ ἄθλον ἢ νικῶσα λαβέτω τὸ μῆλον. ὥσα δὲ ἤδη
καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπιέναι παρὰ τὸν δικαστὴν· ἐγὼ γὰρ ἀπω-

Schusslinie. Sonst bei Lucian. in der Regel der Singular. ἔξω βέ-
λους. — περὶ ᾧδὴν ἔχουσι, sind mit Gesang beschäftigt. Phalar 1, 4: κάγω περὶ ταῦτα εἶχον. Saturn. 23: περὶ τὰλλα τῶν ὀφο-
ποιῶν ἐχόντων. Macrob. 2. 18 u. ὁ. Ebenso ἀμφὶ τι ἔχειν. Kr. Gr. §. 68, 30, 3. — τὸ μὲν ὅλον, s. zu IV, 2. — τίνος. Wovon abhängig? — αἰρεῖν τε διώκουσα καὶ κατατο-
ξεύειν. Kr. Gr. §. 55, 3, 20. Horat. od. 1, 23, 9: non ego te frangere persequor. — πρὸς τῷ τ. ἐστίν, s. zu III, 5. De dom. 18: ὅλος δὲ πρὸς τοῖς ὀρωμένοις ἐστίν. — ἀδελφόν, den Apollon. — καίτοι .. ὄντα, s. zu II, 34. — καὶ αὐτόν, et ipsum. Uebrigens wird hier Eros von der Aphrodite unterbrochen; er wollte hinzufügen ἐτόξευσας.

1. τὸ μῆλον, der Eris. Zur Hochzeit des Peleus und der Thetis waren alle Götter eingeladen mit Ausnahme der Eris. Dennoch erschien sie, ward aber nicht zugelassen, und warf deswegen einen goldenen Apfel, der die Aufschrift hatte: „der Schönsten“, unter die Gäste. Nun geriethen darüber Hera, Athene und Aphrodite in Streit. Darauf liess Zeus die Göttinnen auf Gargaron (s. zu 4, 2) zum Paris, der daselbst seine Heerden weidete, führen, damit dieser den Streit entscheide, und dieser denn sprach jenen Apfel, den Preis der Schönheit, der Aphrodite zu, weil sie ihm das schönste Weib, die Helene, zur Ehe verbiess. — ὅτι, Kr. Gr. §. 65, 1, 2. — ὑμῖν. Hiermit redet Zeus die Göttinnen selbst

δοῦμαι τὴν δίκαιαν, ἐπ' ἴσης τε ὑμᾶς ἀγαπῶν καὶ εἴ γε οἶόν τε ἦν, ἠδέως ἂν ἀπάσας νενικηκυίας εἶδον. ἄλλως τε καὶ ἀνάγκη, μιᾷ τὸ καλλιστεῖον ἀποδόντα πάντως ἀπεχθάνεσθαι ταῖς πλείοσι. διὰ ταῦτα αὐτὸς μὲν οὐκ ἐπιτήδειος ὑμῖν δικάστης, ὁ δὲ νεανίας ὁ Φρούξ, ἐφ' ὃν ἄπιτε, βασιλικὸς μὲν ἐστὶ καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενής, τᾶλλα δὲ ἀφελής καὶ ὄρειος· οὐκ ἂν τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης θεάς.

ΑΦΡ. Ἐγὼ μὲν, ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸν Μῶμον αὐτὸν ἐπι- 2
στήσειας ἡμῖν δικάστην, θαρροῦσα βαδιοῦμαι πρὸς τὴν ἐπί-
δειξιν· τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό μου; χρὴ δὲ καὶ ταύταις
ἀρέσκειν τὸν ἄνθρωπον.

ΗΡΑ. Οὐδ' ἡμεῖς, ὦ Ἀφροδίτη, δέδιμεν, οὐδ' ἂν ὁ
Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτραπῆ τὴν δίκαιαν· ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτον,
ὅστις ἂν ἦ, τὸν Πάριν.

ΖΕΥΣ. Ἡ καὶ σοὶ ταῦτα, ὦ θύγατερ, συνδοκεῖ; τί φῆς;
ἀποστρέφη καὶ ἐρυθριᾷς; ἐστὶ μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαι τὰ γε
τοιαῦτα ὑμῶν τῶν παρθένων· ἐπινεύεις δὲ ὅμως. ἄπιτε οὖν
καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῷ δικάστῃ αἰ νενικημέναι μηδὲ
κακὸν ἐντρέψησθε τῷ νεανίσκῳ· οὐ γὰρ οἶόν τε ἐπ' ἴσης
πάσας εἶναι καλάς.

ΕΡΜ. Προΐωμεν εὐθὺ τῆς Φρυγίας, ἐγὼ μὲν ἠγούμενος, 3
ὑμεῖς δὲ μὴ βραδέως ἀκολουθεῖτέ μοι, καὶ θαρρεῖτε· οἶδα
ἐγὼ τὸν Πάριν, νεανίας ἐστὶ καλὸς καὶ τὰ ἄλλα ἐρωτικὸς καὶ
τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἰκανώτατος· οὐκ ἂν ἐκεῖνος δικάσειε
κακῶς.

ΑΦΡ. Τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν καὶ πρὸς ἐμοῦ λέγεις, τὸ

an. — ἀγαπῶν καὶ .. εἶδον. Be-
achte die Aenderung der Con-
struction; sollte dieselbe beobach-
tet werden, dann musste Luc. im
Particip. fortfahren. Allein der-
artige Uebergänge vom Particip.
zum Verbum finitum sind nicht
selten, sondern sehr häufig; vgl.
Kr. Gr. §. 59, 2, 5. Auffälliger als
hier Thucyd. 2, 29: Τῆρης δὲ οὔτε
τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχων βασιλεύς τε
πρῶτος ἐγένετο. — δικάστης, näml.
εἰμί.

2. τί .. μωμήσαιτό μου. Piscat.
12: καὶ ὁ τις ἂν μέψαιτό σου μά-
λιστα. Kr. Gr. §. 47, 10, 2. — ὁ σὸς,
sarkastisch, dein Liebhaber. —
ἐπιτραπῆ τὴν δίκαιαν. Nigr. 34:

οἱ τὰς πόλεις ἐπιτετραμμένοι. Kr.
Gr. §. 52, 4, 5. — ὅπως μὴ χαλεπή-
νητε .. μηδὲ ἐντρέψησθε. Man
sollte χαλεπανεῖτε und ἐντρέψασθε
erwarten, s. zu II, 48. Kr. Gr. §.
54, 8, 7. Allein bei einem Schrift-
steller wie Lucian. darf man gegen
alle Handschriften zu keinen ge-
waltigen Aenderungen schrei-
ten. Vgl. Cronosol. 10: ὑμεῖς δὲ
ὄρατε ὅπως μὴ παρανομήσητε μηδὲ
παρακούσητε τῶνδε τῶν προσταγ-
μάτων. — ἐντρέψησθε, s. zu III, 10.

3. βραδέως. Hermes, der schnelle
Götterbote, fürchtet den Aufent-
halt unterwegs, da er mit Weibern
zu thun hat. — πρὸς ἐμοῦ, zu mei-
nem Vortheil. Sophocl. Oed.

δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὸν δικαστήν. πότερα δὲ ἄγαμός τις ἐστὶν οὗτος ἢ καὶ γυνή τις αὐτῷ σύνεστιν;

ΕΡΜ. Οὐ παντελῶς ἄγαμος, ὡς Ἀφροδίτη.

ΑΦΡ. Πῶς λέγεις;

ΕΡΜ. Δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνή, ἰκανὴ μὲν, ἀγροῖκος δὲ καὶ δεινῶς ὄρειος, ἀλλ' οὐ σφόδρα προσέχειν αὐτῇ ἔοικε. τίνος δ' οὖν ἔνεκα ταῦτα ἐρωτᾷς;

ΑΦΡ. Ἄλλως ἠρόμην.

4 ΑΘ. Παραπρεσβεύεις, ὡς οὗτος, ἰδίᾳ ταύτῃ κοινολογούμενος.

ΕΡΜ. Οὐδέν, ὡς Ἀθηνᾶ, δεινόν, οὐδὲ καθ' ὑμῶν, ἀλλ' ἤρετό με, εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἐστίν.

ΑΘ. Ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα;

ΕΡΜ. Οὐκ οἶδα· φησὶ δ' οὖν ὅτι ἄλλως ἐπελθόν, οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετο.

ΑΘ. Τί οὖν; ἄγαμός ἐστιν;

ΕΡΜ. Οὐ δοκεῖ.

ΑΘ. Τί δαί; τῶν πολεμικῶν ἐστὶν αὐτῷ ἐπιθυμία καὶ φιλόδοξός τις ἢ τὸ πᾶν βουκόλος;

ΕΡΜ. Τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἔχω εἰπεῖν, εἰκάζειν δὲ χρὴ νέον ὄντα καὶ τούτων ὀρέγεσθαι τυχεῖν, καὶ βούλεσθαι ἂν πρῶτον αὐτὸν εἶναι κατὰ τὰς μάχας.

ΑΦΡ. Ὅρας; οὐδὲν ἐγὼ μέφομαι οὐδὲ ἐγκαλῶ σοι τὸ πρὸς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν· μεμψιμοίρων γὰρ καὶ οὐκ Ἀφροδίτης τὰ τοιαῦτα.

ΕΡΜ. Καὶ αὕτη σχεδὸν ταῦτά με ἤρετο· διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε μηδ' οἴου μειονεκτεῖν, εἴ τι καὶ ταύτῃ κατὰ τὸ ἀπλοῦν

tyr. 1434: πρὸς σοῦ γάρ, οὐδ' ἐμοῦ, φράσω. Aristophan. vesp. 647: τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπᾶναι χαλεπὸν μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι. u. s. Kr. Gr. §. 68, 37, 1. — πότερα, seltener als πότερον. — Ἰδαία γυνή, Oenone, die Tochter des Flussgottes Kebren. — ἰκανή, quae sufficit, d. i. schön genug. — οὐ σφόδρα προσέχειν αὐτῇ, sich nicht viel aus ihr machen. — ἄλλως, nur so, temere, Piscat. 20: ἄλλως τοῦτο ἠρόμην. u. s.

4. ὡς οὗτος, heus tu, mein Lieber, oft bei Lucian., vgl. §. 9: ὡς αὐταί. — ὡς δὴ τί. Seltnerer elliptische Formel wie sonst ἵνα τί, s.

Kr. Gr. §. 51, 17, 8. Ebenso Necyom. 8. — τοῦτο. Welches Verbum ist zu ergänzen? — ἄλλως ἐπελθόν, in dem es ihr nur so beikam, Accusativ. absolut., Kr. Gr. §. 56, 9, 5. Ebenso κεκελευμένον §. 8. — ἄγαμός ἐστιν; Athene fragt deshalb so, weil sie fürchtet, Paris könnte noch unverheirathet sein und dann zu Gunsten der Aphrodite entscheiden. — τὸ πᾶν, ganz und gar. — βούλεσθαι ἂν. Warum ἂν erst hier und nicht schon bei ὀρέγεσθαι? Vgl. Kr. Gr. §. 69, 7, 1. — κατὰ τὸ ἀπλοῦν, schlicht, schlechtthin. Ebenso κατὰ τὸ ἀκούσιον Piscat. 12. u. s.

ἀπεκρινάμην. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες ἀπε- 5
σπάσαμεν τῶν ἀστέρων καὶ σχεδὸν γε κατὰ τὴν Φρυγίαν
ἔσμεν. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν Ἴδην ὄρω καὶ τὸ Γάργαρον ὄλον
ἀκριβῶς, εἰ δὲ μὴ ἔξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν δικαστὴν
τὸν Πάριν.

ΗΡΑ. Ποῦ δέ ἐστιν; οὐ γὰρ κάμοι φαίνεται.

ΕΡΜ. Ταύτη, ὦ Ἥρα, πρὸς τὰ λαιὰ περισκόπει, μὴ πρὸς
ἄκρῳ τῷ ὄρει, παρὰ δὲ τὴν πλευράν, οὗ τὸ ἄντρον, ἐνθα τὴν
ἀγέλην ὄρας.

ΗΡΑ. Ἄλλ' οὐχ ὄρω τὴν ἀγέλην.

ΕΡΜ. Πῶς φῆς; οὐχ ὄρας βοΐδια κατὰ τὸν ἐμὸν οὕτως
δάκτυλον ἐκ μέσων τῶν πετρῶν προερχόμενα, καὶ τίνα ἐκ
τοῦ σκοπέλου καταθέοντα καλαύροπα ἔχοντα καὶ ἀνείργοντα
μὴ πρόσω διασκίδνασθαι τὴν ἀγέλην;

ΗΡΑ. Ὅρω νῦν, εἴ γε ἐκεῖνός ἐστιν.

ΕΡΜ. Ἄλλ' ἐκεῖνος. ἐπειδὴ δὲ πλησίον ἤδη ἔσμεν, ἐπὶ
τῆς γῆς, εἰ δοκεῖ, καταστάντες βαδίζωμεν, ἵνα μὴ διαταράξω-
μεν αὐτὸν ἄνωθεν ἐξ ἀφανοῦς καθιπτάμενοι.

ΗΡΑ. Εὖ λέγεις, καὶ οὕτω ποιῶμεν. ἐπεὶ δὲ καταβεβή-
καμεν, ὦρα σοι, ὦ Ἀφροδίτη, προϊέναι καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν
τῆς ὁδοῦ· σὺ γάρ, ὡς τὸ εἰκός, ἔμπειρος εἶ τοῦ χωρίου, πολ-
λάκις, ὡς λόγος, κατελθοῦσα πρὸς Ἀγχίσην.

ΑΦΡ. Οὐ σφόδρα, ὦ Ἥρα, τούτοις ἄχθομαι τοῖς σκώμ-
μασιν.

ΕΡΜ. Ἄλλ' ἐγὼ ὑμῖν ἠγήσομαι· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνδιέ- 6
τριψα τῆ Ἴδην, ὅποτε δὴ ὁ Ζεὺς ἦρα τοῦ μαιρακίου τοῦ Φρυ-
γός, καὶ πολλάκις δεῦρο ἦλθον ὑπ' ἐκείνου καταπεμφθεὶς ἐς
ἐπισκοπὴν τοῦ παιδός, καὶ ὅποτε γε ἤδη ἐν τῷ ἀετῷ ἦν,
συmpαριπτάμην αὐτῷ καὶ συνεκούφιζον τὸν καλόν, καὶ εἴ γε
μέμνημαι, ἀπὸ ταυτησὶ τῆς πέτρας αὐτὸν ἀνήρπασεν. ὁ μὲν

5. μεταξὺ λόγων, s. zu IV, 24. —
πολύ gehört zu ἀπεσπάσαμεν.
Ueber ἀπεσπάσαμεν s. zu IV, 21.
— κατὰ τὸν ἐμὸν οὕτως δάκτυλον,
so nach Art meines Fingers,
d. i. so klein wie mein Finger. —
ἀνείργοντα μὴ, Kr. Gr. §. 67, 12,
3. Vgl. zu III, 6. — διασκίδνασθαι.
In Prosa erst seit Aristoteles vor-
kommende Form. — Ἄλλ' ἐκεῖνος,
reilich ist er's; s. zu II, 36.
Coaxar. 50. — καθιπτάμενοι, un-

attische, aber bei Späteren häufige
Form für καταπετομένοι. Vgl. §.
6. συμπαριπτάμην. Catapl. 2:
ἀνίπταται. Amor. 6: διπτάμεθα.
— ὡς τὸ εἰκός, wie natürlich,
oft bei Lucian., minder häufig ὡς
εἰκός.

6. ὅποτε δὴ, als eben. Ebenso
ὅτε δὴ. — ἐν τῷ ἀετῷ ἦν, d. i. als
er die Gestalt des Adlers an-
genommen hatte. Vgl. Asin. 56:
καλλίων αὐτῇ φανεῖσθαι λέγων νῦν

γὰρ ἔτυχε τότε συρίζων πρὸς τὸ ποίμνιον· καταπτάμενος δὲ ὀπισθεν αὐτὸς ὁ Ζεὺς, κούφως μάλα τοῖς ὄνυξι περιβαλὼν καὶ τῷ στόματι τὴν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν ἔχων, ἀνέφερε τὸν παῖδα τεταραγμένον καὶ τῷ τραχήλῳ ἀπεστραμμένῳ ἐς αὐτὸν ἀποβλέποντα. τότε οὖν ἐγὼ τὴν σύριγγα λαβὼν — ἀποβεβλήκει γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ δέους — — ἀλλὰ γὰρ ὁ δαιτητής

7 οὔτοσί πλησίον, ὥστε προσεῖπόμεν αὐτόν. Χαῖρε, ὦ βουκόλε.

ΠΑΡ. [Νῆ] καὶ σύ γε, ὦ νεανίσκε. τίς δὲ ἂν δεῦρο ἀφίξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; οὐ γὰρ ἐπιτήδεια ὄρεοπολεῖν, οὕτω γε οὔσαι καλά.

ΕΡΜ. Ἄλλ' οὐ γυναῖκές εἰσιν, Ἦραν δέ, ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν καὶ Ἀφροδίτην ὄρας, καὶ μὲν τὸν Ἑρμῆν ὁ Ζεὺς ἀπέστειλεν. ἀλλὰ τί τρέμεις καὶ ὠχριαῖς; μὴ δέδιθι· χάλεπὸν γὰρ οὐδέν· κελεύει δέ σε δικαστὴν γενέσθαι τοῦ κάλλους αὐτῶν· Ἐπεὶ γάρ, φησί, καλὸς τε αὐτὸς εἶ καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά, σοὶ τὴν γυνῶσιν ἐπιτρέπω, τοῦ δὲ ἀγῶνος τὸ ἄθλον εἴση ἀναγνοῦς τὸ μῆλον.

ΠΑΡ. Φέρον ἴδω τί καὶ βούλεται. Ἡ ΚΑΛΗ, φησί, ΛΑΒΕΤΩ. πῶς ἂν οὖν, ὦ δέσποτα Ἑρμῆ, δυνηθεῖην ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς καὶ ἀγροῖκος ἂν δικαστὴς γενέσθαι παραδόξου θεᾶς καὶ μείζονος ἢ κατὰ βουκόλον; τὰ γὰρ τοιαῦτα κρίνειν τῶν ἀβρῶν μάλλον καὶ ἀστικῶν· τὸ δὲ ἐμόν, αἶγα μὲν αἰγὸς ὅποτέρᾳ καλλίων καὶ δάμαλιν ἄλλης δαμάλεως, τάχ' ἂν δι-

8 κάσαιμι κατὰ τὴν τέχνην· αὐταὶ δὲ πᾶσαι τε ὁμοίως καλά καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν τις ἀπὸ τῆς ἐτέρας ἐπὶ τὴν ἐτέραν μεταγάγοι τὴν ὄψιν ἀποσπάσας· οὐ γὰρ ἐθέλει ἀφίστασθαι ὅρα-

ἐν ἀνθρώπῳ ἂν. — λαβὼν, Ap-siogenesis. — ἀποβεβλήκει. Das Augmentum fehlt bei Lucian. mehrfach beim Plusquamperf. — ὑπὸ τοῦ δέους, s. zu II, 40. — ἀλλὰ γάρ, at enim. Diese Partikeln sind auf elliptische Weise zusammengestellt, wobei man den zu ἀλλά gehörigen Gedanken (doch ich will davon abbrechen; denn u. s. w.) aus dem Zusammenhange zu ergänzen hat. De merc. cond. 1. Bis accus. 26. Amor. 23. Kr. Gr. §. 69, 14, 4.

7. τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας = τίνες αὐταὶ εἰσιν αἱ γυναῖκες, ἄς ἄγεις, s. zu IV, 11. — ὄρεοπολεῖν. Nur hier vorkommendes

Wort. — κελεύει, näml. Ζεὺς. — φέρον ἴδω, Kr. Gr. §. 54, 2, 1. — τί καὶ βούλεται, quid tandem sibi velit, näml. die Aufschrift. — πῶς ἂν οὖν. Bei anderen Schriftstellern, wie Xenophon, ist nach den besseren Handschriften die gewöhnlichere Wortstellung πῶς οὖν ἂν. — ἢ κατὰ, als dass es ein Kuhhirt beurtheilen kann, Kr. Gr. §. 49, 4. — τὸ δὲ ἐμόν, quod vero ad me attinet. Vgl. Gall. 3. — αἶγα κτέ. Icaromenipp. 8; τὴν μὲν γὰρ ἐναντιότητα ὅποση τῶν λόγων ῥᾶδιον καταμαθεῖν. Vitar. auct. 16: οὐχ ὄρας τὸν Ἄνουβιν τὸν ἐν Αἰγύπτῳ ὄσος;

8. ἐθέλει, näml. ἢ ὄψις. — ἀπε-

δίως, ἀλλ' ἔνθα ἂν ἀπερείσῃ τὸ πρῶτον, τούτου ἔχεται καὶ τὸ παρὸν ἐπαινεῖ· κἂν ἐπ' ἄλλο μεταβῆ, κἀκεῖνο καλὸν ὄρα καὶ παραμένει καὶ ὑπὸ τῶν πλησίον παραλαμβάνεται, καὶ ὅλως περιέχεται μοι τὸ κάλλος αὐτῶν καὶ ὅλον περιείληφέ με καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτός, ὡσπερ ὁ Ἄργος, ὅλω βλέπειν δύναμαι τῷ σώματι. δοκῶ δ' ἂν μοι καλῶς δικάσαι, πάσαις ἀποδοῦς τὸ μῆλον· καὶ γὰρ αὐ καὶ τόδε, ταύτην μὲν εἶναι συμβέβηκε τοῦ Διὸς ἀδελφὴν καὶ γυναῖκα, ταύτας δὲ θυγατέρας. πῶς οὖν οὐ χαλεπὴ καὶ οὕτως ἡ κρίσις;

ΕΡΜ. Οὐκ οἶδα· πλήν οὐχ οἶόν τε ἀναδῦναι πρὸς τοῦ Διὸς κεκελευσμένον.

ΠΑΡ. Ἐν τούτῳ, ὦ Ἑρμῆ, πείσον αὐτάς, μὴ χαλαπῶς 9 ἔχειν μοι τὰς δύο τὰς νενικημένας, ἀλλὰ μότων τῶν ὀφθαλμῶν ἠγεῖσθαι τὴν διαμαρτίαν.

ΕΡΜ. Οὕτω φασὶ ποιήσειν· ὦρα δέ σοι ἤδη περαίνειν τὴν κρίσιν.

ΠΑΡ. Πειρασόμεθα· τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις; ἐκεῖνο δὲ πρότερον εἰδέναι βούλομαι, πότερα ἐξαρκέσει σκοπεῖν αὐτάς, ὡς ἔχουσιν, ἢ καὶ ἀποδῦσαι δεήσει πρὸς τὸ ἀκριβὲς τῆς ἐξετάσεως;

ΕΡΜ. Τοῦτο μὲν σὸν ἂν εἴη τοῦ δικαστοῦ, καὶ πρόσταττε, ὅπη καὶ θέλεις.

ΠΑΡ. Ὅπη καὶ θέλω; γυμνάς ἰδεῖν βούλομαι.

ΕΡΜ. Ἀπόδυτε, ὦ αὐταί· σὺ δὲ ἐπισκόπει· ἐγὼ δὲ ἀπεστράφην.

ΗΡΑ. Καλῶς, ὦ Πάρι· καὶ πρώτη γε ἀποδύσομαι, 10 ὅπως μάθῃς, ὅτι μὴ μόνας ἔχω τὰς ὠλένας λευκὰς μηδὲ τῷ

ρείσῃ, näml. τὴν ὄψιν. Icarome-nipp. 12: τὴν ὄψιν εἶσω ἀπηρεισάμην. — καλόν, als etwas Schönes. — ὑπὸ τῶν πλησίον, von den nächsten Gegenständen. — ὁ Ἄργος, s. oben zu 3, 1. — καὶ γὰρ αὐ καὶ τόδε, denn es kommt auch wieder das in Betracht. Die Verbindung καὶ γὰρ αὐ καὶ ist sehr häufig bei Lucian., vgl. Piscat. 34. De sacrific. 6. De merc. cond. 27. 36. De morte Peregr. 21 u. s. — συμβέβηκε, s. zu IV, 16. — καὶ οὕτως, auch so, auch in dieser Beziehung. — ἀναδῦναι, zurücktreten, sich zurückziehen; vgl. Pro imagin. 16. — κεκε-

λευσμένον, da es befohlen worden ist; s. zu §. 4.

9. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, s. zu II, 39. — ὡς ἔχουσιν, wie sie da sind. — πρὸς τὸ ἀκριβὲς τῆς ἐξετάσεως, d. i. behufs genauer Untersuchung. — σὸν ἂν εἴη τοῦ δικαστοῦ. Iup. tragoed. 22: ὑμέτερον ἂν εἴη ἰάσθαι ταῦτα τῶν προαγαγόντων. Apol. pro merc. cond. 4: τὸ δὲ σὸν οὐ παρὰ μικρὸν ἀτοπώτερον ἀκριβοῦντος. καὶ κατηγοροῦντος. u. s. Gall. 29. Ebenso im Latein., nomen meum absentis Cic. Planc. 10, 26 u. s. Kr. Gr. §. 47, 5, 1. — ἐγὼ δὲ ἀπεστράφην,

βοῶπις εἶναι μέγα φρονῶ, ἐπ' ἴσης δέ εἰμι πᾶσα καὶ ὁμοίως καλή.

ΠΑΡ. Ἀπόδυθι καὶ σύ, ὦ Ἀφροδίτη.

ΑΘ. Μὴ πρότερον ἀποδύσης αὐτήν, ὦ Πάρι, πρὶν ἂν τὸν κεστόν ἀπόθηται — φαρμακὶς γάρ ἐστι — μὴ σε καταροητεύσῃ δι' αὐτοῦ. καίτοι γε ἔχρῃν μηδὲ οὕτω κεκαλλωπισμένην παρεῖναι μηδὲ τοσαῦτα ἐντετριμμένην χρώματα καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἑταίραν τινά, ἀλλὰ γυμνὸν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύειν.

ΠΑΡ. Εὖ λέγουσι τὸ περὶ τοῦ κεστοῦ, καὶ ἀπόθου.

ΑΦΡ. Τί οὖν οὐχὶ καὶ σύ, ὦ Ἀθηνᾶ, τὴν κόρυν ἀφελούσα ψιλὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδεικνύεις, ἀλλ' ἐπισείεις τὸν λόφον καὶ τὸν δικαστὴν φοβεῖς; ἢ δέδιαις, μὴ σοι ἐλέγχῃται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἄνευ τοῦ φοβεροῦ βλεπόμενον;

ΑΘ. Ἴδού σοι ἡ κόρυς αὕτη ἀφήρηται.

ΑΦΡ. Ἴδὸν καὶ σοι ὁ κεστός.

ΗΡΑ. Ἀλλὰ ἀποδυσώμεθα.

- 11 ΠΑΡ. ὦ Ζεῦ τεράστιε τῆς θεάς, τοῦ κάλλους, τῆς ἡδονῆς. οἷα μὲν ἡ παρθένος, ὡς δὲ βασιλικὸν αὕτη καὶ σεμνὸν ἀπολάμπει καὶ ἀληθῶς ἄξιον τοῦ Διός, ὡς δὲ ὄρα ἦδε ἡδέως, καὶ γλαφυρόν τι καὶ προσαγωγὸν ἐμειδίασεν. ἀλλ' ἦδη μὲν ἄλις ἔχω τῆς εὐδαιμονίας· εἰ δοκεῖ δέ, καὶ ἰδίᾳ καθ' ἑκάστην ἐπιδεῖν βούλομαι, ὡς νῦν γε ἀμφίβολός εἰμι καὶ οὐκ οἶδα πρὸς ὅ τι ἀποβλέψω πάντῃ τὰς ὄψεις περισπώμενος.

ΑΦΡ. Οὕτω ποιῶμεν.

ΠΑΡ. Ἄπιτε οὖν αἱ δύο· σὺ δέ, ὦ Ἥρα, περίμενε.

ΗΡΑ. Περιμενῶ, κάπειδάν με ἀκριβῶς ἴδῃς, ὦρα σοι

ich aber habe mich abgewandt.

10. ἐπ' ἴσης .. ὁμοίως. Ersteres bezieht sich auf die Quantität, letzteres auf die Qualität. — μὴ πρότερον ἀποδύσης αὐτήν, d. i. lass dieselbe sich nicht eher ausziehen. — τὸν κεστόν. Der Sitz der bezaubernden Gewalt, die Aphrodite über Götter und Menschen ausübt, ist ihr Gürtel; vgl. II. 14, 214 ff. — φαρμακὶς γάρ ἐστι, s. zu IV, 10. — καίτοι γε. Steht γὰρ gleich nach καίτοι, so afficirt es den ganzen Satz; sind aber

die Partikeln getrennt, so hebt γὰρ das Wort, nach dem es steht, hervor. Ebenso wie hier Abdicat. 18. 19. Parasit. 10. u. s. Dasselbe gilt von μέντοι γε. — ὡς ἀληθῶς, s. zu I, 10. — Εὖ λέγουσι κτέ. Diese Worte spricht Paris zur Aphrodite gewandt. — τί οὖν οὐχὶ .. ἐπιδεικνύεις, s. zu II, 31.

11. ὦ Ζεῦ τεράστιε, s. oben zu Todtengespr. 20, 4. — τῆς θεάς, Kr. Gr. §. 47, 3, 1. — οἷα μὲν ἡ παρθένος, Athene. — αὕτη, Hera. — ἦδε, Aphrodite. — καθ' ἑκάστην, singulas. Toxar. 30: ἀνεσκοπεῖτο καθ' ἑκάστον τῶν δεδεμένων. Iupit.

καὶ ἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλὰ σοὶ καὶ τὰ δῶρα τῆς ψήφου τῆς ἐμῆς· ἦν γὰρ με, ὧ Πάρι, δικάσης εἶναι καλήν, ἀπάσης ἔση τῆς Ἀσίας δεσπότης.

ΠΑΡ. Οὐκ ἐπὶ δώροις μὲν τὰ ἡμέτερα. ἀλλ' ἄπιθι· πεπράξεται γὰρ ἅπερ ἂν δοκῇ. σὺ δὲ πρόσιθι ἢ Ἀθηνᾶ. 12

ΑΘ. Παρέστηκά σοι, κᾶτα ἦν με, ὧ Πάρι, δικάσης καλήν, οὔποτε ἦττων ἄπει ἐκ μάχης, ἀλλ' αἰεὶ κρατῶν· πολεμιστὴν γὰρ σε καὶ νικηφόρον ἀπεργάσομαι.

ΠΑΡ. Οὐδέν, ὧ Ἀθηνᾶ, δεῖ μοι πολέμου καὶ μάχης· εἰρήνη γάρ, ὡς ὄρας, τὰ νῦν ἐπέχει τὴν Φρυγίαν τε καὶ Λυδίαν καὶ ἀπολέμητος ἡμῖν ἢ τοῦ πατρὸς ἀρχή. θάρρει δέ· οὐ μειονεκτήσεις γάρ, κᾶν μὴ ἐπὶ δώροις δικάζωμεν. ἀλλ' ἐνδυσθι ἤδη καὶ ἐπίθου τὴν κόρυν· ἱκανῶς γὰρ εἶδον. τὴν Ἀφροδίτην παρεῖναι καιρός.

ΑΦΡ. Αὕτη σοὶ ἐγὼ πλησίον, καὶ σκόπει καθ' ἐν ἀκριβῶς 13
μῆδέν παρατρέχων, ἀλλ' ἐνδιατρίβων ἐκάστῳ τῶν μερῶν. εἰ δ' ἐθέλεις, ὧ καλέ, καὶ τάδε μου ἄκουσον· ἐγὼ γὰρ πάλαι ὄρωσά σε νέον ὄντα καὶ καλόν, ὅποιον οὐκ οἶδ' εἴ τινα ἕτερον ἢ Φρυγία τρέφει, μακαρίζω μὲν τοῦ κάλλους, αἰτιῶμαι δὲ τὸ μὴ ἀπολιπόντα τοὺς σκοπέλους καὶ ταυτασὶ τὰς πέτρας κατ' ἄστυ ζῆν, ἀλλὰ διαφθείρειν τὸ κάλλος ἐν ἐρημίᾳ. τί μὲν γὰρ ἂν σὺ ἀπολαύσεις τῶν ὄρων; τί δ' ἂν ἀπόναιντο τοῦ σοῦ κάλλους αἱ βόες; ἔπρεπε δὲ ἤδη σοὶ καὶ γεγαμηκεῖναι, μὴ μέντοι ἀγροϊκόν τινα καὶ χωριτίν, οἷαι κατὰ τὴν Ἰδην αἰ γυναιῖκες, ἀλλὰ τινα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἢ Ἀργύθεν ἢ ἐκ Κορίνθου ἢ Λάκαιναν, οἷαπερ ἢ Ἑλένη ἐστί, νέα τε καὶ καλὴ καὶ κατ' οὐδὲν ἐλάττων ἐμοῦ, καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρωτικὴ. ἐκείνη γὰρ δὴ εἰ καὶ μόνον θεάσαιτό σε, οἶδα ἐγὼ, πάντα ἀπολιπούσα καὶ παρασχοῦσα ἑαυτὴν ἐκδοτον ἔψεται καὶ συνοικήσει. πάντως δὲ καὶ σὺ ἀκήκοάς τι περὶ αὐτῆς.

conf. 17 u. s. Ebenso im Folg. καθ' ἐν. — τὰ δῶρα τῆς ψήφου τῆς ἐμῆς, d. i. *dona suffragii mihi dati*, τῆς ἐμῆς also objectiv., Kr. Gr. §. 47, 7, 8. Sophocl. Electr. 343: τὰ μὰ νουθετήματα, die Ermahnungen, die du mir gibst. — οὐκ ἐπὶ δώροις τὰ ἡμέτερα, d. i. unsere Sache bezweckt nicht Geschenke. — πεπράξεται. Ueber die Bedeutung dieses dritten Futur. s. Kr. Gr. §. 53, 9, 3.

12. τὰ νῦν, für jetzt, Kr. Gr. §. 50, 5, 13.

13. αὕτη, deiktisch, hier. — ἐγὼ γάρ, ich nämlich. — αἰτιῶμαι δὲ τὸ μὴ, ich mache dir es aber zum Vorwurf, dass du nicht u. s. w. — ἀπόναιντο, mehr poetisches Wort; auch Amor. 52. u. Paras. 1. — ἔπρεπε, *decebat*. — γὰρ δὴ, *nam profecto* od. *utique*, sehr häufig bei Lucian. — οἶδα ἐγὼ,

ΠΑΡ. Οὐδέν, ὦ Ἀφροδίτη· νῦν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμί σου τὰ πάντα διηγουμένης.

14 ΑΦΡ. Αὕτη θυγάτηρ μὲν ἐστὶ Λήδας, ἐκείνης τῆς καλῆς, ἐφ' ἣν ὁ Ζεὺς κατέπη κύκνος γενόμενος.

ΠΑΡ. Ποία δὲ τὴν ὄψιν ἐστὶ;

ΑΦΡ. Λευκὴ μὲν, οἷαν εἰκὸς ἐκ κύκνου γεγεννημένην, ἀπαλὴ δέ, ὡς ἐν ὧῳ τραφεῖσα, γυμνὰς τὰ πολλὰ καὶ παλαιστική, καὶ οὕτω δὴ τι περισπούδαστος, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, τοῦ Θησέως ἄωρον ἔτι ἀρπάσαντος. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδήπερ ἐς ἀκμὴν κατέστη, πάντες οἱ ἄριστοι τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τὴν μνηστείαν ἀπήντησαν, προεκρίθη δὲ Μενέλεως τοῦ Πελοπιδῶν γένους· εἰ δὴ θέλοις, ἐγὼ σοὶ καταπράξομαι τὸν γάμον.

ΠΑΡ. Πῶς φῆς; τὸν τῆς γεγαμημένης;

ΑΦΡ. Νέος εἶ σὺ καὶ ἀγροῖκος, ἐγὼ δὲ οἶδα ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα δρᾶν.

ΠΑΡ. Πῶς; ἐθέλω γὰρ καὶ αὐτὸς εἰδέναι.

15 ΑΦΡ. Σὺ μὲν ἀποδημήσεις ὡς ἐπὶ θεῶν δὴ τῆς Ἑλλάδος, κάπειδ' ἀφίκη ἐς τὴν Λακεδαιμόνα, ὄψεται σε ἡ Ἑλένη, τούντεῦθεν δὲ ἐμὸν ἂν εἴη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθήσεται σου καὶ ἀκολουθήσει.

ΠΑΡ. Τοῦτο αὐτὸ καὶ ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιποῦσαν τὸν ἄνδρα ἐθέλῃσαι βαρβάρῳ καὶ ξένῳ συνεκπλεῦσαι.

parenthetisch eingeschaltet, wie *εὐ οἶδ' ἐγὼ, εὐ οἶδ' ὅτι* u. ähnl.

14. οἷαν εἰκὸς, nāml. εἶναι. — ὡς ἐν ὧῳ τραφεῖσα. Die Dioskuren (Kastor und Polydeukes) werden nach späterer Sage mit der Helena aus einem Ei geboren, welches die Leda zur Welt brachte. — γυμνὰς = γυμνή, poetisches Wort. „Lucian. spielt hier auf die freilich erst später [von Lykurgos] eingeführte Sitte der Lakedämonier an, dass die Mädchen sich zugleich mit den Knaben nackt übten.“ Poppo. — οὕτω δὴ τι, unattische Formel, die sich häufig bei Herodot. findet, 1, 163. 185. 3, 12 u. s., vgl. Kr. Gr. §. 51, 16, 5. — ἀμφ' αὐτῇ, um sie, wegen ihr. ἀμφί mit dem Dativ. ist der attischen Prosa fremd. Homer. II. 3, 70: ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι. — ἄωρον ἔτι. The-

seus hatte die Helena aus Sparta entführt und in Aphidna seiner Mutter Aethra übergeben, allein die Dioskuren befreiten sie. Diese Sage erwähnt Lucian. auch anderwärts; Gall. 17. — οὐ μὴν ἀλλά, indessen, *verumtamen, verum enim vero*, Kr. Gr. §. 67, 14, 2., nicht selten bei Luc., vgl. Piscat. 20. Icaromenipp. 4. 8. u. s. — καταπράξομαι. Man sollte hier das Activ. erwarten, allein Lucian. gebraucht nicht eben selten das Med. für das Act.

15. ὡς ἐπὶ θεῶν δὴ τῆς Ἑλλάδος, d. i. unter dem Vorwande Hellas zu sehen. So steht ὡς .. δὴ nicht selten um das Vorgebliche zu bezeichnen (Kr. Gr. §. 69, 17, 2.). Thuc. 6, 54: ὡς οὐ διὰ τοῦτο δὴ. u. s. — τὸ ἀπολιποῦσαν κτέ. Vitar. auct. 15: ἄπιστα λέγεις, τὸ

ΑΦΡ. Θάρρει τούτου γε ἔνεκα. παῖδε γάρ μοι ἐστὸν δύο καλῶ, Ἴμερος καὶ Ἔρως, τούτω σοι παραδώσω ἠγεμόνε τῆς ὁδοῦ γεννησομένω· καὶ ὁ μὲν Ἔρως ὅλος παρελθὼν ἐς αὐτὴν ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ἐρᾶν, ὁ δὲ Ἴμερος αὐτῷ σοι περιχυθεῖς, τοῦθ' ὅπερ ἐστίν, ἱμερτὸν σε θήσει καὶ ἐράσμιον, καὶ αὐτὴ δὲ συμπαροῦσα δεήσομαι καὶ τῶν Χαρίτων ἀκολουθεῖν, ἅπαντες αὐτὴν ἵνα πείσωμεν.

ΠΑΡ. Ὅπως μὲν ταῦτα χωρήσει, ἄδηλον, ὧ Ἀφροδίτη· πλὴν ἐρῶ γε ἤδη τῆς Ἑλένης, καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως καὶ ὄρᾶν αὐτὴν οἶομαι καὶ πλέω εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆ Σπάρτη ἐπιδημῶ καὶ ἐπάνειμι ἔχων τὴν γυναῖκα καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ ταῦτα ἤδη πάντα ποιῶ.

ΑΦΡ. Μὴ πρότερον ἐρασθῆς, ὧ Πάρι, πρὶν ἐμὲ τὴν 16 προμνήστριαν καὶ νυμφεργὸν ἀμείψασθαι τῇ κρίσει· πρόποι γὰρ ἂν κάμει νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι καὶ ἐορτάζειν ἅμα καὶ τοὺς γάμους καὶ τὰ ἐπινίκια· πάντα γὰρ ἔνεστί σοι, τὸν ἔρωτα, τὸ κάλλος, τὸν γάμον τουτουὶ τοῦ μήλου πρίασθαι.

ΠΑΡ. Δέδοικα, μὴ μου ἀμελήσης μετὰ τὴν κρίσιν.

ΑΦΡ. Βούλει οὖν ἐπομόσωμαι;

ΠΑΡ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ ὑπόσχου πάλιν.

ΑΦΡ. Ὑπισχνοῦμαι δὴ σοι τὴν Ἑλένην παραδώσειν γυναῖκα καὶ ἀκολουθήσειν γε αὐτὴν καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς ἐς τὴν Ἴλιον, καὶ αὐτὴ παρέσομαι καὶ συμπράξω τὰ πάντα.

ΠΑΡ. Καὶ τὸν Ἔρωτα καὶ τὸν Ἴμερον καὶ τὰς Χάριτας ἄξεις;

ΑΦΡ. Θάρρει, καὶ τὸν Πόθον καὶ τὸν Ὑμέναιον ἔτι πρὸς τούτοις παραλήψομαι.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

παιδεραστὴν ὄντα μὴ πέρα τῆς ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν. Jedoch bleibt auch der Artikel weg. s. Kr. Gr. §. 57, 10, 7. — Ἴμερος καὶ Ἔρως, Begleiter der Aphrodite, Hesiod. theog. 201. Beide mit dem Pothos standen, ein Werk des Skopas, in dem Tempel der Aphrodite in Megara. — χωρήσει. Selten ist vom

Simplex bei Att. das Futur. in activer Form, öfter in Compositen.

16. ἐνεστί σοι, es steht bei dir. — βούλει ἐπομόσωμαι, s. zu II, 37. — ἄξεις, wirst du mitbringen. Piscat. 16: ἀλλὰ τί οὐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις; u. ö. — ἐπὶ τούτοις wiederholt Paris mit ganz besonderem Nachdruck.

15 (21).

ΑΡΕΩΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

1 *ΑΡ.* Ἦκουσας, ὦ Ἐρμῆ, οἷα ἠπειλήσεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπεροπτικὰ καὶ ὡς ἀπίθανα; Ἦν ἐθελήσω, φησὶν, ἐγὼ μὲν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σειρὰν καθήσω, ὑμεῖς δὲ ἀποκρεμασθέντες κατασπᾶν βιάσεσθέ με, ἀλλὰ μάτην πονήσετε· οὐ γὰρ δὴ καθελκύσετε· εἰ δὲ ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα καὶ τὴν θάλατταν συναρτήσας μετεωριῶ· καὶ τᾶλλα ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δέ, ὅτι μὲν καθ' ἓνα πάντων ἀμείνων καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀρνηθείην, ὁμοῦ δὲ τῶν τοσούτων ὑπερφέρειν, ὡς μὴ καταπονῆσειν αὐτόν, κἂν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν προσλάβωμεν, οὐκ ἂν πεισθείην.

2 *ΕΡΜ.* Εὐφήμει, ὦ Ἄρες· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν ταῖς τοιαῦτα, μὴ καὶ τι κακὸν ἀπολαύσωμεν τῆς φλυαρίας.

ΑΡ. Οἷει γὰρ με πρὸς πάντας ἂν ταῦτα εἰπεῖν, οὐχὶ δὲ πρὸς μόνον σέ, ὃν ἐχεμυθεῖν ἠπιστάμην; ὃ δ' οὖν μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούοντι μεταξὺ τῆς ἀπειλῆς, οὐκ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ· μέμνημαι γὰρ οὐ πρὸ πολλοῦ, ὅποτε ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἥρα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπαναστάντες

1. σειρὰν καθήσω. Es bezieht sich dieses auf die bekannte Stelle in der II. 8, 18 ff., wo Zeus sagt: εἰ δ' ἄγε πειρήσασθε u. s. w. Auch anderwärts wird dieser Worte des Zeus oftmals von Luc. Erwähnung gethan, vgl. Iup. conf. 4. Iup. trag. 45. De conscr. hist. 8. — κατασπᾶν βιάσεσθε. βιάζεσθαι, mit Gewalt versuchen, sich anstrengen, mit folgendem Infinitiv., findet sich bei Luc. nicht selten. Aus den Attikern ist mir nur eine Stelle dafür aus Thucyd. 7, 79. bekannt, wenn diese irgend richtig ist. — εἰ . . θελήσαιμι — μετεωριῶ, s. zu II, 15. — ἀνελκύσαι, näml. τὴν σειρὰν. — καθ' ἓνα πάντων, als alle, einzeln genommen. Amor. 22: καὶ καθ' ἓνα τοιαῦτα ζηλοῦν πάντων ἐλομένων οὐδὲ εἰς ἔσται. Ebenso πάντα καθ' ἕκαστον IV, 2. — ἀρνηθείην. Der mediale Aorist. ἠρνησάμην findet sich unter den attischen Prosaikern nur bei Aeschines. — τῶν τοσούτων, diese so vielen, als eben erwähnt wor-

den sind; Kr. Gr. §. 50, 4, 6. — ὑπερφέρειν, näml. αὐτόν. — καταπονῆσειν, näml. ἡμᾶς. Dieses Verbum gehört erst den Späteren an.

2. μὴ καί, s. zu Todtengespr. 20, 6. — οὐχὶ δέ, wir: und nicht. Saturnal. 36: πρὸς γὰρ σέ οἷει μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι, ὦ Κρόνε, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφωται πρὸς αὐτῶν; Prometh. 6 u. s. — ἐχεμυθεῖν. Dieses Wort, das sonst nur noch bei Iamblichos vorkommt, findet sich bei Lucian. auch Gall. 2. — τῆς ἀπειλῆς. Wovon abhängig? — ὁ Ποσειδῶν κτέ. Homer. II. 1, 399 ff.

ὅποτε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι, Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη. ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθοῦσα, θεά, ὑπέλυσσο δεσμῶν, ὥχ' ἐκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὀλυμπον, ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί.

ἐπεβούλευον συνδῆσαι λαβόντες αὐτόν, ὡς παντοῖος ἦν δεδιώς, καὶ ταῦτα τρεῖς ὄντας, καὶ εἴ γε μὴ ἡ Θέτις κατελεήσασα ἐκάλεσεν αὐτῷ σύμμαχον Βριάρεων ἐκατόγχειρα ὄντα, κἄν ἐδέδετο [ἄν] αὐτῷ κεραννῷ καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ ἐπήει μοι γελαῖν ἐπὶ τῇ καλλιρρημοσύνῃ αὐτοῦ.

ΕΡΜ. Σιώπα, φημί· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς οὔτε σοὶ λέγειν οὔτ' ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

16 (24).

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

ΕΡΜ. Ἔστι γὰρ τις, ὧ μῆτερ, ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώ- 1
τερος ἐμοῦ;

ΜΑΙ. Μὴ λέγε, ὧ Ἑρμῆ, τοιοῦτον μηδέν.

ΕΡΜ. Μὴ λέγω, ὅς τοσαῦτα πράγματα ἔχω, μόνος κάμνων καὶ πρὸς τοσαύτας ὑπηρεσίας διασπώμενος; ἔωθεν μὲν γὰρ ἔξαναστάντα σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ, καὶ διαστρώσαντα τὴν κλισίαν εὐθρεΐσαντά τε ἕκαστα παρεστάναι τῷ Διὶ καὶ διαφέρειν τὰς ἀγγελίας [τὰς] παρ' αὐτοῦ ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομοῦντα, καὶ ἐπανελθόντα ἔτι κεκουιμένον παρατιθέναι τὴν ἀμβροσίαν· πρὶν δὲ τὸν νεώνητον τοῦτον οἴνοχόου ἤκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνέχεον. τὸ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲ νυκτὸς καθεύδω μόνος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι ψυχαγωγεῖν καὶ νεκροπομπὸν εἶναι καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ· οὐ γὰρ ἱκανά μοι τὰ τῆς ἡμέρας

— ἐπεβούλευον, mit dem Infinitiv. *per insidias moliri*, einen Plan schmieden, worauf ausgehen. Von derselben Sache Iup. trag. 40: ἐπεβούλευον ξυνδῆσαι αὐτόν ἢ θυγάτηρ καὶ ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ γυνή. Herodot. 1: ἐπεβούλευε δὲ ἀθρόους που λαβεῖν τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. — ὡς παντοῖος ἦν δεδιώς, wie er alles Mögliche versuchte vor Furcht; s. zu Todtengespr. 21, 1. — καὶ ταῦτα τρεῖς ὄντας, wir: und zwar ob schon sie nur drei waren; s. zu IV, 4. — αὐτῷ κεραννῷ καὶ βροντῇ, s. zu II, 22.

1. γὰρ, s. zu II, 18. Vgl. oben zu 2z. A. — μὴ λέγε — μηδέν, s. oben zu 12, 2. — μὴ λέγω, ich soll es

nicht sagen? Ueber den Coniunctiv. s. zu Todtengespr. 13, 3. — πρὸς τοσ. ὑπηρε. διασπ., s. zu Gall. 22. — διαφέρειν, hier und dorthin bringen, austragen. — τὸν νεώνητον. Für den geraubten Sohn (Ganymedes) gab Zeus dem Tros ein Gespann göttlicher Rosse; Hom. II. 5, 266. Ueber die Stellung des τοῦτον s. zu II, 6. — τὸ δὲ πάντων δεινότατον, s. zu Todtengespr. 5, 1. — ὅτι μηδέ, s. zu Todtengespr. 15, 2. De saltat. 4: τὸ γοῦν δεινότατον τοῦτό ἐστιν, ὅτι μηδὲ ἰάσεώς τινα ἡμῖν ὑποφαίνεις ἐλπίδα. — μόνος τῶν ἄλλων, s. zu II, 55. — τῷ δικαστηρίῳ, das über die Todten in der Unterwelt gehalten wurde, die Hermes

ἔργα, ἐν παλαιστοῖς εἶναι κὰν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν καὶ ῥήτορας ἐκδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμερισμένον. καίτοι τὰ μὲν τῆς Λήδας τέκνα παρ' ἡμέραν ἑκάτερος ἐν οὐρανῷ ἢ ἐν Ἄιδου εἰσὶν, ἑμοὶ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν κάκεινα καὶ ταῦτα ποιεῖν ἀναγκαῖον, καὶ οἱ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης ἐκ γυναικῶν δυστήνων γενόμενοι εὐωχοῦνται ἀφρόντιδες, ὁ δὲ Μαίας τῆς Ἀτλαντίδος διακονοῦμαι αὐτοῖς. καὶ νῦν ἄρτι ἤκουτά με ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τῆς Κάδμου θυγατρὸς, ἐφ' ἣν πέπομφέ με ὀφόμενον ὅ τι πράττει ἢ παῖς, μηδὲ ἀναπνεύσαντα πέπομφεν αὐτίς ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον τὴν Δανάην· εἴτ' ἐκείθεν ἐς Βοιωτίαν, φησὶν, ἐλθὼν ἐν παρόδῳ τὴν Ἀντιόπην ἰδέ. καὶ ὅλως ἀπηγόρευκα ἤδη. εἰ γοῦν δυνατὸν ἦν, ἠδέως ἂν ἠξίωσα πεπραῶσθαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῆ κακῶς δουλεύοντες.

ΜΑΙ. Ἐὰ ταῦτα, ὦ τέκνον· χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρὶ νεανίαν ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπέμφθης, σόβει ἐς Ἄργος, εἶτα ἐς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πληγὰς βραδύνων λάβης· ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρώντες.

brachte. — ἐν παλαιστοῖς κτέ. Vgl. Catapl. 1, wo es von Hermes heisst: ὁ δὲ καλὸς ἡμῖν κάγαθὸς νεκροπομπὸς ἀναστρέψαι πρὸς ἡμᾶς ἐπιλέλησται, καὶ ἤτοι παλαίει μετὰ τῶν ἐφήβων ἢ κιθαρίζει ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται. Hermes ist bekannt als Schutzpatron der Ringer, Herolde und Redner. — συνδιαπράττειν, näml. δεῖ με.

2. τὰ τῆς Λήδας τέκνα, Kastor und Polydeukes; vgl. das letzte Gespräch. — παρ' ἡμέραν, alternis diebus, Tag um Tag, einen Tag um den andern, im Gegensatz zu καθ' ἑκάστην ἡμέραν; dieselbe Ausdrucksweise bei Plutarch. und Long.; bei Pindar. παρ' ἅμαρ. — ἐν Ἄιδου, Kr. Gr. §. 43, 3, 6. — εἰσὶν, Kr. Gr. §. 63, 2, 1. — οἱ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης, d. i. Herakles und Dionysos. — ὁ δέ, ich dagegen, der Sohn der u. s. w. — Σιδῶνος, Stadt Phönikiens, jetzt Saida oder Seïdeh. —

παρὰ τῆς Κάδμου θυγατρὸς. Irrthümlich. Diese Worte können sich nur auf die Europe beziehen; diese war aber des Kadmos Schwester und Tochter des Agenor. — τὴν Δανάην, s. zu II, 13. — τὴν Ἀντιόπην, die Tochter des böotischen Königs Nykteus, und von Zeus Mutter des Amphion und Zethos. — καὶ ὅλως, s. zu I, 10. — πεπραῶσθαι, s. oben zu Todtengespr. 12, 1. „Gegen Grausamkeit des eigenen Herrn war ihr (der Sklaven) einziger Schutz, in das Theseion oder an irgend einen anderen Altar sich zu flüchten, worauf der Herr gezwungen werden konnte, sie zu verkaufen.“ Becker's Charikles Th. 3 S. 34 f. — σόβει, intransitiv, eile. Long. Pastor. 3, 29: καὶ συντείννας σοβεῖ παρὰ τὸν Δρύαντα. 4, 6. Luc. pro imag. 29: καὶ ὡς ὄρας, ἤδη ἀποσοβῶ παρ' αὐτήν. Navig. 4. — μὴ καί, s. oben zu Todtengespr. 20, 6.

17 (25).

ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΖΕΥΣ. Οἷα πεποίηκας, ὦ Τιτάνων κάκιστε. ἀπολώλεκας 1 τὰ ἐν τῇ γῆ ἅπαντα, μεираκίῳ ἀνοήτῳ πιστεύσας τὸ ἄρμα, ὅς τὰ μὲν κατέφλεξε πρόσγειος ἐνεχθεῖς, τὰ δὲ ὑπὸ κρούους διαφθαρεῖναι ἐποίησε, πολὺ αὐτῶν ἀποσπάσας τὸ πῦρ, καὶ ὅλως οὐδὲν ὅ τι οὐ ξυνετάρραξε καὶ ξυνέχεε· καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεῖς τὸ γιγνόμενον κατέβαλον αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, οὐδὲ λείψανον ἀνθρώπων ὑπέμεινεν ἄν· τοιοῦτον ἡμῖν ἠνίοχον τὸν καλὸν ἐκεῖνον καὶ διαφορηλάτην ἐκπέπομφας.

ΗΛ. Ἡμαρτον, ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπέισθην υἱῷ πολλὰ ἰκετεύοντι· πόθεν γὰρ ἄν καὶ ἤλπισα τηλικούτο γενήσεσθαι κακόν;

ΖΕΥΣ. Οὐκ ἦδεις, ὅσης ἐδεῖτο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὥς, εἰ βραχύ τις ἐκβαίη τῆς ὁδοῦ, οἴχεται πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τῶν ἵππων τὸν θυμόν, καὶ ὥς δεῖ ξυνέχειν ἀνάγκη τὸν χαλινόν; εἰ γὰρ ἐνδοίη τις, ἀφηνιάζουσιν εὐθύς, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοῦτον ἐξήνεγκαν, ἄρτι μὲν ἐπὶ τὰ λαιά, μετ' ὀλίγον δὲ ἐπὶ τὰ δεξιά, καὶ ἐς τὸ ἐναντίον τοῦ δρόμου ἐνίστε, καὶ ἄνω καὶ κάτω, ὅλως ἐνθα ἐβούλοντο αὐτοί· ὁ δὲ οὐκ εἶχεν ὅ τι χρῆσαιτο αὐτοῖς.

ΗΛ. Πάντα μὲν ἠπιστάμην ταῦτα, καὶ διὰ τοῦτο ἀντεῖχον 2 ἐπὶ πολὺ καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῷ τὴν ἔλασιν· ἐπεὶ δὲ κατελιπάρησε δακρῶν καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ' αὐτοῦ, ἀναβιβασάμενος ἐπὶ τὸ ἄρμα ὑπεθέμην, ὅπως μὲν χρὴ βεβηκέναι αὐτόν, ἐφ' ὅποσον δὲ ἐς τὸ ἄνω ἀφέντα ὑπερενεχθῆναι,

1. μεираκίῳ ἀνοήτῳ, dem Phaëthon. Ovid. Metam. 1, 750 ff. 2, 1—400. Dieselbe Sage erzählt in einem dem Hesiodos zugeschriebenen Gedicht astronomischen Inhalts und dargestellt von Aeschylos in den He-liaden und von Euripides im Phaëthon. — τὰ μὲν .. τὰ δέ, die eine Hälfte, die andere Hälfte der Erde. — πρόσγειος, Kr. Gr. S. 57, 5, 4. — πόθεν γὰρ ἄν καὶ ἤλπισα, denn woher hätte ich auch nur erwarten können. Was ist hierbei zu ergänzen? Ueber die Bedeutung von ἐπιίξειν s. zu IV, 8. — ἦδεις, s. oben zu Todtengespr. 22, 2. — τῶν ἵππων τὸν θυμόν, s. zu Todtengespr. 22, 3. —

εἰ γὰρ ἐνδοίη τις, denn im Fall od. so oft dass man locker gelassen hat. Toxar. 7: εἰ δέ τι καὶ μικρὸν τι ἀντιπνεύσειεν, οἴχονται μόνους τοῖς κινδύνοις ἀπολιπόντες. — ὥσπερ ἀμέλει, wie ja, wie in der That; Piscat. 25. u. ö. — ἄρτι μὲν mit entsprechendem μετ' ὀλίγον δέ, wie Bis accus. 1. De saltat. 10. oder μετὰ μικρὸν δέ Abdicat. 9. — ἐς τὸ ἐναντίον τοῦ δρόμου, d. i. nach der entgegengesetzten Richtung.

2. ἐπὶ πολὺ, (auf) lange Zeit; ebenso ἐπ' ὀλίγον. — κατελιπάρησε. Nur hier und Catapl. 4. 14. vorkommendes Wort. — βεβηκέναι, fest stehen. — ἀφέντα, nämli.

εἶτα ἐς τὸ κάταντες αὐθις ἐπινεύειν, καὶ ὡς ἐγκρατῆ εἶναι τῶν ἡνιῶν καὶ μὴ ἐφιέναι τῷ θυμῷ τῶν ἵππων· εἶπον δὲ καὶ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθὴν ἐλαύνοι· ὁ δὲ — παῖς γὰρ ἦν — ἐπιβάς τοσοῦτου πυρὸς καὶ ἐπικύψας ἐς βάθος ἀχανὲς ἐξεπλάγη, ὡς τὸ εἶκός· οἱ δὲ ἵπποι ὡς ἤσθοντο οὐκ ὄντα ἐμὲ τὸν ἐπιβεβηκότα, καταφρονήσαντες τοῦ μειρακίου ἐξετράποντο τῆς ὁδοῦ καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ἐποίησαν· ὁ δὲ τὰς ἡνίας ἀφείς, οἶμαι δεδιὼς μὴ ἐκπέσῃ αὐτός, εἶχετο τῆς ἄντυγος. ἀλλὰ ἐκεῖνός τε ἤδη ἔχει τὴν δίκην, κάμοί, ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πένθος.

- 3 ΖΕΥΣ. Ἰκανὸν λέγεις τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν οὖν συγγνώμην ἀπονέμω σοι, ἐς δὲ τὸ λοιπὸν, ἦν τι ὅμοιον παρανομήσης ἢ τινα τοιοῦτον σεαυτοῦ διάδοχον ἐκπέμψης, αὐτίκα εἴσῃ, ὅπόσον τοῦ σοῦ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρωδέστερος. ὥστε ἐκεῖνον μὲν αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ἡριδανῷ, ἵνα περ ἔπεσεν ἐκδιφρευθεῖς, ἤλεκτρον ἐπ' αὐτῷ δακρύουσαι, καὶ αἰγίροι γενέσθωσαν ἐπὶ τῷ πάθει, σὺ δὲ ξυμπηξάμενος τὸ ἄρμα — κατέαγε δὲ καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτοῦ καὶ ἄτερος τῶν τροχῶν συντέτριπται — ἔλαυνε ὑπαγαγῶν τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἀπάντων.

18 (26).

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

- 1 ΑΠ. Ἐχεις μοι εἰπεῖν, ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν διακρίναιμι αὐτούς.

ΕΡΜ. Ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγγενόμενος ἐκεῖνος Κάστωρ ἦν, οὗτος δὲ Πολυδεύκης.

τοὺς ἵππους. — εἶτα, näml. ἐφ' ὅπόσον. — ἐφιέναι, näml. τὰς ἡνίας. — ὀρθὴν, näml. ὁδόν, gerade aus. — τοσοῦτου πυρὸς, die so grosse Feuermasse, d. i. den Sonnenwagen. — ἐξεπλάγη. Ovid. Metamorph. 2, 178 ff.

Ut vero summo despexit ab aethere terras

Infelix Phaëthon penitus penitusque iacentes,

Palluit et subito genua intremuere timore,

Suntque oculis tenebrae per tantum lumen abortae.

3. αἱ ἀδελφαί, die Heliaden; vgl. Metamorph. 2, 323 ff. 340 ff. Unter dem Eridanos dachte sich Aeschylos in den Heliaden den Rhodanus, den er aber mit dem Padus vermischte; Euripides nahm eine Vereinigung beider Flüsse an. Dann ward dieser mythische Name gewöhnlich auf den Padus bezogen. Vgl. mit dieser Stelle De electr. 2.

ΑΠ. Πῶς διαγινώσκεις; ὅμοιοι γάρ.

ΕΡΜ. Ὅτι οὗτος μὲν, ὃς Ἄπολλον, ἔχει ἐπὶ τοῦ προσώπου τὰ ἴχνη τῶν τραυμάτων, ἃ ἔλαβε παρὰ τῶν ἀνταγωνιστῶν πυκτεύων, καὶ μάλιστα ὅποσα ὑπὸ τοῦ Βέβρουκος Ἀμύκου ἐτρόωθη τῷ Ἰάσονι συμπλέων, ἄτερος δὲ οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφαίνει, ἀλλὰ καθαρὸς ἐστὶ καὶ ἀπαθὴς τὸ πρόσωπον.

ΑΠ. Ὦνησας διδάξας τὰ γνωρίσματα, ἐπεὶ τὰ γε ἄλλα πάντα ἴσα, τοῦ ῥοῦ τὸ ἡμίτομον καὶ ἀστήρ ὑπεράνω καὶ ἀκόντιον ἐν τῇ χειρὶ καὶ ἵππος ἑκατέρῳ λευκός, ὥστε πολλάκις ἐγὼ τὸν μὲν προσεῖπον Κάστορα Πολυδεύκην ὄντα, τὸν δὲ τῷ τοῦ Πολυδεύκουσ ὀνόματι. ἀτὰρ εἶπέ μοι καὶ τόδε, τί δήποτε οὐκ ἄμφω ξύνεισιν ἡμῖν, ἀλλ' ἐξ ἡμισείας ἄρτι μὲν νεκρός, ἄρτι δὲ θεὸς ἐστὶν ἄτερος αὐτῶν;

ΕΡΜ. Ὑπὸ φιλαδελφίας τοῦτο ποιούσιν· ἐπεὶ γὰρ ἔδει ἓνα μὲν τεθνάναι τῶν Λήδας υἱέων, ἓνα δὲ ἀθάνατον εἶναι, ἐνείμαντο οὕτως αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν.

ΑΠ. Οὐ ξυνετήν, ὃς Ἑρμῆ, τὴν νομήν, οἷ γε οὐδὲ ὄψονται οὕτως ἀλλήλους, ὅπερ ἐπόθουν, οἶμαι, μάλιστα· πῶς γὰρ ὁ μὲν παρὰ θεοῖς, ὁ δὲ παρὰ τοῖς φθιτοῖς ὢν; πλὴν ἀλλ', ὥσπερ ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ δὲ Ἀσκληπιὸς ἰᾶται, σὺ δὲ παλαίειν διδάσκεις παιδοτρίβης ἄριστος ὢν, ἢ δὲ Ἄρτεμις μαιεύεται, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος ἔχει τινὰ τέχνην ἢ θεοῖς ἢ ἀνθρώποις χρησίμην, οὗτοι δὲ τί ποιήσουσιν ἡμῖν; ἢ ἀργοὶ εὐωχῆσονται τηλικούτοι ὄντες;

1. οὗτος μὲν, Polydeukes. — ὅποσα, näml. τραύματα. Τοχαρ. 61: νοσῶν ἀπὸ τοῦ ταύματος, ὃ ἐτέτρωτο κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ ληστῶν. — ὑπὸ τοῦ Βέβρ. κτέ. Als Verwandte des Iason nahmen die Dioskuren an dem Argonautenzuge Theil. Auf der Fahrt nach Kolchis landeten die Argonauten, um sich mit frischem Wasser zu versehen, an der Küste Bithyniens, welche die Bebryker bewohnten, deren König, der Riese Amykos, den Polydeukes zum Faustkampf herausforderte, aber von demselben besiegt ward. — ὤνησας διδάξας, du hast mir damit einen Gefallen gethan, dass du u. s. w. Kr. Gr. §. 56, 8, 1. — τοῦ ῥοῦ τὸ ἡμίτομον. Dieses bezieht sich auf die Halbeiform ihrer Hüte.

— ἀστήρ. Ein beständiges Attribut der Dioskuren ist auch der Stern über ihren Hüten. — ἵππος ἑκατέρῳ λευκός. Beide wurden gedacht auf strahlend weissen Rossen (λευκόπῳλοι, ἵπποις μαρμαίροντε). Ovid. Metam. 8, 373. — ἐξ ἡμισείας, zur Hälfte, d. i. hier abwechselnd; s. zu Todtengespr. 16, 1.

2. ἓνα, Kastor. Nach späterer Sage nämlich ist Polydeukes ein Sohn des Zeus und somit unsterblich, Kastor dagegen der Sohn des Tyndareos und in Folge dessen sterblich. — τὴν νομήν, näml. ἐνείμαντο, oder allgemeiner ἐποιήσαντο. — οἷ γε, s. zu II, 25. — πῶς γὰρ . . ὢν, näml. ὄψονται. — μαντεύομαι, ein Seher bin. — οὗτοι δέ, im Zusammenhange mit πλὴν

ΕΡΜ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ προστέτακται αὐτοῖν ὑπηρετεῖν τῷ Ποσειδῶνι καὶ καθιππεύειν δεῖ τὸ πέλαγος καὶ εἴαν που ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ἐπικαθίσαντας ἐπὶ τὸ πλοῖον σώζειν τοὺς ἐμπλέοντας.

ΑΠ. Ἀγαθὴν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ σωτήριον λέγεις τὴν τέχνην.

ἀλλά. Der Hauptsatz ist durch mehrere Zwischensätze mit verschiedenen Subjekten unterbrochen und wird durch οὗτοι wieder aufgenommen, diesem aber δέ beigefügt, um den Nebensubjekten das Hauptsubjekt stärker entgegenzusetzen. — ἐπικαθίσαντας κτέ. Schon im hymn. Homer. 33 wird berichtet, dass die Dioskuren, wenn sie im Sturme von den Schiff-

fern angerufen und ihnen weisse Lämmer gelobt wurden, plötzlich auf gelblichen Schwingen zu Hilfe eilen und die tobende Meeresfluth beruhigen. Es bezieht sich das auf das S. Elms- oder S. Helenasfeuer, welches sich bei Stürmen an die Spitze des Mastes und der Segelstangen heftet. Vgl. Horat. od. 1, 12, 27 ff.

VII.

DER HAHN.

In dieser höchst launigen Schrift, deren Anfang die grösste Aehnlichkeit mit dem 10. Briefe des Alkiphron im 3. Buche hat, greift Lucian wieder in das gewöhnliche Leben der Menschen hinein und wählt sich aus diesem den Gegenstand für seine Satire. Er führt nämlich das Bild der Reichen, die bei der grossen Masse für glücklich gelten, vor Augen.

Ein in Dürftigkeit lebender Schuster, Namens Mikylos, wird durch das Krähen seines Haushahns aus seinem wonnevollen Traume, in dem er rings von Reichthum und Pracht umgeben ist, geweckt, und schimpft nun aus Aerger darüber, dass er ihn in seinem Glücke gestört, gehörig auf jenen los. Der Hahn entschuldigt sich damit, dass er es in der allerbesten Absicht gethan, um ihn nämlich noch vor Tagesanbruch zu seiner Arbeit zu wecken. Mikylos höchst erstaunt, dass sein Hahn sprechen könne, wird von diesem belehrt, dass schon in früheren Zeiten diese Erscheinung mehrfach vorgekommen sei. Was ihn selbst betreffe, so sei er früher ebenfalls Mensch gewesen, und zwar Pythagoras, ohne die anderen Leben weitläufig zu erwähnen, die er in Folge der Seelenwanderung durchgemacht. Indessen kann Mikylos seinen Traum immer noch nicht ganz vergessen, und wird in Folge dessen vom Hahn aufgefordert, denselben zum Besten zu geben. Dieser Aufforderung kommt er nach, erwähnt aber zuerst, dass er am gestrigen Tage an einem Gastmahle beim reichen Eukrates Theil genommen habe, und wie es ihm, dem Armen, dabei ergangen sei. Dann geht er zum Traume über; ihm habe nämlich geträumt, er sei der Erbe des Eukrates und aller seiner Schätze und Herrlichkeiten geworden, dann sei er aber mitten in einem von ihm veranstalteten Schmause durch das unzeitige Krähen aufgeschreckt und so wieder in die Wirklichkeit zurückversetzt worden. Auf den Tadel des Hahns, dass er so gierig nach Gold und Reichthum sei, entgegnet Mikylos, dass auch Andere, und unter diesen sogar Zeus, das Gold nicht verachtet hätten, und dass man durch dasselbe Alles vermöge,

wie man ja auch an seinem Nachbar Simon sehen könne. Der Hahn lacht über die Einfalt des Mikylos und sagt, dass es in der Wirklichkeit damit ganz anders stehe, da ja die Reichen, wenn man die Sache genau betrachte, weit unglücklicher und bedauernswerther als die Armen seien. Er selbst, der oftmals reich und arm gewesen, müsse das am Besten beurtheilen können. Hierbei veranlasst Mikylos den Hahn, ihm die Geschichte seiner Wandlungen mitzutheilen. Als nun dieser die Erzählung beginnt, unterbricht ihn jener mit der Frage, ob auch er selbst wol derartige Wandlungen durchgemacht habe. Nachdem der Hahn dieses bestätigt, fährt er fort, alle seine Erlebnisse in den verschiedenen Wandlungen bis auf die in einen Hahn aufzuzählen, um damit darzuthun, dass das Loos der Reichen und Mächtigen den Armen gegenüber keineswegs beneidenswerth sei. Allein dessen ungeachtet kann sich Mikylos seiner Begierde nach Reichthum immer noch nicht entschlagen, und der Hahn, um der besseren Einsicht bei ihm Eingang zu verschaffen, führt ihn in die Häuser der Reichen selbst. Er lässt sich eine Feder aus dem Schwanze ziehn, welche die Eigenschaft hat, unsichtbar zu machen und jede Thüre zu öffnen, und geht nun mit ihm zu Simon, den sie abgezehrt, schlaflos und von Furcht vor Dieben beängstigt antreffen; dann zum Wucherer Gniphon, den sie in ähnlichem Zustande finden; und endlich zu Eukrates, wo sie sehen, wie sowohl er als seine Gattin das schändlichste Leben führen.

Nachdem der Schuster dieses Alles gesehen, ist er mit seinem Geschick ganz und gar zufrieden und von seiner früheren Begierde nach Reichthum geheilt.

VII.

ΟΝΕΙΡΟΣ Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

ΜΙΚΤΛΟΣ. Ἄλλὰ σέ, κάκιστε ἀλεκτροῦν, ὁ Ζεὺς αὐτὸς 1 ἐπιτρίψει φθονερόν οὕτω καὶ ὀξύφωνον ὄντα, ὅς με πλουτοῦντα καὶ ἠδίστω ὀνειράτι ξυνόντα καὶ θαυμαστὴν εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα διάτορόν τι καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσας ἐπήγειρας, ὡς μηδὲ νύκτωρ γοῦν τὴν πολὺ σοῦ μιαιρωτέραν πενίαν διαφύγοιμι. καίτοι εἴ γε χρὴ τεκμαίρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ πολλῇ ἔτι οὔση καὶ τῷ κρύει μηδέπω με τὸ ὄρθριον ὥσπερ εἴωθεν ἀποπηγνύντι — γνώμων γὰρ οὗτος ἀψευδέστατός μοι προσελαυνούσης ἡμέρας —, οὐδέπω μέσαι νύκτες εἰσίν. ὁ δὲ ἄϋπνος οὗτος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων, ἀφ' ἑσπέρας εὐθύς ἤδη κέκραγεν. ἀλλ' οὔτι χαίρων γε· ἀμνησῆμαι γὰρ ἀμέλει σε, ἣν μόνον ἡμέρα γένηται, συντριβὼν τῇ βακτηρίᾳ· νῦν γὰρ μοι πράγματα παρέξεις μεταπηδῶν ἐν τῷ σκότῳ.

ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ. Μικύλε δέσποτα, ὦμην τι χαριεῖσθαι σοι προλαμβάνων τῆς νυκτὸς ὀπόσον ἂν δυναίμην, ὡς ἔχοις ἐπορθρευόμενος ἀνύειν τὰ πολλὰ τῶν ἔργων· ἦν γοῦν πρὶν

1. Ἄλλὰ. Siehe zu Todtengespr. 3, 1. — θαυμαστὴν εὐδαιμονίαν εὐδ., s. zu II, 48. — διάτορόν τι καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσας, ein ziemlich durchdringendes und gellendes Geschrei erhebend. Ebenso Aelian. de nat. animal. 3, 37: εἰ δὲ αὐτοὺς (βατραχῶν) κομίσεις ἀλλαχόθι, διάτορόν τι καὶ τραχύτατον ἠχοῦσιν. 8, 10: βοῶντες διάτορόν τι καὶ ὀξύ. Unten c. 10: ὑπέβητε μύχιόν τι. Vgl. Vit. auct. 7: ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑποβλέπει, das. die Anm. Uebrigens ist die Ausdrucksweise mehr dichterisch; s. Kr. Gr. II. §. 46, 6, 3. 4. — τὸ ὄρθριον, Accusativ. als Adverb., des Morgens,

am Morgen. — μέσαι νύκτες. Der Plural. hier gebräuchlich, weil die Nacht aus mehreren Theilen besteht; Kr. Gr. §. 44, 3, 6. — τὸ χρυσοῦν ἐκ. κώδιον, das goldene Vliess, welches, wie bekannt, beständig von einem Drachen bewacht wurde. — ἀφ' ἑσπέρας εὐθύς, d. i. gleich mit Anbruch des Abends. — οὔτι χαίρων γε, keineswegs ungestraft, s. zu II, 34. — ἀμέλει, eigentl. sei ausser Sorge, d. i. zuverlässig, sicherlich, häufig bei Luc. — προλαμβάνων τῆς νυκτ. ὀπ. Amor. 15: ἐκ τῆς ἑωθινῆς κοίτης πολὺν προλαμβάνων τὸν ὄρθρον ἐπεφοίτα. — τὰ πολλὰ τῶν ἔργων, den grös-

ἥλιον ἀνίσχειν μίαν κρηπίδα ἐργάσῃ, πρὸ ὁδοῦ ἔσῃ τοῦτ' ἐς τὰ ἄλφιστα πεπονηκώς. εἰ δέ σοι καθεύδειν ἦδιον, ἐγὼ μὲν ἠσυχάσομαι, σοὶ καὶ πολὺ ἀφρονότερος ἔσομαι τῶν ἰχθύων, σὺ δὲ ὄρα ὅπως μὴ ὄναρ πλουτῶν λιμώτης ἀνεγρόμενος.

2 ΜΙΚ. ὦ Ζεῦ τεράστιε καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτ' ἐστίν; ἀνθρωπικῶς ἐλάλησεν ἀλεκτρουῶν.

ΑΛΕΚ. Εἰτά σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμόφωνος ὑμῖν εἶμι;

ΜΙΚ. Πῶς γὰρ οὐ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέποιτε, ὦ θεοί, τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν.

ΑΛΕΚ. Σὺ μοι δοκεῖς, ὦ Μικύλε, κομιδῇ ἀπαίδευτος εἶναι μὴδὲ ἀνεγνωκέναι τὰ Ὀμήρου ποιήματα, ἐν οἷς καὶ ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ Ξάνθος, μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ χρεμετίζειν, ἔστηκεν ἐν μέσῳ τῷ πολέμῳ διαλεγόμενος, ἔπη ὅλα ῥαψωδῶν, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ νῦν ἄνευ τῶν μέτρων· ἀλλὰ καὶ ἐμαντεύετο ἐκεῖνος καὶ τὰ μέλλοντα προεθέσπιζε, καὶ οὐδέν τι παράδοξον ἐδόκει ποιεῖν, οὐδὲ ὁ ἀκούων ἐπεκαλεῖτο ὥσπερ σὺ τὸν ἀλεξίκακον, ἀποτρόπαιον ἠγούμενος τὸ ἄκουσμα. καίτοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοὶ ἢ τῆς Ἀργοῦς τρόπις ἐλάλησεν ἢ Δωδώνη ἀυτόφωνος ἐμαντεύσατο, ἢ εἰ βύρσας εἶδες ἐρπού-

ten Theil deines Tagewerks. — πρὸ ὁδοῦ, förderlich. Hermotim. 1: ὁ πρὸ ὁδοῦ σοὶ γένοιτ' ἂν ἐς τὰ ἄλφιστα. Unattische aber schon bei Aristoteles vorkommende Formel für προὔργου.

2. τεράστιε, s. zu II, 41. — εἰτα, s. zu Todtengespr. 16, 1. — ὁ τοῦ Ἀχιλλ. ἵππος. Vgl. II. 19, 407: ἀνδρήντα δ' ἔθθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη. — μακρὰ χαίρειν φράσας, ein lautes Lebewohl sagend, eine bei Luc. oft vorkommende Formel, Pro merc. cond. 5. Bis accus. 21. Fugit. 20. Navig. 2. De morte Peregr. 32. u. s.; μακρὰ χαίρειν λέγειν, Asin. 46.; auch πολλά χ. φρ., Rhet. praec. 9. Ebenso μακρὰ οἰμώζειν λέγειν unten c. 23. — ἀλλὰ καί, ja auch. — ἢ τῆς Ἀργοῦς τρόπις. Die Argo, auf welcher Jason und seine Gefährten jene berühmte Fahrt nach Kolchis unternahmen, war aus Fichten vom Berge Pelion erbaut. In derselben hatte Athene ein Stück von der dodonäischen Eiche ange-

bracht, welches die Gabe zu sprechen und zu weissagen besass. De saltat. 52: Θεσσαλία παρέχει τὸν τῶν πεντήκοντα νέων στόλον, τὴν Ἀργώ, τὴν λάλον αὐτῆς τρόπιν. — Δωδώνη ἀυτόφωνος, zu verstehen von jener heiligen Eiche zu Dodona. Ebenso, d. i. mit derselben Kürze, heisst es bei Symmach. ep. 4, 33: non vides oracula olim locuta desuisse nec ullas in antro Cumano literas legi nec Dodona m loqui frontibus nec de spiraculis Delphicis ullum carmen audiri? Zu Dodona nämlich, jenem uralten Orakelsitze des Zeus in Epeiros, in der Gegend des Sees von Janina, stand eine heilige Eiche, aus deren Rauschen man den Willen des Zeus erkannte, oder die selbst mit der Gabe weissagender Rede versehen war. Vgl. Hom. Odys. 14, 327. — εἰ βύρσας κτέ. Dieses erzählt Hom. Od. 12, 395 f. von den Sonnenrindern, welche von des Odysseus Gefährten getödtet worden waren:

σας καὶ βοῶν κρέα μυκώμονα ἡμίεφθα, περιπεπαρμένα τοῖς ὀβελοῖς; ἐγὼ δὲ Ἑρμοῦ πάρεδρος ὢν, λαλιστάτου καὶ λογιωτάτου θεῶν ἀπάντων, καὶ τᾶλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν καὶ σύντροφος, οὐ χαλεπῶς ἐμελλον ἐκμαθήσεσθαι τὴν ἀνθρώπων φωνήν. εἰ δὲ ἐχεμυθήσειν ὑπόσχοιό μοι, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὴν ἀληθεστέραν αἰτίαν εἰπεῖν τῆς πρὸς ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ ὅθεν ὑπάρχει μοι οὕτω λαλεῖν.

ΜΙΚ. Ἀλλὰ μὴ ὄνειρος καὶ ταῦτά ἐστιν, ἀλεκτροῶν οὕτω 3 πρὸς με διαλεγόμενος; εἰπέ δ' οὖν πρὸς τοῦ Ἑρμοῦ, ὃ βέλτιστε, ὅ τι καὶ ἄλλο σοι τῆς φωνῆς αἰτιον. ὡς δὲ σιωπήσομαι καὶ πρὸς οὐδένα ἐρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἴ τι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρονόου αὐτὸ εἰπόντος ἀκηκοώς;

ΑΛΕΚ. Ἄκουε τοίνυν. παραδοξότατόν σοι λόγον εὖ οἶδ' ὅτι λέγω, ὃ Μικύλε· οὐτοσί γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτροῶν φαινόμενος οὐ πρὸ πολλοῦ ἄνθρωπος ἦν.

ΜΙΚ. Ἦκουσά τι καὶ πάλαι τοιοῦτον ἀμέλει περὶ ὑμῶν, ὡς Ἀλεκτροῶν τις νεανίσκος φίλος γένοιτο τῷ Ἄρει, καὶ ξυμπίνου τῷ θεῷ καὶ ξυγκωμάζου καὶ κοινωνοίη τῶν ἐρωτικῶν· ὁπότε γοῦν ἀπίοι παρὰ τὴν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπάγεσθαι καὶ τὸν Ἀλεκτροῶνα, καὶ ἐπειδήπερ τὸν Ἥλιον μάλιστα ὑφεωρᾶτο, μὴ κατιδὼν ἐξείποι πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ἔξω πρὸς ταῖς θύραις ἀπολείπειν αἰεὶ τὸν νεανίσκον, μηνύσοντα ὁπότε ἀνίσχοι ὁ Ἥλιος. εἰτά ποτε κατακοιμηθῆναι μὲν τὸν Ἀλεκτροῶνα καὶ προδοῦναι τὴν φρουρὰν ἄκοντα, τὸν δὲ Ἥλιον λαθόντα ἐπιστῆναι τῇ Ἀφροδίτῃ καὶ τῷ Ἄρει ἀφρόντιδι ἀναπανομένῳ διὰ τὸ πιστεύειν τὸν Ἀλεκτροῶνα μηνῦσαι ἂν, εἴ τις ἐπίοι· καὶ οὕτω τὸν Ἥφαιστον παρ' Ἥλιου λαθόντα συλλαβεῖν αὐτούς, περιβαλόντα καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι πεποίητο ἐπ' αὐτούς· ἀφεθέντα δέ, ὡς ἀφείθη, τὸν

εἶρπον μὲν ῥινοί, κρέα δ' ἄμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει, ὀπταλέα τε καὶ ὠμά, βοῶν δ' ὡς γίγνετο φωνή.

— ἡμίεφθα. Wegen des homerischen ὀπταλέα könnte man ἡμίεφθα erwarten. Darfte aber deswegen Lucian. nicht ἡμίεφθα sagen, und konnte er es nicht mit Absicht gesagt haben? — Ἑρμοῦ πάρεδρος. Der Hahn war dem Hermes geheiligt; vgl. c. 28. — ἐμελλον ἐκμα-

θήσεσθαι, ich musste wohl erlernen; Kr. Gr. §. 53, 8, 3.

3. μὴ, s. zu I, 17. — πρὸς με, s. zu II, 13. — καὶ πάλαι, s. zu II, 36. — ἀμέλει, allerdings. — ὁπότε, so oft. — ἐπάγεσθαι. Dieser und die folgenden Infinitive von einem in Gedanken vorschwebenden λέγεται oder λέγουσι abhängig, wie oft. — ἀφεθέντα δέ, ὡς ἀφείθη, τὸν Ἄρη. Durch den Zwischensatz ὡς ἀφείθη wird alle weitere Aus-

"Αρη ἀγανακτῆσαι κατὰ τοῦ Ἀλεκτρούνοσ καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν ἐς τουτὶ τὸ ὄρνειον αὐτοῖς ὄπλοισ, ὡς ἔτι τῆς κόρυθος τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, καὶ διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολογουμένους τῷ Ἄρει, ὅτ' οὐδὲν ὄφελος, ἐπειδὰν αἰσθησθε ἀνελευσόμενον τὸν Ἥλιον, πρὸ πολλοῦ βοᾶν ἐπισημαινομένους τὴν ἀνατολὴν αὐτοῦ.

4 ΑΛΕΚ. Φασὶ μὲν καὶ ταῦτα, ᾧ Μικύλε, τὸ δ' ἐμὸν ἑτεροῖόν τι γέγρονε, καὶ πάνυ ἔναγχος ἐς ἀλεκτρούνα σοι μεταβέβηκα.

ΜΙΚ. Πῶς; ἐθέλω γὰρ τοῦτο μάλιστα εἰδέναι.

ΑΛΕΚ. Ἀκούεις τινὰ Πυθαγόραν Μνησαρχίδην Σάμιον;

ΜΙΚ. Τὸν σοφιστὴν λέγεις, τὸν ἀλαζόνα, ὃς ἐνομοθέτει μῆτε κρεῶν γεύεσθαι μῆτε κνάμους ἐσθίειν, ἥδιστον ἐμοὶ γοῦν ὕψον ἐκτράπεζον ἀποφαίνων, ἔτι δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους, ὡς πρὸ τοῦ Πυθαγόρου Εὐφορβος γένοιτο γόητά φασι καὶ τερατοργόν, ᾧ ἀλεκτροῦν.

ΑΛΕΚ. Ἐκεῖνος αὐτὸς ἐγὼ σοὶ εἰμι ὁ Πυθαγόρας, ὥστε παῦ', ᾧγαθέ, λοιδορούμενός μοι, καὶ ταῦτα οὐκ εἰδὼς οἷός τις ἦν τὸν τρόπον.

ΜΙΚ. Τοῦτ' αὖ μακροῦ ἐκείνου τερατωδέστερον, ἀλεκ-

einandersetzung über eine Allen bekannte Sache, hier über die Freilassung des Ares, vermieden. Vgl. Demosth. 3, 8: οὐδὲ τὸν φόβον μικρὸν ὀρῶ τὸν τῶν μετὰ ταῦτα, ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θεβαίων ἡμῖν. 23, 182: τῆς Καρδιανῶν πόλεως ἐχούσης ὡς ἔχει. — αὐτοῖς ὄπλοισ, s. zu II, 22. Todtengespr. 10, 3. 20, 4. Göttergespr. 21, 2. — ἀπολογουμένους τῷ Ἄρει, euch rechtfertigend vor dem Ares. Phalar. 1, 1: εἰ ὑμῖν ἀπολογησαίμην. De conscr. hist. 24: γελοῖον, εἰ σοι νῦν ἀπολογοίμην. — ὅτ' οὐδὲν ὄφελος, hängt mit βοᾶν zusammen. Ebenso De merc. cond. 3. — ἀνελευσόμενον. Ueber diese bei Luc. nicht ungewöhnliche Futurform s. zu III, 18.

4. τὸ δ' ἐμὸν, s. oben zu Göttergespr. 14, 7. — μεταβέβηκα. Vitar. auct. 5: πάλαι ἐν ἄλλῳ σώματι καὶ ἐν ἄλλῳ οὐνόματι ἐφαντάζεο χρόνῳ δὲ αὐτὶς ἐς ἄλλον μεταβήσεται. — ἀκούεις, hast du gehört; s. zu IV, 4. — Πυθαγόραν. Pytha-

goras, dessen Geschichte schon früh von der Sage entstellt worden ist, war geboren auf Samos in den Jahren 580 bis 568. Sein Vater heisst fast allgemein Mnesarchos. Im 40. Lebensjahre soll er nach Grossgriechenland übergesiedelt sein und in Kroton eine Gesellschaft oder Schule gegründet haben, welche sich noch bei seinen Lebzeiten über die bedeutendsten grossgriechischen Städte verbreitete, und sowohl in philosophischer, als besonders in politischer Beziehung von grossem Einfluss war. — μῆτε κρεῶν γεύεσθαι μῆτε κνάμους ἐσθίειν. Vgl. Vitar. auct. 6, wo Pythagoras sagt: ψυχῆιον μὲν οὐδὲ ἐν σιτέομαι, τὰ δ' ἄλλα πλήν κνάμων. Ausführlich trägt diese Lehre Pythagoras vor bei Ovid. Metam. 15, 76 ff. — ἐκτράπεζον ἀποφαίνων, vom Tische verbannend, ein nur hier vorkommendes Wort. — Εὐφορβος, s. oben zu Todtengespr. 20, 3. — παῦ' .. λοιδορούμενος. So stets oder παῦσαι,

τρονῶν φιλόσοφος. εἶπε δὲ ὁμῶς, ὧ Μνησάρχου παῖ, ὅπως ἡμῖν ἀντὶ μὲν ἀνθρώπου ὄρνις, ἀντὶ δὲ Σαμίου Ταναγρικὸς ἀναπέφηνας· οὐ πιθανὰ γὰρ ταῦτα οὐδὲ πάνυ πιστεῦσαι ῥάδια, ἐπεὶ καὶ δὴ ἤδη μοι τετηρηκένοι δοκῶ πάνυ ἐν σοὶ ἀλλότρια τοῦ Πυθαγόρου.

ΑΛΕΚ. Τὰ ποῖα;

ΜΙΚ. Ἐν μὲν ὅτι λάλος εἶ καὶ κρακτικός, ὁ δὲ σιωπᾶν ἐς πέντε ὅλα ἔτη, οἶμαι, παρήνει, ἕτερον δὲ καὶ παντελῶς παράνομον· οὐ γὰρ ἔχων ὅ τι σοι παραβάλοιμι, κνᾶμους χθῆς ἤκον, ὡς οἶσθα, ἔχων, καὶ σὺ οὐδὲν μελλήσας ἀνέλεξας αὐτούς· ὥστε ἢ ἐψεῦσθαί σοι ἀνάγκη καὶ ἄλλῳ εἶναι, ἢ Πυθαγόρα ὄντι παρανενομηκένοι καὶ τὸ ἴσον ἠσεβηκένοι κνᾶμους φαγόντα, ὡς ἂν εἰ τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς βεβρώκεις.

ΑΛΕΚ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὧ Μικύλε, ἦτις αἰτία τούτων, 5 οὐδὲ τὰ πρόσφορα ἐκάστῳ βίῳ. ἐγὼ δὲ τότε μὲν οὐκ ἦσθιον τῶν κνᾶμων, ἐφιλοσόφουν γάρ· νῦν δὲ φάγοιμ' ἂν, ὄρνιθικὴ γὰρ καὶ οὐκ ἀπόρρητος ἡμῖν ἢ τροφή. πλὴν ἀλλά, εἰ σοι φίλον, ἄκουε ὅπως ἐκ Πυθαγόρου τοῦτο νῦν εἰμι καὶ ἐν οἷσις βίοις πρότερον ἐβιότευσα καὶ ἄτινα τῆς μεταβολῆς ἐκάστης ἀπολέλανκα.

ΜΙΚ. Λέγοις ἂν· ὡς ἔμοιγε ὑπερήδιστον ἂν τὸ ἄκουσμα γένοιτο, ὥστε εἰ τις αἴρεσιν προθείη, πότερα μᾶλλον ἐθέλω σοῦ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα διεξιόντος ἢ τὸν πανευδαίμονα ὄνειρον ἐκεῖνον αὐθις ὄραν τὸν μικρὸν ἔμπροσθεν, οὐκ οἶδα ὀπότερον ἂν ἐλοίμην· οὕτως ἀδελφὰ ἠγοῦμαι τὰ σὰ τοῖς [ἠδίστοις] φανεῖσι, καὶ ἐν ἴσῃ ὑμᾶς τιμῇ ἄγω, σέ τε καὶ τὸ πολυτίμητον ἐνύπνιον.

ΑΛΕΚ. Ἐτι γὰρ σὺ ἀναπεμπάξῃ τὸν ὄνειρον, τίς ποτε ὁ

nie πάνου. Unten c. 6: παῦε, ὧ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν. Toxar. 53: παῦε ἄλλον με ποιῶν σεαυτοῦ. Iup. trag. 33. Dial. meretr. 12, 2. Nigr. 8. Vgl. Kr. Gr. §. 52, 2, 5. — Ταναγρικός. Die Hähne von Tanagra in Bötien waren besonders berühmt als μάχιμοι. — πάνυ gehört zu ἀλλότρια. Navig. 26: οἶσθα οὖν, ὡς πάνυ σοι ἀπόλεπτης κρόκης ὁ πᾶς οὐτοσι πλοῦτος ἀπῆρτηται. u. s. — τὰ ποῖα, s. zu II, 28. — φαγόντα für φαγόντι, s. Kr. Gr. §. 55, 2, 7. Ebenso unten c. 26: ἐντεμόντα. — ὡς ἂν εἰ, elliptische

Formel. Was ist bei ὡς ἂν zu ergänzen? Sonst sagt Lucian. in der Regel ὡσπερ ἂν εἰ, wie die Attiker, auch καθάπερ ἂν εἰ. — βεβρώκεις. Dieselbe Form (βέβρωκεν) Parasit. 22.; sogar βρωθεῖς Nigr. 33. Uebri- gens vgl. Vitar. auct. 6. und jenen bekannten Vers: ἴσόν τοι κνᾶμους τρώγειν κεφαλᾶς τε τοκήων.

5. τῶν κνᾶμων, Kr. Gr. II. §. 47, 15, 5. — λέγοις ἂν, imperativisch, wie c. 21.; Kr. Gr. §. 54, 3, 8. Her- motim. 16: οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς διδάσκεις ἂν τοῦτο. — μικρὸν ἔμπροσθεν, s. zu IV, 11. — ἔτι γάρ.

φανείς σοι ἦν, καί τινα ἰνδάματα μάταια διαφυλάττεις, κενὴν καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος ἀμενηνὴν τινα εὐδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μεταδιώκων;

6 ΜΙΚ. Ἄλλ' οὐδὲ ἐπιλήσομαί ποτε, ὦ ἀλεκτροῦν, εὖ ἴσθι, τῆς ὄψεως ἐκείνης· οὕτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος καταλιπὼν ᾤχετο, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτοῦ ἐς ὕπνον αὐτίς κατασπώμενα. οἶον γοῦν ἐν τοῖς ὡσὶ τὰ πτερὰ ἐργάζεται στρεφόμενα, τοιοῦτον γὰρ γαλον παρεῖχέ μοι τὰ ὀρώμενα.

ΑΛΕΚ. Ἡράκλεις, δεινὸν τινα τὸν ἔρωτα φῆς τοῦ ἐνυπνίου, εἴ γε πτηνὸς ὢν, ὡς φασί, καὶ ὄρον ἔχων τῆς πτήσεως τὸν ὕπνον, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾶ καὶ ἐνδιατρίβει ἀνεωρόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρὸς οὕτω καὶ ἐναργῆς φαινόμενος· ἐθέλω οὖν ἀκοῦσαι, οἷός τις ἐστίν, οὕτω σοι τριπόθητος ὢν.

ΜΙΚ. Ἐτοιμος λέγειν· ἠδὺ γοῦν μοι τὸ μεμνηῆσθαι καὶ διεξιέναι τι περὶ αὐτοῦ. σὺ δὲ πηνίκα, ὦ Πυθαγόρα, διηγῆσθαι τὰ περὶ τῶν μεταβολῶν;

ΑΛΕΚ. Ἐπειδὴν σὺ, ὦ Μικύλε, παύσῃ ὄνειρώττων καὶ ἀποψῆσθαι ἀπὸ τῶν βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ νῦν δὲ πρότερος εἶπέ, ὡς μάθω, εἴτε διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν εἴτε διὰ τῶν κερατίνων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πεμπόμενος.

ΜΙΚ. Οὐδὲ δι' ἑτέρας τούτων, ὦ Πυθαγόρα.

Ueber γὰρ in der Frage s. zu II, 18. Ebenso c. 32: ἔτι γὰρ σὺ ὄνειρώττεις τὸν πλοῦτον; Dial. deor. 4, 2. Catapl. 9. — ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, näml. φησίν. Vgl. Halc. 7. Dial. deor. 20, 5. u. s. Homer. Odys. 19, 562: δοιαὶ γὰρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὄνειρον.

6. παρεῖχε, s. zu Todtengespr. 27, 7. — δεινὸν τινα τὸν ἔρωτα φῆς, d. i. ὁ ἔρωσ, ὃν φῆς, δεινός τις ἐστίν, s. zu I, 1. — πτηνὸς ὢν. Das Masculin. steht, obschon τοῦ ἐνυπνίου vorhergeht, weil vorzugsweise an ὁ ὄνειρος zu denken ist und man sich diesen ja personificirt vorzustellen hat. πτηνός ist ein nicht seltenes Beiwort von ὄνειρος. — ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα, sprichwörtlicher Ausdruck für: über die Grenze, hergenommen vom Sprung als Theil des Pentathlon. „Die Stelle, von wo aus man

sprang, hiess βατήρ, das Mass des Sprunges κανὼν, die Grenze, wo der Niedersprung Statt fand, τὸ σκάμμα, τὰ ἐσκαμμένα, weil nämlich hier ein kleiner Graben oder Aufwurf gebildet wurde.“ Krause: die Gymn. u. Agon. I p. 393. — ἀνεωρόσι, s. oben zu Todtengespr. 4, 1. — ἐτοιμος, näml. εἰμί. Catapl. 10: καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἐτοιμος παρασχέσθαι. c. 19: τὰλλα δὲ ἦν ἀντλεῖν ἐθέλης, ἐτοιμος καὶ πρόσκαπος εἶναι. Toxar. 40. 52. De saltat. 6 u. ö. Kr. Gr. §. 62, 1, 5. — αὐτοῦ, näml. τοῦ ὄνειρου. — πηνίκα, wann, s. v. a. πότε. Ebenso Tim. 4., und schon Demosth. 18, 313. Bei den Attikern in der Regel von einer bestimmten Tageszeit. — τὸ νῦν, für jetzt, ebenso wie τὸ μετὰ τοῦτο, τὸ παραυτίκα u. ä., s. Kr. Gr. §. 50, 5, 13. — οὐδὲ δι' ἑτέρας, Kr. Gr. §. 24, 2, 2. Amor. 4: ἐπεὶ

ΑΛΕΚ. Καὶ μὴν Ὅμηρος δύο μόνας ταύτας λέγει.

ΜΙΚ. Ἐὰ χαίρειν τὸν λῆρον ἐκείνου ποιητὴν, οὐδὲν εἰδότες ὄνειρων πέρι. οἱ πένητες ἴσως ὄνειροι διὰ τῶν τοιούτων ἐξίασιν, οἷους ἐκείνος ἐώρα, οὐδὲ πάνυ σαφῶς τυφλὸς αὐτὸς ὢν· ἐμοὶ δὲ διὰ χρυσῶν τινῶν πυλῶν ὁ ἥδιστος ἀφίκετο, χρυσοῦς καὶ αὐτός, χρυσᾶ πάντα περιβεβλημένος καὶ πολὺ ἐπαγόμενος χρυσίον.

ΑΛΕΚ. Παῦνε, ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν· ἀτεχνῶς γὰρ ἐκ τῆς ἐκείνου σοι εὐχῆς τὸ ἐνύπνιον, καὶ μέταλλα ὅλα χρύσεια κεκοιμησθαι μοι δοκεῖς.

ΜΙΚ. Πολύ, ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολὺ, πῶς οἶμαι καλόν, οἷαν τὴν ἀνγὴν ἀπαστράπτου; τί ποτε ὁ Πίνδαρος φησι περὶ αὐτοῦ ἐπαινῶν; ἀνάμνησον γὰρ με, εἰ οἶσθα, ὅποτε ὕδωρ ἄριστον εἰπὼν εἶτα τὸ χρυσίον θαυμάζει, εὖ ποιῶν, ἐν ἀρχῇ εὐθύς τοῦ βιβλίου, κάλλιστόν τι ἀσμάτων ἀπάντων.

ΑΛΕΚ. Μῶν ἐκείνο ζητεῖς,

ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ

ἄτε διαπρέπει νυκτὶ μέγανος ἔξοχα πλούτου;

ΜΙΚ. Νῆ Δία τοῦτ' αὐτό· ὥσπερ γὰρ τοῦμὸν ἐνύπνιον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος οὕτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς δὲ ἤδη μάθης, οἷόν τι ἦν, ἄκουσον, ὦ σοφώτατε ἀλεκτροῦν. ὅτι μὲν οὐκ οἰκόσιτος ἦν χθές, οἶσθα· Εὐκράτης γὰρ με ὁ πλούσιος

μηδ' εἰς ἕτερόν σε τοῦ πάθους θέποντα ὄρω. — Ὅμηρος, *Odyss.* 19, 562 ff.:

δοιαὶ γὰρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὄνειρων·

αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·

τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,

οἳ ρ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀκράαντα φέροντες,

οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,

οἳ ρ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.

Vgl. Virgil. *Aen.* 6, 894. Uebrigens beachte den in den Worten καὶ μὴν bis λέγει enthaltenen Senar. — τὸν λῆρον, *nugatorem*, so oft bei Lucian., vgl. unten c. 11., *Rhet. praec.* 17. *Dial. meretr.* 10, 3. *Cronos.* 10. — τυφλός, s. zu *Todten-*

gespr. 25, 1. — ὦ Μίδα. Dieser, wie bekannt, erbat sich vom Dionysos, dass sich Alles, was er berühre, in Gold verwandeln möge. — ἐκείνου, näml. τοῦ Μίδου. — κεκοιμησθαι, erschlafen zu haben, komisch. *Icaromenipp.* 1: κατακοιμηθεὶς παρασάγγας ὄλους.

7. εἰπὼν εἶτα, s. zu II, 16. Unten c. 14: οὐκοῦν ἐκείνος αὐτὸ κλέψας εἶτα ἐπωμόσατο θεοῦς τοσοῦτους. — εὖ ποιῶν, recht daran thugend, bei Luc. sehr häufige Formel; *Toxar.* 38. *Saturn.* 7. 27. *Dips.* 6. *De conscr. hist.* 4. 15. u. s. — ἐν ἀρχῇ. *Olymp.* 1. Uebrigens darf in der lebhaften Rede des Mik. die aphoristische Ausdrucksweise nicht auffallen. — ὁ δὲ χρυσὸς κτέ. Die Construction ist: ἄτε (gleichwie) πῦρ αἰθόμενον νυκτὶ, χρυσὸς

έντυχὼν ἐν ἀγορᾷ λουσάμενον ἦκειν ἐκέλευε τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον.

- 8 **ΑΛΕΚ.** Οἶδα τοῦτο, πάνυ πεινήσας παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι βαθείας ἤδη ἐσπέρας ἦκες ὑποβεβρεγμένος, τοὺς πέντε κυάμους ἐκείνους κομίζων, οὐ πάνυ δαψιλὲς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρονίον ἀθλητῆ ποτε γενομένῳ καὶ Ὀλύμπια οὐκ ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ.

ΜΙΚ. Ἐπεὶ δὲ δειπνήσας ἐπανῆλθον, ἐκάθειδον εὐθύς τοὺς κυάμους σοι παραβαλὼν, εἰτά μοι κατὰ τὸν Ὅμηρον ἀμβροσίην διὰ νύκτα θεῖός τις ὡς ἀληθῶς ὄνειρος ἐπιστάς...

ΑΛΕΚ. Τὰ παρὰ τῷ Εὐκράτει πρότερον, ὦ Μικύλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον οἶον ἐγένετο, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ ἅπαντα· κωλύει γὰρ οὐδὲν αὐθὶς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τοῦ δεῖπνου ἐκείνου ἀναπλάττοντα καὶ ἀναμαρυνκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα.

- 9 **ΜΙΚ.** Ὁμιην ἐνοχλήσειν καὶ ταῦτα διηγούμενος· ἐπεὶ δὲ σὺ προθυμῆ, καὶ δὴ λέγω. οὐ πρότερον, ὦ Πυθαγόρα, παρὰ πλουσίῳ τιμὴ δειπνήσας ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ τύχῃ τιμὴ ἀγαθῆ ἐντυγχάνω χθὲς τῷ Εὐκράτει, καὶ ἐγὼ μὲν προσειπὼν αὐτόν, ὥσπερ εἰώθειν, δεσπότην ἀπηλλαττόμην, ὡς μὴ καταισχύνοιμι αὐτόν σὺν τριβακῷ τῷ τρίβωνι συμπαρομαρτῶν, ὁ δὲ, Μικύλε, φησί, θυγατρὸς τήμερον ἐστιῶ γενέθλια, καὶ παρεκάλεσα τῶν φίλων μάλα πολλούς· ἐπεὶ δὲ τινὰ φασιν αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα οὐχ οἶόν τε εἶναι ξυνδειπνεῖν μεθ'

ἔξοχα διαπρέπει πλούτου. — λουσάμενον. Sich vor Tische zu baden gehörte zu einem Bestandtheile des hellenischen Lebens; daher die so gewöhnliche Redensart λουσάμενον oder λελουμένον ἐπὶ δεῖπνον ἐλθεῖν. — ἐκέλευε, nicht ἐκέλευσε. Kr. Gr. §. 53, 2, 1. Häufig bei Lucian., vgl. Alexand. 25. 45. Conviv. 2. 13. 29. Toxar. 17. u. s. — τὴν ὥραν, zur rechten Zeit. Navig. 22: λουσάμενον ἦκειν κελύσω τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον.

8. παρ' ὅλην τὴν νύκτα, s. zu II, 50. — ὑποβεβρεγμένος, angetrunken, oft bei Lucian. u. a. Späteren. — Ὀλύμπια . . ἀγωνισαμένῳ, Kr. Gr. §. 46, 6. Pythagoras siegte nach der Angabe des Eratosthenes und Phavorinos Ol. 48. im olympischen Faustkampf. — κατὰ τὸν

Ὅμηρον. II. 2, 56 f. θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος ἀμβροσίην διὰ νύκτα. — ὡς ἀληθῶς, s. zu I, 10.

9. καὶ δὴ, auch eben, so eben, protenus, statim, fast = ἤδη; δὴ ist hier temporal. Ebenso c. 29. Bis accus. 4: ἐπεὶ δὲ σὺ περὶ τούτων τοὺς λόγους ἐνέβαλες, καὶ δὴ λέγω. Piscat. 22. Halc. 3 u. s. — ἀπηλλαττόμην, Kr. Gr. §. 53, 2, 2. — σὺν, nicht ἐν, wie auch wir oft „mit“ in solchen Verbindungen gebrauchen. Xenoph. anab. 4, 5, 33: κατελάμβανον διακονοῦντας Ἀρμενίου παιδας σὺν ταῖς βαρβαρικαῖς στολαῖς. — ἐστιῶ γενέθλια, feiere den Geburtstag mit einem Gastmahl. Kr. Gr. §. 46, 6. Hermotim. 11: γενέθλια θυγατρὸς ἐστιῶν. — μαλακῶς ἔχοντα = d. folg. μαλακίζεσθαι, unpäss-

ἡμῶν, σὺ ἀντ' ἐκείνου ἤκε λουσάμενος, ἦν μὴ ὅ γε κληθεὶς αὐθις εἶπη ἀφίξεσθαι· ὡς νῦν γε ἀμφίβολός ἐστι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ προσκυνήσας ἀπήειν εὐχόμενος ἅπασι θεοῖς ἠπιάλόν τινα ἢ πλευρίτιν ἢ ποδάγραν ἐπιπέμψαι τῷ μαλακίζομένῳ ἐκείνῳ, οὗ ἔφεδρος ἐγὼ καὶ ἀντίδειπνος καὶ διάδοχος ἐκεκλήμην· καὶ τὸ ἄχρι τοῦ λουτροῦ αἰῶνα μέγιστον ἐτιθέμην, συνεχὲς ἐπισκοπῶν ὅποσάπουν τὸ στοιχεῖον εἶη καὶ πηνίκα ἤδη λουῖσθαι δέοι. κάπειδή ποτε ὁ καιρὸς ἀφίκετο, πρὸς τάχος ἐμαυτὸν ἀπορρούψας ἄπειμι κοσμίως μάλα ἐσχηματισμένος, ἀναστρέψας τὸ τριβώνιον, ὡς ἐπὶ τοῦ καθαρωτέρου γένοιτο ἢ ἀναβολή. καταλαμβάνω τε πρὸς ταῖς θύραις 10 ἄλλους τε πολλοὺς καὶ δὴ κάκεινον, φοράδην ὑπὸ τεττάρων κεκομισμένον, ᾧ με ὑποδειπνεῖν ἔδει, τὸν νοσεῖν λεγόμενον. καὶ ἐδήλου δὲ πονήρως ἔχων· ὑπέστενε γοῦν καὶ ὑπέβητε μύχιόν τι καὶ ἐχρέμπτετο δυσπρόσοδον, ὠχρὸς ὅλος ὢν καὶ διωδηκῶς, ἀμφὶ τὰ ἐξήκοντα ἔτη σχεδόν. ἐλέγετο δὲ φιλόσοφός τις εἶναι τῶν πρὸς τὰ μειράκια φλυαρούντων· ὁ γοῦν πῶγων μάλα τραγικὸς ἦν ἐς ὑπερβολὴν κουριῶν. καὶ αἰτιωμένου γε Ἀρχιβίου τοῦ ἱατροῦ, διότι οὕτως ἔχων ἀφίκετο, “Τὰ καθήκοντα,” ἔφη, “οὐ χρὴ προδιδόναι, καὶ ταῦτα φιλόσοφον ἄνδρα, κὰν μυρίαί νοσοὶ ἐμποδῶν ἰστώνται· ἠγῆσεται γὰρ Εὐκράτης ὑπερεωράσθαι πρὸς ἡμῶν.” “Οὐ μὲν οὖν,” εἶπον ἐγώ, “ἀλλ' ἐπαινέσεταιί σε, ἦν οἴκοι παρὰ σαντῶ μάλ-

lich sein. — προσκυνήσας. „In späterer Zeit kam im Verhältnisse des Geringeren zu dem Vornehmeren die erniedrigende Sitte auf, diesem Hand, Brust und Knie zu küssen. Nigrin. 21.“ Becker's Charikl. I p. 252. — ἔφεδρος, Stellvertreter, eigentlich von demjenigen Athleten, der bei Verloosung der Paare, wenn die Zahl ungerade war, keinen Gegner erhalten hatte und dann mit frischen Kräften gegen den Sieger kämpfte. — τὸ ἄχρι τοῦ λουτροῦ, die Zeit bis zum Bade. — ὅποσάπουν τὸ στοιχεῖον, d. i. wie viel Fuss der Schatten des Stiftes oder Stabes der Sonnenuhr, des Sonnenzeigers warf. Cronos. 17: λουῖσθαι .. ὅποταν τὸ στοιχεῖον ἐξάπουν ἢ. — πρὸς τάχος, wie sonst bei Lucian. κατὰ τάχος, in Eile, eilig. — ἄπειμι, in Praesens-

bedeutung, wie oben c. 6 ἐξίασιν u. c. 23 πρόσσεισιν. Kr. Gr. §. 38, 3, 3.

10. καὶ δὴ κάκεινον, et vero etiam. Xen. Cyr. 1, 6, 21: γνώης δ' ἄν, ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς κάμνουσιν. Adv. indoct. 8: ἤκεν οὖν ἐς τοὺς Δελφούς τοῖς τε ἄλλοις λαμπρὸς καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσόπαστον ποιησάμενος. — ὑπὸ τεττάρων. Die Zahl der Träger war, wie es scheint, gewöhnlich vier; Epist. sat. 28: ἐσγῆρας ἀφικόμενον τοῖς αὐτοῦ ποσί, ἀλλὰ μὴ φοράδην ἐπὶ τεττάρων ὀχούμενον. — μύχιόν τι, d. i. ziemlich tief aus der Brust, s. oben z. c. 1. — δυσπρόσοδον, d. i. so, dass man sich ihm zu nähern scheute, unausstehlich. — οὕτως ἔχων, in solchem Zustande. — οἴκοι παρὰ σαντῶ. Nicht selten vorkommende pleonastische Ausdrucksweise. Philopseud. 17: οἴκοι παρ'

λον ἀποθανεῖν ἐθέλης ἥπερ ἐν τῷ συμποσίῳ συναναχρεμψά-
μενος τὴν ψυχὴν μετὰ τοῦ φλέγματος.“ ἐκεῖνος μὲν οὖν ὑπὸ
μεγαλοφροσύνης οὐ προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι τοῦ σκώμματος·
ἐφίσταται δὲ μετὰ μικρὸν Εὐκράτης λελουμένος, καὶ ἰδὼν
τὸν Θεσμόπολιν — τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκαλεῖτο — “Δι-
δάσκαλε“, φησὶν, “εὖ μὲν ἐποίησας αὐτὸς ἥκων παρ’ ἡμᾶς,
οὐ μείον δ’ ἂν τί σοι ἐγένετο· καὶ ἀπόντι γὰρ ἅπαντα ἐξῆς
ἀπέσταλτο ἄν“. καὶ ἅμα λέγων ἐσῆει χειραγωγῶν τὸν Θεσμό-
11 πολιν ἐπερειδόμενον καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπιέναι
παρεσκευαζόμεν· ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἐπὶ πολὺ ἐνδοιάσας,
ἐπεὶ με πάνυ σκυθρωπὸν εἶδε, “Πάριθι“, ἔφη, “καὶ σὺ, ὦ
Μικύλε, καὶ συνδείπνει μεθ’ ἡμῶν· τὸν υἱὸν γὰρ ἐγὼ κε-
λεύσω ἐν τῇ γυναικωνίτιδι μετὰ τῆς μητρὸς ἐστιᾶσθαι, ὡς
σὺ χῶραν ἔχῃς“. ἐσῆειν οὖν μάτην λύκος χανῶν παρὰ μι-
κρὸν, αἰσχυρόμενος ὅτι ἐδόκουν ἐξεληλακέναι τοῦ συμποσίου
τὸ παιδίον τοῦ Εὐκράτους. κάπειδὴ κατακλίνεσθαι καιρὸς
ἦν, πρῶτον μὲν ἀράμενοι ἀνέθεσαν τὸν Θεσμόπολιν οὐκ
ἀπραγμόνως μὰ Δία πέντε, οἶμαι, νεανίσκοι εὐμεγέθεις
ὑπαυχένια περιβύσαντες αὐτῷ πάντοθεν, ὡς διαμένοι ἐν τῷ
σχήματι καὶ ἐπὶ πολὺ καρτερεῖν δύναίτο· εἶτα μηδενὸς ἀνεχο-
μένου πλησίον κατακειῖσθαι αὐτοῦ ἐμὲ ὑποκατακλίνουσι φέ-
ροντες, ὡς ὁμοτράπεζοι εἴημεν. τούντεῦθεν ἐδειπνοῦμεν, ὦ

αὐτῷ. Unten c. 33: οἴκαδε παρ’ ἡμᾶς. Iup. trag. 17: ἀπιόντων οἴκαδε παρ’ αὐτούς. Prometh. in verb. 6: οἴκοι καθ’ ἑαυτόν. Plutarch. Pelopid. 8: οἴκαδε πρὸς αὐτὸν τραπόμενος. T. Gracch. 4: εἰσιῶν ὁ Ἄππιος οἴκαδε πρὸς αὐτόν. — οὐ προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι, stellte sich als ob er nicht gehört hätte; vgl. Kr. Gr. §. 67, 1, 5. — τοῦτο ὁ φιλόσ. ἐκαλεῖτο, so hiess der Philosoph. Unten c. 20: ἢ ὅτι μάλιστα χαίρεις καλούμενος. Bacch. 2: τοῦτο καλεῖσθαι αὐτῶν τὸν δεσπότην. Conviv. 19: τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο. Ver. hist. 1, 36. De morte Peregr. 5 u. s. Kr. Gr. §. 46, 13. — εὖ ἐποίησας ἥκων, s. zu II, 30. — ἅμα λέγων, ἅμα mit dem Partic. wie μεταξὺ, s. zu Todtengespr. 14, 3.

11. γυναικωνίτιδι μετὰ τῆς μητρὸς. Frauen, mit Ausnahme von Hetären, nahmen nie an einem Männermahle Theil. — ὡς .. ἔχῃς,

s. zu I, 4. — μάτην λύκος χανῶν. Eine bei den Komikern vorkommende sprichwörtliche Redensart von einem in seiner Hoffnung Getäuschten. — ἀνέθεσαν, nämlich auf die κλίνη. — ἐν τῷ σχήματι. „Die Stellung, in der man sich lagerte, das σχῆμα τῆς κατακλίσεως, war der Art, dass man mit dem linken Arm sich auf das im Rücken liegende Kissen (προσκεφάλαιον) stützte, und den rechten frei behielt.“ Becker’s Charikl. II. p. 247. — εἶτα, sowie ἔπειτα, ohne δέ, entspricht oft einem vorhergehenden πρῶτον μὲν. Abdicat. 30: τὸ μὲν πρῶτον διετάραξεν, εἶτα κατ’ ὀλίγον ἐς μανίαν περιέτρεψε. Hermot. 38. Iup. trag. 48 u. ö. — ὑποκατακλίνουσι. Auf jeder κλίνη nämlich nahmen nach hellenischer Sitte in der Regel nur zwei Personen Platz, und diese hatten allemal einen besonderen Tisch für sich. — φέροντες, eiligst, s. zu

Πυθαγόρα, πολύψόν τι καὶ ποικίλον δεῖπνον ἐπὶ χρυσοῦ πολλοῦ καὶ ἀργύρου· καὶ ἐκπώματα ἦν χρυσᾶ καὶ διάκονοι ὠραῖοι καὶ μουσουργοὶ καὶ γελωτοποιοὶ μεταξύ, καὶ ὅλως ἡδίστη τις ἦν ἡ διατριβή. πλὴν ἀλλ' ἐμὲ ἐλύπει οὐ μετρίως ὁ Θεσμόπολις ἐνοχλῶν καὶ ἀρετὴν τινα πρὸς με διεξιῶν καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφάσεις μίαν κατάφασιν ἀποτελοῦσι, καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νύξ οὐκ ἔστιν· ἐνίοτε δὲ καὶ κέρατα ἔφασκεν εἶναί μοι. τοιαῦτα πολλὰ οὐδὲν δεομένῳ προσφιλοσοφῶν συνείρει καὶ ὑπετέμνετο τὴν εὐφροσύνην οὐκ ἔων ἀκούειν τῶν κιθαριζόντων ἢ ἀδόντων. τοιοῦτο μὲν σοι, ὦ ἀλεκτρουῶν, τὸ δεῖπνον.

ΑΛΕΚ. Οὐχ ἡδιστον, ὦ Μικύλε, καὶ μάλιστα ἐπεὶ συνεκληρώθης τῷ λήρῳ ἐκείνῳ γέροντι.

ΜΙΚ. Ἄκουε δὲ ἡδη καὶ τὸ ἐνύπνιον· ὥμην γὰρ τὸν 12 Εὐκράτην αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα οὐκ οἶδ' ὅπως ἀποθνήσκειν, εἶτα προσκαλέσαντά με καὶ διαθήκας θέμενον, ἐν αἷς ὁ κληρονόμος ἦν ἀπάντων ἐγώ, μικρὸν ἐπισχόντα ἀποθανεῖν, ἔμμαντὸν δὲ παρελθόντα ἐς τὴν οὐσίαν τὸ μὲν χρυσίου καὶ τὸ ἀργύριον ἐξαντλεῖν σκάφαις τισὶ μεγάλαις ἀέναόν τε καὶ πολὺ ἐπιρρέον, τὰ δ' ἄλλα, τὴν ἐσθῆτα καὶ τραπέζας καὶ ἐκπώματα καὶ διακόνους, πάντα ἐμὰ ὡς τὸ εἶκός εἶναι. εἶτα ἐξήλαννον ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους, ἐξυπτιάζων, περίβλεπτος ἄπασι

II, 22. — ἐπὶ χρυσοῦ, wie wir „auf Gold“. — μεταξύ, absolute, dazwischen. Als Erklärung diene Convin. 18: διαλιπόντων δὲ ὀλίγον, ὥσπερ εἰώθασι, τῶν παρακομιζόντων τὰ ὄψα μηχανώμενος Ἀρισταίνετος μὴδ' ἐκείνον ἀτερπῆ τὸν καιρὸν εἶναι μὴδὲ κενὸν ἐκέλευσε τὸν γελωτοποιὸν εἰσελθόντα εἰπεῖν τι ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μάλλον οἱ συμπόται διαχυθεῖεν. καὶ παρήλθεν ἄμορφός τις ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κορυφῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων· οὗτος ὠρχήσατό τε κατακλῶν ἑαυτὸν καὶ διαστρέφων, ὡς γελοιότερος φανεῖη, καὶ ἀνάπαιστα συγκροτῶν διεξῆλθεν αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ, καὶ τέλος ἐπέσκωπεν ἐς τοὺς παρόντας. — καὶ ὅλως, kurz, denique. — ἀρετὴν τινα, s. zu II, 9. — κέρατα, s. oben zu Todtengespr. 1, 2. — συνείρει καὶ ὑπετέμνετο. Das Präsens drückt die Hauptsache aus, das Präteritum das daraus Fol-

gende, knüpft eins an das Andere und schnitt in Folge dessen ab. Toxar. 14: παραλαμβάνουσι καὶ ὑπεκωμῶδουν. 15: κύνειν ἐξ αὐτοῦ σκήπτεται καὶ οὐκέτι ἐφοίτα. Asin. 55: περιβάλλει με καὶ πολλὰ ἐφίλει καὶ με καλοῖκαδε ἤγεν ὡς ἑαυτόν. u. so sehr oft. Vgl. Kr. Gr. §. 59, 2, 7.

12. γὰρ, nämlich. — ἀποθνήσκειν, auf dem Sterbebett liegen. — μικρὸν ἐπισχόντα, nachdem er ein wenig gewartet, d. i. bald darauf. Ebenso Amor. 30. — ἔμμαντὸν δέ, ohne vorhergehendes μὲν, wie oft. Calumn. non tem. cred. 8: εἰ τῷ κατηγορῶ μετ' ἀδείας ἃ θέλει λέγειν ἐπιτρέπομεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορουμένῳ τὰ ὠτα καταψηφισοίμεθα. — παρελθόντα ἐς τὴν οὐσίαν, nachdem ich die Erbschaft angetreten. — ὡς τὸ εἶκος, s. oben zu Göttergespr. 14, 5. — ἐπὶ

τοῖς ὀρώσι καὶ ἐπίφθονος. καὶ προέθεον πολλοὶ καὶ προῖππενον, καὶ εἶποντο πλείους. ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆτα τὴν ἐκείνου ἔχων, καὶ δακτυλίους βαρεῖς ὅσον ἐκκαίδεκα ἔξημμένους τῶν δακτύλων, ἐκέλευον ἐστίασίν τινα λαμπρὰν εὐτρεπισθῆναι ἐς ὑποδοχὴν τῶν φίλων· οἱ δέ, ὡς ἐν ὄνειρῳ εἰκός, ἤδη παρηῆσαν, καὶ τὸ δεῖπνον ἄρτι ἐσεκομίζετο καὶ ὁ πότος συνεκροτεῖτο. ἐν τούτῳ ὄντα με καὶ φιλοτησίας προπίνοντα ἐν χρυσαῖς φιάλαις ἐκάστῳ τῶν παρόντων, ἤδη τοῦ πλακοῦντος ἐσκομιζομένου, ἀναβοήσας ἀκαίρως συνετάραξας μὲν ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας δὲ τὰς τραπέζας, τὸν δὲ πλοῦτον ἐκεῖνον ὑπηνέμιον φέρεσθαι παρεσκευάσας [διασκεδάσας]. ἄρά σοι ἀλόγως ἀγανακτῆσαι κατὰ σοῦ δοκῶ; τριέσπερον ἂν ἠδέως ἔτι εἶδον τὸν ὄνειρόν μοι γενόμενον.

13 **ΑΛΕΚ.** Οὕτω φιλόχουρος εἶ καὶ φιλόπλουτος, ὦ Μικύλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἅπαντος θαυμάξεις καὶ ἠγῆ εὐδαίμον εἶναι πολὺ κεκτῆσθαι χρυσίον;

ΜΙΚ. Οὐκ ἐγὼ μόνος, ὦ Πυθαγόρα, τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτός, ὅποτε Εὐφορβὸς ἦσθα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῶν

λευκοῦ ζεύγους, s. zu II, 20. — προέθεον πολλοὶ καὶ προῖππενον, nach späterer römischer Sitte. Zur Zeit der ersten Kaiser wurde dieses luxuriöse Gepränge mit Läufern und Vorreitern schon üblich. Vgl. das latein. cursor. — δακτυλίους. Schon zur Zeit des peloponnesischen Krieges war es Sitte mehrere Ringe zum Schmucke zu tragen. Von dem Luxus der späteren Griechen und Römer in dieser Beziehung spricht Luc. auch anderwärts, z. B. Nigrin. 13. Icaromenipp. 18. — ὅσον, ungefähr, etwa. — ἔξημμένους τῶν δακτύλων. Ebenso c. 13: χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῶν βοστρύχων ἔξημμένους. — συνεκροτεῖτο, wurde vorbereitet. Bei Späteren oft vorkommende Ausdrucksweise. Dial. meretr. 5, 2: πότον τινὰ συγκροτοῦσαι αὐτῆ τε καὶ Δημώνασσα. Long. pastor. 4, 25: συμπόσιον συνεκροτοῦν u. s. — ὄντα με καὶ προπίνοντα. Anakoluthie, veranlasst durch die dazwischen gesetzten Worte. — φιλοτησίας. Hier trinkt, was früher nicht Sitte war, ein Einzelner je-

dem besonders zu. Ebenso bei Heliodor. 3, 11: προέπιπεν ὁ Θεαγένης καὶ ἄκων ἐκάστῳ φιλοτησίαν. — ἐν χρυσαῖς φιάλαις. Spätere Ausdrucksweise. De merc. cond. 26: ἐν ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν. Dial. deor. 6, 2. Vgl. dagegen unten c. 27: πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης φιλοτησίαν. — τοῦ πλακοῦντος. Der Kuchen machte einen Hauptbestandtheil des Nachtsches aus. — τριέσπερον, vgl. I, 17.

13. ἐξ ἅπαντος, vor Allem, vorzugsweise. Calumn. non tem. cred. 12: τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος σκοπεῖ. De merc. cond. 9. Phalar. 1, 7. 11. Piscat. 41. — πολὺ κεκτῆσθαι χρυσίον, Exegetese zum vorhergehenden τοῦτο, in welcher der Infinitiv häufig ohne Artikel steht. Vgl. Tim. 6: ἐνταῦθα τοῦτο γοῦν μοι δοκῶ κερδανεῖν, μηκέτι ὄψεσθαι κτέ. De merc. cond. 17: τοῦτο ἡμῖν πρὸς τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο, καὶ τῶν ἄρτι ἐσεληλυθότων ἐς τὴν οἰκίαν δευτέρους εἶναι u. s. Vgl. Kr. Gr. §. 57, 10, 7. — τοῦτο. Was ist hierbei zu ergän-

βοστρώχων ἐξημμένος οὕτως ἦεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ ἐν πολέμῳ, ἐνθα σιδηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ἦν, σὺ δὲ καὶ τότε ἠξίους χρυσῷ ἀναδεδεμένος τοὺς πλοκάμους διαγωνίζεσθαι. καὶ μοι δοκεῖ ὁ Ὅμηρος διὰ τοῦτο Χαρίτεσιν ὁμοίας εἰπεῖν σου τὰς κόμας, ὅτι “ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφῆκωντο ” μακρῷ γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ καὶ ἐρασιμώτεραι ἐφαίνοντο συναναπεπλεγμένα τῷ χρυσίῳ καὶ συναπολάμπουσαι μετ’ αὐτοῦ. καίτοι τὰ μὲν σά, ὦ χρυσοκόμη, μέτρια, εἰ Πάνθου υἱὸς ὦν ἐτίμας τὸ χρυσίον· ὁ δὲ πατήρ ἀπάντων ἀνδρῶν καὶ θεῶν, ὁ Κρόνου καὶ Ῥέας, ὁπότε ἠράσθη τῆς Ἀργολικῆς ἐκείνης μείρακος, οὐκ ἔχων ἐς ὅ τι ἐρασιμώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, οὐδὲ ὅπως ἂν διαφθείρειε τοῦ Ἀκρισίου τὴν φρουράν — ἀκούεις δήπου ὡς χρυσίον ἐγένετο καὶ ῥυεῖς διὰ τοῦ τέγουσ συνῆν τῇ ἀγαπωμένῃ. ὥστε τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔτι λέγοιμι, ὅσας μὲν χρείας παρέχεται ὁ χρυσός, ὡς δὲ οἷς ἂν παρῆ, καλοὺς τε αὐτοὺς καὶ σοφοὺς καὶ ἰσχυροὺς ἀπεργάζεται, τιμὴν καὶ δόξαν προσάπτων, καὶ ἐξ ἀφανῶν καὶ ἀδόξων ἐνίοτε περιβλέπτους καὶ ἀοιδίμους ἐν βραχεὶ τίθησι; τὸν γείτονα γοῦν μοι τὸν ὁμότεχνον οἶσθα, 14 τὸν Σίμωνα, οὐ πρὸ πολλοῦ δειπνήσαντα παρ’ ἐμοί, ὅτε τὸ ἔτνος ἠΨησα τοῖς Κρονίοις, δύο τεμάχη τοῦ ἀλλάντος ἐμβαλῶν.

ΑΛΕΚ. Οἶδα τὸν σιμὸν τὸν βραχύν, ὃς τὸ κεραμεοῦν

zen? — οὕτως. Ueber dieses nach einem Particip. s. Kr. Gr. §. 56, 10, 3. Uebrigens vgl. Il. 17, 51 f.:

αἵματι οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσιν ὁμοίαι
πλοχμοί τ’, οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ
ἐσφῆκωντο.

— μᾶλλον .. ἄμεινον. De Parasit. 43: οἱ περὶ ἀνδρείας ὁσημέραι διαλεγόμενοι πολλῷ μᾶλλον τῶν δητόρων φανοῦνται δειλότεροι καὶ μαλακώτεροι. Pseudolog. 23: ἀσπίδα μᾶλλον ἢ ἔχιδναν φιλησαι ἄμεινον. u. s. Kr. Gr. §. 49, 7, 5. In Bezug auf das Latein. Zumpt §. 747. — σὺ δέ, tu vero, zu verbinden mit καὶ ἐν πολέμῳ. Kr. Gr. §. 69, 16, 4. — Πάνθου, des Panthoos, eines Menschen. — ὁ δὲ πατήρ ἀπ. ἀ. κ. θεῶν. Vgl. das homerische πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. — τῆς Ἀργολ.

ἐκ. μείρακος, Danae. Vgl. Tim. 13 u. das. die Anm. — ὅπως ἂν, s. oben zu Todtengespr. 11, 4. — ἀκούεις, s. zu IV, 4. — δήπου, s. zu III, 16. — τῇ ἀγαπωμένῃ, der Geliebten. Erst bei späteren Schriftstellern findet sich ἀγαπᾶν wie ἐράν gebraucht. Wie hier Dial. mar. 3, 2. Hermot. 73. Iup. trag. 2. — τὸ ἐπὶ τούτῳ, s. zu IV, 7.

14. γοῦν, ebenso wir: wenigstens, = zum Beispiel. Vgl. c. 25. Nigr. 13. Nycyom. 5. Phalar. I, 3. Bis Acc. 2. De conscr. hist. 24. u. ö. — τὸ ἔτνος. Warum der Artikel? — τοῖς Κρονίοις. Das Kronosfest wurde in Athen am 12. des Hekatombäon gefeiert. „Bei späteren Schriftstellern, wie Plutarch und Lucian, ist es schwer die Verwechslung mit den römi-

τρούβλιον ὑφελόμενος ὄχετο ὑπὸ μάλης ἔχων μετὰ τὸ δεῖπνον, ὃ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν· εἶδον γὰρ αὐτός, ὦ Μικύλε.

ΜΙΚ. Οὐκοῦν ἐκεῖνος αὐτὸ κλέψας εἶτα ἐπωμόσατο θεοὺς τοσοῦτους; ἀλλὰ τί οὐκ ἐβόας καὶ ἐμήνυες τότε, ὦ ἀλεκτροῦν, ληιζομένους ἡμᾶς ὄρων;

ΑΛΕΚ. Ἐκόκκυζον, μόνον ὃ τότε δυνατόν ἦν. τί δ' οὖν ὃ Σίμων; ἐώκεις γάρ τι περὶ αὐτοῦ ἐρεῖν.

ΜΙΚ. Ἄνεψιὸς ἦν αὐτῷ πλούσιος ἐς ὑπερβολήν, Δημόλιος τοῦνομα. οὗτος ζῶν μὲν οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμωνι. πῶς γάρ, ὅς οὐδὲ αὐτὸς ἤπτετο τῶν χρημάτων; ἐπεὶ δὲ ἀπέθανε πρόην, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους Σίμωνός ἐστι, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὃ τὰ θάκια τὰ πιναρά, ὃ τὸ τρούβλιον περιλείχων ἄσμενος, ἐξελαύνει ἀλουργῆ καὶ ὑσγίνοβαφῆ ἀμπεχόμενος, οἰκέτας καὶ ζεύγη καὶ χρυσᾶ ἐκπώματα καὶ ἐλεφαντόποδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἀπάντων προσκυνούμενος, οὐδὲ προσβλέπων ἔτι ἡμᾶς· ἐναγχος γοῦν ἐγὼ μὲν ἰδὼν προσιόντα, “Χαῖρε”, ἔφην, “ὦ Σίμων”, ὃ δὲ ἀγανακτήσας, “Εἶπατε”, ἔφη, “τῷ πτωχῷ τούτῳ μὴ κατασμικρύνειν μου τοῦνομα· οὐ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι”. τὸ δὲ μέγιστον, ἦδη καὶ ἐρωσιν αὐτοῦ αἱ γυναῖκες, ὃ δὲ θρούπτεται πρὸς αὐτὰς καὶ ὑπερορᾷ, καὶ τὰς μὲν προσίεται καὶ ἰλεῶς ἐστίν, αἱ δὲ ἀπειλοῦσιν ἀναρτήσειν ἑαυτὰς ἀμελούμεναι. ὄρας ὅσων ἀγαθῶν ὃ χρυσὸς αἴτιος, εἴ γε καὶ μεταποιεῖ τοὺς ἀμόρφους καὶ ἐρασμίους ἀπεργάζεται ὥσπερ ὃ ποιητικὸς ἐκεῖνος κεστός. ἀκούεις δὲ καὶ τῶν ποιητῶν λεγόντων·

schen Saturnalien zu vermeiden; doch muss es auch in Athens früherer Zeit ein Fest der Lust gewesen sein.“ Hermann's gottesdienstl. Alterth. §. 54, 8. Ueber den Dativ. Kr. Gr. §. 48, 2, 1. Ebenso Κρονίους Cronos. 13. τοῖς Παναθηναίοις Anachars. 9.: dagegen ἐν τοῖς Διονυσίοις Piscat. 14. — ὑπὸ μάλης, s. oben zu Todtengespr. 10, 9. — εἶτα, s. oben zu c. 7. — ἐπωμόσατο θεοὺς τοσοῦτους, sich bei so vielen G. verschwor. Bei Luc. findet sich dieses Medium häufig. — ληιζομένους, in passiver Bedeutung. — μόνον ὃ, des Nachdrucks wegen ist μόνον vorangestellt. — πῶς γάρ, denn

wie hätte er das thun können. — ὃ τὰ θάκια τὰ πιναρά, s. zu II, 7. IV, 9. Ueber das dumms stolze Benehmen der νεόπλουτοι vgl. De conscr. hist. 20. — οὐ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης. Vgl. c. 29: παρὰ τὸν Σίμονα, ὅς ἀντὶ δι-συλλάβου τετρασύλλαβος ἦδη πλο-τήσας εἶναι ἀξιοῖ. Aehnliche Beispiele aus späterer Zeit finden sich mehrere. Schon Aeschin. bei Demosth. 18, 130: καὶ δύο συλλαβὰς προσθεὶς τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρό-μητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον. — τὸ δὲ μέγιστον, s. oben zu Göttergespr. 4, 3. — ὥσπερ ὃ ποιητ. ἐκ. κεστός. Zu verstehen von dem Gürtel der Aphrodite; II. 14, 214 ff. —

ὦ χρυσέ, δεξίωμα κάλλιστον

καὶ

χρυσὸς γάρ ἐστιν ὅς βροτῶν ἔχει κράτη.

ἀλλὰ τί μεταξὺ ἐγέλασας, ὦ ἀλεκτροῶν;

ΑΛΕΚ. Ὅτι ὑπ' ἀγνοίας, ὦ Μικύλε, καὶ σὺ τὰ ὅμοια 15
τοῖς πολλοῖς ἐξηπάτησαι περὶ τῶν πλουσίων. οἱ δέ, εὖ ἴσθι,
πολὺ ὑμῶν ἀθλιώτερον τὸν βίον βιοῦσι. λέγω δέ σοι καὶ
πένης καὶ πλούσιος πολλάκις γενόμενος καὶ παντὸς βίου
πεπειραμένος· μετὰ μικρὸν δὲ καὶ αὐτὸς εἴσῃ ἕκαστα.

ΜΙΚ. Νῆ Δία, καιρὸς γοῦν ἤδη καὶ σὲ εἰπεῖν, ὅπως
ἠλλάγῃς καὶ ἄ σύννοισθα τῷ βίῳ ἕκαστω.

ΑΛΕΚ. Ἄκουε, τοσοῦτόν γε προειδώς, μηδένα με σοῦ
εὐδαιμονέστερον βιοῦντα ἑώρακέναί.

ΜΙΚ. Ἐμοῦ, ὦ ἀλεκτροῶν; οὕτω σοὶ γένοιτο· προάγη
γάρ με λαιδορεῖσθαί σοι. ἀλλὰ εἶπέ ἀπὸ τοῦ Εὐφόρβου ἀρξά-
μενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθῃς, εἶτα ἐξῆς ἄχρι τοῦ
ἀλεκτροῦνος· εἰκὸς γάρ σε ποικίλα καὶ ἰδεῖν καὶ παθεῖν ἐν
πολυειδέσι τοῖς βίοις.

ΑΛΕΚ. Ὡς μὲν ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ πρῶτον ἡ ψυχὴ μοι 16
καταπαμένη ἐς τὴν γῆν ἐνέδου εἰς ἀνθρώπου σῶμα ἦντινα
τὴν καταδίκην ἐκτελοῦσα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν, ἄλλως τε
οὐδὲ ὅσιον οὔτ' ἐμοὶ εἰπεῖν οὔτε σοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.
ἔπειτ' Εὐφορβὸς ἐγενόμην

ΜΙΚ. Τοῦτό μοι πρότερον εἶπέ, εἰ κἀγὼ ποτε ἠλλάγῃν
ὥσπερ σὺ.

ΑΛΕΚ. Καὶ μάλα.

ΜΙΚ. Τίς οὖν ἦν; εἴ τι ἔχεις εἰπεῖν. ἐθέλω γάρ τοῦτο
εἰδέναί.

ΑΛΕΚ. Σὺ; μύρμηξ Ἰνδικὸς τῶν τὸ χρυσίον ἀνορύτ-
τόντων.

ὦ χρυσέ, δεξ. κάλλιστον. Vgl. Tim. 41 u. das. die Anm. — χρυσὸς γάρ ἐστιν .. κράτη. Wahrscheinlich auch ein Vers des Euripides; bei Nauck fr. ad. 238.

15. τὰ ὅμοια, Kr. Gr. §. 46, 5, 4. Tyrannic. 4: τῶν πάποτε τὰ ὅμοια δυστυχησάντων. — ἀθλιώτερον τὸν βίον, Kr. Gr. §. 50, 11, 1. Tim. 7: οὐ γάρ ἂν οὕτως ἀσεβεῖς τοὺς λόγους διεξῆει καθ' ἡμῶν. — οὕτω σοὶ γένοιτο, d. i. mag es dir so

ergehen, ich wünsche dir gleiches Loos. — προάγη, Kr. Gr. §. 52, 8, 4.

16. ἐξ Ἀπόλλωνος, s. oben zu Todtengespr. 20, 3. — ἦντινα, = ἦντινοῦν. Aristid. I p. 309: τὰ ἐν οἴσισι τοῖς καιροῖς. Kr. Gr. §. 51, 15, 1. [Lobeck z. Soph. Ai. p. 146.] — μύρμηξ Ἰνδικός. Dasselbe erzählt Herodot. 3, 102 und andere Schriftsteller. Siehe Krüger's Bemerkung zu Herod. Vgl. Epistol.

ΜΙΚ. Εἶτα ὠκνοῦν ὁ κακοδαίμων κἄν ὀλίγα τῶν ψηγμάτων ἦκειν ἐς τόνδε τὸν βίον ἐξ ἐκείνου ἐπισιτισάμενος; ἀλλὰ καὶ τί μετὰ τοῦτο ἔσομαι, εἶπέ· εἰκὸς δὲ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαθὸν εἶη, ἀπάγξομαι ἤδη ἀναστὰς ἀπὸ τοῦ παττάλου, ἐφ' οὗ σὺ ἔστηκας.

17 ΑΛΕΚ. Οὐκ ἂν μάθοις τοῦτο οὐδεμιᾶ μηχανῇ. πλὴν ἀλλὰ ἐπέειπερ Εὐφορβος ἐγενόμην — ἐπάνειμι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνα — ἐμαχόμεν ἐπ' Ἰλίῳ, καὶ ἀποθανὼν ὑπὸ Μενέλεω χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἦκον. τέως δὲ περιέμενον ἄοικος καὶ ἀνέστιος, ἄχρι δὴ ὁ Μνήσαρχος ἐξεργάσατό μοι τὸν οἶκον.

ΜΙΚ. Ἄσιτος, ὦ τάν, καὶ ἄποτος;

ΑΛΕΚ. Καὶ μάλα· οὐδὲ γὰρ ἔδει τούτων ἢ μόνῳ τῷ σώματι.

ΜΙΚ. Οὐκοῦν τὰ ἐν Ἰλίῳ μοι πρῶτον εἶπέ. τοιαῦτα ἦν οἷά φησιν Ὅμηρος γενέσθαι αὐτά;

ΑΛΕΚ. Πόθεν ἐκεῖνος ἠπίστατο, ὦ Μικύλε, ὅς γινόμενων κάμηλος ἐν Βάκτροις ἦν; ἐγὼ δὲ τοσοῦτόν σοί φημι, ὑπερφυῆς μηδὲν γενέσθαι τότε, μήτε τὸν Αἴαντα οὕτω μέγαν μήτε τὴν Ἑλένην αὐτὴν οὕτω καλὴν ὡς οἴονται. εἶδον γὰρ λευκὴν μὲν τινα καὶ ἐπιμήκη τὸν τράχηλον, ὡς εἰκάξειν κύκνου θυγατέρα εἶναι, τὰ δὲ ἄλλα πάνυ πρεσβῦτιν, ἡλικιωτίν σχεδὸν τῆς Ἐκάβης, ἦν γε Θησεὺς πρῶτον ἀρπάσας ἐν Ἀφιδναῖς εἶχε, κατὰ τὸν Ἡρακλέα γενόμενος· ὁ δ' Ἡρακλῆς πρό-

Sat. 24. Hier ist nur ein scherzhafter Gebrauch von ihnen gemacht, um den Mik. wegen seiner grossen Leidenschaft für das Gold zum Besten zu haben. — εἶτα, s. oben zu Todtengespr. 16, 1. — κἄν ὀλίγα, s. zu Todtengespr. 23, 1. — ἐπισιτισάμενος, metaphorisch, mich verproviantiren, versehen. — μετὰ τοῦτο, d. i. im nächsten Leben.

17. ἐπ' Ἰλίῳ, bei od. vor Il. Häufiger in dieser Verbindung ist ἐν. Conviv. 35: ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγενῆσθαι. Plutarch. Themist. 8: ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ μάχῃ. — ἀποθανὼν ὑπὸ Μεν., Il. 17, 47 ff. Ueber ὑπὸ s. zu II, 32. — χρόνῳ ὕστερον, aliquanto post, eine geraume Zeit nachher. Dagegen ὕστερον χρόνῳ, wenn ὕστερον hervorgehoben werden soll. — τὸν οἶκον, zu verstehen von

Pythagoras, dem Sohne des Mnesarchos. — τούτων. Worauf zu beziehen? — γινόμενων, näml. αὐτῶν. Häufig ist diese Auslassung des Subjects beim Genetiv. absol., Kr. Gr. §. 47, 4, 3. — κάμηλος ἐν Βάκτροις, d. i. camelus Bactrianus, mit zwei Höckern, im Gegensatz zum einbuckeligen Kameel oder Dromedar, camelus Dromedarius. — Αἴαντα, Sohn des Telamon, der sich vor Allen durch seine Körpergrösse auszeichnete. — κύκνου θυγατέρα, Tochter der Leda und eines Schwans (Zeus), s. oben zu Göttergespr. 14, 14. — Θησεὺς πρῶτον, s. zu Göttergespr. a. a. O. — Ἀφιδναῖς, einer der zwölf kekropischen Städte von Attika. — κατὰ τὸν Ἡρακλέα γενόμενος, der ein Zeitgenosse des H. war; ebenso κατὰ τοὺς πατέρας ἡμῶν. — ὁ δ' Ἡρακλῆς. Als diesem Laome-

τερον εἶλε Τροίαν κατὰ τοὺς πατέρας ἡμῶν τοὺς τότε μάλιστα. διηγείτο γάρ μοι ὁ Πάνθους ταῦτα, κομιδῇ μειράκιον ὦν ἑώρακέναι λέγων τὸν Ἡρακλέα.

ΜΙΚ. Τί δαί; ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν, ἄριστος τὰ πάντα, ἢ μῦθος ἄλλως καὶ ταῦτα;

ΑΛΕΚ. Ἐκείνῳ μὲν οὐδὲν συνηνέχθην, ὦ Μικύλε, οὐδ' ἂν ἔχοιμί σοι ἀκριβῶς οὕτω τὰ παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς λέγειν. πόθεν γάρ, πολέμιος ὦν; τὸν μέντοι ἑταῖρον αὐτοῦ τὸν Πάτροκλον οὐ χαλεπῶς ἀπέκτεινα, διελεύσας τῷ δορατίῳ.

ΜΙΚ. Εἶτα σὲ ὁ Μενέλεως μακρῶ εὐχερέστερον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἱκανῶς, τὰ Πυθαγόρου δὲ ἤδη λέγε.

ΑΛΕΚ. Τὸ μὲν ὅλον, ὦ Μικύλε, σοφιστῆς ἄνθρωπος 18 ἦν· χρὴ γάρ, οἶμαι, τάληθες λέγειν· ἄλλως δὲ οὐκ ἀπαίδευτος οὐδὲ ἀμελέτητος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀπεδήμησα δὲ καὶ ἐς Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς προφήταις ἐπὶ σοφία, καὶ ἐς τὰ ἄδυτα κατελθὼν ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὄρου καὶ Ἰσιδος, καὶ αὐθις ἐς Ἰταλίαν ἐκπλεύσας οὕτω διέθηκα τοὺς κατ' ἐκεῖνα Ἑλληνας, ὥστε θεὸν ἠγόν με.

ΜΙΚ. Ἦκουσα ταῦτα, καὶ ὡς δόξειας ἀναβεβιωκέναι ἀποθανῶν καὶ ὡς χρυσοῦν τὸν μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δὲ μοι εἶπέ, τί σοι ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε κρεῶν μήτε κνάμων ἐσθίειν;

ΑΛΕΚ. Μὴ ἀνάκρινε τὰ τοιαῦτα, ὦ Μικύλε.

ΜΙΚ. Διὰ τί, ὦ ἀλεκτροῶν;

don für die Befreiung seiner Tochter Hesione den ausbedungenen Lohn nicht geben wollte; II. 5, 642. — μάλιστα, prope, fere, circiter. — μῦθος ἄλλως, nichts als, nur, s. zu III, 6. — ἀκριβῶς οὕτω, s. zu I, 11. — πόθεν γάρ. Was ist zu ergänzen? S. zu II, 8. — Πάτροκλον. Euphorbos verwundete ihn nur; II. 16, 812 f.

18. τοῖς προφήταις, zu verstehen von den Priestern. Eigentlich ist der προφήτης (Orakelabfasser, Spruchabfasser) der Vorsteher des Heiligthums, welcher die zehn sogenannten priesterlichen Bücher auswendig kennen musste, und diese, deren Inhalt die Gesetze, die Götter

(Jurisprudenz und Theologie) und den ganzen Unterricht der Priester betrifft, sind von den zwei und vierzig heiligen Büchern des Taat- (Thot) Hermes die wichtigsten. — ἐπὶ σοφία, Kr. Gr. §. 68, 41, 7. Hermotim. 80: ὦ πάμπολλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφία πλησιάζουσιν. u. s. — Ὄρου καὶ Ἰσιδος. Die eigentliche Nationalgottheit der Aegypter war der Sonnengott Osiris mit seiner Gemahlin und Schwester Isis und ihrem Sohne Oros. — κατ' ἐκεῖνα, jener Gegend. — θεὸν ἠγόν με. ἄγειν in diesem Sinne selten bei Attikern. — χρυσοῦν τὸν μηρὸν, s. zu Todtengespr. 20, 3. —

ΑΛΕΚ. Ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ αὐτῶν.

ΜΙΚ. Καὶ μὴν οὐδὲν ἐχρῆν ὀκνεῖν λέγειν πρὸς ἄνδρα σύνοικον καὶ φίλον· δεσπότην γὰρ οὐκ ἂν ἔτ' εἴποιμι.

ΑΛΕΚ. Οὐδὲν ὑγιὲς οὐδὲ σοφὸν ἦν, ἀλλὰ ἐώρων, ὅτι εἰ μὲν τὰ συνήθη καὶ ταῦτόν τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ἤκιστα ἐπισπάσομαι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ θαῦμα, ὅσῳ δ' ἂν ξενίζοιμι, τοσοῦτῳ σεμνότερος ᾧμην αὐτοῖς ἔσεσθαι. διὰ τοῦτο καινοποιεῖν εἰλόμην, ἀπόρητον ποιησάμενος τὴν αἰτίαν, ὡς εἰκάζοντες ἄλλος ἄλλως ἅπαντες ἐκπλήττωνται καθάπερ ἐπὶ τοῖς ἀσαφέσι τῶν χρησμῶν. ὄρας; καταγελαῖς μου καὶ σὺ ἐν τῷ μέρει.

ΜΙΚ. Οὐ τοσοῦτον, ὅσον Κροτωνιατῶν καὶ Μεταποντίων καὶ Ταραντίνων καὶ τῶν ἄλλων ἀφώνων σοι ἐπομένων
19 καὶ προσκυνούντων τὰ ἔχνη ἅ σὺ πατῶν ἀπολιμπάνοις. ἀποδυσάμενος δὲ τὸν Πυθαγόραν τίνας μετημφιάσω μετ' αὐτόν;

ΑΛΕΚ. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταίραν.

ΜΙΚ. Φεῦ τοῦ λόγου· καὶ γυνὴ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις ὁ Πυθαγόρας ἐγένετο, καὶ ἦν ποτε χρόνος ὅτε καὶ σὺ ῥωτόκεις, ᾧ γενναιότητα ἀλεκτρούνων, καὶ συνῆσθα Περικλεῖ Ἀσπασία οὔσα, καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἔρι' ἔξαινες καὶ κρόκην κατῆγες καὶ ἐγυναικίζου ἐς τὸ ἐταιρικόν;

αἰσχύνομαι λέγειν, s. zu IV, 23. — πρὸς σέ, nicht πρὸς σε, Kr. Gr. §. 25, 1, 2. Vgl. unten c. 28 z. A. — ὑπὲρ αὐτῶν. Bei späteren Schriftstellern findet sich nicht selten ὑπὲρ, wo man περί erwartet. Alexand. 33: πυνθανομένῳ αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ παιδός. Pseudol. 27. u. s. — ταῦτόν τοῖς πολλοῖς, Kr. Gr. §. 48, 13, 9. Ver. hist. 1, 3: πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις προελόμενοι συνέγραψαν. u. ö. — ἐπισπάσομαι, hin-, fortreißen. — ὅσῳ δ' ἂν ξενίζοιμι, je fremdartiger od. ungewöhnlicher ich aber aufträte. Xenoph. Hier. 10, 2: ἀνθρώποις τισὶν ἐγγίγνεται, ὅσῳ ἂν ἐκπλεω τὰ δέοντα ἔχωσι, τοσοῦτῳ ὑβριστοτέροις εἶναι. Polyb. 1, 45, 9: ὅσῳ συνέβαινε τοὺς ἀνδρας ἐκτὸς τάξεως ποιεῖσθαι τὴν μάχην, τοσοῦτῳ λαμπρότερος ἦν ὁ κίνδυνος. Ebenso im Lateinischen, Tacit. annal. 1, 57: quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus u. s.

An ein ausgelassenes oder zu ergänzendes μάλλον ist indessen noch nicht zu denken. Die hier Statt findende Bedeutung von ξενίζειν ist erst bei Späteren, und namentlich bei Luc., üblich. — ἄλλος, nicht ἄλλοι. Zeux. 11: καὶ προσιόντες ἄλλος ἄλλοθεν ἀνέδουν τὸν βασιλέα καλλιπικόν ἀναβοῶντες. u. ö. — καὶ σὺ, auch du, wie ich dich. — ἐν τῷ μέρει, deinerseits, s. zu II, 8. — Κροτωνιατῶν. In Kroton, einer Stadt in Bruttium, hatte Pythagoras seine Schule errichtet.

19. τίνας, d. i. welche Leiber. — μετημφιάσω, spätere, auch bei Andern sich vorfindende Form für μετημφιέσω. — Ἀσπασίαν. Diese, gebürtig aus Miletos, der Pflanzschule der Hetärenkünste, war die vertraute Freundin des Perikles, der zu Liebe er sich von seiner Gattin trennte. — ἐκύεις ἀπ' αὐτοῦ. Ebenso Fugit. 31. Dial. metr. 14, 1. — ἐς τὸ ἐταιρικόν,

ΑΛΕΚ. Πάντα ταῦτα ἐποίουν οὐ μόνος, ἀλλὰ καὶ Τειρεσίας πρὸ ἐμοῦ καὶ ὁ Ἐλάτου παῖς ὁ Καινεύς, ὥστε ὅποσα ἂν ἀποσκώψης ἐς ἐμέ, καὶ ἐς ἐκείνους ἀποσκώψας ἔση.

ΜΙΚ. Τί οὖν; πότερος ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ὅτε ἀνὴρ ἦσθα ἢ ὅτε σε Περικλῆς ὤπνευ;

ΑΛΕΚ. Ὅρας οἶον τοῦτο ἠρώτησας, οὐδὲ τῷ Τειρεσία συνενεγκούσας τὴν ἀπόκρισιν;

ΜΙΚ. Ἀλλὰ κἂν σὺ μὴ εἶπης, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διέκρινε τὸ τοιοῦτον, εἰπὼν ὡς τρεῖς ἂν ἐθέλοι παρ' ἀσπίδα στῆναι ἢ ἅπαξ τεκεῖν.

ΑΛΕΚ. Καὶ μὴν ἀναμνήσω σε, Μικύλε, οὐκ ἐς μακρὰν ὠδινοῦσαν ἔση γὰρ γυνὴ καὶ σὺ ἐν πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις.

ΜΙΚ. Οὐκ ἀπάγξῃ, ὦ ἀλεκτροῦν, ἅπαντας οἰόμενος Μιλησίους ἢ Σαμίους εἶναι; σὲ γοῦν φασὶ καὶ Πυθαγόραν ὄντα τὴν ὥραν λαμπρὸν πολλάκις Ἀσπασίαν γενέσθαι τῷ τυράννῳ. — Τίς δὲ δὴ μετὰ τὴν Ἀσπασίαν ἀνὴρ ἢ γυνὴ 20 αὐθις ἀνεφάνης;

ΑΛΕΚ. Ὁ κυνίσκος Κράτης.

ΜΙΚ. ὦ Διοσκόρω τῆς ἀνομοιότητος, ἐξ ἑταίρας φιλόσοφος.

ΑΛΕΚ. Εἶτα βασιλεύς, εἶτα πένης, καὶ μετ' ὀλίγον σατράπης, εἶτα ἵππος καὶ κολοῖδς καὶ βάτραχος καὶ ἄλλα μυρία· μακρὸν δ' ἂν γένοιτο καταριθμήσασθαι ἕκαστα. τὰ τελευταῖα δὲ ἀλεκτροῦν πολλάκις ἦσθην γὰρ τῷ τοιούτῳ βίῳ· καὶ

meretricum more. Vgl. ἐς τὸ βαρβαρικόν Dial. mort. 27, 3. S. zu II, 4. — Τειρεσίας. Derselbe, des Eueres Sohn, aus Thebae, war sieben Jahre lang in ein Weib verwandelt. — Καινεύς, ein Lapithe, der ursprünglich eine Jungfrau (Καινίς) gewesen sein soll, die vom Poseidon auf ihre Bitten in einen Mann verwandelt wurde. — πότερος ὁ βίος, Kr. Gr. §. 50, 11, 24. — ὁρας οἶον κτέ. Ironisch. Tochar. 38: ὁρας τοῦτο ὡς ἐριστικὸν ποιεῖς καὶ δικανικόν; Imag. 3: ὁρας ἠλίκον τοῦτο ἠτήσας; u. s. — τῷ Τειρεσία. Dieser wurde von Zeus und Here aufgefordert, diese Frage zu entscheiden, und weil er dem Zeus recht gab, von der Here

geblendet. — ὁ Εὐριπίδης, Med. 250 f.:

ὡς τρεῖς ἂν παρ' ἀσπίδα
στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν
ἅπαξ.

Ennius p. 39 Ribb.:

... nam ter sub armis malim vitam
cernere

quam semel modo parere.

— οὐκ ἐς μακρὰν, s. zu I, 1. — οὐκ ἀπάγξῃ, d. i. geh' zum Henker. Kr. Gr. §. 53, 7, 4. — ἅπαντας οἰόμ. Μιλ. ἢ Σαμ. εἶναι. „Weil Aspasia von Miletos und Pythagoras von Samos war.“ Wieland. — τῷ τυράννῳ. Zu verstehen vom Polykrates von Samos.

20. κυνίσκος. Diese Deminutivform von κυνικός findet sich auch

παρὰ πολλοῖς ἄλλοις δουλεύσας, βασιλεῦσι καὶ πένησι καὶ πλουσίοις, τὰ τελευταῖα καὶ σοὶ νῦν σύνειμι, καταγελῶν ὀσημέραι [σοῦ] ποτνωμένου καὶ οἰμώζοντος ἐπὶ τῇ πενίᾳ καὶ τοὺς πλουσίους θαυμάζοντος ὑπ' ἀγνοίας τῶν ἐκείνοις προσόντων κακῶν. εἰ γοῦν ἦδεις τὰς φροντίδας [αὐτῶν] ἃς ἔχουσιν, ἐγέλας ἂν ἐπὶ σαυτῷ πρῶτον οἰηθέντι ὑπερευδαίμονα εἶναι τὸν πλοῦτον.

ΜΙΚ. Οὐκοῦν, ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὅ τι μάλιστα χαίρεις καλούμενος, ὡς μὴ ἐπιταράττοιμι τὸν λόγον ἄλλοτε ἄλλον καλῶν

ΑΛΕΚ. Διοίσει μὲν οὐδέν, ἦντι' Εὐφορβον ἦντε Πυθαγόραν ἢ Ἀσπασίαν καλῆς ἢ Κράτῃτα· πάντα γὰρ ταῦτα ἐγὼ εἶμι· πλὴν τὸ νῦν ὀρώμενον τοῦτο ἀλεκτρούνα ὀνομάζων ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀτιμάζοις εὐτελὲς εἶναι δοκοῦν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτα τοσαύτας ἐν αὐτῷ ψυχὰς ἔχον.

21 ΜΙΚ. Οὐκοῦν, ὦ ἀλεκτροῦν, ἐπειδὴ πάντων σχεδὸν τῶν βίων ἐπειράθῃς καὶ πάντα ἦσθα, λέγοις ἂν ἤδη σαφῶς ἰδίᾳ μὲν τὰ τῶν πλουσίων, ὅπως βιοῦσιν, ἰδίᾳ δὲ τὰ πτωχικά, ὡς μάθω εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῆς, εὐδαιμονέστερον ἀποφαίνων με τῶν πλουσίων.

ΑΛΕΚ. Ἴδου δὴ, οὕτως ἐπίσκεψαι, ὦ Μικύλε· σοὶ μὲν οὔτε πολέμου πολὺς λόγος, ἦν λέγῃται ὡς οἱ πολέμιοι προσελαύνουσιν, οὐδὲ φροντίζεις μὴ τὸν ἀγρὸν τέμωσιν ἐμβαλόντες ἢ τὸν παράδεισον ξυμπατήσωσιν ἢ τὰς ἀμπέλους δηώσωσιν, ἀλλὰ τῆς σάλπιγγος ἀκούων μόνον, εἶπερ ἄρα, περιβλέπεις τὸ κατὰ σεαυτὸν, οἷ τραπόμενον χροὴ σωθῆναι καὶ τὸν κίνδυνον διαφυγεῖν· οἱ δ' εὐλαβοῦνται μὲν καὶ ἀμφ' ἑαυτοῖς, ἀνιῶνται δὲ ὀρώντες ἀπὸ τῶν τειχέων ἀγόμενα καὶ

Piscat. 45. — Κράτῃς, s. oben zu Todtengespr. 11, 1. — ποτνωμένου. Erst bei späteren vorkommendes Wort. — ἦδεις, s. oben zu Todtengespr. 22, 2. — ἢ ὅ τι μάλιστα χαίρεις καλούμενος, oder wie du dich am liebsten nennen hörst. S. oben zu c. 10. — ἐπιταράττοιμι, s. zu I, 4. — διοίσει οὐδέν, nihil intererit. — πλὴν, s. zu II, 9.

21. πάντα ἦσθα, in Bezug auf die vorhergehenden Worte: πάντα γὰρ ταῦτα ἐγὼ εἶμι. — λέγοις ἂν, s. oben zu c. 5. — οὔτε πολέμου.

Diesem entspricht c. 22: ἐν εἰρήνῃ τε. — ἐμβαλόντες, Kr. Gr. §. 52, 2, 7. — εἶπερ ἄρα, elliptisch, wie auch wir, nämli. περιβλέπεις; Kr. Gr. §. 65, 5, 11. Ebenso De conscr. hist. 17. Bacch. 3. — καὶ ἀμφ' ἑαυτοῖς, auch um sich, ebenso wie die Armen. Uebrigens findet sich εὐλαβεῖσθαι ἀμφί τινι nur hier; überhaupt ist ἀμφί mit dem Dativ. der attischen Prosa fremd. — τειχέων, Kr. Gr. §. 18, 3, 5. Diese Form scheint die allein wahre in der att. Prosa zu sein. — ἀγόμενα καὶ φερόμενα, s. zu

φερόμενα ὅσα εἶχον ἐν τοῖς ἀγροῖς. καὶ ἦν περ ἐσφέρειν δέη, μόνον καλοῦνται, ἦν τε ἐπεξιέναι, προκινδυνεύουσι στρατηγούντες ἢ ἱππαρχοῦντες· σὺ δὲ οἰσύνην ἀσπίδα ἔχων, εὐσταλῆς καὶ κοῦφος ἐς σωτηρίαν, ἔτοιμος ἐστιᾶσθαι τὰ ἐπινίκια, ἐπειδὴν θύῃ ὁ στρατηγὸς νενικηκώς. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ 22 σὺ μὲν τοῦ δήμου ὦν, ἀναβὰς ἐς ἐκκλησίαν, τυραννήσεις τῶν πλουσιῶν, οἱ δὲ φρίττουσι καὶ ὑποπτήσσουσι καὶ διανομαῖς ἐλάσκονται σε. λουτρὰ μὲν γὰρ ὡς ἔχοις καὶ ἀγῶνας καὶ θεάματα καὶ τᾶλλα διαρκῆ ἅπαντα, ἐκεῖνοι πονοῦσι, σὺ δὲ ἐξεταστής καὶ δοκιμαστής πικρὸς ὥσπερ δεσπότης, οὐδὲ λόγου μεταδιδούς ἐνίοτε. κἄν σοι δοκῇ, κατεχαλάξῃσας αὐτῶν ἀφθόνους τοὺς λίθους ἢ τὰς οὐσίας [αὐτῶν] ἐδήμευσας· οὔτε δὲ συκοφάντην δέδιας αὐτὸς οὔτε ληστήν, μὴ ὑφέληται τὸ χρυσίον ὑπερβὰς τὸ θριγκίον ἢ διορύξας τὸν τοῖχον, οὔτε πράγματα ἔχεις λογιζόμενος ἢ ἀπαιτῶν ἢ τοῖς καταράτοις οἰκονόμοις διαπυκτεύων καὶ πρὸς τοσαύτας φροντίδας διαμεριζόμενος, ἀλλὰ κρηπίδα συντελέσας, ἐπὶ ὀβολοὺς ἔχων τὸν μισθόν, ἀπαναστὰς περὶ δείλην ὀψίαν, λουσάμενος, ἦν δοκῇ, σαπέρδην τινὰ ἢ μαινίδας ἢ κρομμύων κεφαλίδας ὀλίγας πριάμενος εὐφραίνεις σεαυτόν, ἄδων τὰ πολλὰ καὶ τῇ βελτίστη πενία προσφιλοσοφῶν. ὥστε διὰ ταῦτα ὑγιαίνεις τε 23 καὶ ἔρρωσαι τὸ σῶμα καὶ διακαρτερεῖς πρὸς τὸ κρῦος· οἱ πόνοι γὰρ σε παραθήγοντες οὐκ εὐκαταφρόνητον ἀνταγωνιστὴν ἀποφαίνουσι πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἅμαχα εἶναι. ἀμέλει οὐδὲν σοι τῶν χαλεπῶν τούτων νοσημάτων πρόσεισιν,

IV, 15. — ἐσφέρειν, von der Vermögenssteuer (εἰσφορά), die ausserordentlich und lediglich für die Kriegsbedürfnisse bestimmt war. — ἐπεξιέναι, gegen die Feinde ausrücken. — οἰσύνην, von Weidengeflecht. — ἔτοιμος, näml. εἰ, s. oben zu c. 6.

22: τοῦ δήμου ὦν, Kr. Gr. §. 47, 9, 2. Rhet. praec. 11: μάθους ἄν ὡς οὐχὶ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐστίν u. s. — τυραννήσεις, du wirst tyrannisiren, wenn du willst und wie sich erwarten lässt. — οὐδὲ λόγου μεταδιδούς, sie nicht einmal zu Worte kommen lassend, nicht einmal die Erlaubniss sich zu vertheidigen

gebend. Ebenso Hermot. 30. Phalar. 1, 6. — κατεχαλάξῃσας . . ἐδήμευσας. Ueber diese Aoriste s. zu III, 10. Vgl. c. 23: ἀνεπήδησας . . ἐποίησαν . . διέπτησαν. — αὐτός, selbst, für deine Person. — πράγματα ἔχεις, s. zu III, 16. — ἀπαιτῶν, Schulden eintreibend. — πρὸς τος. φρ. διαμερ. Bis accus. 2: ὅσα δὲ πράγματα ἔχω πρὸς τοσαύτας φροντίδας διηρημένος. Dial. deor. 24 (16), 1: πρὸς τοσαύτας ὑπηρεσίας διασπόμενος. Amor. 1: ὅτα πρὸς τὰς συνεχεῖς σπουδὰς κεκμηκότα. — περὶ δείλην ὀψίαν, gegen Sonnenuntergang.

23. πρόσεισιν, s. oben zu c. 9.

ἀλλ' ἦν ποτε κοῦφος πυρετὸς ἐπιλάβηται, πρὸς ὀλίγον ὑπη-
ρετήσας αὐτῷ ἀνεπήδησας εὐθύς, ἀποσεισάμενος τὴν ἄσπην,
ὁ δὲ φεύγει ἀντίκα φοβηθεὶς, ψυχροῦ τε ὄρων ἐμφορούμενον
καὶ μακρὰ οἰμῶζειν λέγοντα ταῖς ἰατρικαῖς περιόδοις. οἱ δὲ
ὑπ' ἀκρασίας ἄθλιοι τί τῶν κακῶν οὐκ ἔχουσι, ποδάγρας καὶ
φθόας καὶ περιπνευμονίας καὶ ὑδέρους; ταῦτα γὰρ τῶν πολυ-
τελῶν ἐκείνων δείπνων ἀπόγονα. τοιγαροῦν οἱ μὲν αὐτῶν
ὥσπερ ὁ Ἴκαρος ἐπὶ πολὺ ἄραντες αὐτοὺς καὶ πλησιάσαντες
τῷ ἡλίῳ, οὐκ εἰδότες ὅτι κηρῷ ἤρροστο αὐτοῖς ἢ πτέρωσις,
μέγαν ἐνίστε τὸν πάταγον ἐποίησαν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος
ἐμπεσόντες· ὅσοι δὲ κατὰ τὸν Δαίδαλον μὴ πάνυ μετέωρα
μηδὲ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν, ἀλλὰ πρόσγεια, ὡς νοτίζεσθαι ἐνίστε
τῇ ἄλμῃ τὸν κηρόν, ὡς τὸ πολὺ οὕτοι ἀσφαλῶς διέπτησαν.

ΜΙΚ. Ἐπιεικεῖς τινὰς καὶ συνετοὺς λέγεις.

ΑΛΕΚ. Τῶν μέντοι γε ἄλλων, ὧ Μικύλε, τὰ νανάγια
πάνυ αἰσχροῦ ἴδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος περιτετιλμένος τὰ
περὰ γέλωτα παρέχη Πέρσαις ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ πῦρ ἢ Διο-

— ἐπιλάβηται, befällt. Das Me-
dium so erst bei Späteren; die
Att. gebrauchen das Activ. Eben-
so Alciphr. I, 1, 5: εἰ χειμῶν ἐπι-
λάβοιτο. — πρὸς ὀλίγον, s. zu IV,
4. — αὐτῷ, näml. τῷ πυρετῷ. —
ψυχροῦ, kaltes Wasser. Ueber
ἐμφορεῖσθαι s. zu III, 16. — ταῖς
ἰατρικαῖς περιόδοις, die ärzt-
lichen Besuche. Nigr. 22: οἱ
πλείονες αὐτῶν κατακλιθέντες ἰα-
τροῖς παρέχουσιν ἀφορμὰς περιό-
δων. Der Arzt erwartete die
Kranken in dem ἰατροεῖον, oder er
ging umher, um seine Kranken zu
besuchen. — ἀκρασίας, Unmäs-
sigkeit, = ἀκράτεια, ein von
den Atticisten verworfenes Wort,
das sich freilich auch bei Isokra-
tes und andern mustergültigen
Schriftstellern findet, wenn die
Stellen richtig sind. — τί τῶν κα-
κῶν, Kr.Gr. §.47, 28, 11. De conscr.
hist. 24: τίτι τῶν καλῶν ἔοικεν;
Nigrin. 25: τίτι τῶν καλῶν εἰκά-
σομεν; — ἐκείνων, s. zu II, 6. —
ὁ Ἴκαρος κτέ. Dädalos, ein berühm-
ter Künstler der Mythenzeit, Sohn
des Metion oder Palamaon, hatte
seinen Schwestersohn getödtet
und musste deswegen aus Athen

flüchten. Er begab sich nach
Kreta, wo er dem Minos das Laby-
rinth erbaute, in welches er bald
selbst begangener Trenlosigkeiten
wegen nebst seinem Sohne Ikaros
eingeschlossen wurde. Daraus
entkamen sie dadurch, dass Däd.
für sich und seinen Sohn Flügel
aus Wachs verfertigte. Ikar. flog
zu hoch und kam der Sonne zu
zu nahe, in Folge dessen das Wachs
schmolz und er herab in's Meer
stürzte; Däd. dagegen hielt sich
im Fluge niedrig und rettete sich
nach Sicilien. — ἐπὶ πολὺ, weit-
hin; ebenso c. 26. — ἐπὶ κεφαλὴν,
s. zu II, 38. — ὡς τὸ πολὺ, ziem-
lich meistentheils; ebenso
Hermetim. 28. Fugit. 12 u. s., bei
den Attikern ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, u.
so auch Luc. ὁ. — μέντοι γε, s. zu
Göttergespr. 14, 10. — τὰ νανά-
για, Schiffbrüche. Nicht sel-
ten steht νανάγιον bei Luc. u.
anderen Späteren für ναναγία.
Parasit. 8: παρασίτου δὲ νανάγιον
οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν. —
περιτετιλμένος. De merc. cond.
33: γῦπά τινα περιτετιλμένον τοῦ
πώγωνος τὰ πτερά. — Διονύσιος,
der jüngere, welcher 367 v. Chr.

νύσιος καταδύσης τῆς τυραννίδος ἐν Κορίνθῳ γραμματιστῆς βλέπεται, μετὰ τηλικαύτην ἀρχὴν παιδίᾳ συλλαβίζειν διδάσκων.

ΜΙΚ. Εἰπέ μοι, ὦ ἀλεκτρονῶν, σὺ δὲ ὅποτε βασιλεὺς 24 ἦσθα — φῆς γὰρ καὶ βασιλευσαί ποτε — ποίου τὸτ' ἐπειράθης τοῦ βίου ἐκείνου; ἢ που πανευδαίμων ἦσθα, τὸ κεφάλαιον ὃ τι πέρ ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων ἔχων;

ΑΛΕΚ. Μηδὲ ἀναμνήσης με, ὦ Μικύλε· οὕτω τρισάθλιος ἦν τότε, τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὅπερ ἔφησθα, πανευδαίμων εἶναι δοκῶν, ἐνδοθεν δὲ μυρίαῖς ἀνίαις ξυνῶν.

ΜΙΚ. Τίσι ταύταις; παράδοξα γὰρ καὶ οὐ πάνυ τι πιστὰ φῆς.

ΑΛΕΚ. Ἦρχον μὲν οὐκ ὀλίγης χώρας, ὦ Μικύλε, παμφόρου τινὸς καὶ πλήθει ἀνθρώπων καὶ κάλλει τῶν πόλεων ἐν ταῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καταρροεομένης καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ χρωμένης· καὶ στρατιὰ ἦν πολλή καὶ ἵππος συγκεκροτημένη καὶ δορυφορικὸν οὐκ ὀλίγον καὶ τριήρεις καὶ χρημάτων πλῆθος ἀνήριθμον καὶ χρυσὸς ὁ κοῖλος πάμπολυς καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγωδία πᾶσα ἐς ὑπερβολὴν ἐξωγκωμένη, ὥστε, ὅποτε προῖοιμι, οἱ μὲν πολλοὶ προσεκύνουσιν καὶ θεὸν τινα ὄραν ᾧοντο καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις ξυνέθεον ὀψόμενοι με, οἱ δὲ καὶ ἐπὶ τὰ τέγη ἀνιόντες ἐν μεγάλῳ ἐτίθεντο ἀκριβῶς ἔωρακέναι τὸ ζεῦγος, τὴν ἐφε-

seinem Vater in der Herrschaft über Syrakus folgte, im J. 343 aber von Timoleon auf Bitten der Syrakusaner vertrieben wurde, worauf er sich nach Korinth begab und hier Unterricht ertheilte. — καταδύσης τῆς τυραννίδος ist mit Absicht von Luc. gesagt, nachdem seine Herrschaft Schiffbruch gelitten, um in der Metapher zu bleiben.

24. εἰπέ, σὺ δέ, s. zu IV, 12. — τίσι ταύταις, s. zu IV, 11. — οὐ πάνυ τι, s. zu II, 2. — ἐν ταῖς μάλ. θαυμ. ἀξίας, Kr. Gr. §. 49, 10, 6. Pseudol. 14: τοῦτο ἐν τοῖς μάλιστα τοῦνομα διετέλεσεν οὕτως αἰεὶ καὶ πρὸς ἀπάντων αὐτῶν λεγόμενον. —

καταρροεομένης, durchströmt. Eigenthümlicher, sonst sich nicht wieder findender Gebrauch dieses Verb. — συγκεκροτημένη, wohlgeübt. — ἀνήριθμον, poetisches, und dann erst in später Prosa vorkommendes Wort. — χρυσὸς ὁ κοῖλος, hohl gearbeitetes, zu Gefässen verarbeitetes. Ebenso Navig. 20. — ἐπὶ τὰ τέγη ἀν. Die Dächer der Häuser bei den Alten waren in der Regel platt, so dass man darauf stehen und umhergehen konnte. — ἐν μεγάλῳ ἐτίθεντο, schlugen es hoch an. Pro imag. 17: τὴν πρὸς τὸ θεῖον τιμὴν ἐν μεγάλῳ τιθεμένη. u. s. Ebenso ἐν οὐδενὶ τίθεσθαι. — τὴν ἐφεστρίδα, s. zu IV,

στρίδα, το διάδημα, τοὺς προπομπεύοντας, τοὺς ἐπομένους. ἐγὼ δὲ εἰδὼς ὅποσα με ἤνία καὶ ἔστρεφεν, ἐκείνοις μὲν τῆς ἀγνοίας συνεγίνωσκον, ἐμᾶντὸν δὲ ἠλέουν ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις τούτοις κολοσσοῖς, οἷους ἢ Φειδίας ἢ Μύρων ἢ Πραξιτέλης ἐποίησαν· κἀκείνων γὰρ ἕκαστος ἔκτοσθεν μὲν Ποσειδῶν τις ἢ Ζεὺς ἐστὶ πάγκαλος, ἐκ χρυσίου καὶ ἐλέφαντος συνειργασμένος, κεραννὸν ἢ ἀστραπὴν ἢ τρίαιναν ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ· ἦν δὲ ὑποκύψας ἴδῃς τὰ γ' ἔνδον, ὅψει μοχλοῦς τινὰς καὶ γόμφους καὶ ἦλους διαμπὰξ διαπεπερουνημένους καὶ κορμούς καὶ σφῆνας καὶ πίτταν καὶ πηλὸν καὶ πολλήν τινα τοιαύτην ἀμορφίαν ὑποικουροῦσαν. ἐῷ λέγειν μυῶν πλῆθος ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτευόμενον αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι καὶ βασιλεία ἐστίν.

25 ΜΙΚ. Οὐδέπω ἔφησθα τὸν πηλὸν καὶ τοὺς μοχλοῦς καὶ γόμφους οἵτινες τῆς ἀρχῆς, οὐδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλήν ἣτις ἐστίν· ὡς τό γε ἐξελαύνειν ἀποβλεπόμενον καὶ τοσοῦτων ἄρχοντα καὶ προσκυνούμενον δαιμονίως ἔοικεν ὄντως τῷ κολοσσιαίῳ παραδείγματι· θεσπέσιον γὰρ τι καὶ τοῦτο. σὺ δὲ τὰ ἔνδον ἤδη τοῦ κολοσσοῦ λέγε.

ΑΛΕΚ. Τί πρῶτον εἶπω σοι, ὦ Μικύλε; τοὺς φόβους καὶ τὰ δειμάτα καὶ ὑποψίας καὶ μῖσος τὸ παρὰ τῶν συνόντων καὶ ἐπιβουλάς, καὶ διὰ ταῦτα ὕπνου τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον κἀκεῖνον, καὶ ταραχῆς μεστὰ ὄνειρατα καὶ ἐννοίας πολυπλόκους καὶ ἐλπίδας αἰεὶ πονηράς, ἢ τὴν ἀσχολίαν καὶ χρηματισμούς καὶ δίκας καὶ ἐκστρατείας καὶ προστάγματα καὶ συνθήματα καὶ λογισμούς; ὑφ' ὧν οὐδὲ ὄναρ ἀπολαῦσαι τινος ἠδέος ἐγγίνεται, ἀλλ' ἀνάγκη ὑπὲρ ἀπάντων μόνον διασκοπεῖσθαι καὶ μυρία ἔχειν πράγματα· οὐδὲ γὰρ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα

ὕπνος ἔχε γλυκερὸς πολλὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντα, καὶ ταῦτα θεγκόντων Ἀχαιῶν ἀπάντων. λυπεῖ δὲ τὸν μὲν Λυδὸν ὁ υἱὸς κωφὸς ὢν, τὸν Πέρσην δὲ Κλέαρχος Κύρω

14. — τοὺς προπομπεύοντας, zu verstehen von den antambulones. — Φειδίας κτέ., s. zu I, 8. — Ποσειδῶν τις, s. zu II, 54. — ἐκ χρυσίου, s. zu Todtengespr. 24, 1. — ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ. Ebenso Tim. 49: ψήφισμα ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ. — μυῶν κτέ. Aehnlich Iup. trag. 8:

μυῶν ἀγέλας ὅλας ἐμπολιτευόμενας σκέποντες.

25. τοὺς φόβους, s. zu IV, 18. — ὕπνος . . ὀρμαίνοντα, II. 10, 4. — τὸν Λυδὸν, den Krösos, von dessen beiden Söhnen der eine stumm war; Herodot. 1, 34. — τὸν Πέρσην, den Artaxerxes II. Mnemon. — Κλέαρ-

ξενολογῶν, ἄλλον δὲ Δίων πρὸς οὓς τισι τῶν Συρακουσίων κοινολογούμενος, καὶ ἄλλον Παρμενίων ἐπαινούμενος καὶ Περδίκκην Πτολεμαῖος καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος· ἀλλὰ καὶ κείνα λυπεῖ, ὁ ἐρώμενος πρὸς ἀνάγκην ξυνῶν καὶ παλλακίς ἄλλω χαίρουσα καὶ ἀποστήσεσθαι τινες λεγόμενοι καὶ δὴ ἢ τέτταρες τῶν δορυφόρων πρὸς ἀλλήλους διαψιθυρίζοντες. τὸ δὲ μέγιστον, ὑφορᾶσθαι δεῖ μάλιστα τοὺς φιλτάτους καὶ ἐκείνων ἀεί τι δεινὸν ἐλπίζειν ἢ ξειν. ὁ μὲν γοῦν ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀπέθανεν ἐκ φαρμάκων, ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου, τὸν δὲ ἄλλον ἴσως ὅμοιος τρόπος θανάτου κατέλαβεν.

MIK. Ἄπαγε, δεινὰ ταῦτα φῆς, ὧ ἀλεκτροῶν. ἐμοὶ γοῦν 26 πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτομεῖν ἐπικεκρυφῶτα ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης κωνεῖω ἢ ἀκονίτω συνανακραθεῖσαν φιλοτησίαν. ὁ γοῦν κίνδυνος ἐμοὶ μὲν, εἰ παρολίσθοι τὸ σμιλίον καὶ ἀμάρτοι τῆς τομῆς τῆς ἐπ' εὐθύ, ὀλίγον τι αἰμάξαι τοὺς δακτύλους ἐντεμόντα· οἱ δὲ, ὡς φῆς, θανάσιμα εὐωχοῦνται, καὶ ταῦτα μυρίοις κακοῖς ξυνόντες. εἰτ' ἐπειδὴν πέσωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν πολλοὺς ἰδεῖν ἔστι τέως μὲν Κέκροπας δῆθεν ὄντας ἢ Σισύφους

χος, s. zu Todtengespr. 14, 2. — ἄλλον δέ, Dionysios den jüngeren. — Δίων, der Schwager des älteren Dionysios, und Rathgeber desselben. Als der jüngere Dionysios die Herrschaft übernommen, wurde er von seinen Gegnern nach einiger Zeit bei dem Tyrannen unlauterer Absichten beschuldigt, worauf er Sicilien verlassen musste und sein Vermögen verlor. — πρὸς οὓς. An zwei ganz ähnlichen Stellen, Calumn. 2. und Deor. conc. 1. steht πρὸς τὸ οὓς. Vgl. Dial. meretr. 3, 2. 12. Iup. trag. 29. u. a. — ἄλλον, den Alexandros. — Παρμενίων, einer der bedeutendsten Feldherrn des Alexandros, der ebenso wie sein Sohn Philotas hingerichtet wurde. — Περδίκκην.. Σέλευκος, Feldherrn und Nachfolger des Alex. — κείνα, zu beziehen auf das Folgende. — πρὸς ἀνάγκην, aus Zwang, gezwungen. — τὸ δὲ μέγιστον, s. zu Göttergespr. 4, 3. — ἐλπίζειν, s. zu IV, 8. — γοῦν, s. oben zu c. 14.

26. δεινὰ ταῦτα φῆς, s. oben zu Göttergespr. 12, 2. Iup. trag. 5: δεινὰ ταῦτα, ὡς ἀληθῶς. Deor. concil. 11: ἀίσχρα ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῆς u. s. — ἀπὸ χρ. φιάλης für das bei den Att. übliche ἐκ. Ebenso Hom. Il. 16, 226: οὐτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ (δέπαος) αἶθοπα οἶνον. — τῆς τομῆς τῆς ἐπ' εὐθύ, die gerade Schnittlinie. — ἐντεμόντα, s. oben zu c. 4. — πέσωσιν, gestürzt sind. — τέως μὲν, eine Zeit lang, eigentl. bis zu dem Zeitpunkte, der durch den Gegensatz bestimmt wird. — δῆθεν, scilicet, ironisch, wie oft. In Bezug auf die Sache vgl. Necyomant. 16: καὶ ὁ αὐτὸς (ὑποκριτῆς) μικρὸν ἔμπροσθεν μᾶλα σεμνῶς τὸ τοῦ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησάμενος μετ' ὀλίγον οἰκέτης προῆλθεν. Sisÿphos, der Sohn des Aeolos und der Enarete, war der Erbauer und König von Ephyra, dem nachmal. Korinthos. Telephos, der Sohn des Herakles und der Auge, fragte, als er erwach-

ἢ Τηλέφους, διαδήματα ἔχοντας καὶ ξίφη ἑλεφαντόκωπα καὶ ἐπίσειστον κόμην καὶ χλαμύδα χρυσοπάστον, ἣν δέ, οἷα πολλὰ γίγνεται, κενεμβατήσας τις αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπέση, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς, τοῦ προσωπέου μὲν συντριβέντος αὐτῷ διαδήματι, ἡμαγμένης δὲ τῆς ἀληθοῦς κεφαλῆς τοῦ ὑποκριτοῦ καὶ τῶν σκελῶν ἐπὶ πολὺ γυμνουμένων, ὡς τῆς τε ἐσθῆτος τὰ ἐνδοθεν φαίνεσθαι ῥάκια δύστηνα ὄντα καὶ τῶν κοθόρων τὴν ὑπόδεσιν ἀμορφοτάτην καὶ οὐ κατὰ λόγον τοῦ ποδός. ὄρας, ὅπως με καὶ εἰκάζειν ἐδιδάξω ἤδη, ὧ βέλτιστε ἀλεκτροῶν; ἀλλὰ τυραννὶς μὲν τοιοῦτόν τι ὄφθη οὔσα. ἵππος δὲ ἢ κύων ἢ λιχθὺς ἢ βάτραχος ὁπότε γένοιο, πῶς ἔφερεις ἐκείνην τὴν διατριβήν;

27 *ΑΛΕΚ.* Μακρὸν τοῦτον ἀνακινεῖς τὸν λόγον καὶ οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ· πλὴν τό γε κεφάλαιον, οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἀπραγμονέστερος τῶν βίων ἔδοξέ μοι τοῦ ἀνθρωπέου, μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ χρεῖαις ξυμμετροημένος· τελώνην δὲ ἵππον ἢ συκοφάντην βάτραχον ἢ σοφιστὴν κολοῖον ἢ ὄψοποιὸν κώνωπα ἢ κίναιδον ἀλεκτρούνα ἢ ὅσα ὑμεῖς ἐννοεῖτε, οὐκ ἂν ἴδοις ἐν ἐκείνοις.

28 *ΜΙΚ.* Ἀληθῆ ἴσως ταῦτα, ὧ ἀλεκτροῶν. ἐγὼ δὲ ὁ πέπουθα, οὐκ αἰσχύνομαι πρὸς σὲ εἰπεῖν. οὐδέπω δύναμαι ἀπομαθεῖν τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν ἐκ παίδων εἶχον πλούσιος γενέσθαι, ἀλλὰ μοι καὶ τὸ ἐνύπνιον ἔτι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔστηκεν ἐπιδεικνύμενον τὸ χρυσίον, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ καταράτῳ Σίμωνι ἀποπνίγομαι τρυφῶντι ἐν ἀγαθοῖς τοσοῦτοις.

ΑΛΕΚ. Ἐγὼ σε ἰάσομαι, ὧ Μικύλε, καὶ ἐπέπερ ἔτι νύξ

sen war, das delphische Orakel nach seiner Mutter. Dieses befahl ihm nach Mysien zum König Teuthras zu reisen. Dort fand er seine Mutter, heirathete des Teuthras Tochter Argiope und ward dessen Nachfolger. — ἐπίσειστον κόμην, das an der Maske mähenartig zu beiden Seiten herabwallende Haar. — κενεμβατήσας, einen Fehltritt thuen, späteres Wort. — αὐτῷ διαδήματι, s. zu II, 22. — οὐ κατὰ λόγον, nicht im Verhältniss, = ὑπὲρ τὸν πόδα Pro imag. 10. — ἐδιδάξω, s. zu I, 10.

27. τὸ κεφάλαιον, quod rei caput est, Kr. Gr. §. 57, 10, 12. Vitar. auct. 23: καὶ τὸ κεφάλαιον, οὐ θέμις γενέσθαι σοφόν, ἣν μὴ κτέ. u. ὁ. — ξυμμετροημένος, „quia quaevis alia (vita) ad naturales se appetitus et necessitates accommodat hisque se circumscibit.“ Lehm. — ἐννοεῖτε, im Sinne habt.

28. αἰσχύνομαι . . εἰπεῖν, s. zu IV, 23. — ἐκ παίδων, von Jugend auf. — ἐπὶ τῷ κατ. Σίμ. ἀποπνίγομαι, ich erstickte vor Aergern über. Ebenso Demosth.

έστιν, έξαναστάς έπou μοι· άπάξω γάρ σε παρ' αυτόν εκείνον τόν Σίμωνα και ές τās τών άλλων πλουσίων οίκίας, ώς ίδης οία τὰ παρ' αυτοίς έστι.

ΜΙΚ. Πώς τοῦτο κεκλεισμένων τών θυρών; εἰ μή και τοιχωρουχειν γε σύ με αναγκάσεις.

ΑΛΕΚ. Οὐδαμῶς, άλλ' ό Έρμη̃ς, οὔπερ Ιερός εἰμι, τοῦτο εξαίρετον έδωκέ μοι, ἦν τις τὸ οὔραϊον πτερόν τὸ μήκιστον, ὃ δι' άπαλότητα επικαμπές έστί μοι

ΜΙΚ. Δύο δ' έστι σοι τοιαῦτα.

ΑΛΕΚ. Τὸ δεξιὸν τοίνυν ὅτω ἂν έγὼ άποσπάσαι παρ' άσχω και έχη, ές ὅσον ἂν βούλωμαι άνοίγειν τε ὃ τοιοῦτος πᾶσαν θύραν δύναται και ὄραν ἅπαντα οὔχ ὄρώμενος αυτός.

ΜΙΚ. Έλελήθεις με, ὦ άλεκτροῦν, και σύ γόης ὦν. έμοι δ' οὔν ἦν τοῦτο άπαξ παρ' άσξης, ὅψει τὰ Σίμωνος πάντα έν βραχεῖ δεῦρο μετενηνεγμένα· μετοίσω γάρ αυτά παρεσελθών· ὃ δὲ αυθις περιτρώξεται άποτείνων τὰ καττύματα.

ΑΛΕΚ. Οὐ θέμις γενέσθαι τοῦτο· παρήγγειλε γάρ ὃ Έρμη̃ς, ἦν τινα τοιοῦτον εργάζηται ὃ έχων τὸ πτερόν, άναβοήσαντά με καταφωρᾶσαι αυτόν.

ΜΙΚ. Απίθανον λέγεις, κλέπτην τὸν Έρμη̃ν αυτόν ὄντα τοῖς άλλοις φθονεῖν τοῦ τοιούτου. άπίωμεν δ' ὅμως· άφέξομαι γάρ τοῦ χρυσίου, ἦν δύνωμαι.

ΑΛΕΚ. Αποτίλον, ὦ Μικύλε, πρότερον τὸ τίλον τί τοῦτο; ἄμφω άπέτιλας.

ΜΙΚ. Ασφαλέστερον οὔτως, ὦ άλεκτροῦν, και σοι ἦττον ἂν ἄμορφον τὸ πρᾶγμα εἶη, ὡς μή χωλεύοις διαθᾶτερον τῆς οὔρας μέρος.

19, 199: έφ' οἷς έγωγε άποπνίγομαι. — τών άλλων, der andern, die wir kennen; daher der Artikel. — τὸ οὔρ. πτερόν τὸ μήκ. „Wie absurd diese Wundergabe der längsten Schwanzfeder unsers Hahns auch sein mag, so war sie es doch nicht mehr als tausend Wunderdinge, womit sich damals die Secten-Philosophen schon zu tragen pflegten. Luc. mokirt sich in mehrern seiner Stücke dadurch über diese Teratologen, dass er es ihnen in ihrer eigenen Manier zuvorthut.“ Wiel. — έστί μοι. Mikylos unterbricht hier die

Worte des Hahns, um sie zu berichtigen, wie das oft im lebhaften Gespräch der Fall ist. — και έχη, d. i. και ὅστις ἂν έχη, s. oben zu Todtengespr. 2, 1. — ές ὅσον, auf wie lange, so lange als. — και σύ, auch du, wie so mancher Andere. — τοῦτο, nämli. τὸ πτερόν. — άποτείνων τὰ καττ. Martial. 9, 74 von einem Schuster: *dentibus antiquas solitus producere pelles.* (Gesn.) — ἦν τινα τοιοῦτον εργ., s. zu Todtengespr. 7, 2. — κλέπτην τὸν Έρμη̃ν, s. oben Göttergespr. 6. Prometh. 5.

29 ΑΛΕΚ. Εἶεν. ἐπὶ τὸν Σίμωνα πρῶτον ἄπιμεν ἢ παρ' ἄλλον τινὰ τῶν πλουσίων;

ΜΙΚ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ παρὰ τὸν Σίμωνα, ὅς ἀντὶ δισυλλάβου τετρασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. καὶ δὴ πάρεσμεν ἐπὶ τὰς θύρας. τί οὖν ποιῶ τὸ μετὰ τοῦτο;

ΑΛΕΚ. Ἐπίθες τὸ πτερόν ἐπὶ τὸ κλειῖθρον.

ΜΙΚ. Ἴδου ἤδη. ὦ Ἡράκλεις, ἀναπέπταται ὥσπερ κλειδί ἡ θύρα.

ΑΛΕΚ. Ἡγοῦ ἐς τὸ πρόσθεν. ὄρας αὐτὸν ἀγρουπνοῦντα καὶ λογιζόμενον;

ΜΙΚ. Ὅρα νῆ Δία πρὸς ἀμαυράν τε καὶ διψῶσαν τὴν θρυαλλίδα, καὶ ὠχρὸς δ' ἐστὶν οὐκ οἶδ' ὅθεν, ὦ ἀλεκτροῦν, καὶ κατέσκληκεν ὅλος ἐκτετηκῶς, ὑπὸ φροντίδων δηλαδὴ· οὐ γὰρ νοσεῖν ἄλλως ἐλέγετο.

ΑΛΕΚ. Ἄκουσον ἃ φησιν· εἶση γὰρ ὅθεν οὕτως ἔχει.

ΣΙΜΩΝ. Οὐκοῦν τάλαντα μὲν ἑβδομήκοντα ἐκεῖνα πάνν ἀσφαλῶς ὑπὸ τῆ κλίνη κατορώρεται καὶ οὐδεὶς ὅλως εἶδε, τὰ δὲ ἐκκαίδεκα εἶδεν, οἶμαι, Σωσύλος ὁ ἱπποκόμος ὑπὸ τῆ φάτνη κατακρύπτοντά με· ὅλος γοῦν περὶ τὸν ἱππῶνά ἐστιν, οὐ πάνν ἐπιμελῆς ἄλλως οὐδὲ φιλόπουνος ὢν. εἰκὸς δὲ διηροπάσθαι πολλῶ πλείω τούτων· ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος ταρίχους οὕτω μεγάλους ὠψωνηκέναι χθῆς ἐλέγετο ἢ τῆ γυναικὶ ἐλλόβιον ἐωνῆσθαι πέντε δραχμῶν ὅλων; τὰμὰ οὗτοι σπαθῶσι τοῦ κακοδαίμονος. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐκπώματα ἐν ἀσφαλεῖ μοι ἀπόκειται, τσαθῆτα ὄντα· δέδια γοῦν, μή τις ὑπορούξας τὸν

29. τετρασύλλαβος, s. cap. 14 u. das. die Anm. — καὶ δὴ, s. oben zu c. 9. — πάρεσμεν ἐπί, s. oben zu Todtengespr. 16, 3. — τὸ μετὰ τοῦτο, weiter, ferner, wie τὸ ἐπὶ τούτῳ, s. zu IV, 7. — ὅλος ἐκτετηκῶς gehören zusammen; vgl. c. 31 z. E. — οὐκοῦν, wir ebenso: also. Es bezieht sich auf das zu ergänzende vorhergehende Selbstgespräch des Sim. Vgl. zu Todtengespr. 3, 1. — ὅλος περὶ τὸν ἱππῶνά ἐστιν, d. i. er hat einzig und allein mit dem Stalle zu thun, wie im Latein. *totus est in aliqua re*. Dial.-deor. 12, 2: ὅλη οὐσα ἐν τῷ Ἄττη. Hermotim. 2: δοκεῖς ὅλος εἶναι ἐν τῷ πράγματι. Dial. meretr. 10, 4:

ὅλος περὶ τὸ μειράκιόν ἐστιν. De dom. 18: ὅλος πρὸς τοῖς ὀρωμένοις ἐστίν. — ἢ πόθεν γὰρ, elliptisch; s. zu III, 9. — Τίβιος, bekannter Sklavename. — ταρίχους. Diese Masculinform findet sich auch: De conscr. hist. 20. Sonst τὸ τάριχος. — ἐλλόβιον. Frauen und Mädchen trugen Ohrringe, wie man oft auf Vasen sieht. — πέντε δραχμῶν ὅλων, für fünf ganze od. baare Drachmen. — τὰμὰ οὗτοι κτέ. Luc. lässt hier den Sim. offenbar mit den Worten eines Komikers antworten, die als Senar lauteten: οὗτοι σπαθῶσι τὰμὰ τοῦ κακοδαίμονος, die er aber umgestellt hat, weil τὰμὰ betont werden soll. Ueber den Genetiv.

τοῖχον ὑφέληται αὐτά· πολλοὶ φθονοῦσι καὶ ἐπιβουλεύουσί μοι, καὶ μάλιστα ὁ γείτων Μικύλος.

ΜΙΚ. Νῆ Δία· σοὶ γὰρ ὅμοιος ἐγώ, καὶ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἄπειμι ἔχων.

ΑΛΕΚ. Σιώπα, ὦ Μικύλε, μὴ καταφωράσῃ παρόντας ἡμᾶς.

ΣΙΜ. Ἄριστον οὖν ἄγρυπνον αὐτὸν διαφυλάττειν ἅπαντα· περιελεύσομαι διαναστὰς ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν. τίς οὗτος; ὄρῳ σε, τοιχωρύχε. μὰ Δί', ἐπεὶ κίων γε ὦν τυγχάνεις. εὖ ἔχει. ἀριθμήσω αὐτίς ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μὴ τί με πρόην διέλαθεν. ἴδου πάλιν ἐψόφηκέ τις, ἐπ' ἐμὲ δηλαδή. πολιορκοῦμαι καὶ ἐπιβουλεύομαι πρὸς ἀπάντων. ποῦ μοι τὸ ξιφίδιον; ἂν λάβω τινά . . . θάπτωμεν αὐτίς τὸ χρυσίον.

ΑΛΕΚ. Τοιαῦτα μὲν σοι, ὦ Μικύλε, τὰ Σίμωνος. ἀπίω- 30
μεν δὲ καὶ παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον τῆς νυκτὸς λοιπὸν ἔστιν.

ΜΙΚ. ὦ κακόδαιμον, οἶον βιοῖ τὸν βίον. ἐχθροῖς οὕτω πλουτεῖν γένοιτο. κατὰ κόρησ δ' οὖν πατάξας αὐτὸν ἀπελθεῖν βούλομαι.

ΣΙΜ. Τίς ἐπάταξέ με; ληστεύομαι ὁ δυστυχής.

ΜΙΚ. Οἴμωζε καὶ διαγρύπνει καὶ ὅμοιος γίγνου τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ, προστετηκῶς αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ παρὰ Γνίφωνα, εἰ δοκεῖ, τὸν δανειστὴν ἴωμεν. οὐ μακρὰν δὲ καὶ οὗτος οἰκεῖ. ἀνέφωγε καὶ αὕτη ἡμῖν ἡ θύρα.

ΑΛΕΚ. Ὅρῳ ἐπαγρυπνοῦντα καὶ αὐτὸν ὑπὸ φροντίδων, 31
ἀναλογιζόμενον τοὺς τόκους τοῖς δακτύλοις καὶ ἤδη κατεσκληκότα, ὃν δεήσει μετ' ὀλίγον πάντα ταῦτα καταλιπόντα σίλφην ἢ ἐμπίδα ἢ κυνόμυιαν γενέσθαι;

ΜΙΚ. Ὅρῳ κακοδαίμονα καὶ ἀνόητον ἄνθρωπον, οὐδὲ νῦν πολὺ τῆς σίλφης ἢ ἐμπίδος ἄμεινον βιοῦντα. ὥς δὲ καὶ οὗτος ἐκτέτηκεν ὅλος ὑπὸ τῶν λογισμῶν. ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν.

τοῦ κακοδαίμονος s. oben zu Göttergespr. 14, 9. — πολλοὶ φθονοῦσι κτέ. Vielleicht ebenfalls ursprünglich ein Senar: πολλοὶ φθονοῦσι κάπιβουλεύουσί μοι. — περιελεύσομαι, s. zu III, 18. — τίς οὗτος; κτέ. Vgl. Molière's Geizig. Act. 4 Sc. 7: qui estce? arrête. rends moi mon argent, coquin. — ahc'est moi. — μὰ Δί', s. zu Todtengespr. 20, 6. — μὴ, ob nicht, vgl. Kr. Gr. §. 54, 8, 20. — ἐπ'

ἐμὲ δηλαδή, offenbar gegen mich. — ἂν λάβω τινά, s. oben zu Todtengespr. 22, 3.

30. οἶον βιοῖ τὸν βίον, s. zu Todtengespr. 9, 4. — Γνίφωνα. Bei Luc. oft vorkommender Name zur Bezeichnung eines Geizhalses oder Knausers. — καὶ οὗτος, wie Simon, der sein Nachbar war; c. 14. — ἀνέφωγε, s. zu Todtengespr. 4, 1.

31. καὶ αὐτόν, wie Simon.

32 ΑΛΕΚ. Παρὰ τὸν σὸν Εὐκράτην, εἰ δοκεῖ. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἀνέωγε καὶ αὕτη ἡ θύρα ὥστε ἐσίωμεν.

ΜΙΚ. Πάντα ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμὰ ἦν.

ΑΛΕΚ. Ἔτι γὰρ σὺ ὄνειρώττεις τὸν πλοῦτον; ὄρας δ' οὖν τὸν Εὐκράτην αὐτὸν μὲν ὑπὸ τοῦ οἰκέτου, πρεσβύτην ἄνθρωπον;

ΜΙΚ. Ὅρω νῆ Δία καταπυγούνην καὶ πασχητισμόν τινα καὶ ἀσέλγειαν οὐκ ἀνθρωπίνην· τὴν γυναῖκα δὲ ἐτέρωθι ὑπὸ τοῦ μαγείρου μοιχευομένην καὶ αὐτήν.

33 ΑΛΕΚ. Τί οὖν; ἐθέλοισ ἂν καὶ τούτων κληρονομεῖν, ὦ Μικύλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτους;

ΜΙΚ. Μηδαμῶς, ὦ ἀλεκτρονῶν· λιμῶ ἀπολούμην πρότερον. χαιρέτω τὸ χρυσίον καὶ τὰ δεῖπνα, δύο ὀβολοὶ ἐμοί γε πλοῦτος ἔστω μᾶλλον ἢ τοιχωρυχεῖσθαι πρὸς τῶν οἰκετῶν.

ΑΛΕΚ. Ἀλλὰ νῦν μὲν — ἡμέρα γὰρ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυκαυγὲς αὐτό — ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς· τὰ λοιπὰ δὲ ἐσαῦθις ὄψει, ὦ Μικύλε.

32. καὶ ἰδοὺ γὰρ κτέ. Dieser Satz enthält den Grund des eigentlichen Hauptsatzes ὥστε (daher) ἐσίωμεν. Ebenso folgt Anachars. 18. auf καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ἐκφυγόντες τὸν ἥλιον ἐν τῷ συνηρεφεί ἐσμεν der Hauptsatz mit οὖν. — ἐτι γὰρ. S. zu II, 18. u. oben zu c. 5. — ὄνειρώττεις. Die-

ses Verbum kommt in Verbindung mit dem Accus. erst bei Späteren vor, wie Polyb. 5, 108, 5. Plutarch. Mar. 46 u. s. Auch bei Luc. steht sonst ὄνειροπολεῖν.

33. πρότερον, als was erdulden? — ἡμέρα γὰρ, s. zu IV, 10. — οἴκαδε παρ' ἡμᾶς, s. oben zu c. 10.

ABWEICHUNGEN

VOM FRÜHEREN TEXTE.

Todtengespr. 2, 1 ὀλέθρους nach Koraes für ὀλεθρίους. — 3, 1 Ἀμφίλοχος μὲν αὐτὸς nach Fritzsche für Ἀμφίλ. μὲν οὗτος. ebend. οὐ γὰρ ἂν ἠπίστεις nach Matthiae für οὐ γὰρ ἠπίστεις. 2 ποῖ nach Cobet u. A. für ποῦ. — 5, 1 βούλονται nach Bekker für βουλεύονται. 2 ἀλλὰ κάκεινος nach demselben u. A. für πολλὰ κάκεινος. ebend. ἐπελπίζει für ἐλπίζει. — 6, 2 ταύτην für ταύτης. ebend. habe ich καὶ nach ὅστις eingeklammert. Cobet: ὅστις αἰεί. derselbe ebend. ἀντιστρέφεισθαι für ἀναστρέφεισθαι. 4 μεγαλοδωρία für μεγαλοδωρεᾶ. 5 ζώης für ζώοις. — 7, 1 ἐπετείνετο nach Hemsterh. für ἐπεγίνετο. 2 τὴν ἀφάρμακτον nach Bekker für τὸ ἀφάρμακτον. ebend.

οἷά με nach dems. für οἷά γε. — 8 ἀκούσιος für ἀκούσιον. — 9, 3 ἐπίστευέ τε καί für ἐπίστευέ τε ἄν καί. — 10, 1 ἥϊονος für ἥϊονος. 12 τουτωί nach Cobet für τούτω. — 11, 2 will Hemsterh. γενήσεσθαι für γενέσθαι lesen. 4 σαθρά τῶν βαλλαντίων für σαπρά τῶν βαλαντίων. — 12, 2 ἄν mit Lehmann vor ἐνέγκαιτο eingeschoben. 4 Γρανίκῳ für Γρανικῶ. 6 ὑπαγαγόμενος nach Bekker für ὑπαγόμενος. — 13, 1 καί eingeklammert. 4 οὐδὲ τοῦτό σε nach Fritzsche für οὐδὲ ταῦτά σε. 5 τοῦτον nach Bekker für τοῦτο. — 14, 5 καθάλασθαι für καθαλέσθαι. ebend. λιποψυχοῦντα nach Bekker für λειποψυχοῦντα. — 19, 1 χήραν δέ nach Lehmann für χήραν τε. 2 σὲ αὐτόν für σεαυτόν nach Cobet. — 20, 6 ἥδιον eingeklammert. — 21, 1 παντάπασιν und καί eingeklammert. 2 θαυμάζονται für θαυμάζωνται. — 22, 1 σοι eingeklammert. — 23, 2 οὐδέν σε für οὐδὲ σέ. ebend. ὀδυρούμενον für ὀδυρόμενον. — 24, 2 ἄν vor ἐπιδείκνυσθαι nach Bekker eingeschaltet. — 25, 2 διακρίνοιτ' ἄν nach dems. für διακρίνοιτο. ebend. ἐμοὶ μὲν für ἐμοὶ μὲν οὖν. — 26, 1 ἐγὼ δ' ἔζων αἰεὶ καὶ ἀπέλαυον für ἐγὼ δὲ ζῶν αἰεὶ καὶ ἀπολαύων. ebend. habe ich οὖν für γοῦν geschrieben. ebend. ἐν τῷ αἰεὶ für ἐν τῷ αὐτῷ αἰεὶ. 2 τό vor διάφορον eingeklammert. ebend. περιστῆ für περιπέση. — 27, 6 ἐγὼ δέ für κἀγὼ δέ. ebend. προδραμῶν für προσδραμῶν. 7 παρέσχοντο für παρέσχον τότε.

Göttergespr. 4, 1 ἐνόρχην nach Cobet für ἔνορχιν. 4 οὔτω καλός tilgt Cobet; vielleicht mit Recht. 5 für καὶ τι φθεγγόμενος muss es vielleicht καὶ τι καὶ φθεγγ. heißen. ebend. tilgt Cobet τὸ vor ἥδιστον. — 5, 3 ἐκτεθλημμένῳ für ἐκτεθλημένῳ. 4 μέμνησο δ' οὖν für μέμνησο γοῦν. — 9, 1 für ἐπιθήσειν hat Hr. Dindorf nach Cobet's Vorgange εἰς ἐπίθεσιν geschrieben und dabei ein „inepte“ gebraucht. Ueber diesen Gebrauch des Infinit. Fut. mögen sich diese Herren auf eine schon vor beinahe einem halben Jahrhundert von Schäfer zu den Poet. gnom. p. 16 f. gemachte Bemerkung verweisen lassen, wo unsere Stelle sogar selbst mit angeführt wird. Eben darüber hat auch Schäfer später zu Demosthen. p. 31, 2 ausführlich gesprochen. Sollten denn Männer wie Schäfer, Lobeck nicht wenigstens ebenso viel griechisch verstanden haben als die genannten Herren? — 10, 2 τάφον für τὸν τάφον μὲν. — 11, 2 κούσας nach Valcken. Aenderung für τεκούσας. Nach demselben Worte ist mit Schäfer ἄν eingeschaltet worden. — 12, 1 τοὺς vor Θραῖκας eingeklammert. — 14, 1 αὐτὸς μὲν nach Fritzsche für μὲν αὐτός. 7 ist für καλαὶ vielleicht ἀπαλαὶ zu schreiben. 15 συμπαροῦσα δεήσομαι für συμπαροῦσα. δεήσομαι δέ. — 15, 1 καὶ τὴν θάλατταν für καὶ τὴν θάλα. 2 εἰ γε μὴ für εἰ μὴ γε. — 16 Μὴ λέγω mit Bekker für Τί μὴ λέγω, da τί in den beiden besten Handschr. fehlt. Indessen heisst es Dial. meretr. 12, 4 ebenso: μὴ λέγε, ὦ Ἰόεσσα, πρὸς αὐτόν. Ἰο. τί μὴ λέγω; — 17, 1 ὑπέμεινεν nach Cobet für ἐπέμεινεν. ebend. habe ich καὶ ὡς δεῖ für ὡς δεῖ geschrieben.

Der Hahn. 1 Μικύλος habe ich jetzt überall für Μίκυλλος geschrieben. — 2 habe ich wie früher ἢ Δωδώνη αὐτόφωνος beibehalten. Bekker: ἢ φηγὸς ἐν Δωδώνη αὐτόφ. Ich glaube, dass man an der

Lesart der besten Handschr. nicht zu rütteln hat; man vergleiche nur die in der Anmerkung aus Symmachus angeführte Stelle. ebend. für *ἡμίεφθα* haben die neueren Herausgeber gegen die besten Handschr. *ἡμίοπτα* aufgenommen. Soll denn Luc. deswegen, weil bei Homer. *ῥοπταλέα* steht, nicht *ἡμίεφθα* haben sagen können? Ich glaube, dass er es gerade absichtlich gebraucht hat. Zudem steht das Wort ähnlich in den Todtengespr. 20, 4. — 4 *ἔτι δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους, ὡς πρὸ τοῦ Πυθαγόρου Εὐφορβος γένοιτο γόητά φασι καὶ τερατουργόν* nach der Görl. Handschr. für: *ἔτι δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους, ἕς πέντε ἔτη μὴ διαλέγεσθαι; Αλεκ. Ἰσθι δῆτα κάκεινο, ὡς πρὸ τοῦ Πυθ. Εὐφ. γένοιτο. Μικ. Γόητά φασι καὶ τερατουργόν τὸν ἄνθρωπον.* ebend. *οὐδὲν μελλήσας* für *οὐδὲ μελλήσας*. — 5 *ἠδίστοις* fehlt in der Görl. Handschr. — 6 *μελιχρὸς οὕτω* für *μελιχρὸς οὕτος*. ebend. *ἐθέλω οὖν* nach Fritzsche für *ἐθέλω γοῦν*. — 8 *οἶδα τοῦτο, πάνυ* mit demselben für *οἶδα πάνυ τοῦτο*. — 9 *λοῦσθαι* nach Cobet für *λελοῦσθαι*. — 10 *ὑπέβητε μύχιόν τι καὶ ἐχρέμπετο δυσπρόσοδον* nach Fritzsche für *ὑπέβητε καὶ ἐχρέμπετο μύχιόν τι καὶ δυσπρόσοδον*. ebend. *ἂν τί σοι* für *ἂν τι*. — 12 *διασκεδάσας*, das in einer Handschr. fehlt, ist zu tilgen. — 13 *ἐξημμένος οὕτως ἦεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ* nach Halm für *ἐξημμένος ἦεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς, οὕτω καί.* ebend. tilgt *ἂν* nach *ὅπως* Cobet. — 14 habe ich die gewöhnliche Lesart *ὑπὸ μάλης* für *ὑπὸ μάλην* wieder aufgenommen; s. meine Bemerkung zu Piscat. 36 p. 216. ebend. *Δημύλος* nach Bekker für *Δριμύλος*. ebend. schlägt J. Gronov für *προσιόντα* nicht unwahrscheinlich *προϊόντα* vor. — 17 *ἄοικος καὶ ἀνέστιος* nach Fritzsche für *ἀοίκητος* oder *ἄοικος ἔστως*. ebend. nach dems. *ἐξειργάσατο* für *ἐξειργάζετο*. ebend. mit Bekker *γινόμενων* für *γινόμενων ἐκείνων*. — 18 *ἀπολιμπάνοις* für *ἀπολιμπάνεις*. — 20 habe ich *σοῦ* und *αὐτῶν* auf handschriftliche Auctorität hin eingeklammert. ebend. *ἢ ὅ τι μάλ. χαίρεις* für *καὶ εἴ τι μάλ. χαίροις*. — 22 *αὐτῶν* nach *οὐσίας* hat Bekker getilgt. — 24 für *τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν* möchte ich lieber *τὰ μὲν ἔξω πᾶσιν* schreiben. ebend. *οὐ πάνυ τι* für *οὐ πάντη*. — 25 habe ich *ἔοικεν ὄντως* nach Guyet's Aenderung beibehalten; weder Bekker's *ἔοικέ σοι* noch Fritzsches *ἔοικέ σου* möchte ich billigen. — 28 nach *ἐξαιρέτον ἔδωκέ μοι* ändert Hr. Fritzsche den Text also: *ἦν τινη τῶν οὐραίων πτερῶν τὸ μήκιστον, ὃ δι' ἀπαλότητα ἐπικαμπές ἐστι (δύο δ' ἔστι μοι τοιαῦτα), τὸ δεξιὸν τοίνυν ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποσπάσαι παράσχω καὶ ἔχειν.* Eine in ihrer Art wahrhaft unübertreffliche Besserung! Derartige Abenteuerlichkeiten finden sich sonst noch viele vor. Jedoch darüber an einem andern Orte. — 29 *ἀναπέπταται* nach Lehmann für *ἀναπεπέτασται*. ebend. *ἄριστον οὖν* nach Fritzsche für *ἄριστον γοῦν*. ebend. *περιλεύσομαι* für *περίειμι*. ebend. *ὄρω σε, τοιχωρῶχε* mit Bekker für *ὄρω σέ γε, ὦ τοιχωρῶχε*. — 31 *ὑπὸ φροντίδων* nach Solan. für *ἐπὶ φροντίδων*. ebend. *τοὺς τόκους τοῖς δακτύλοις καὶ ἤδη κατεσκληρότα* mit Fritzsche für *τοὺς τόκους καὶ τοὺς δακτύλους ἤδη κατεσκληρότα*. — 33 *πλοῦτος ἔστω* nach Solan. für *πλοῦτός ἐστι*.

32101 057333674

